

5 років на Подільській землі

ЗВІТ РЕКТОРА

**ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ГРИНЮКА РОМАНА ФЕДОРОВИЧА**

*про роботу колективу Університету за 2019 рік
та перспективні завдання розвитку
Донецького національного університету
імені Василя Стуса*

**NOMEN EST OMEN!
ІМ'Я ЗОБОВ'ЯЗУЄ!**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗВІТ

ректора ДонНУ імені Василя Стуса
Гринюка Романа Федоровича
про роботу колективу університету за період 01.01.2019 – 31.12.2019 рр.
та перспективні завдання розвитку
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Вінниця

2020

ЗМІСТ

Вступне слово	4
1. Прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, студентоорієнтованості та конкурентоспроможності	6
1.1. Контингент здобувачів вищої освіти	6
1.1.1. Структура контингенту студентів	7
1.1.2. Випуск 2018 – 2019 н. р.	16
1.1.3. Вступна кампанія – 2019	23
1.1.4. Стипендіальна політика	35
1.1.5. Підготовка кадрів в аспірантурі та докторантурі	38
1.2. Кадрове забезпечення освітнього процесу	45
1.2.1. Динаміка, структура та плинність кадрів	45
1.2.2. Підвищення кваліфікації та стажування наукових і науково-педагогічних працівників	48
1.2.3. Система внутрішнього рейтингування	52
1.2.4. Опитування студентів щодо якості викладацької діяльності..	56
1.3. Освітні програми	60
1.3.1. Профілі освітніх програм	60
1.3.2. Практична підготовка студентів	63
1.4. Додаткові освітні послуги та навчання протягом життя	65
1.5. Інтернаціоналізація освітньої діяльності	74
1.5.1. Академічна мобільність студентів і викладачів	74
1.5.2. Міжнародна співпраця	78
1.5.3. Фахова підготовка іноземних громадян	82
1.6. Фінансове забезпечення освітньої діяльності	85
2. Трансформація у дослідницький університет інноваційного типу	102
2.1. Позиції в національних та міжнародних рейтингах	102
2.2. Дослідницький потенціал та науково-дослідна робота	113
2.3. Науково-видавнича та публікаційна діяльність	128
2.4. Студентська наука	135
2.5. Дотримання академічної доброчесності	139
2.6. Фінансове забезпечення науково-дослідної роботи	140
3. Створення університетського світоглядного простору як living-learning-community (спільноти, що живе і навчається разом)	144
3.1. Публічний імідж ДонНУ імені Василя Стуса	144
3.2. Студентське самоврядування	157
3.3. Соціальна робота	161
3.4. Корпоративні, виховні, спортивні та оздоровчі заходи	164
3.5. Соціальний капітал Університету	168
3.5.1. Працевлаштування студентів і випускників	168
3.5.2. Стратегічне партнерство з владою, громадою, бізнесом	169
3.6. Інфраструктура і корпоративні сервіси	171
Заключне слово та перспективні завдання	179

Шановні колеги, студенти та партнери!

Для університетської спільноти Донецького національного університету імені Василя Стуса 2019 рік став роком якості вищої освіти, пройшовши під гаслом «Якість як пріоритет і результат діяльності кожного учасника освітнього процесу». Якість вищої освіти – це наскрізний пріоритет та ціль реалізації Стратегії розвитку Університету 2017 – 2025 рр.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в ДонНУ імені Василя Стуса по праву стала одним із кращих кейсів в Україні.

Відбулася ***інституціоналізація внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти*** – у цьому році розпочала свою роботу Рада з якості вищої освіти в Університеті, яка покликана сприяти впровадженню заходів забезпечення внутрішньої системи якості вищої освіти та поширенню цінностей європейського освітнього простору.

У відповідь на зовнішні виклики та внутрішні потреби ***оновлено нормативну базу локальних документів***, які регулюють питання затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм, організації освітнього процесу, оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Зросла частка працевлаштування наших випускників, що свідчить про ***відповідність освітніх програм потребам ринку праці*** та ефективну взаємодію з ключовими стейкхолдерами.

Уперше серед закладів вищої освіти України в нашому Університеті ***запроваджено систему ключових показників оцінювання діяльності ректора, проректорів, структурних підрозділів*** як складову внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Ключові показники ефективності діяльності покликані оцінити внесок кожного структурного підрозділу (нефакультетського) у реалізацію стратегічних завдань і пріоритетів.

Освітні програми забезпечують найкращі викладачі, провідні науковці та експерти-практики. ***Рейтингування показників діяльності викладачів*** четвертий рік поспіль демонструє позитивну тенденцію – значна частка науково-педагогічних працівників зросла професійно та посилила свої позиції в рейтингу, перемістившись з групи Middle до групи High. Підтримка та ***сприяння професійному зростанню викладачів*** стали одним із ключових завдань внутрішньокорпоративної програми підвищення кваліфікації «Майстерня «Teaching Art».

На якісно новий рівень вийшли ***опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін***. Кількість активних учасників опитування зростає, адже студенти впевнені, що до них дослухаються при формуванні навчальних траєкторій та підборі викладачів. Цьогоріч уперше опитування проводиться за допомогою автоматизованої системи студентських опитувань «ФОРУМ». Студенти мають можливість ***Формувати*** якісне освітнє середовище в Університеті, ***Обирати*** найкращі навчальні дисципліни, ***Реагувати*** на проблеми, ***Управляти*** розвитком Університету разом, ***Моніторити*** якість освітніх послуг.

Свідченням зростання внутрішньої культури якості є **визнання затребуваності співробітників Університету як експертів з якості вищої освіти**. Адже університетська спільнота за підтримки Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти активно долучилася до формування національної мережі експертів з акредитації освітніх програм – 18 наших колег та 2 здобувачі вищої освіти стали експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, 2 – увійшли до складу Галузових експертних рад.

Культура якості університетської спільноти результує в затребуваність наших випускників на ринку праці та є запорукою успішного партнерства з громадою, владою, бізнесом. Наша експертність затребувана та визнана в Україні і світі. Ми змінюємося щодня і змінюємо світ навколо себе, формуючи тренди розвитку вищої освіти в Україні, просуваючи цінності Європейського простору вищої освіти і гуртуючи довкола себе академічну спільноту.

Якість у 2019 році стала пріоритетом у всіх напрямках діяльності Університету: наукових дослідженнях визнаних вчених та молодих науковців, студентській науці, впровадженні інтернаціоналізації, формуванні світоглядного простору living-learning-community.

Якісна освіта, інноваційна наука, світоглядний простір одностудентів – це і є Донецький національний університет імені Василя Стуса

З повагою,

Роман Гринюк

1. ПРАГМАТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ, СТУДЕНТООРІЄНТОВАНOSTІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Концепція освітньої діяльності ДонНУ імені Василя Стуса відповідає світовим трендам вищої освіти, враховує запити і потреби сучасного суспільства, ринку праці, громади та бізнесу. Першим пріоритетом розвитку Університету є прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, студентоорієнтованості та конкурентоспроможності. Досягнення цих завдань вимагає злагодженої роботи колективу у трьох ключових напрямках:

1) Формування *раціонального переліку освітніх програм* з урахуванням аудиту ринку праці, запиту суспільства та ефективного використання кадрових і фінансових ресурсів Університету для їх відкриття, якісного впровадження, системного моніторингу в контексті відповідності провадження освітньої діяльності ліцензійним умовам і задоволення якістю освітніх послуг їх замовників (здобувачів вищої освіти, їхніх батьків, випускників, роботодавців і партнерів). Університет несе відповідальність за створення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, здобуття програмних результатів навчання та отримання компетентностей випускниками освітніх програм.

2) Забезпечення *прикладного характеру програмних результатів навчання*, їхньої відповідності потребам суспільства, регіонального замовлення та національного конкурентного середовища шляхом вивчення траєкторій працевлаштування випускників, розширення професійної варіативної компоненти освітніх програм, елементів дуальності та неформалізованого проходження практичного навчання та стажування, що дозволяє підвищити інноваційний, підприємницький та дослідницький потенціал випускників, покращити здатність до працевлаштування, конкурентоздатність на ринку праці.

3) Формування *ефективної структури контингенту* здобувачів вищої освіти через скорочення кількості малокомплектних академічних груп, збільшення кількості здобувачів, які вже мають магістерський ступінь і свідомо обирають новий напрям освіти, контракти з підприємствами та виважений підхід до відбору абітурієнтів через введення мінімального конкурсного бала на спеціальності.

Прагматизація освітньої діяльності через втілення концепції освіти протягом життя, практикоорієнтованість, міждисциплінарність та соціальну відповідальність за випускників освітніх програм, їх узгодженість з глобальними трендами освіти, науки і бізнесу є запорукою конкурентоспроможності Університету та виконання ним своєї освітньої та соціальної місії.

1.1. Контингент здобувачів вищої освіти

1.1.1. Структура контингенту

Протягом п'яти років Університет провадить освітню діяльність у м. Вінниця, основним із показників якої є динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти саме за ці роки.

На момент переїзду Університету (станом на 01.10.2014 р.) контингент здобувачів вищої освіти складав 6 036 осіб, з яких 3 818 осіб (63 %) навчалися за кошти державного бюджету, 2 218 осіб (37 %) – за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

За звітний період відбулися зміни як у кількісних показниках, так і у структурі контингенту: поступово зменшується кількість осіб, які навчаються за кошти державного бюджету та збільшується кількість осіб, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб. (представлено у табл.1.1.1.1)

Таблиця 1.1.1.1

Структура контингенту здобувачів вищої освіти

Навчальний рік	Структура контингенту здобувачів вищої освіти				
	Всього, осіб	з них, навчалися			
		за кошти державного бюджету		за кошти фізичних та/або юридичних осіб	
		осіб	%	осіб	%
2014-2015	6036	3818	63%	2218	37%
2015-2016	4029	2368	59%	1661	41%
2016-2017	5116	2753	54%	2363	46%
2017-2018	5270	2632	50%	2638	50%
2018-2019	5033	2333	46%	2700	54%
2019-2020	4583	2072	45%	2511	55%

Як бачимо, у поточному навчальному році (станом на 01.10.2019 р.) загальна чисельність здобувачів вищої освіти складає 4 583 особи, з яких 2 072 (45 %) здобувачі вищої освіти навчаються за кошти державного бюджету, 2 511 (55 %) – за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Динаміку змін контингенту здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, які навчаються за кошти державного бюджету та за кошти фізичних та/або юридичних осіб, представлено на рисунках 1.1.1.1 та 1.1.1.2.

Аналіз контингенту здобувачів вищої освіти Університету дає підстави стверджувати, що наявна тенденція щодо поступового зменшення кількості осіб, які навчаються за кошти державного бюджету, та збільшення кількості осіб, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

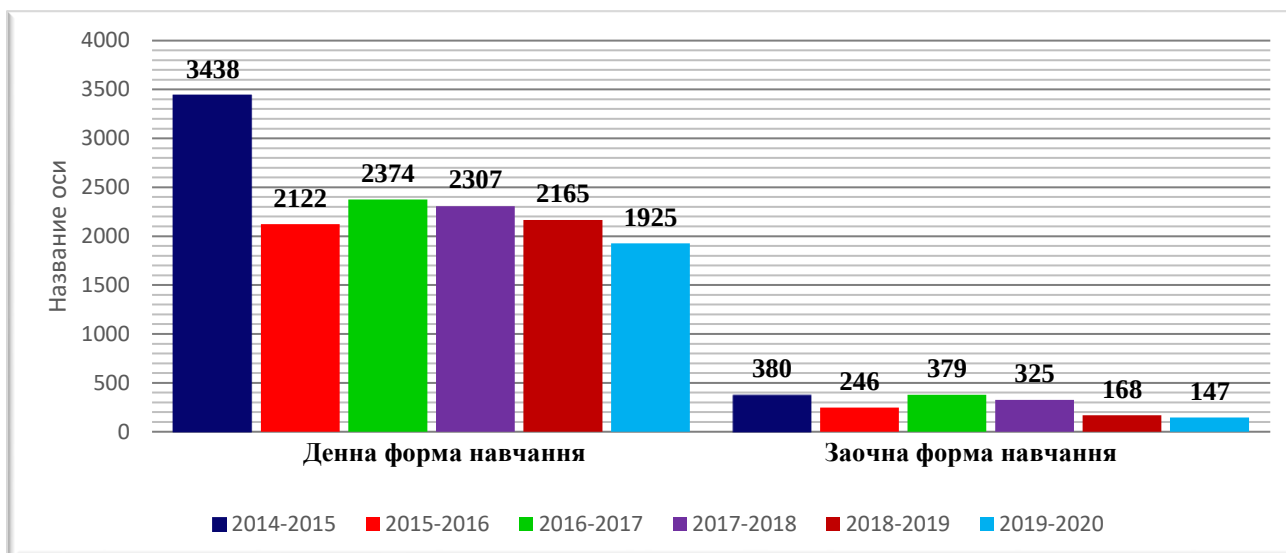

Рис. 1.1.1.1 Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти державного бюджету

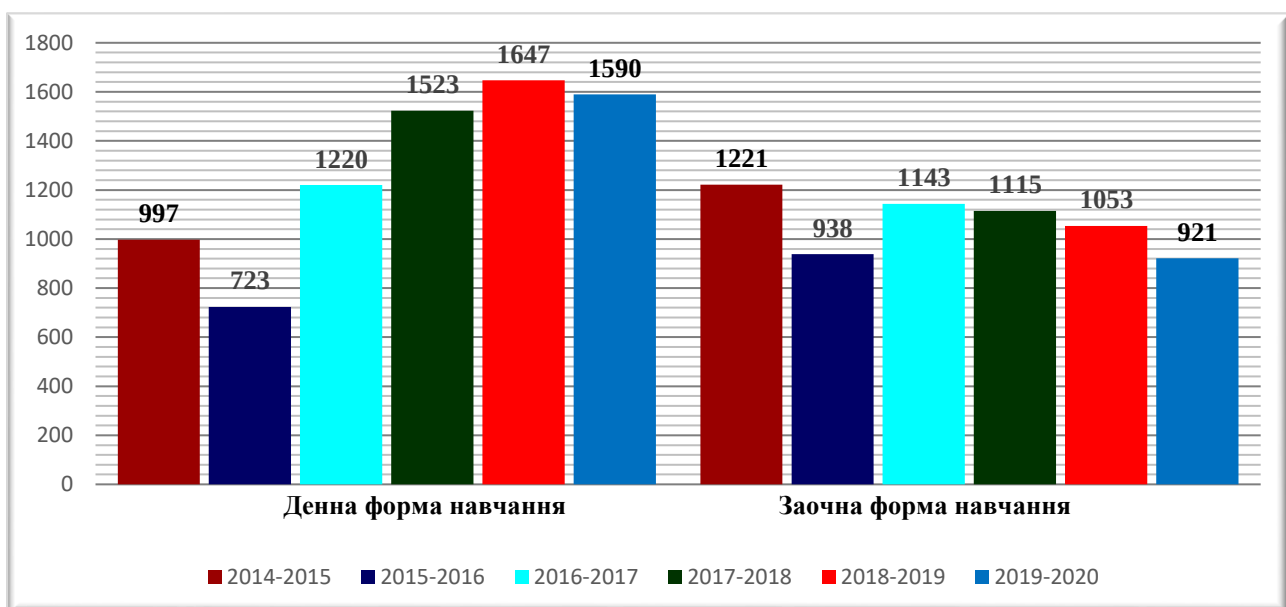

Рис. 1.1.1.2 Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб

При аналізі динаміки контингенту здобувачів вищої освіти для СО «Бакалавр» та СО «Магістр» слід врахувати, що у 2016–2017 н.р. заклади вищої освіти востаннє робили набір здобувачів вищої освіти ОКР «Спеціаліст», тому враховано разом здобувачів освіти СО «Магістр» та ОКР «Спеціаліст».

Контингент здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр», як денної, так і заочної форм навчання, не є сталою величиною, це демонструє динаміка кількості контингенту протягом останніх років. Так, ми мали значне скорочення контингенту СО «Бакалавр» у 2015–2016 н.р. (у порівнянні з 2014–2015 н.р.). Причина такого скорочення очевидна: при зміні місця проведення освітньої діяльності Університету на м. Вінниця переважна більшість здобувачів вищої освіти, які переїхали разом з Університетом, були студенти старших курсів, і саме вони влітку 2015 р. стали випускниками СО «Бакалавр». У наступні роки

відбувалося поступове збільшення контингенту здобувачів вищої освіти денної форми навчання, і тільки у поточному навчальному році є зменшення їх кількості на 9%. Причиною цього скорочення є розбіжність між кількістю осіб, які закінчили навчання за СО «Бакалавр» і тих, хто цього року вступив до Університету. Щодо заочної форми навчання, то протягом останніх двох років спостерігалася тенденція щодо скорочення контингенту здобувачів освіти, і це є загальною тенденцією: абітурієнти надають перевагу денній формі навчання. Узагальнені дані наведено в таблиці 1.1.1.2.

Таблиця 1.1.1.2

Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр»

Навчальний рік	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
2014-2015	3541	-34 %	1117	-33 %
2015-2016	2329	+16 %	744	+20 %
2016-2017	2693	+11 %	896	+3 %
2017-2018	2993	+5%	925	-8%
2018-2019	3130	-9%	850	-13%
2019-2020	2848		736	

Аналізуючи зміни контингенту здобувачів вищої освіти СО «Магістр», слід зазначити, що за останні два роки відбулося його суттєве скорочення: 2017–2018 н. р. – на 7 % та 18 % за денною та заочною формами навчання; у 2018 – 2019 н. р. – на 19 та 28 %, 2019 – 2020 н. р. – на 3 та 10 %, відповідно. Причиною є той факт, що переважну більшість абітурієнтів, які вступають до магістратури, складають випускники бакалаврату, а у попередні роки випуск здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» був незначним. Крім того, введення для певних спеціальностей обов’язкового СВІ з іноземної мови працює не на користь вступників.

Розглядаючи контингент здобувачів вищої освіти денної форми навчання (3 515 осіб), можна зробити висновок про переважання осіб, які навчаються за державним замовленням (1 925 осіб), що становить 55 %, за контрактом навчаються 45 % здобувачів освіти (1 590 осіб). Розбіжність складає 10 % на користь здобувачів освіти, які навчаються за кошти державного бюджету (у попередні роки мали розбіжність 20 та 14 %, тобто спостерігаємо тенденцію щодо зменшення розбіжності між чисельністю здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти державного бюджету, та здобувачами освіти, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб) (рисунки 1.1.1.3).

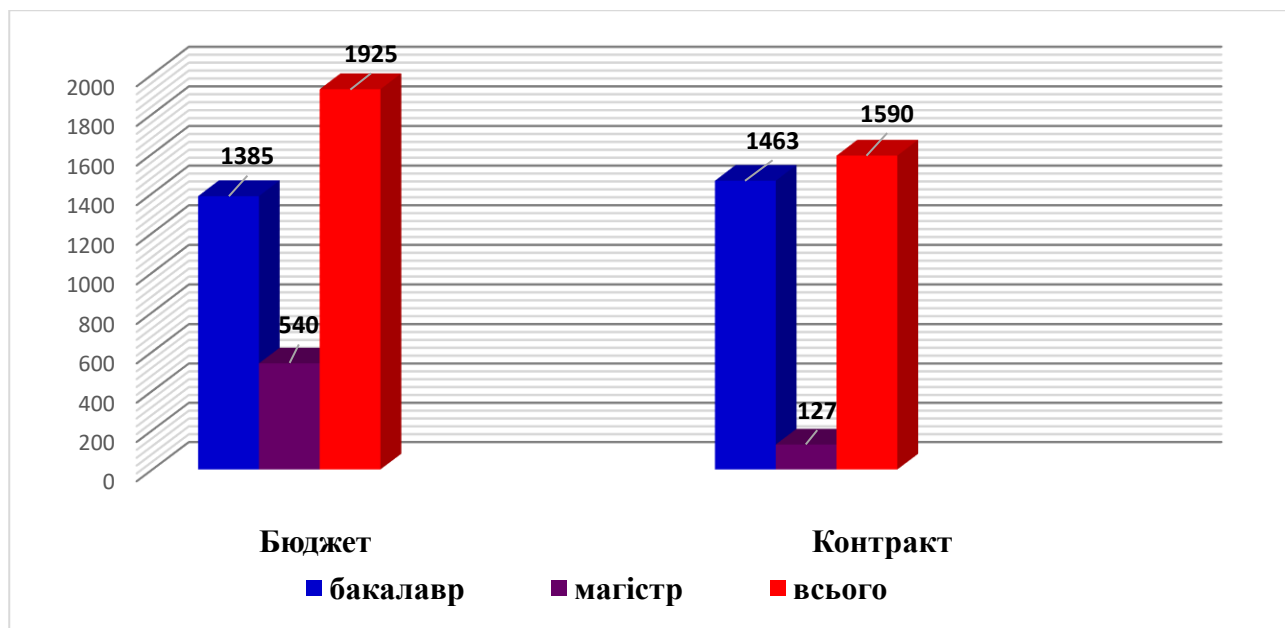

Рис.1.1.1.3 Контингент здобувачів вищої освіти денної форми навчання у 2019-2020 н.р.

Аналіз контингенту здобувачів вищої освіти заочної форми навчання (1 068 осіб) свідчить про те, що розрив між контингентом здобувачів освіти, які навчаються за кошти державного бюджету (147 осіб, що становить 14 %) та тих, що навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб (921 особа, що становить 86 %) складає 72 %. При цьому слід зазначити тенденцію до збільшення частки здобувачів освіти – контрактників, тобто поступової ліквідації державного замовлення на заочній формі й переходу тільки на навчання за контрактом (рисунок 1.1.1.4).

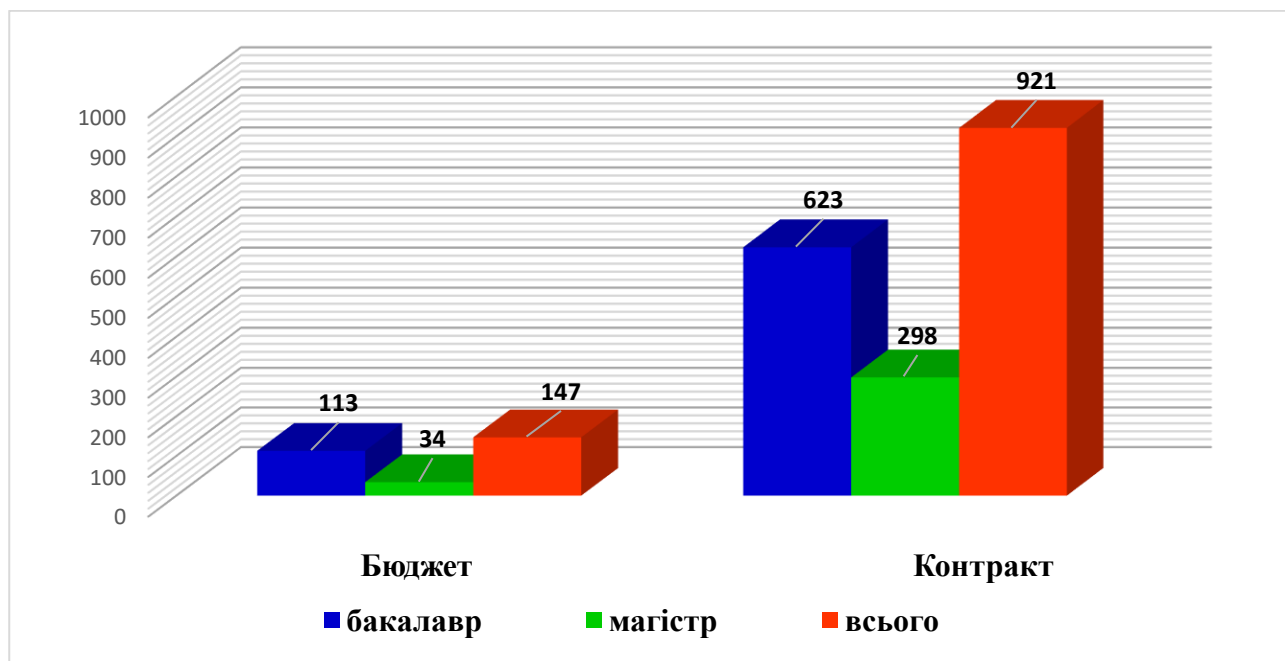

Рис.1.1.1.4 Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання у 2019-2020 н.р.

Загальну інформацію щодо контингенту здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, що навчаються за кошти державного замовлення та за

кошти фізичних та/або юридичних осіб, представлено на рисунках 1.1.1.5 та 1.1.1.6.

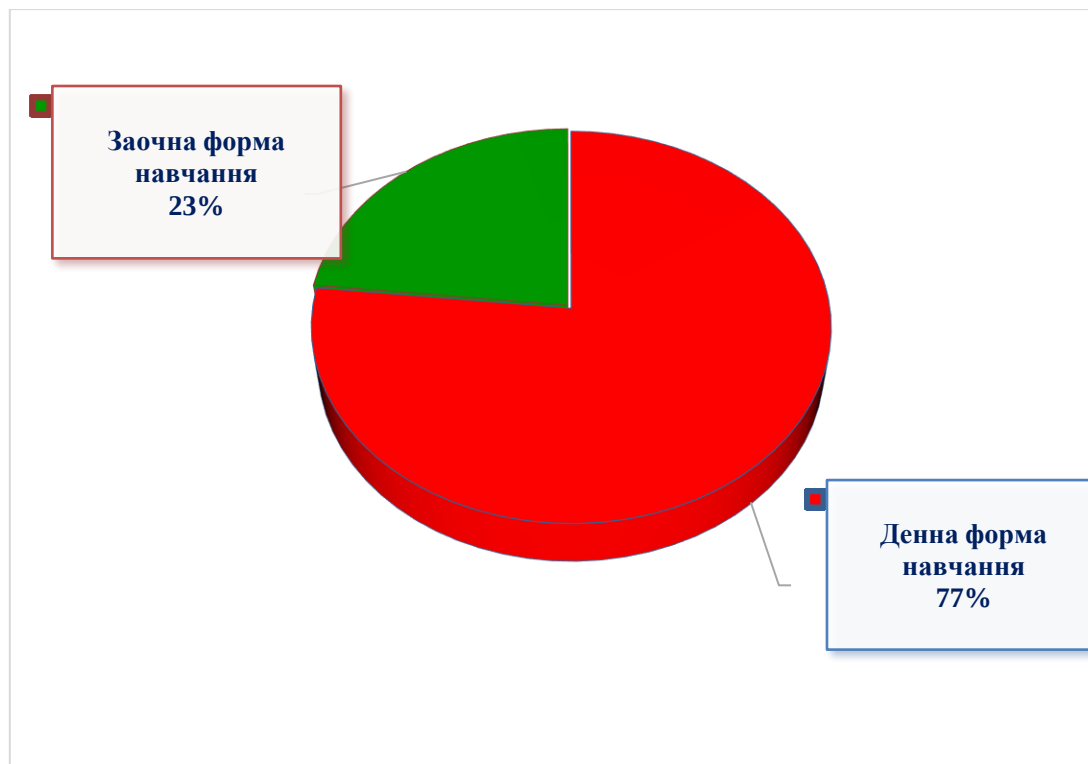

Рис.1.1.1.5 Розподіл контингенту здобувачів вищої освіти за денною та заочною формами навчання у 2019–2020 н.р.

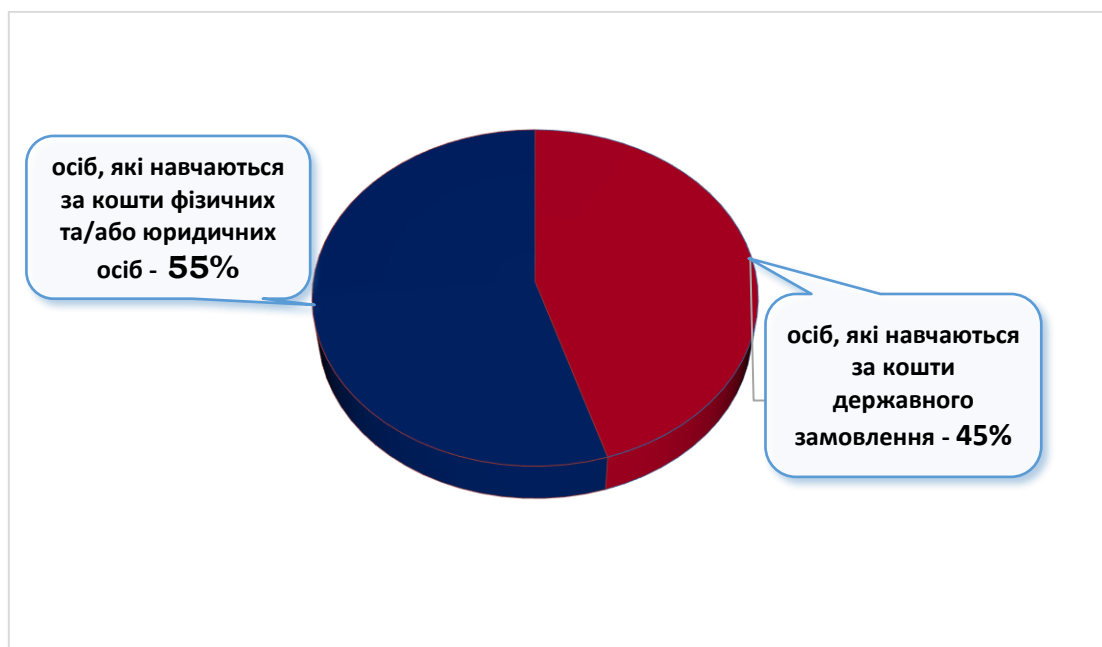

Рис.1.1.1.6 Розподіл контингенту здобувачів вищої освіти за джерелами фінансування у 2019–2020 н.р.

Проаналізуємо розподіл здобувачів вищої освіти денної форми за курсами навчання (рисунок 1.1.1.7). Майже рівномірним є розподіл здобувачів освіти СО «Бакалавр» за всіма курсами навчання, що є результатом систематичної профорієнтаційної роботи факультетів та кафедр Університету. Щодо здобувачів

вищої освіти СО «Магістр», то їх значно менше, що викликано нечисленним випуском бакалаврів на певних факультетах Університету.

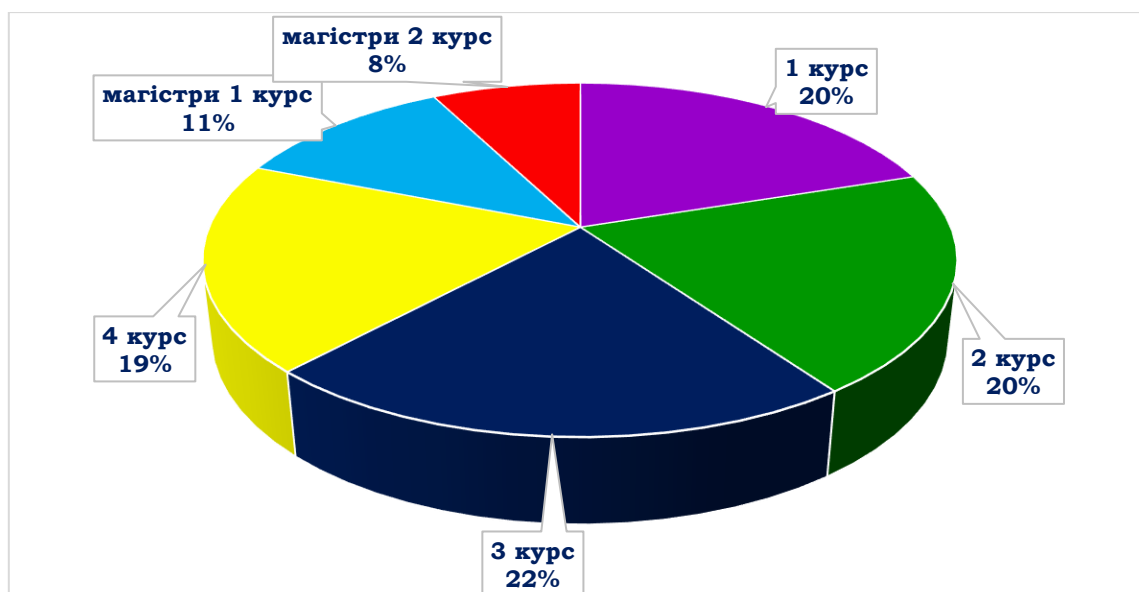

Рис.1.1.1.7 Розподіл здобувачів вищої освіти денної форми за курсами навчання у 2019–2020 н.р.

Розподіл здобувачів вищої освіти заочної форми за курсами навчання представлено на рисунку 1.1.1.8. Серед здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» переважна кількість навчається на 3 та 4 – 5 курсах. Щодо здобувачів вищої освіти СО «Магістр», то їх однакова кількість як на першому, так і на другому курсах, і в порівнянні зі СО «Бакалавр» ситуація значно краща.

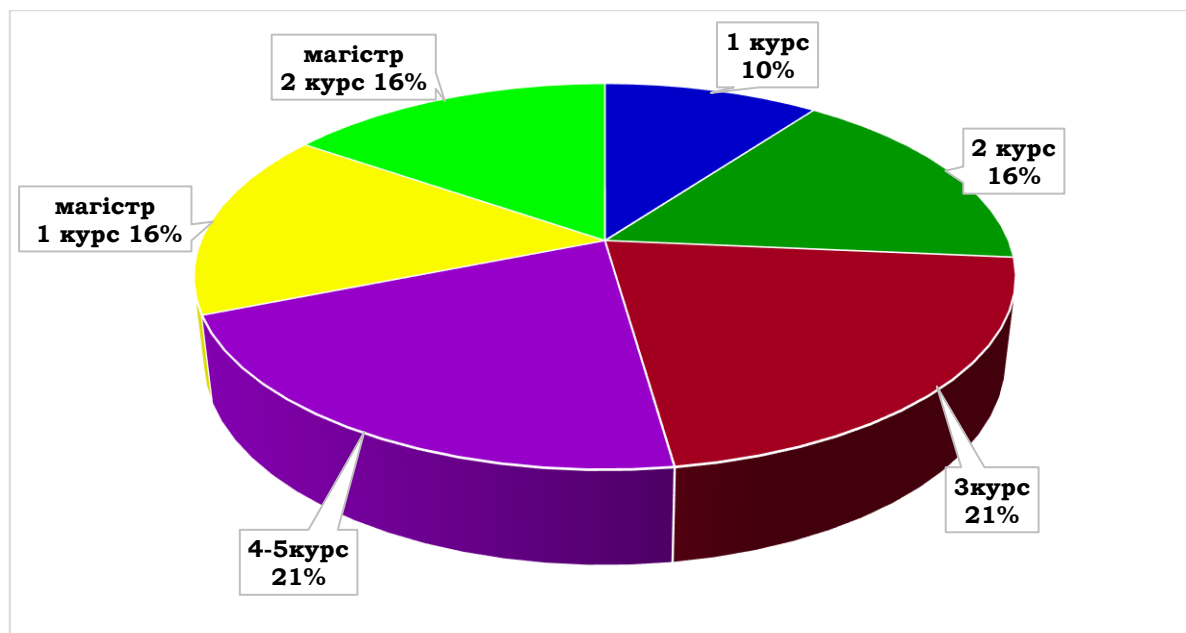

Рис. 1.1.1.8 Розподіл здобувачів вищої освіти заочної форми за курсами навчання у 2019-2020 н.р.

Окремо варто зазначити, що станом на 01.10.2019 р. в Університеті навчається 44 іноземних громадян, що складає менше, ніж 1 % загальної

кількості здобувачів освіти (у попередньому навчальному році – 64 особи, 1,2 %), маємо тенденцію до зменшення.

Розподіл здобувачів вищої освіти за факультетами Університету наведено на рисунку 1.1.1.9.

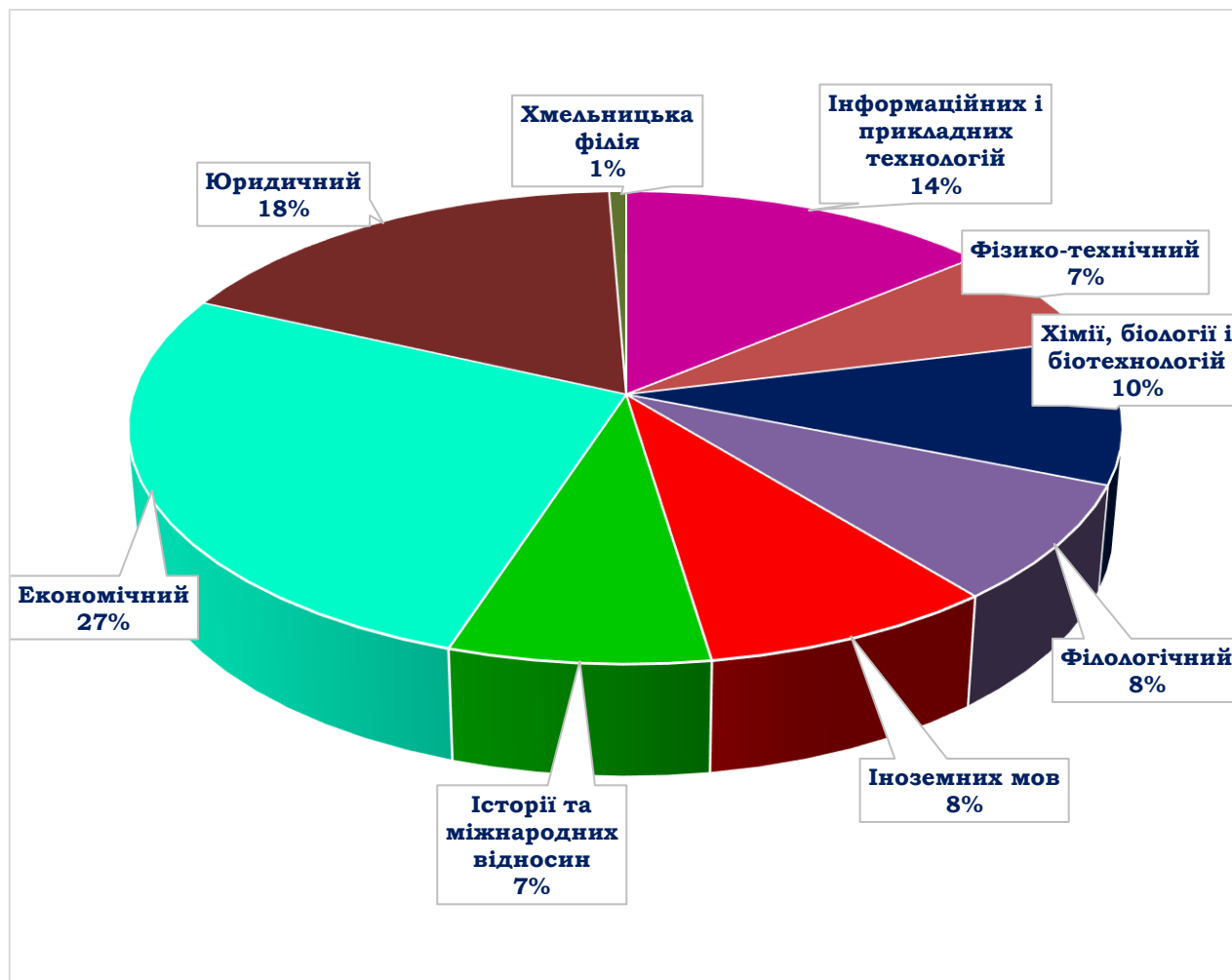

Рис. 1.1.1.9. Розподіл здобувачів вищої освіти між факультетами Університету

Переважає кількість здобувачів вищої освіти Університету навчається на економічному факультеті (27 %). 18 % складають здобувачі освіти юридичного факультету. Значний відсоток дають факультети природничо-прикладного спрямування: інформаційних і прикладних технологій – 14 %, хімії, біології і біотехнологій – 10 %, фізіко-технічний факультет – 7%. На факультетах гуманітарного профілю розподіл такий: на філологічному та факультеті іноземних мов навчаються по 8% здобувачів освіти, на факультеті історії та міжнародних відносин – 7%. 1% здобувачів освіти навчається у Хмельницькій філії Університету. Такий незначний показник є наслідком того, що у філії тільки започатковано освітню діяльність і зроблено перший набір.

Заслужують на пильну увагу й аналіз показники відрахування здобувачів вищої освіти упродовж року. Протягом 2018 р. факультетами Університету було відраховано 456 здобувачів вищої освіти, а з початку 2019 р. – ще 318 осіб. Показник відрахованих здобувачів освіти є занадто високим для наявного контингенту. Занепокоєння викликає той факт, що серед відрахованих 122 особи

(майже 16%) відраховано за власним бажанням, 24 особи (3%) – у зв'язку з переведенням до іншого закладу вищої освіти. Розподіл відрахованих здобувачів освіти за формами навчання та фінансування свідчить, що переважна кількість відрахованих – здобувачі освіти, які навчалися на денній формі навчання, щодо форми фінансування, то маємо переважну кількість осіб, які навчалися за кошти фізичних та/або юридичних осіб. Основні причини відрахування здобувачів освіти: невиконання вимог навчального плану та графіка навчального процесу, невиконання умов договору, академічна неуспішність, власне бажання. Загальну інформацію щодо розподілу контингенту за факультетами Університету, освітніми рівнями та формами навчання наведено у таблиці 1.1.1.3.

Таблиця 1.1.1.3. Контингент здобувачів вищої освіти ДонНУ імені Василя Стуса (станом на 01.10.19)

Факультет	Громадян України	Іноземних громадян	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
			бакалавр		магістр		разом		бакалавр		магістр		разом	
			держ. замовл.	контракт	держ. замовл.	контракт	держ. замовл.	контракт	держ. замовл.	контракт	держ. замовл.	контракт	держ. замовл.	контракт
Інформаційних і прикладних технологій	637	1	191	224	91	15	282	239	2	66		49	2	115
Фізико-технічний	325	4	138	109	65	11	203	120	1	5			1	5
Хімії, біології і біотехнологій	453	4	175	40	78	1	253	41	9	66	10	78	19	144
Філологічний	367	3	143	74	48	18	191	92	4	61	3	19	7	80
Іноземних мов	388		118	228	35	7	153	235					0	0
Історії та міжнародних відносин	340	1	73	154	25	10	98	164	14	52	1	12	15	64
Економічний	1205	24	376	350	154	27	530	377	66	157	20	79	86	236
Юридичний	795	7	171	284	44	38	215	322	17	203		45	17	248
Хмельницька філія	29									13		16		29
Разом громадян України	4539		1385	1463	540	127	1925	1590	113	623	34	298	147	921
Разом іноземних громадян		44												
Разом по Університету	4539	44	1385	1463	540	127	1925	1590	113	623	34	298	147	921

Підсумки

Першим пріоритетом Стратегії розвитку Університету 2017–2025 рр. є прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, студентоцентрованості та конкурентоспроможності. Не останню роль у виконанні цього пріоритету відіграє контингент здобувачів вищої освіти.

Проведений аналіз динаміки контингенту здобувачів вищої освіти Університету дає підстави стверджувати, що склад контингенту є сталим, незважаючи на незначний спад у поточному навчальному році. Оптимальним для Університету є 5200 здобувачів освіти, з яких здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» та СО «Магістр» – близько 5000. Цьогоріч не досягнуто зазначеного показника, оскільки випуск здобувачів перевищив показники вступу. Проте зростає якісний склад контингенту: поступово зменшується кількість здобувачів заочної форми навчання і зростає денної форми навчання.

Відповідно до вимог МОН України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти контингент здобувачів вищої освіти повинен складати не менше 50% від ліцензійного обсягу відповідних спеціальностей.

Враховуючи масштабність Університету на момент переміщення до м. Вінниця, Ліцензія на провадження освітньої діяльності дозволяла нам щорічно здійснювати набір майже до 11000 здобувачів освіти. При цьому поріг 50% не долала жодна спеціальність Університету: для СО «Бакалавр» заповнення Ліцензії коливалося від 0,8 до 33%, для СО «Магістр» – від 6 до 47%.

Протягом 2019 р. проведена робота з факультетами та кафедрами Університету щодо відповідності контингенту здобувачів вищої освіти Ліцензії на провадження освітньої діяльності, а саме: Університет ініціював скорочення Ліцензії.

Відповідно до нових ліцензійних обсягів за СО «Бакалавр» для спеціальностей Університету маємо заповнення Ліцензії від 1,25 до 70%, із 28 спеціальностей подолали 50% бар'єр три спеціальності (10,7%): 061 «Журналістика», 081 «Право», 101 «Екологія». Щодо СО «Магістр», то ситуація краща: для спеціальностей Університету маємо заповнення Ліцензії від 9 до 80%, із 27 спеціальностей подолали 50% бар'єр п'ять спеціальностей (18,5%): 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 081 «Право», 091 «Біологія», 105 «Прикладна фізика та наноматеріали», 113 «Прикладна математика».

1.1.2. Випуск 2018–2019 н.р.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, сформованих компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Об'єктивне фахове оцінювання рівня знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти є індикатором якісної підготовки майбутніх фахівців, запорукою їхнього успішного працевлаштування, формування і утримування високого іміджу Університету та його місця у численних рейтингах.

Атестація осіб здійснюється екзаменаційними (кваліфікаційними) комісіями, до складу яких залучаються висококваліфіковані фахівці, провідні

науковці та експерти-практики у відповідній галузі знань. Якість роботи екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій значною мірою залежить від компетентності голови і членів комісії, на яких покладається відповідальність за об'єктивне оцінювання результатів навчання випускників.

Для виконання обов'язків голів екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій у 2018 – 2019 н.р. було залучено 36 висококваліфікованих фахівців, провідних науковців та експертів-практиків відповідних галузей знань, із них: 18 докторів наук, професорів (50 %); 5 кандидатів наук, доцентів (14 %); 13 висококваліфікованих працівників організацій та установ (36 %).

Достатня кількість докторів наук, професорів як голів екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій дозволяє робити висновок про тісний зв'язок випускових кафедр Університету з провідними закладами вищої освіти, академічними та науковими установами, розширення зв'язків наукових шкіл Університету.

Залучення до роботи в екзаменаційних (кваліфікаційних) комісіях висококваліфікованих керівників і працівників організацій та установ, як голів комісій, підтверджує орієнтацію випускових кафедр на тісний зв'язок теорії та практики, відповідальність і готовність Університету звітувати перед замовниками про підготовку фахівців для різних сфер національного господарства, у тому числі для Вінницького регіону.

У 2018 – 2019 н.р. після закінчення відповідного циклу навчання, за результатами підсумкової атестації екзаменаційні (кваліфікаційні) комісії атестували як таких, що здобули вищу освіту, і присвоїли ступені вищої освіти «Бакалавр», «Магістр» та відповідні кваліфікації 1 570 фахівцям, що на 270 (17 %) фахівців вище від показника попереднього навчального року (таблиця 1.1.2.1).

У звітному році отримали:

- дипломи СО «Бакалавр» – 1 006 здобувачів освіти (із них 121 – з відзнакою);
- дипломи СО «Магістр» – 564 здобувачі освіти (із них 132 – з відзнакою).

Таблиця 1.1.2.1

Випуск фахівців у 2018–2019 н.р.

Ступінь освіти	Грудень 2018 р.			Червень 2019 р.			Разом за 2018 – 2019 н.р.		
	Кількість		Дипломи з відзнакою	Кількість		Дипломи з відзнакою	Кількість		Дипломи з відзнакою
	Всього	Із них бюджет/договір		Всього	Із них бюджет/договір		Всього	Із них бюджет/договір	
Бакалавр	-	-	-	1006	578/428	121	1006	578/428	121
Магістр	548	278/270	123	16	13/3	9	564	291/273	132
Разом	548	278/270	123	1022	591/431	130	1570	869/701	253

Випуск фахівців за ступенем освіти «Бакалавр» збільшився, порівняно з попереднім навчальним роком, на 368 осіб, за ступенем освіти «Магістр» - зменшився на 98 осіб. На рисунку 1.1.2.1 наведена динаміка чисельності випускників за останні п'ять років.

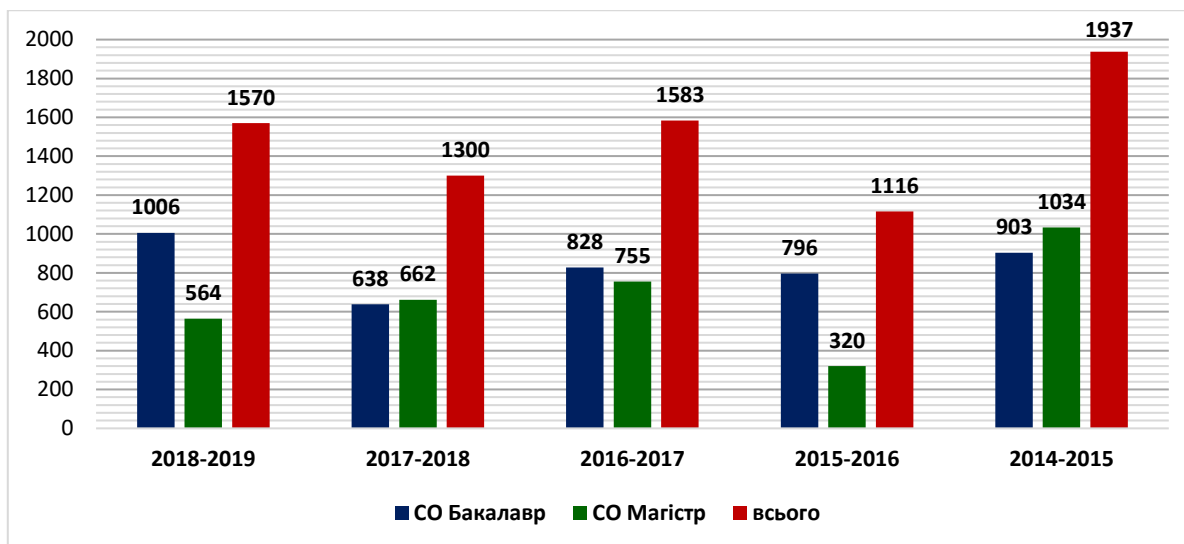

Рис. 1.1.2.1. Динаміка випуску здобувачів вищої освіти за 2015–2019 рр.

Чисельність здобувачів вищої освіти, які завершили відповідний цикл навчання за спеціальностями/освітніми програмами і продовжують навчання в Університеті за наступним освітнім рівнем «Магістр», складає 420 осіб, що становить 42% від загального випуску здобувачів СО «Бакалавр» у 2019 р. У порівнянні з попереднім навчальним роком цей показник знизився на 1%, але в абсолютному значенні кількість здобувачів, які продовжили навчання, збільшилася на 146 осіб (таблиця 1.1.2.2).

Таблиця 1.1.2.2

Кількість здобувачів СО «Бакалавр», які продовжили навчання за СО «Магістр» у 2019–2020 н.р.

Факультет/Інститут	Закінчили навчання за СО «Бакалавр»	Продовжили навчання за СО «Магістр»	
Математики та ІТ	100	53	53%
Фізико-технічний	64	44	69%
ІНІ хімії	43	35	81%
Біологічний	73	51	70%
Історичний	72	30	41%
Філологічний	133	43	32%
Іноземних мов	72	20	28%
Економічний	286	101	35%
Юридичний	163	43	26%
Разом	1006	420	42%

У 2019 – 2020 н.р. тільки чотири факультети мають показник вищий від середнього по Університету щодо продовження навчання на наступному освітньому рівні «Магістр» (42%): математики та інформаційних технологій, фізико-технічний, біологічний факультети та навчально-науковий інститут хімії, всі інші факультети мають показник нижчий від середнього по Університету (рисунок 1.1.2.2).

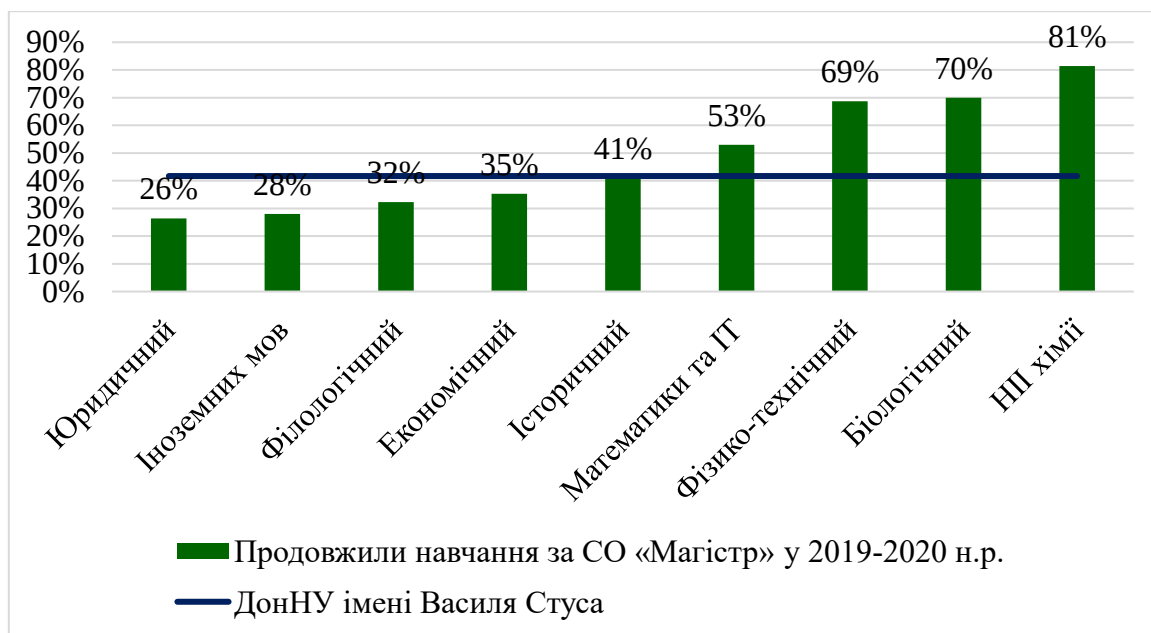

Рис. 1.1.2.2. Частка здобувачів СО «Бакалавр», які продовжили навчання за СО «Магістр» за факультетами у 2019 – 2020 н.р.

Загальна тенденція останніх років – зменшення частки здобувачів СО «Бакалавр», які продовжують навчання за СО «Магістр» в Університеті (таблиця 1.1.2.3).

Таблиця 1.1.2.3

Частка здобувачів СО «Бакалавр», які продовжили навчання за СО «Магістр» в Університеті за останні три роки

Факультети / Інститут	Продовжили навчання за СО «Магістр»		
	2017–2018 н.р.	2018–2019 н.р.	2019–2020 н.р.
Математики та ІТ	71%	60%	53%
Фізико-технічний	58%	60%	69%
ННІ хімії	83%	55%	81%
Біологічний	95%	62%	70%
Історичний	57%	35%	41%
Філологічний	34%	38%	32%
Іноземних мов	45%	50%	28%
Економічний	64%	44%	35%
Юридичний	41%	24%	26%
Разом	55%	43%	42%

Показником якості підготовки фахівців є результати підсумкової атестації, зокрема, кількість здобувачів вищої освіти, які отримали дипломи з відзнакою.

Показники успішності здобувачів вищої освіти у 2018–2019 н.р. такі: абсолютна успішність становить 99,1 %, якість знань становить 72,6 %, тобто

якість знань знизилася на 10,7 % у порівнянні з показниками попереднього періоду. Відсоток здобувачів, які отримали дипломи з відзнакою у звітному році, становить 16,1 % від загальної кількості фахівців (таблиця 1.1.2.4). У порівнянні з минулим роком частка отриманих дипломів з відзнакою за ступенями освіти зменшилася на 1,9 %.

Таблиця 1.1.2.4

Кількість здобувачів вищої освіти, які отримали дипломи з відзнакою протягом останніх трьох років (за факультетами)

Факультет	2016–2017 н.р.			2017–2018 н.р.			2018–2019 н.р.		
	Всього випускників	у тому числі одержали дипломи з відзнакою		Всього випускників	у тому числі одержали дипломи з відзнакою		Всього випускників	у тому числі одержали дипломи з відзнакою	
		осіб	%		осіб	%		осіб	%
Математики та ІТ	94	6	6,4	83	4	4,8	154	19	12,3
Фізико-технічний	82	10	12,2	85	7	8,2	89	9	10,1
Хімічний/ННІ хімії	51	13	25,5	33	14	42,4	56	15	26,8
Біологічний	44	3	6,8	71	13	18,3	98	12	12,2
Історичний	113	24	21,3	82	21	25,6	101	21	20,8
Філологічний	244	23	9,4	137	26	19,0	192	31	16,1
Іноземних мов	94	12	12,8	75	16	21,3	96	14	14,6
Економічний	538	75	13,9	455	83	18,2	502	77	15,3
Юридичний	303	54	17,8	244	49	20,1	258	53	20,5
Кафедра педагогіки та управління освітою	20	3	15,0	35	0	0	24	2	8,3
Разом	1583	223	14,1	1300	233	18,0	1570	253	16,1

На рисунках 1.1.2.3 та 1.1.2.4 зазначено частку здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр», «Магістр», які одержали дипломи з відзнакою за ступенями освіти у 2015 – 2019 рр.

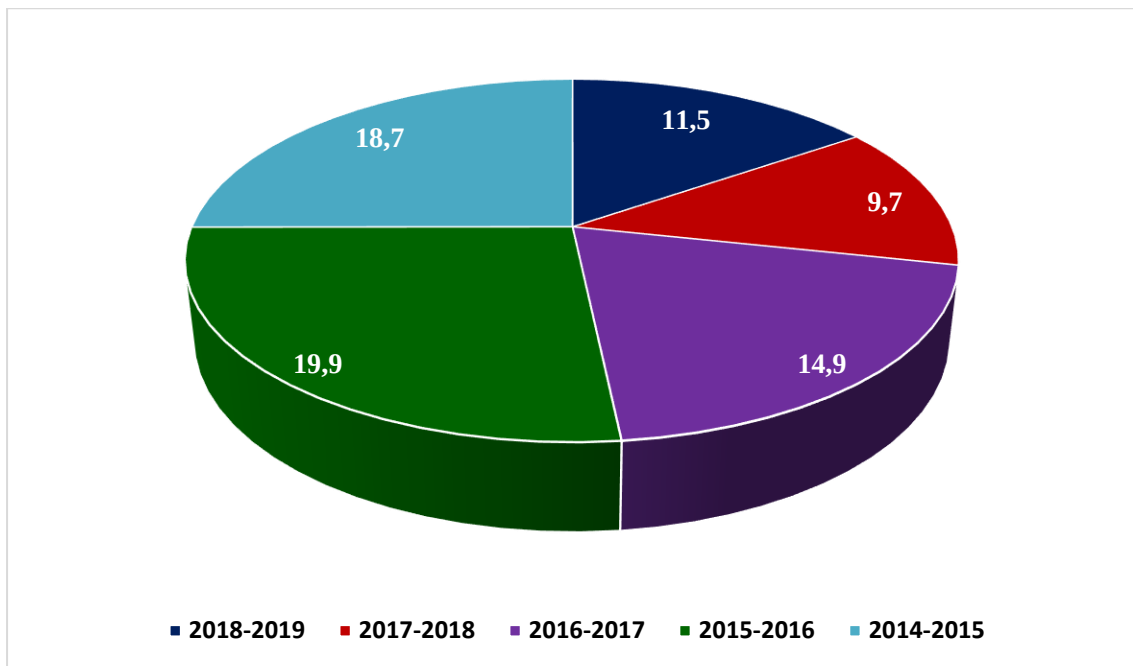

Рис. 1.1.2.3. Частка здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр», які одержали дипломи з відзнакою у 2015–2019 рр.

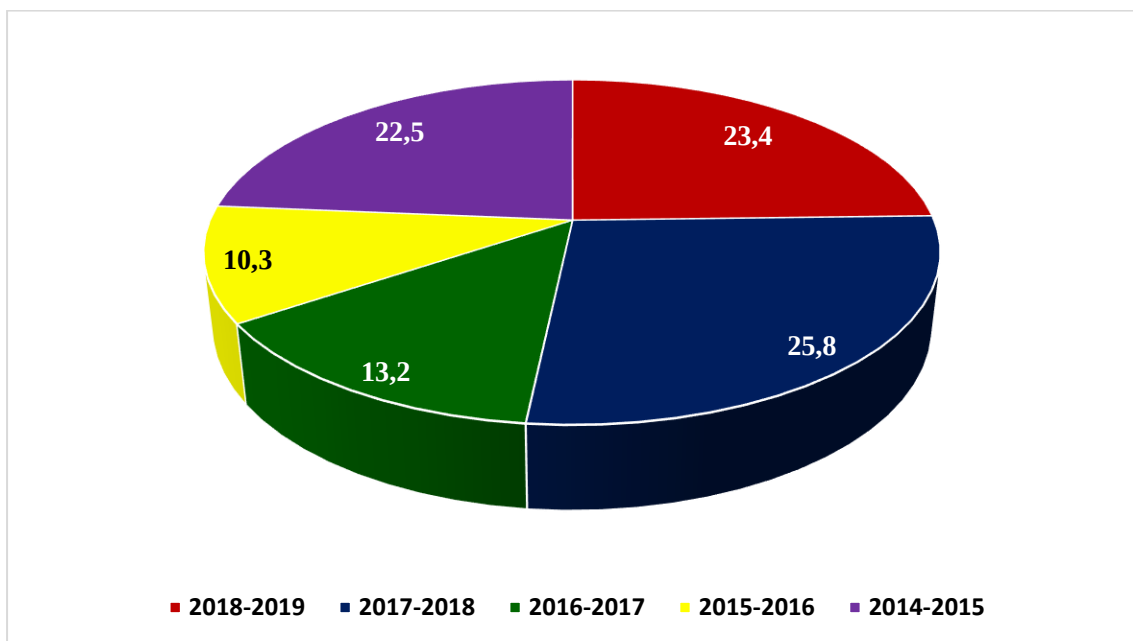

Рис. 1.1.2.4. Частка здобувачів вищої освіти СО «Магістр», які одержали дипломи з відзнакою у 2015–2019 рр.

Вищу освіту за ступенем «Бакалавр» у 2018 – 2019 н.р. одержали 1006 здобувачів освіти. Показник успішності становить 99,7 %, якість знань – 72,1%, дипломи з відзнакою одержав 121 випускник (12 %), і це є належним підґрунтям для покращення показників якості й успішності серед магістрів наступного року. Випускники бакалаврату продемонстрували відносно високий рівень володіння програмним матеріалом, уміння застосовувати теоретичні знання у прикладних

аспектах, достатньо вільне володіння сучасними методами дослідження фахових питань.

За звітний період здобувачі СО «Магістр» показали достатньо високі результати навчання і 564 фахівці завершили навчання і отримали дипломи про вищу освіту, із них 132 з відзнакою (23,4%). Показник успішності здобувачів СО «Магістр» у 2018–2019 н.р. становить 100 %, якість знань – 87,2 %. У порівнянні з минулим роком показник якості знань зріс на 2 %.

Загалом рівень підготовки фахівців СО «Магістр» відзначається високою культурою мислення, аналітичними навичками, обізнаністю в основних тенденціях суспільно-політичного розвитку, відмічається здатністю використовувати набуті знання і вміння у професійній діяльності, вирізняється готовністю адаптуватися до нових викликів в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобального, інтелектуального простору.

Показники якості підготовки фахівців за ступенями освіти за останні п'ять років наведено у таблиці 1.1.2.5.

Таблиця 1.1.2.5

Порівняльні показники успішності та якості знань випускників за останні п'ять років

Навчальний рік	Усього випускників		Абсолютна успішність, %		Якість знань, %		Дипломи з відзнакою, %	
	СО Бакалавр	СО Магістр	СО Бакалавр	СО Магістр	СО Бакалавр	СО Магістр	СО Бакалавр	СО Магістр
2014-2015	903	1034	99,6	100,0	78,2	93,8	18,7	22,5
2015-2016	796	320	100,0	100,0	79,4	91,1	19,9	10,3
2016-2017	828	755	99,7	98,4	77,4	98,0	14,9	13,2
2017-2018	638	662	98,4	99,7	60,0	85,2	9,7	25,8
2018-2019	1006	564	99,7	100,0	72,1	87,2	11,5	23,4

У 2018–2019 н.р. рекомендовано до вступу на освітньо-науковий рівень вищої освіти 130 здобувачів СО «Магістр», що складає 23 % від загальної кількості здобувачів, які здобули вищу освіту.

Підсумовуючи аналіз успішності та якості знань випускників 2018 – 2019 н.р., слід звернути увагу на те, що:

- показники успішності підготовки фахівців відповідних ступенів освіти перевищують позначку 95 %, що відповідає державним вимогам;
- показники якості знань підготовки фахівців на всіх ступенях освіти підвищилися, акредитаційні вимоги до якості підготовки фахівців витримані (не нижче 50 %);
- тенденція у показниках частки одержаних дипломів з відзнакою за ступенями освіти «Бакалавр» і «Магістр» має різне спрямування та часто обумовлена об'єктивними факторами, що стало предметом обговорення на вчених радах факультетів для виявлення резервів покращення показників успішності та якості знань підготовки фахівців.

Загалом здобувачі вищої освіти Університету продемонстрували високий рівень володіння програмним матеріалом, уміння застосовувати теоретичні знання у прикладних аспектах, достатньо вільне володіння сучасними методами дослідження фахових питань. Екзаменаційними (кваліфікаційними) комісіями підкреслено, що переважна більшість досліджень є результатом тривалої наполегливої праці фахівців, що надихалися позитивним впливом наукових шкіл випускових кафедр.

Робота всіх екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій у 2018–2019 н.р. повністю відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України.

Підсумки

Одним з основних показників діяльності Університету є якість підготовки фахівців. Протягом усього періоду навчання в Університеті здобувачі вищої освіти проходять процедури оцінювання (складають заліки та екзамени, захищають курсові роботи та звітують про результати практики). Завершальним етапом в оцінюванні здобувачів освіти є їх атестація. Саме за підсумками атестації можна стверджувати про досягнення мети освітньої програми, про сформовані у випускників компетентності та набуті результати навчання.

У той же час варто враховувати ще один не менш вагомий показник – виконання плану випуску здобувачів вищої освіти в частині державного замовлення повинно складати 100%.

Аналіз випуску 2019 р. свідчить про невиконання Університетом державного замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти за СО «Бакалавр» на 10 осіб (1,95%) та за СО «Магістр» на 22 особи (8,5%). Це неприпустимі показники, які можуть вплинути не тільки на імідж Університету, а й стати причиною зменшення державного замовлення у 2020 р.

1.1.3 Вступна кампанія – 2019

Вступну кампанію 2019 р. проведено відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України в 2019 р. (затверджено наказом МОН України від 11 жовтня 2018 р. №1096, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 грудня 2019 р. за №1456/32908) та Правил прийому до Донецького національного університету імені Василя Стуса у 2019 р. (затверджено на засіданні Вченої ради ДонНУ імені Василя Стуса протоколом №6 від 25 січня 2019 р., введено в дію наказом ректора ДонНУ імені Василя Стуса №40/05 від 25 січня 2019 р.). Для забезпечення діяльності Приймальної комісії та проведення набору на навчання наказом ректора було затверджено склад Приймальної комісії, створено відбіркову комісію, предметну екзаменаційну комісію, фахову атестаційну комісію, апеляційну комісію.

Протягом вступної кампанії 2019 р. було забезпечено прозорість, демократичність і відкритість роботи Приймальної комісії, дотримання вимог нормативно-правових документів щодо організації прийому та зарахування на навчання, зокрема:

- у встановлені терміни розроблено комплект нормативних документів, що регламентують роботу Приймальної комісії;

– на сайті Університету розміщено Правила прийому, Положення про Приймальну комісію, склад Приймальної комісії, програми вступних випробувань, інформацію про обсяги державного замовлення, вартість навчання, графіки проведення вступних випробувань та інша необхідна інформація;

– систематично проводилася роз'яснювальна робота щодо Правил прийому до Університету;

– під час проведення Вступної кампанії було організовано роботу консультаційних пунктів Приймальної комісії;

– вчасно оприлюднено списки осіб, рекомендованих до зарахування шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному сайті Університету, інформаційних стендах Приймальної комісії та через Єдину державну електронну базу з питань освіти.

У 2019 р. Університет здійснював набір здобувачів вищої освіти за спеціальностями, освітніми програмами згідно з конкурсними пропозиціями. У тому числі:

– за освітнім ступенем бакалавра – 28 спеціальностей (36 освітніх програм; конкурсних пропозицій – 54 бюджетні та 70 небюджетних);

– за освітнім ступенем магістра – 30 спеціальностей (43 освітні програми; конкурсних пропозицій – 74 бюджетні та 15 небюджетних).

Новацією цього року стало отримання ліцензії та відкриття освітніх програм у Хмельницькій філії «Бізнес-інноваційний центр «ДонУ-Поділля». Університет здійснив набір здобувачів вищої освіти за СО «Магістр» на спеціальності «Публічна політика та адміністрування», «Бізнес адміністрування»; для здобуття СО «Бакалавр», як друга вища освіта на спеціальність «Право».

На проведення вступної кампанії у 2019 р., на відміну від попереднього року, найбільший вплив мали чинники зовнішнього характеру. Зокрема:

1. Великий відсоток вступників, які зареєструвалися на участь у зовнішньому незалежному оцінюванні (зареєстровано 354 379 осіб) але не склали іспити:
 - українська мова і література – 15,5% (від кількості зареєстрованих),
 - математика – 18,1% (від кількості зареєстрованих),
 - історія України – 16,2% (від кількості зареєстрованих),
 - іноземна мова – 12,7% (від кількості зареєстрованих).
2. Значна кількість випускників шкіл обрали для вступу закордонні заклади освіти.
3. Введення мінімального конкурсного бала на спеціальності 081 «Право» та 29 «Міжнародні відносини» призвело до зменшення кількості вступників, проте покращило якість вступника.
4. Зменшено регіональний коефіцієнт до 1,02, що вплинуло на автоматичний розрахунок конкурсного бала на рівні з ЗВО м. Вінниці.
5. Доведення обсягу державного замовлення відбулося після початку прийому документів, що негативно вплинуло на потенційних вступників

з високими балами, які були орієнтовані переважно на державне замовлення.

Загальна конкурсна ситуація мала тенденцію до зменшення загальної кількості поданих заяв на денній формі, що зумовлювалося зменшенням максимально можливої кількості заяв на базі ПЗСО до 7 заяв. При цьому слід зауважити, що у таблиці 1.1.3.1. наведена кількість саме заяв, а не абітурієнтів – з огляду на те, що один абітурієнт мав право подавати декілька заяв, то реальна кількість абітурієнтів є дещо меншою.

Таблиця 1.1.3.1.

**Загальна кількість заяв, поданих на вступ
на перший курс у 2017–2019 рр.**

СО/ОКР	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
СО «Бакалавр»	6152	4931	4648	407	369	242
СО «Магістр»	894	629	851	729	437	451
СО «Бакалавр (на базі МС)»	660	371	174	416	216	137
Загальна кількість	7706	5931	5673	1552	692	830

Усього за всіма рівнями та формами навчання у 2019 р. до Донецького національного університету імені Василя Стуса в основну сесію зараховано 1418 студентів. Розподіл зарахованих студентів за формами навчання та джерелом фінансування наведений у таблицях 1.1.3.2. та 1.1.3.3.

Таблиця 1.1.3.2.

**Результати зарахування вступників на денну форму навчання за
типом фінансування у 2017–2019 рр.**

СО/ОКР	Денна форма навчання					
	За державним замовленням			За кошти фізичних та юридичних осіб		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
СО «Бакалавр»	417	326	299	470	387	376
СО «Магістр»	313	243	317	103	52	88
СО «Бакалавр (на базі МС)»	79	64	25	48	21	10
СО «Бакалавр» (друга вища, паралельне)	0	0	0	0	0	1
Загальна кількість:	809	633	641	621	460	475
Різниця з попереднім роком	-176		+5	-161		+15

Таблиця 1.1.3.3.

Результати зарахування вступників на заочну форму навчання за типом фінансування у 2017–2019 рр.

СО/ОКР	Заочна форма навчання					
	За державним замовленням			За кошти фізичних та юридичних осіб		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
СО «Бакалавр»	57	15	8	58	83	33
СО «Магістр»	15	17	19	214	144	150
СО «Бакалавр (на базі МС)	10	0	0	120	89	52
СО «Бакалавр» (друга вища, паралельне)	0	0	0	49	51	43
Загальна кількість:	72	32	27	441	367	278
Різниця з попереднім роком	-40	-5		-74	-89	

Результати зарахування вступників за СО «Бакалавр» (на базі ПЗСО)

Прийом заяв і документів для вступників на 1 курс освітнього ступеня «Бакалавр» (на базі повної загальної середньої освіти) здійснювався переважно в електронному вигляді. Це дозволило суттєво розвантажити роботу Приймальної комісії.

Усього для здобуття СО «Бакалавр» (на базі ПЗСО) було зараховано 713 студентів – 672 за денною формою навчання та 41 за заочною. Розподіл зарахованих за формами навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів наведено у таблицях 1.1.3.4. та 1.1.3.5.

Таблиця 1.1.3.4.

Розподіл зарахованих вступників за СО «Бакалавр» (на базі ПЗСО) на денну форму навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів

Факультет / інститут	ДЗ	Зараховано бюджет	Зараховано контракт	Зараховано всього
Біологічний факультет	35	27	3	30
Економічний факультет	98	89	80	169
Історичний факультет	22	26	60	86
Навчально-науковий інститут хімії	30	6	1	7
Фізико-технічний факультет	85	47	38	83
Філологічний факультет	35	28	39	67
Факультет іноземних мов	23	21	59	80
Факультет математики та ІТ	37	24	28	51
Юридичний факультет	30	31	68	99
Загальна кількість:	395	299	376	672

Таблиця 1.1.3.5.

Розподіл зарахованих вступників за СО «Бакалавр» (на базі ПЗСО) на заочну форму навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів

Факультет / інститут	ДЗ	Зараховано бюджет	Зараховано контракт	Зараховано всього
Економічний факультет	11	8	24	32
Історичний факультет	0	0	5	5
Філологічний факультет	0	0	4	4
Загальна кількість:	11	8	33	41

Слід звернути увагу, що Донецький національний університет імені Василя Стуса, як переміщений заклад вищої освіти, мав фіксований обсяг державного замовлення. План державного замовлення для здобуття СО «Бакалавр» (на базі ПЗСО), доведений до Університету, складав 406 місць, однак 107 місць повернено до МОН України. Додатково доведено 6 місць, що загалом складає 305 місць виконання бюджету.

Невиконання державного замовлення зумовлено тим, що велика кількість конкурсних пропозицій спровокувала конкуренцію у межах спеціальностей. Ще однією причиною є низька активність вступу на природничі спеціальності, для яких надавалася значна частина бюджетних місць. Повне виконання державного замовлення відбулося на трьох факультетах: юридичному, історичному, біологічному. Найменший відсоток виконання державного замовлення – навчально-науковий інститут хімії – 20%. Максимальну кількість студентів зараховано на економічний факультет, мінімальну – до навчально-наукового інституту хімії.

Як і минулого року, найбільшу кількість заяв було подано за такими спеціальностями та освітніми програмами: «Право», «Філологія. Германські мови та літератури (переклад), перша – англійська», «Комп’ютерні науки», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Маркетинг». Найбільший конкурс на одне місце був на спеціальності «Історія та археологія» – 31 особа.

Мінімальна кількість балів, необхідна для зарахування на місця державного замовлення, суттєво відрізнялася за різними спеціальностями – від 123,318 бала до 187,782. Найвищий бал для зарахування на місця державного замовлення був за спеціальностями: «Журналістика», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Філологія. Германські мови та літератури (переклад), перша-англійська». Найнижчий бал за спеціальностями: «Хімія», «Біологія», «Прикладна фізика та наноматеріали». Середній прохідний бал по Університету – 159, це найвищий прохідний бал серед ЗВО м. Вінниці.

Різниця між мінімальним прохідним балом для вступу за державним замовленням до ДонНУ імені Василя Стуса та середнім по Україні у розрізі спеціальностей 2019 р. наведено у таблиці 1.1.3.6.

Таблиця 1.1.3.6.

Різниця між мінімальним прохідним балом для вступу за державним замовленням до ДонНУ імені Василя Стуса та середнім по Україні у розрізі спеціальностей 2019 р.

Спеціальність	ДонНУ імені Василя Стуса		Україна
	мінімальний прохід. бал	максимальний прохід. бал	середній прохід. бал
014 Середня освіта 014.08 Фізика	141,270	141,270	159,736
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	154,428	190,332	167,222
032 Історія та археологія	178,949	190,740	187,531
035 Філологія 035.01 українська мова та література	167,994	187,896	180,736
035 Філологія 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	187,476	197,472	190,975
035 Філологія 035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька	178,704	196,044	191,097
035 Філологія 035.10 прикладна лінгвістика	176,817	188,853	192,754
051 Економіка	161,568	190,133	181,835
052 Політологія	180,948	186,252	186,394
053 Психологія	170,085	176,970	174,386
061 Журналістика	187,782	195,330	189,914
071 Облік і оподаткування	154,836	185,487	178,776
072 Фінанси, банківська справа та страхування	166,209	186,915	179,293
073 Менеджмент	170,340	184,212	173,318
075 Маркетинг	168,504	182,172	177,244
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	166,464	193,188	176,345
081 Право	178,398	192,933	186,018
091 Біологія	131,937	186,440	179,834
101 Екологія	143,973	192,211	170,711
102 Хімія	123,318	190,861	178,471
104 Фізика та астрономія	132,753	132,753	164,782
105 Прикладна фізика та наноматеріали	129,744	154,499	160,873
111 Математика	148,257	166,668	169,918
113 Прикладна математика	159,324	198,084	182,588
122 Комп'ютерні науки	167,280	195,840	176,37
125 Кібербезпека	163,608	173,655	178,43
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	187,272	200,000	193,782
292 Міжнародні економічні відносини	185,487	191,694	189,63

Результати зарахування вступників за освітнім ступенем «Магістр»

За ступенем освіти «Магістр» зараховано 574 студенти – 405 за денною формою навчання, 169 за заочною, з яких 16 студентів зараховано до Філії ДонНУ імені Василя Стуса «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ-Поділля». Розподіл зарахованих за формами навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів наведено у таблицях 1.1.3.7. та 1.1.3.8.

Таблиця 1.1.3.7.

Розподіл зарахованих вступників за СО «Магістр» на денну форму навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів

Факультет / інститут	ДЗ	Зараховано бюджет	Зараховано контракт	Зараховано всього
Біологічний факультет	29	29	2	31
Економічний факультет	83	83	21	104
Історичний факультет	19	19	11	30
Навчально-науковий інститут хімії	30	30	0	30
Фізико-технічний факультет	39	39	8	47
Філологічний факультет	36	35	17	52
Факультет іноземних мов	18	18	4	22
Факультет математики та ІТ	44	44	7	51
Юридичний факультет	20	20	18	38
Загальна кількість:	318	317	88	405

Таблиця 1.1.3.8.

Розподіл зарахованих вступників за СО «Магістр» на заочну форму навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів

Факультет / інститут	ДЗ	Зараховано бюджет	Зараховано контракт	Зараховано всього
Біологічний факультет	5	5	23	28
Економічний факультет	13	13	35	48
Історичний факультет	0	0	39	39
Навчально-науковий інститут хімії	0	0	5	5
Філологічний факультет	1	1	10	11
Факультет математики та ІТ	3	0	4	4
Юридичний факультет	0	0	22	22
Кафедра педагогіки та управління освітою	0	0	12	12
Загальна кількість:	22	19	150	169

Виділені місця державного замовлення були заповнені на денній формі навчання у повному обсязі. План державного замовлення для здобуття СО «Магістр», доведений до Університету, складав 340 місць, не закритими залишилися 4. Проте кількість зарахованих для здобуття СО «Магістр» зросла у порівнянні з минулорічним показником на 21%.

Незаповнення місць за державним замовленням – 4 місця. Усі вакантні бюджетні місця було повернено до МОН України, відповідно до Умов прийому до ЗВО України в 2019 р.

Максимальну кількість студентів зараховано на економічний факультет, мінімальну – на факультет іноземних мов.

Найбільшу кількість заяв було подано за спеціальностями: «Право», «Біологія», «Прикладна математика», «Міжнародні економічні відносини», «Публічна політика та адміністрування». Середній прохідний бал для здобуття СО «Магістр» по Університету – 296. Це найбільший прохідний бал серед ЗВО м. Вінниці.

Результати зарахування вступників за освітнім ступенем «Бакалавр» (на базі ОКР «Молодший спеціаліст»)

Зарахування для здобуття ступеня освіти «Бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» відбувалося на факультетах: економічному, біологічному, математики та інформаційних технологій, фізико-технічному та юридичному. Загалом зараховано 87 осіб, 25 за рахунок державного замовлення, 62 особи за кошти фізичних та юридичних осіб.

Повне виконання державного замовлення відбулося на двох факультетах – біологічному та факультеті математики та інформаційних технологій. Найменший відсоток виконання державного замовлення – на фізико-технічному факультеті – 50%. Загальне невиконання державного замовлення – 13 місць на економічному та фізико-технічному факультетах. Вакантні бюджетні місця було повернено до МОН України, відповідно до Умов прийому до ЗВО України в 2019 р.

Максимальну кількість студентів зараховано на фізико-технічний факультет на денну форму навчання, а на заочну форму навчання – на біологічний факультет. Розподіл зарахованих за формами навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів наведено у таблицях 1.1.3. 9. та 1.1.3.10.

Таблиця 1.1.3.9.

Розподіл зарахованих вступників за СО «Бакалавр» (на базі ОКР «Молодший спеціаліст») на денну форму навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів

Факультет / інститут	ДЗ	Зараховано бюджет	Зараховано контракт	Зараховано всього
Біологічний факультет	4	4	6	10
Економічний факультет	8	7	2	9
Фізико-технічний факультет	24	12	0	12
Факультет математики та ІТ	2	2	0	2
Юридичний факультет	0	0	2	2
Загальна кількість:	38	25	10	35

Розподіл зарахованих вступників за СО «Бакалавр» (на базі ОКР «Молодший спеціаліст») на заочну форму навчання та джерелом фінансування у розрізі факультетів

Факультет / інститут	ДЗ	Зараховано бюджет	Зараховано контракт	Зараховано всього
Біологічний факультет	0	0	29	29
Економічний факультет	0	0	14	14
Факультет математики та ІТ	0	0	6	6
Юридичний факультет	0	0	3	3
Загальна кількість:	0	0	52	52

Упродовж останніх 3-х років набору для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» відбувається значне скорочення виділених місць за державним замовленням (на 59% менше у порівнянні з 2018 р.).

Нововведенням вступу 2019 року до Університету є розроблений і затверджений «Порядок прийому на навчання здобувачів ступеня освіти «Бакалавр» на основі попередньо отриманого освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст». Порядок визначає процедуру проведення комплексного оцінювання програмних результатів навчання вступників у межах попередньо опанованої освітньої програми та здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст».

Варто зауважити, що впродовж лютого – травня 2019 р. відбувалися попередні фахові іспити для вступників на здобуття СО «Бакалавр» на основі здобутого ОКР «Молодший спеціаліст». Проте показник проведених іспитів та зарахувань зумовлює аналіз необхідності проведення попередніх фахових іспитів та відкриття набору. Як свідчить статистика останніх років, набір на основі здобутого ОКР «Молодший спеціаліст» іде на спад: у 2018 р. було зараховано на 68% менше ніж у 2017 р., у 2019 р. на 50% менше ніж у 2018р.

**Результати зарахування вступників за освітнім ступенем «Бакалавр»
(друга вища освіта та паралельне навчання)**

Зарахування на СО «Бакалавр» для отримання другої вищої освіти за заочною формою навчання відбувалося лише на спеціальність «Право» у м.Вінниця та філії у м. Хмельницькому, загалом – 32 особи. Показники минулих років вищі за рахунок набору, бо зарахування відбувалося на чотири факультети, а саме: юридичний, філологічний, економічний та факультет іноземних мов. У 2019 р. відбулося збільшення кількості осіб, зарахованих на одну спеціальність для отримання другої вищої освіти, чому посприяло продовження термінів прийому документів від цієї категорії вступників на вересень. Разом з цим слід констатувати зменшення попиту вступників на цю категорію вступу, у зв'язку з розширенням переліку спеціальностей та освітніх програм, на які здійснюється прийом для здобуття СО «Магістр» з інших спеціальностей.

На паралельне навчання у цьому році вступив один студент на філологічний факультет на денну форму навчання, на заочну форму навчання зараховано 11 осіб – з них три студенти на економічний факультет та вісім студентів на юридичний факультет. Динаміку вступу на СО «Бакалавр» (друга вища освіта та паралельне навчання) наведено у таблиці 1.1.3.11.

Таблиця 1.1.3.11.

Розподіл зарахованих вступників за СО «Бакалавр» (друга вища освіта та паралельне навчання) на заочну та денну форми навчання у розрізі факультетів

Факультет	за кошти фізичних та юридичних осіб		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Факультет іноземних мов	5	0	0
Економічний факультет	1	2	3
Філологічний факультет	3	0	1
Юридичний факультет	40	49	40
Загальна кількість:	49	51	44

Порівняльний аналіз зарахування з іншими закладами вищої освіти м. Вінниці

ДонНУ імені Василя Стуса є переміщеним закладом вищої освіти, тому аналіз проводився серед закладів вищої освіти м. Вінниці та окремо серед переміщених конкурентоспроможних ЗВО. Аналіз відбувався на підставі даних з офіційного сайту ДП «Інфоресурс» та з наказів про зарахування, оприлюднених на офіційних сайтах ЗВО. Варто зауважити, що не всі університети дотримуються відкритості та прозорості під час вступної кампанії, що передбачено Умовами прийому до ЗВО України 2019 р., що не дало змогу зібрати точну інформацію.

При аналізі вступної кампанії 2019 р. були опрацьовані дані за наступними категоріями: кількість поданих заяв, надання та виконання державного замовлення, зарахування за СО «Бакалавр» та СО «Магістр».

Порівняльний аналіз проводився з ЗВО м. Вінниці, які здійснювали підготовку фахівців за спеціальностями, які наявні у ДонНУ імені Василя Стуса (рисунок 1.1.3.1).

Відповідно до аналізу ЗВО м. Вінниці щодо кількості поданих заяв та зарахувань зроблено висновки, що згідно з отриманим державним замовленням ми маємо найкращий показник, щодо його закриття – заповнено 85% від наданих місць державного замовлення. Проте показник зарахованих на контрактну форму навчання для здобуття СО «Бакалавра» менший у порівнянні з іншими ЗВО м. Вінниці. Це зумовлено ціновою політикою, оскільки вартість навчання у наведених ЗВО очевидно нижча у порівнянні з ДонНУ імені Василя Стуса. Категорія вступників, що претендували лише на контрактну форму навчання,

найчастіше обирали заклад освіти, де низький прохідний бал для зарахування, а не якість надання освітніх послуг. Це підтверджує, що середній конкурсний бал у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса – 159, у той час, як у Вінницькому національному аграрному університеті він складає 144.

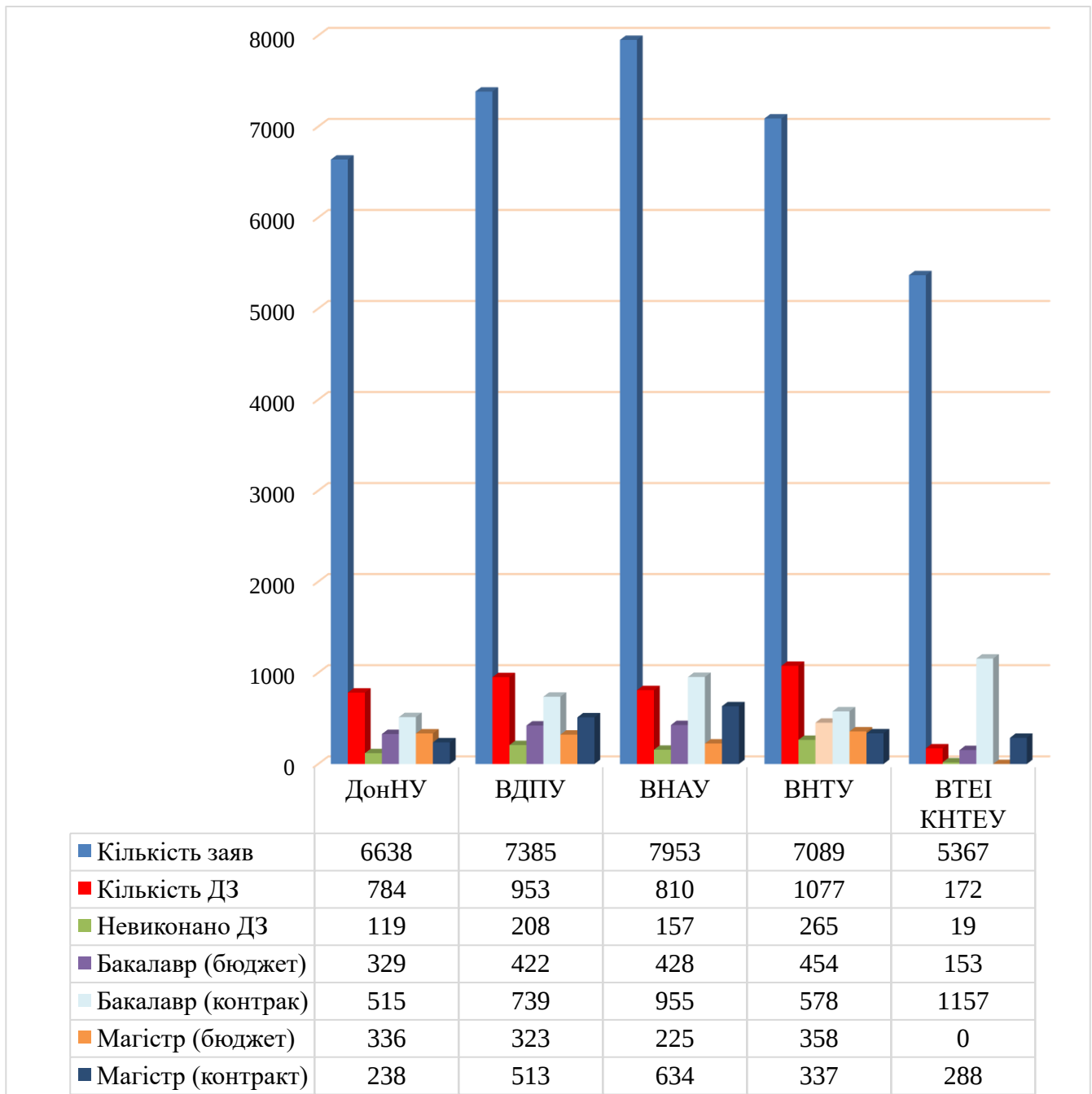

Рис. 1.1.3.1. Порівняння результатів зарахування з іншими ЗВО м. Вінниці

ДонНУ імені Василя Стуса є переміщеним університетом, тому при аналізі вступної кампанії 2019 р. були опрацьовані наявні дані переміщених ЗВО, серед яких наш Університет входить у трійку лідерів за кількістю заяв, високим показником середнього конкурсного бала, кількістю зарахованих, а також за кількістю рекомендованих за державним замовленням та його виконанням. Порівняльний аналіз наведено на рисунку 1.1.3.2.

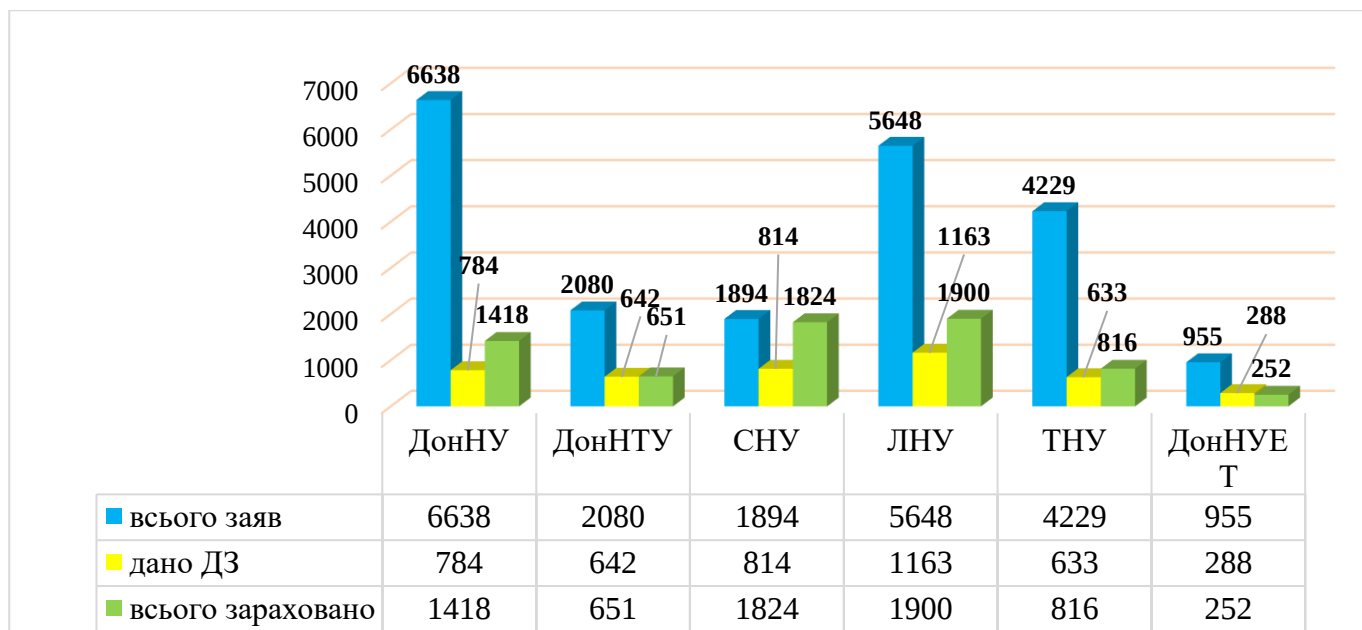

Рис. 1.1.3.2. Порівняння результатів зарахування з переміщеними ЗВО

У цьому році Університет розширив географію зарахувань до 17 областей, що продемонстровано на рисунку 1.1.3.3. Минулорічний показник – 9 областей. Збільшення охоплення відбулося відповідно до виконання функціональної стратегії маркетингу Донецького національного університету імені Василя Стуса. Просування освітніх послуг відбувалося через теле-, радіорекламу та офіційні інтернет сторінки Університету.

Рис. 1.1.3.3. Географія зарахувань

Додатковий набір для здобуття СО «Магістр»

Університетом було проведено додатковий набір для здобуття СО «Магістр» за спеціальностями 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна

справа», 051 «Економіка», 053 «Психологія», 071 «Облік та оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 081 «Право», 292 «Міжнародні відносини», 281 «Публічне управління та адміністрування», 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». За результатами додаткового набору було зараховано 48 осіб, з яких 9 осіб зараховано до Філії ДонНУ імені Василя Стуса «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ-Поділля».

Підсумки

Результати вступної кампанії 2019 р. свідчать, що освітні послуги Донецького національного університету імені Василя Стуса користуються попитом на освітньому ринку. Університет у 2019 р. став лідером за кількістю вступників з інших областей – цьогоріч ми розширили географію вступу до 17 областей. Основний акцент було зроблено на якість вступника і лише потім на кількісну складову. Підтвердженням цього є найвищий прохідний бал на бюджетну форму навчання серед ЗВО м. Вінниці – 159. Загальний набір становить 1466 студентів.

Успішне функціонування Університету на ринку освітніх послуг пов'язано з багатьма чинниками, але основними є якість та конкурентоспроможність. Для подальшого просування освітніх послуг у регіоні та поза його межами ми маємо сформувати максимально прагматичне ставлення до формування конкурсних пропозицій. У подальшому слід сконцентрувати увагу на маркетинговому аналізі та перегляді структури конкурсних пропозицій, що пропонують факультети. Зокрема, максимально уникати формування малокомплектних груп для усіх спеціальностей і освітніх програм.

1.1.4. Стипендіальна політика

Одним із головних пріоритетних напрямів діяльності Університету є забезпечення соціального захисту здобувачів вищої освіти.

Для вирішення питань щодо призначення та позбавлення академічних або соціальних стипендій (у тому числі спірних), надання матеріальної допомоги здобувачам вищої освіти, заохочення кращих з них за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності в Університеті діє Стипендіальна комісія, персональний склад якої затверджується наказом ректора.

У своїй роботі Стипендіальна комісія Університету керується «Правилами призначення академічних та соціальних стипендій в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса», що затверджені Вченою радою Університету та регулюють порядок призначення, встановлення розміру та порядок виплати академічних і соціальних стипендій студентам, аспірантам, докторантам денної форми навчання (з відривом від виробництва), які навчаються в Університеті за державним (регіональним) замовленням за рахунок коштів загального фонду державного (відповідного місцевого) бюджету.

Уся діяльність Стипендіальної комісії здійснюється відкрито, прозоро та висвітлюється на інформаційних ресурсах Університету. Перед початком підведення підсумків кожного семестрового контролю Вчена рада Університету

з урахуванням видатків на стипендіальне забезпечення, затверджених Університетом у встановленому порядку, визначає однаковий для всіх факультетів, курсів та спеціальностей ліміт стипендіатів, яким буде призначатися академічна стипендія за результатами такого семестрового контролю. Цей показник встановлюється у відсотках (у діапазоні від 40 % до 45 %) фактичної кількості здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на певному факультеті, курсі за певною спеціальністю станом на перше число місяця, наступного за датою закінчення семестрового контролю згідно з навчальними планами для відповідних факультетів, курсів та спеціальностей. За підсумками заліково-екзаменаційних сесій факультетами складаються рейтинги успішності здобувачів вищої освіти для кожної спеціальності кожного курсу навчання. Затверджені рішенням Стипендіальної комісії рейтинги успішності є підставою для визначення реєстру осіб, що протягом певного семестру отримують академічну стипендію. Крім того, у межах коштів, передбачених на виплату стипендій здобувачам вищої освіти відповідного факультету, яким призначена академічна стипендія і які займають найвищі рейтингові позиції та отримали оцінки «відмінно» з усіх навчальних дисциплін, призначається академічна стипендія у підвищеному розмірі.

За рішенням Стипендіальної комісії, відповідно до підсумків успішності та результатів вступних випробувань (для здобувачів вищої освіти першого курсу), у II семестрі 2018–2019 н.р. академічну стипендію отримували 753 здобувачі вищої освіти, у I семестрі 2019–2020 н.р. – 788 здобувачів освіти.

Особливою гордістю Університету є здобувачі вищої освіти, які отримують стипендії, засновані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України (у тому числі іменні) тощо.

Протягом **2018–2019 н. р. іменну стипендію Верховної ради України** отримувала **Савчук К.О.**, студентка 4 курсу СО «Бакалавр» юридичного факультету, а протягом **2019–2020 н.р. – Калачик А.В.**, студентка 4 курсу СО «Бакалавр» економічного факультету, спеціальність «Облік і оподаткування».

У II семестрі 2018–2019 н.р. іменними стипендіатами стали:

- *Академічна стипендія Президента України:*
 - **Нефьодов О.В.**, студент юридичного факультету, СО «Бакалавр», «Право», 3 курс;
 - **Ісаєнков Я.О.**, студент фізико-технічного факультету, СО «Бакалавр», «Комп'ютерні науки», 4 курс;
 - **Воронич М.В.**, студентка біологічного факультету, СО «Бакалавр», «Біологія», 4 курс.
- *Академічна стипендія Кабінету Міністрів України:*
 - **Плюшко О.В.**, студентка ННІ хімії, СО «Магістр», «Хімія», 2 курс;
 - **Золотар А. К.**, студентка економічного факультету, СО «Бакалавр», «Фінанси і кредит», 4 курс.
- *Іменна стипендія М.С. Грушевського:*

- **Кускова С.С.**, студентка історичного факультету, СО «Бакалавр», «Історія», 4 курс.
 - *Стипендія Вінницької облдержадміністрації та обласної Ради:*
 - **Молож Ю.Л.**, студентка економічного факультету, СО «Бакалавр», «Економіка підприємства», 4 курс;
 - **Григор'єва О.О.**, студентка історичного факультету, СО «Бакалавр», «Міжнародні відносини», 4 курс
 - **Макарова Л.О.**, студентка ННІ хімії, СО «Магістр», «Хімія», 2 курс.
 - *Стипендія Вінницької міської ради:*
 - **Марчук Л.С.**, студентка ННІ хімії, СО «Бакалавр», «Хімія», 4 курс;
 - **Марценюк Н.С.**, студентка ННІ хімії, СО «Бакалавр», «Хімія», 4 курс;
 - **Козак К.І.**, студентка філологічного факультету, СО «Бакалавр», «Журналістика», 4 курс.
- У І семестрі 2019–2020 н.р. іменними стипендіатами стали:**
- *Академічна стипендія Президента України:*
 - **Гончарук С.А.**, студентка економічного факультету, СО «Бакалавр», «Міжнародні економічні відносини», 4 курс;
 - **Барткова К.М.**, студентка економічного факультету, СО «Бакалавр», «Міжнародні економічні відносини», 4 курс;
 - **Нефьодов О. В.**, студент юридичного факультету, СО «Бакалавр», «Право», 4 курс.
 - *Академічна стипендія Кабінету Міністрів України:*
 - **Шимко Н.О.**, студентка економічного факультету, СО «Бакалавр», «Облік і оподаткування», 4 курс;
 - **Бабій Д.В.**, студентка факультету історії та міжнародних відносин, СО «Бакалавр», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», 3 курс.
 - *Іменна стипендія М.С. Грушевського:*
 - **Рибак І.І.**, студентка факультету інформаційних і прикладних технологій, СО «Бакалавр», «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 4 курс.
 - *Соціальна стипендія Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей:*
 - **Гакало А.П.**, студентка факультету історії та міжнародних відносин, СО «Бакалавр», «Історія та археологія», 2 курс.
 - *Стипендія Вінницької облдержадміністрації та обласної Ради:*
 - **Драчук Ю.О.**, студентка факультету історії та міжнародних відносин, СО «Бакалавр», «Історія та археологія», 3 курс;
 - **Попеско Я.О.**, студентка факультету інформаційних і прикладних технологій, СО «Бакалавр», «Журналістика», 3 курс.
 - *Стипендія Вінницької міської ради:*
 - **Гуленко Н.В.**, студентка факультету інформаційних і прикладних технологій, СО «Бакалавр», «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 3 курс;

- **Човган Д.С.**, студент фізико-технічного факультету, СО «Бакалавр», «Комп'ютерні науки», 3 курс;
- **Вдовиченко О.В.**, студентка філологічного факультету, СО «Бакалавр», «Українська мова і література», 2 курс;
- **Паньків С.О.**, студентка економічного факультету, СО «Бакалавр», «Менеджмент», 4 курс.

1.1.5. Підготовка кадрів в аспірантурі та докторантурі

У ДонНУ імені Василя Стуса проводиться цілеспрямована робота з підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів. Після запровадження нового переліку галузей знань і спеціальностей та процедури ліцензування аспірантури в 2016 р. було ліцензовано 13 спеціальностей, за якими на сьогодні здійснюється підготовка докторів філософії (табл. 1.1.5.1).

Таблиця 1.1.5.1

Структурні підрозділи, що відповідають за підготовку кадрів вищої кваліфікації

Факультет	Спеціальність	Випускова кафедра
Економічний факультет	051 «Економіка», 073 «Менеджмент»	Кафедра менеджменту та поведінкової економіки
	292 «Міжнародні економічні відносини»	Кафедра міжнародних економічних відносин
Юридичний факультет	081 «Право»	Кафедра господарського права Кафедра конституційного, міжнародного і кримінального права Кафедра теорії та історії держави і права та адміністративного права
Філологічний факультет	035 «Філологія»	Кафедра загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології
	053 «Психологія»	Кафедра психології
Факультет іноземних мов	035 «Філологія»	Кафедра теорії і практики перекладу
Факультет інформаційних і прикладних технологій	111 «Математика», 113 Прикладна математика	Кафедра прикладної математики
	052 «Політологія»	Кафедра політології і державного управління
Факультет історії та міжнародних відносин	032 «Історія та археологія»	Кафедра історії України та спеціальних галузей історичної науки
	033 «Філософія»	Кафедра філософії
Фізико-технічний факультет	122 «Комп'ютерні науки»	Кафедра комп'ютерних технологій
Факультет хімії, біології і біотехнологій	102 «Хімія»	Кафедра біофізичної хімії і нанобіотехнологій; Кафедра неорганічної, органічної та аналітичної хімії

Підготовка докторів наук провадиться за цими ж спеціальностями без обов'язкового попереднього ліцензування.

Аспірантура

Підготовка на освітньо-науковому рівні (доктор філософії) здійснюється для осіб, які вступили до аспірантури в 2016 – 2019 рр.

На кінець 2019 р. кількість аспірантів становить 144 особи, у тому числі:

– з відривом від виробництва – 68 осіб, із них за держбюджетним замовленням – 66 осіб, на контрактній основі – 2 особи;

– без відриву від виробництва – 76 осіб, усі – за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

У 2019 р. зарахування до аспірантури здійснювалося у два етапи: з 1 березня (лише за кошти фізичних та/або юридичних осіб) та з 1 вересня (за кошти фізичних та/або юридичних осіб та за держбюджетним замовленням). Окрім того, здійснювалося зарахування іноземних громадян, які мають право вступати протягом календарного року.

Таблиця 1.1.5.2

Кількість зарахованих аспірантів за 2014 – 2019 рр., осіб

Роки	З відривом від виробництва		Без відриву від виробництва		Загалом
	ДЗ	КФЮО	ДЗ	КФЮО	
2014	44	0	17	4	65
2015	36	7	0	32	75
2016	22	1	0	23	46
2017	15	1	0	27	43
2018	17	2	0	15	34
2019	12	1	0	22	35

Примітка: ДЗ – державне замовлення, КФЮО – кошти фізичних і юридичних осіб

Наведені дані свідчать про суттєве зменшення контингенту аспірантів, починаючи з 2016 р., що пов'язано: зі зменшенням загального контингенту здобувачів вищої освіти як в Університеті, так і в країні загалом; укрупненням наукових спеціальностей з одночасним зменшенням кількості місць державного замовлення, що виділяються на одну спеціальність; зі скасуванням державного замовлення на навчання без відриву від виробництва.

Збільшилася частка здобувачів третього освітньо-наукового рівня, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Випуск аспірантів у 2019 р. становив 11 осіб, які навчалися без відриву від виробництва за кошти фізичних та юридичних осіб, з них із захистом кандидатських дисертацій – 2 особи (*Савченко К. Ю., Кулик О. І.*).

Нормативний термін навчання в аспірантурі здобувачів ступеня доктора філософії становить 4 роки, тому за навчальним планом перший випуск аспірантів, які навчаються відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261, запланований у вересні 2020 р.

У звітному році введено в дію Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, відповідно до якого заклади вищої освіти можуть створювати спеціалізовані вчені ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертацій.

Варто відзначити керівників, які активно проводять роботу зі своїми здобувачами-співробітниками Університету: професора кафедри політології і державного управління Нагорняк Т. Л. – 2 дострокові захисти: доктора наук (Мацшишина І. В.) та доктора філософії (Безуглий П. Г.), професора кафедри прикладної математики Сохацького Ф. М. – 2 захисти кандидатів наук (Фриз І. В., Шелепало Г. В.), професора кафедри міжнародних економічних відносин Хаджинова І. В. – 2 захисти кандидатів наук (Усик І. О., Шкурат М. Є.).

З урахуванням випускників аспірантури 2019 р., які захистилися до закінчення офіційного терміну навчання або подали документи до спеціалізованої вченої ради в межах навчання в аспірантурі та захистилися до закінчення 2019 р., ефективність аспірантури становить близько 18,2 %. Якщо враховувати ще 7 здобувачів (Єрємін М. Б., Мелекєсцев К. І., Аветисян М. Р., Смокова Г. І., Шкурат М. Є., Бортун К. О., Демиденко О. І.), які подали документи до захисту протягом наступного року після закінчення аспірантури і захистилися, то ефективність аспірантури випуску 2018 р. становить 31,25 %.

За 2019 р. аспірантами, випускниками аспірантури попередніх років, здобувачами та співробітниками Університету захищено 27 кандидатських дисертацій. З них 19 дисертацій було захищено особами, які раніше навчалися в аспірантурі ДонНУ імені Василя Стуса або були здобувачами нашого Університету, з них:

- 1 – аспірант третього року навчання, достроковий захист (Безуглий П. Г.)
- 2 – випускниками аспірантури 2019 р. (Савченко К. Ю., Кулик І. О.)
- 7 – випускники аспірантури 2018 р. (Єрємін М. Б., Мелекєсцев К. І., Аветисян М. Р., Смокова Г. І., Шкурат М. Є., Бортун К. О., Демиденко О. І.)
- 5 – випускники 2017 р. (Солоненко Ю. В., Москальова Ю. Р., Шань М. О.)
- 1 – випускник 2016 р. (Остапченко К. П.)
- 1 – випускник 2015 р. (Забавін В. О.)
- 2 – випускники 2014 р. (Гнилорібов М. А., Проценко Є. О.)
- 3 – отримувачі освітньої послуги «Доведення до захисту» (Педченко О. В., Гонтюк В. А., Лутава С. М.).
- 14 – співробітники Університету (Мелекєсцев К. І., Шкурат М. Є., Бортун К. О., Фриз І. В., Шелепало Г. В., Солоненко Ю. В., Шань М. О., Міщенко А. М., Овчинникова Ю. Ю., Данильчук О. М., Проценко Є. О., Остапченко К. П., Усик І. О., Безуглий П. Г.).

Усі випускники аспірантури 2019 р. (11 осіб) навчалися без відриву від виробництва і були працевлаштовані ще під час навчання.

Протягом 2019 р. було відраховано із аспірантури 17 аспірантів, з них 8 аспірантів за власним бажанням (всі вони навчалися з відривом від виробництва,

зокрема 1 із них за кошти фізичних і юридичних осіб у зв'язку зі вступом на бюджетне місце), 6 аспірантів за невиконання умов договору (всі – без відриву від виробництва, серед них 3 іноземних громадянина), 2 аспіранти за невиконання індивідуального плану (без відриву від виробництва), 1 аспірант, як такий, що не приступив до навчання після закінчення терміну академічної відпустки (з відривом від виробництва за кошти фізичних і юридичних осіб).

У 2019 р. до Університету зараховано 5 іноземних громадян (1 – громадянин Російської Федерації, 1 – громадянин Мозамбіку, 1 – громадянин Тунісу, 1 – громадянин Сьєрра-Леоне, 1 – громадянин Гвінеї) на спеціальність 051 «Економіка», та 1 громадянин Китаю на спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», з них 3 особи було відраховано за невиконання умов договору. Таким чином, в аспірантурі навчається 3 іноземці 2019 р. набору. Окрім того, на спеціальності 113 «Прикладна математика» навчається громадянин Лівану 2017 р. набору.

У порівнянні з попереднім роком кількість зарахованих аспірантів-іноземців збільшилася, і їх контингент зріс до 4 осіб на кінець 2019 р., однак збільшилася і кількість відрахованих.

Аспірантка першого року навчання за державним замовленням спеціальності 051 «Економіка» Руденок О. О. в період з 25 лютого по 24 червня 2019 р. проходила навчання за програмою академічної мобільності «Erasmus+».

Докторантура

На кінець 2019 р. кількість докторантів становила 9 осіб (2014 р. – 12, 2015 р. – 15, 2016 р. – 10, 2017 р. – 11, 2018 р. – 10), з них усі навчаються за державним замовленням.

В Університеті підготовка в докторантурі здійснюється за 13 спеціальностями, але здобувачі поступають лише на бюджетні місця, надані МОН України за спеціальностями 035 «Філологія», 051 «Економіка», 052 «Політологія», 292 «Міжнародні економічні відносини», з яких в Університеті діють спеціалізовані вчені ради, що значно обмежує можливості підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Випуск у 2019 р. – 4 докторанти (2014 р. – 1, 2015 р. – 3, 2016 р. – 5, 2017 р. – 3, 2018 р. – 4), з них у поточному році достроково захистився 1 докторант (*Мацшишина І. В.* – 052 «Політологія»). Таким чином, ефективність докторантури складає 25%.

Із випуску 2019 р. в Університеті працює 4 випускники докторантури, що становить 100 % від випуску.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук, тому, окрім перебування в докторантурі, підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється також шляхом самостійної підготовки до захисту поза докторантурою. У 2019 р.

співробітниками Університету та випускниками докторантури захищено 3 докторські дисертації:

- з політичних наук (Мацишина І. В., випускник докторантури 2019 р.);
- з соціальних комунікацій (Ковальська Л. А., випускник докторантури 2015 р.);
- з біологічних наук (Приседський Ю. Г.).

Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

У 2019 р. в Університеті функціонувало 4 постійні спеціалізовані вчені ради (1 – із захисту докторських і кандидатських та 3 – із захисту кандидатських дисертацій) за 10 спеціальностями) та 1 разова спеціалізована рада із захисту доктора філософії.

Таблиця 1.1.5.3

**Перелік спеціалізованих вчених рад, відкритих
у ДонНУ імені Василя Стуса**

Шифр ради	Голова ради	Вчений секретар	Шифр і назва спеціальностей, з яких функціонує рада
Д 11.051.03	Орехова Т. В., д-р екон. наук, проф.	Якимова Н. С., канд. екон. наук	08.00.02 «Світове господарство і міжнародні економічні відносини»; 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»; 08.00.07 «Демографія, соціальна економіка і політика
К 11.051.12	Бобкова А. Г., д-р юрид. наук, проф.	Павлюченко Ю. М., канд. юрид. наук, доц.	12.00.04 «Господарське право, господарсько-процесуальне право»
К 11.051.13	Польовий М. А., д-р політ. наук, проф.	Мацишина І. В., канд. політ. наук, доц.	23.00.02 «Політичні інститути та процеси»
К 11.051.14	Загнітко А. П., д-р філол. наук, проф., член-коресп. НАН України	Залужна О. О., канд. філол. наук	10.02.01 «Українська мова»; 10.02.17 «Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство»

За звітний період (з 01 січня по 31 грудня 2019 р.) у постійних спеціалізованих вчених радах ДонНУ імені Василя Стуса захищено 24 дисертації, з них 6 докторських, 18 кандидатських дисертацій. Перелік спеціалізованих вчених рад та кількість захищених дисертацій наводяться в таблицях нижче.

Таблиця 1.1.5.4

**Кількісні показники діяльності постійних спеціалізованих вчених рад
ДонНУ імені Василя Стуса за 2019 р.**

№ п/п	Шифр ради	Назва спеціальностей, з яких функціонує рада	Захищено кандидатських дисертацій	Захищено докторських дисертацій
1.	Д 11.051.03	08.00.02 «Світове господарство і міжнародні економічні відносини»	Гнилорібов М. А., Шкурат М. Є. Усик І. О., Туль С. І.	Шиманська К. В., Панченко В. Г., Ніконенко У. М., Українець Л. А.
		08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»	Солоненко Ю. В., Гонтюк В. А.	
		08.00.07 «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика»	Остапченко К. П., Ярчук А. В., Махонюк О. В.	Карпенко А. В., Біль М. М.
2.	К 11.051.12	12.00.04 «Господарське право, господарсько-процесуальне право»	Аветисян М. Р., Кулик О. І.	-
3.	К 11.051.13	23.00.02 «Політичні інститути та процеси»	Смокова Г. І.	-
4.	К 11.051.14	10.02.01 «Українська мова»	Лутова С. М., Гула Л. І., Ющишина О. М.	-
		10.02.17 «Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство»	Близнюк К. О., Деревянко Ю. М., Савченко О. О.	-
Разом:			18	6

У звітному році в Університеті відповідно до Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, що затверджений Постановою від 6 березня 2019 р. № 167, було створено спеціалізовану вчену раду ДФ 11.051.001 з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Безуглого П. Г. на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 «Політологія» (наказ Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2019 р. № 1388). Захист дисертації відбувся 20 грудня 2019 р.

Таблиця 1.1.5.5

Разові спеціалізовані вчені ради ДонНУ імені Василя Стуса у 2019 р.

Шифр ради	Голова ради	Члени ради	Шифр і назва спеціальності, з якої утворена рада
ДФ 11.051.001	Польовий М. А., д-р політ. наук, проф.	Рецензенти: Шаульська Л. В., д-р екон. наук, проф. Мацишина І. В., канд. політ. наук, доц. Опоненти: Лендшел М. О., д-р політ. наук, проф. Рачинський Р., доктор філософії з політичних наук	052 «Політологія»

За звітний період відхилених Атестаційною колегією МОН України дисертацій, захищених у спеціалізованих вчених радах Університету, немає.

Розподіл здобувачів наукового ступеня кандидата наук і доктора філософії, які захищалися у спеціалізованих вчених радах (за категоріями аспіранти та співробітники Університету, аспіранти та співробітники інших ЗВО і наукових установ, співробітники державних установ і бізнес-структур) наведено у табл. 1.1.5.6 – 1.1.5.7).

Таблиця 1.1.5.6

**Розподіл здобувачів наукового ступеня
кандидата наук/доктора філософії за місцем роботи**

Співробітники Університету	Співробітники інших ЗВО	Співробітники державних установ, бізнесу
Шкурат М. Є., Усик І. О., Солоненко Ю. В., Остапченко К. П., Махонюк О. В., Гнилорибов М. А., Безуглий П. Г.	Туль С. І., Ярчук А. В., Лутава С. М., Гула Л. І., Ющишина О. М., Близнюк К. О., Дерев'янко Ю. М., Савченко О. О.	Аветисян М. Р., Гонтюк В. А., Кулик О. І., Смокова Г. І.
7	8	4
36,8%	42,1%	21,1%

Таблиця 1.1.5.7

Розподіл здобувачів наукового ступеня доктора наук

Співробітники Університету	Співробітники інших ЗВО	Співробітники державних установ, бізнесу
-	Шиманська К. В., Панченко В. Г., Ніконенко У. М., Українець Л. А., Карпенко А. В., Біль М. М.	-
0	6	0
0%	100%	0%

Протягом 2019 р. відділом аспірантури і докторантури було надано додаткові освітні послуги на загальну суму понад 150 тис. грн., що перевищує показник 2018 р.: «Доведення до захисту» – 5 осіб, «Проведення захисту дисертаційного дослідження» – 11 осіб, з них 5 докторських дисертацій, «Складання кандидатського іспиту» – 2 особи.

Отримані кошти були частково спрямовані на оплату праці наукових керівників та консультантів, праці членів екзаменаційних комісій з прийому

кандидатських іспитів, головам та вченим секретарям постійно діючих спеціалізованих вчених рад.

Завданнями на наступний рік стане акредитація 4 спеціальностей на освітньо-науковому рівні: 051 «Економіка», 052 «Політологія», 081 «Право» та 292 «Міжнародні економічні відносини» та подання ліцензійної справи за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» та розширення переліку додаткових освітніх послуг.

1.2. Кадрове забезпечення освітнього процесу

1.2.1. Динаміка, структура та плинність кадрів

Розвиток якісної університетської освіти вимагає постійного підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників. Збереження та розвиток високого рівня кадрового потенціалу ДонНУ імені Василя Стуса дозволить впливати на прогрес інноваційної економіки держави шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців для ринку праці.

Станом на 31.12.2018 р. у ДонНУ імені Василя Стуса працювало 811 співробітників, з них 420 осіб – науково-педагогічні та наукові працівники. Якісний склад: 73 доктори наук, з яких: 52 доктори наук, професори, 21 доктор наук, доцент; 252 кандидати наук, з яких: 143 кандидати наук, доценти та 109 кандидатів наук (Таб. 1.2.1.1).

Станом на 31.12.2019 р. у ДонНУ імені Василя Стуса працювало 805 співробітників, з них: 395 осіб це науково-педагогічні та наукові працівники. Якісний склад: 76 докторів наук, з яких: 54 доктори наук, професори, 22 доктори наук, доценти; 242 кандидати наук, з яких: 130 кандидатів наук, доцентів та 112 кандидатів наук (Таб. 1.2.1.1).

За звітний період зменшилася кількість науково-педагогічних працівників, що пов'язано зі зниженням контингенту студентів. Натомість збільшилася кількість працівників з науковим ступенем доктора наук та вченим званням професора, що позитивно впливає на рівень якісного складу науково-педагогічних працівників. Цей показник є одним з індикаторів реалізації функціональної стратегії кадрового забезпечення.

Ще одним індикатором реалізації функціональної стратегії кадрового забезпечення є зростання показників стабільності персоналу, саме тому важливим є дослідження плинності кадрів в Університеті. Плинність кадрів усіх категорій персоналу за звітний період склала 5,58 %, що на 3,18 % менше, ніж у минулому звітному періоді, з них відсоток плинності кадрів з числа професорсько-викладацького складу – 1,79 %, що на 0,1 % більше, ніж у минулому звітному періоді. Відсоток плинності кадрів перебуває у межах норми і є природним. Зменшення плинності кадрів свідчить про утворення стабільного кадрового ядра і вказує на позитивну динаміку реалізації функціональної стратегії кадрового забезпечення.

Кадровий склад ДонНУ імені Василя Стуса

Науково-педагогічні працівники та працівники	На 31.12.2018	На 31.12.2019
Усього працівників, з них	811	805
Науково-педагогічні та наукові працівники, осіб	420	395
%	51,79	49,07
Докторів наук, професорів,	52	54
%	12,38	13,67
Докторів наук, доцентів,	21	22
%	5	5,57
Всього докторів наук	73	76
Кандидатів наук, доцентів,	143	130
%	34,05	32,91
Кандидатів наук,	109	112
%	25,95	28,35
Всього кандидатів наук	252	242
Старші викладачі, асистенти	95	84
%	22,62	21,27

Станом на 31.12.2018 р. в Університеті функціонувало 8 факультетів та один навчально-науковий інститут. З 01.09.2019 р. проведено оптимізацію структури Університету, в результаті якої підготовку здобувачів вищої освіти забезпечують 8 факультетів. У звітному періоді утворено кафедру в філії Донецького національного університету імені Василя Стуса «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ-Поділля». Таким чином, навчальний процес забезпечує 41 кафедра. Кафедри очолюють висококваліфіковані керівники, серед них:

- 14 докторів наук, професорів;
- 8 докторів наук, доцентів;
- 15 кандидатів наук, доцентів;
- 3 кандидати наук.

18 завідувачів кафедр обрано за конкурсом, 23 – виконують обов'язки.

Загалом з числа науково-педагогічного та наукового складу 13,67 % складають доктори наук, професори; 5,58 % доктори наук, доценти; 32,91 % складають кандидати наук, доценти; 28,35% кандидати наук без вченого звання. 21,27 % професорсько-викладацького складу не мають наукового ступеня та/або вченого звання. За звітний період збільшився відсоток працівників з числа науково-педагогічних та наукових працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання.

Середній вік професорсько-викладацького складу – 44 роки, докторів наук, професорів – 57 років, кандидатів наук, доцентів – 43 роки. Відсоток осіб пенсійного віку з числа професорсько-викладацького складу становить 16,37 %.

За кількісними показниками більшість співробітників жіночої статі – понад 71 %. Понад 86 % працівників мають вищу освіту.

Позитивним є те, що упродовж останніх років кадровий склад Університету залишається стабільним як за кількісними, так і за якісними показниками. Це є результатом успішного стратегічного управління кадровим потенціалом та прийняття раціональних управлінських рішень керівництвом Університету.

Премії та відзнаки працівників ДонНУ імені Василя Стуса

Станом на 31.12.2019 у ДонНУ імені Василя Стуса працює одинадцять осіб, які мають академічні звання, серед яких: академік НАН України – Шевченко Володимир Павлович, член-кореспондент НАН України – Загнітко Анатолій Панасович; академік НАПН України – Бобкова Антоніна Григоріївна.

Дванадцять працівників Університету мають почесні звання України, один – звання Героя України (проф., акад. НАН України Шевченко Володимир Павлович), двох працівників відзначено орденом «За заслуги» III ступеня (Загнітко Анатолій Панасович, Федоришин Василь Семенович).

За звітний період відомчими нагородами відзначено 42 працівники. З них:

- Нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення» - 3;
- Нагрудним знаком «Відмінник освіти» - 5;
- Почесною грамотою – 3;
- Грамотою – 9;
- Подякою – 22.

У номінації «Діяч освіти та науки року» обласного конкурсу «Людина року 2018» дипломом переможця конкурсу у 2019 р. нагороджено першого проректора Університету Нагорняк Тетяну Леонтіївну.

Працівники Університету неодноразово заохочувалися відзнаками місцевого та обласного рівня, зокрема відзнаками Вінницької ОДА, Вінницької міської ради, Департаменту освіти і науки Вінницької ОДА.

За сумлінне виконання посадових обов'язків, наполегливість та самовідданість у сприянні розвитку, вдосконаленню та утвердженню діяльності ДонНУ імені Василя Стуса Подяками та Грамотами Університету було заохочено понад 200 працівників.

З числа науково-педагогічних працівників обрано за конкурсом на вакантні посади: директора філії – одна особа; завідувача кафедри – 2 особи; професора – одна особа; доцентів – 7 осіб та старших викладачів – 3 особи.

Завдяки успішній реалізації функціональної стратегії кадрового забезпечення щодо стимулювання працівників за отримання наукових ступенів та вчених звань, підвищено науковий і фаховий рівень професорсько-викладацького складу та зміцнено кадровий потенціал Університету. Так, у звітному періоді Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України затверджені рішення спеціалізованих вчених рад про присудження наукових

ступенів: доктора наук – 2 працівникам, кандидата наук – 11. Вчене звання доцента присвоєно 11 працівникам, вчене звання професора – 2 працівникам.

Основними елементами управління персоналом, що потребують удосконалення та утвердження є: раціональна розстановка кадрів, ефективне використання та розвиток кадрового потенціалу Університету, постійне підвищення кваліфікації як наукових, науково-педагогічних працівників, так і працівників з числа адміністративно-управлінського та навчально-допоміжного персоналу, а також підвищення рівня мотивації працівників.

Залучення найкращих аспірантів і докторантів, які мають видатні результати та вагомі наукові здобутки, до викладацької діяльності, з урахуванням обсягів навчального навантаження кафедри/факультету, дозволить утримати в Університеті власні кваліфіковані кадри.

Поліпшити якісні характеристики професорсько-викладацького складу також дозволить розробка та впровадження індивідуальних планів розвитку викладачів, з урахуванням вимог законодавства про якість освіти та їх відповідність ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

Своєчасний моніторинг кадрового складу груп забезпечення та проєктних груп дозволить виконувати освітні програми та здійснювати Університетом якісну освітню діяльність.

З метою підвищення ефективності кадрової політики, проведення моніторингу завдань і оцінки ключових показників результативності, ефективності та якості діяльності структурних підрозділів Університету; стимулювання діяльності, спрямованої на підвищення якості освіти; підвищення ефективності та результативності професійної діяльності працівників; підвищення мотивації ефективності праці; забезпечення командної роботи, спрямованої на досягнення узгоджених цілей у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса запроваджена система оцінювання ефективності діяльності структурних підрозділів.

Раціональне використання кадрового потенціалу Університету з урахуванням здібностей кожного працівника, використання їх інноваційного, наукового та творчого потенціалу, стимулювання та оцінка внеску кожного у реалізацію стратегічних пріоритетів, сприятиме виконанню завдань Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017 – 2025 рр. та зміцненню соціального капіталу Університету.

1.2.2. Підвищення кваліфікації та стажування наукових і науково-педагогічних працівників

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджено Постановою КМУ від 21 серпня 2019 р. №800, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затвердженого Постановою КМУ від 30 грудня 2015 р., Переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою КМУ від 14 червня 2000 р. №963, в Університеті створено належні

умови для підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників. Локальним нормативним документом є «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» (затверджене Вченою радою ДонНУ імені Василя Стуса, протокол № 3 від 01.11.2019 р.).

Станом на 2019 р. Університет співпрацює з 64 інституціями для проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічними і педагогічними працівниками. Це заклади вищої освіти, наукові, науково-дослідні та інші установи. Впродовж року понад 40 штатних викладачів пройшли підвищення кваліфікації в провідних наукових, освітньо-наукових, науково-дослідних установах України та за її межами, а саме в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Інституті ботаніки імені М. Г. Холодного, Державній установі «Інститут еволюційної екології НАН України», Інституті археології НАН України, Вінницькому національному медичному університеті імені М. І. Пирогова, КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», Департаменті міжнародного співробітництва та регіонального розвитку Вінницької обласної державної адміністрації, Державному архіві Вінницької області, Сьомому апеляційному адміністративному суді, Вінницькому апеляційному суді, Пряшевському університеті (м. Пряшів, Словаччина), Центральноєвропейському університеті (м. Будапешт, Угорщина), Ягеллонському університеті (м. Краків, Польща), на різноманітних курсах і заходах у межах проєктів Британської Ради в Україні.

Продуктами підвищення кваліфікації стали:

- навчальні посібники;
- проєкт рукопису колективного підручника з міжнародних економічних відносин;
- програми курсів навчальних дисциплін;
- курси навчальних дисциплін англійською мовою;
- методичне забезпечення курсів навчальних дисциплін;
- виступи на наукових конференціях;
- публікації фахових наукових статей;
- інтерактивні заняття за новими формами IFES;
- курс-практикум для професорсько-викладацького складу Університету з метою складання міжнародного екзамєну «APTIS TEST»;
- науково-методичні семінари на кафедрах за результатами підвищення кваліфікації.

Основними завданнями наукового стажування є: оволодіння знаннями у галузях науки, техніки та вищої освіти; проведення фундаментальних та/або прикладних наукових досліджень; набуття практичного досвіду з трансферу технологій та управління інноваційною діяльністю.

Протягом 2019 р. з метою ознайомлення з новими методами та формами організації навчально-виховного процесу, наукової, методичної роботи викладачів, для виконання наукового стажування у провідних закладах вищої освіти, науково-дослідних інститутах НАН України та у рейтингових

університетах Європи було направлено 8 науковців та викладачів Університету (7 з них у межах академічної мобільності за кордон). Кришталь С. М., докторант, доцент кафедри теорії і практики перекладу факультету іноземних мов пройшла стажування на кафедрі теорії і практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (з 24 квітня по 31 травня 2019 р.). Результатом цього стажування стало впровадження набутого досвіду через вдосконалення конспектів лекцій та планів практичних занять на факультеті іноземних мов Університету, а також написання наукової статті за матеріалами пройденого стажування у межах дисертаційного дослідження.

Ключовим показником ефективності в контексті реалізації Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017–2025 рр. для ННЛ «Молодіжна наукова майстерня» є кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які не менше трьох місяців протягом року стажувалися, проводили заняття в іноземних ЗВО або наукових установах. Цей показник у 2019 р. представлений професором В. О. Деркачем, який проходить стажування ще 6 місяців протягом 2020 р.

Серед перспектив наукового стажування науково-педагогічних та наукових працівників Університету слід зазначити, що потрібно звертати більше уваги на оприлюднення результатів та здобутків на офіційних сторінках Університету, оскільки це є запорукою підвищення рівня наукових результатів та сприятиме зростанню позицій Університету в міжнародних і національних рейтингах.

Навчання за програмою підвищення кваліфікації є найпоширенішою і найдоступнішою практикою підвищення кваліфікації співробітниками Університету. Одним із підрозділів, який надає такі послуги, є Центр дистанційної освіти та веб-технологій, на базі якого у період 2018–2019 рр. курсами підвищення кваліфікації було охоплено 40 слухачів, з них 31 особа отримала свідоцтво про успішне завершення курсів (рис. 1.2.2.1).

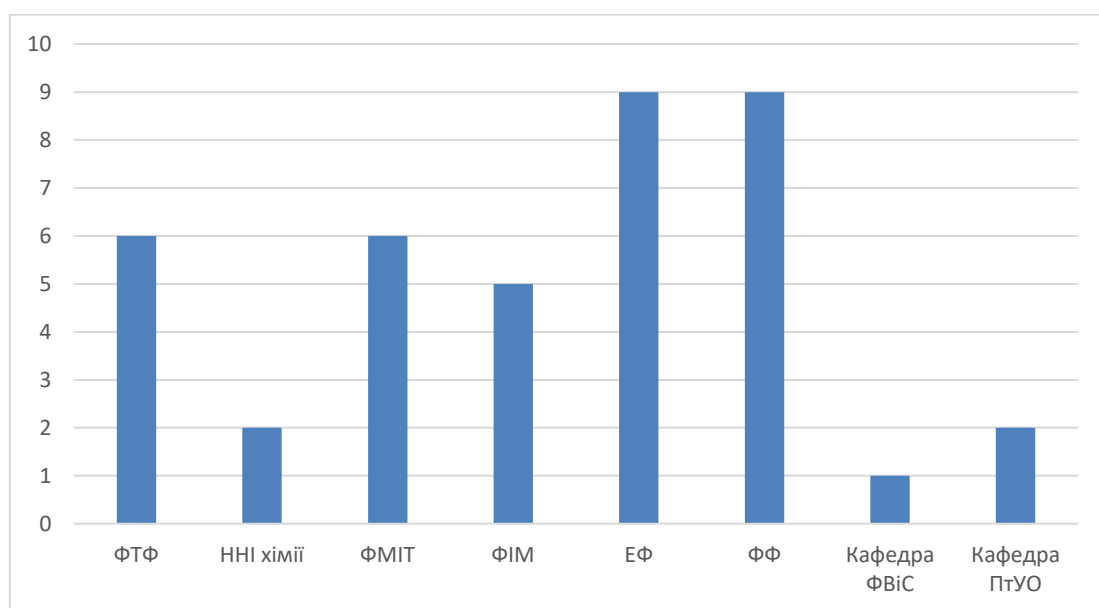

Рис. 1.2.2.1. Кількість співробітників, які успішно завершили курси підвищення кваліфікації, за структурними підрозділами в 2018–2019 н. р., осіб

Результатом проходження підвищення кваліфікації на базі Центру дистанційної освіти та веб-технологій є підготовка навчальних курсів на платформі «MOODLE», які використовуються не тільки як елемент дистанційного навчання для самостійної роботи студентів, а також як інтерактивний метод проведення аудиторних занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

На період 2019–2020 рр. на курси підвищення кваліфікації зараховано 46 слухачів (рис. 1.2.2.2).

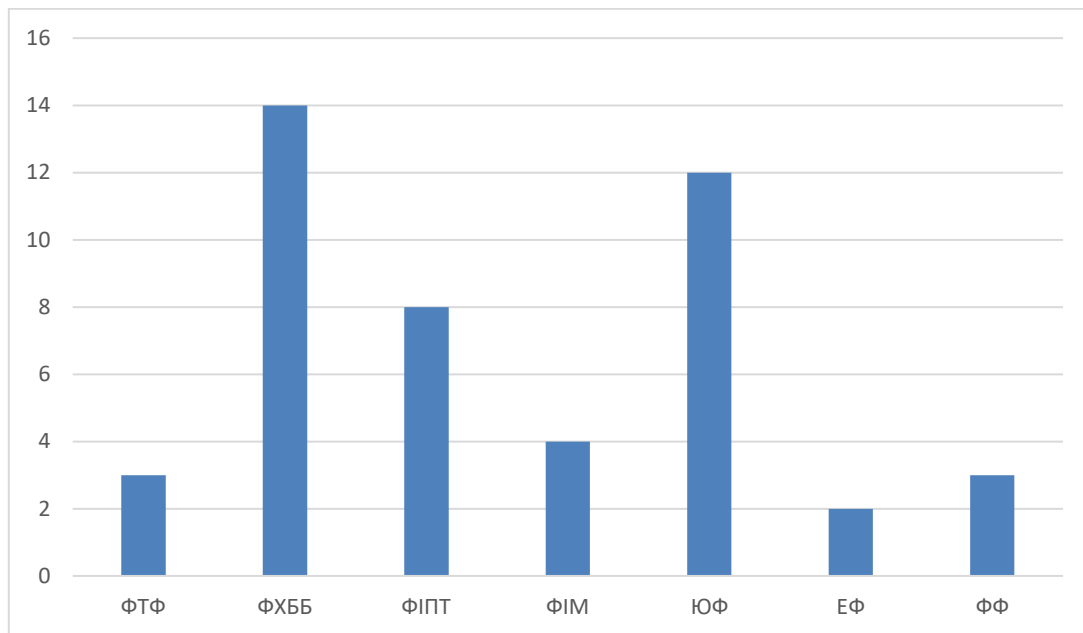

Рис. 1.2.2.2. Кількість співробітників, які відвідують курси підвищення кваліфікації, за структурними підрозділами в 2019–2020 н. р., осіб

Протягом звітного періоду ДонНУ імені Василя Стуса виступив майданчиком для підвищення кваліфікації понад 240 науково-педагогічних та педагогічних працівників інших закладів освіти та установ державної влади, місцевого самоврядування, організацій, підприємств. Це науково-педагогічні та педагогічні працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова, КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», Вінницького обласного гуманітарно-педагогічного коледжу, ДВНЗ «Могилів-Подільський монтажно-економічний коледж», працівники Головного управління статистики у Вінницькій області, Головного управління держпродспоживслужби у Вінницькій області, Донецького обласного центру зайнятості, Вінницького обласного центру зайнятості.

Програми навчання розроблялися та реалізовувалися викладачами економічного, юридичного, історичного та філологічного факультетів.

У 2020 р. першочерговими завданнями є:

- продовження формування індивідуальних планів професійного зростання науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету;

- розробка та впровадження програми «Школа молодого викладача» для науково-педагогічних і педагогічних викладачів, які розпочинають свою професійну діяльність;
- розширення переліку підприємств, установ для проходження навчання науково-педагогічних та педагогічних працівників згідно з вимогами кафедр, структурних підрозділів ДонНУ імені Василя Стуса.

1.2.3. Система внутрішнього рейтингування

Складовою моніторингу якості освітньої діяльності в Університеті та допоміжним механізмом забезпечення якості кадрового складу є внутрішнє рейтингування, що третій рік поспіль проводиться відповідно до «Положення про рейтингування показників діяльності викладача, кафедри, факультету/інституту у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» (наказ №268/05 від 25.07.2018 р.).

Щорічне оцінювання науково-педагогічних і педагогічних кадрів ЗВО та регулярне оприлюднення його результатів на офіційних ресурсах є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Система внутрішнього рейтингування покликана визначити ефективність внеску кожного викладача, кафедри та факультету/інституту у стратегічний розвиток Університету, у зростання його позицій у національних і міжнародних рейтингах та окреслити ті напрями освітньої, наукової та інноваційної діяльності, які потребують посиленої уваги та конкретних управлінських рішень.

Перелік індикаторів для розрахунку рейтингових показників діяльності викладача ґрунтується на основних видах роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників, вимогах до кадрового забезпечення спеціальності. Він є гнучким і охоплює передусім ті досягнення, що наразі є пріоритетними для Університету в контексті реалізації Стратегії розвитку 2017 – 2025 рр. Індикатори та їх вага щорічно корегуються відповідно до зміни методики міжнародних та національних рейтингів («ТОП-200 Україна», Scopus, Webometrix, QS World University Rankings), науково-технічного прогресу, виникнення нових видів освітньої, наукової, організаційної діяльності та змін у законодавстві України.

Система внутрішнього рейтингування діяльності викладачів максимально збалансована і визначається як сума балів за чотирма кластерами роботи:

- навчально-методична робота (30 балів);
- наукова та інноваційна робота (40 балів);
- організаційна та виховна робота (10 балів);
- показники досягнутої кваліфікації та інші заохочувальні бали (20 балів).

У рейтингуванні за результатами діяльності в 2018 р. взяли участь **89%** від загальної кількості професорсько-викладацького складу (365 штатних викладачів та внутрішніх сумісників) Університету. Для порівняння, в минулому році до внутрішнього рейтингування долучилися 87 % викладачів Університету. Спостерігається тенденція активізації участі викладачів у внутрішньому

рейтингуванні, в тому числі і викладачів, які працюють на умовах зовнішнього сумісництва. Так, зовнішні сумісники заповнили **24** персональні анкети (усього в Університеті працює 33 зовнішніх сумісники).

У персональному рейтингу викладачів було виділено три умовних групи:

- **Група High** (рейтинг 25 і вище) – **56** викладачів (**15 %**) з найвищими показниками.

- **Група Middle** (рейтинг 24 – 10 балів включно) – **136** викладачів (**37 %**) – перспективна група росту.

- **Група Low** (рейтинг нижче 10 балів) – **173** викладачі (**48 %**), які продемонстрували недостатньо високу професійну активність.

Також традиційно 10 % від загальної чисельності викладачів, які взяли участь у рейтингуванні, становлять Топ-40

(<https://www.donnu.edu.ua/uk/otsinyuvannya-naukovo-pedagogichnih-i-pedagogichnih-kadriv/>).

Таблиця 1.2.3.1

Розподіл викладачів за результатами рейтингування

Група	Кількість викладачів		
	2016 рік	2017 рік	2018 рік
High	41	51	56
Middle	112	158	136
Low	193	168	173
Разом	346 (80%)	377 (87%)	365 (89%)

У результаті внутрішнього рейтингування за підсумками 2018 р. прослідковується низка тенденцій.

Спостерігається щорічне збільшення чисельності групи **High** за рахунок групи **Middle** (завдяки активізації викладачами діяльності за різними блоками роботи).

Другий рік поспіль 30 викладачів утримують топові позиції (а 21 викладач – третій рік поспіль). Сталою залишається тенденція представленості адміністративного персоналу серед Топ-40 – **20 викладачів** мають адміністративне навантаження (завідувачі кафедр, декани, проректор). Отримані результати демонструють успішність викладачів як у адміністративній, так і в науково-інноваційній, навчально-методичній та організаційно-виховній діяльності. Закономірним є і той факт, що більшість у Топ-40 складають доктори наук (52 %), оскільки саме науково-дослідна робота дає можливість набрати найбільшу кількість балів у персональному рейтингу.

Таблиця 1.2.3.2

Розподіл викладачів у групах за науковим ступенем

Науковий ступінь	Група High	Група Middle	Група Low	Всього
Доктор наук	26	21	19	66
Кандидат наук	28	98	81	207
Без наукового ступеня	2	17	73	92

Серед Топ–40 кількість представників факультетів гуманітарного та економічного напрямів – по 12 викладачів, природничого – 11 та юридичного – 5 викладачів. **Викладачі всіх напрямів рівномірно представлені як у групі High, так і у групі Middle.** Втім, лише в економічному напрямі спостерігається зростання кадрового потенціалу ПВС за рахунок стабільної групи росту, яка складає близько половини усіх викладачів економічного факультету. Зазначимо, що основу middle-групи формують кандидати наук, які нещодавно захистилися, працюючі докторанти, що виходять на захист і демонструють високі рейтингові показники. Разом із тим, до middle-групи потрапив і 21 доктор наук, яким слід підвищувати показники наукової активності.

Тривожною є картина розподілу рейтингових показників у **low-групі викладачів** з рейтинговими показниками нижче **10 (48% викладацького складу)**. Найбільша частка викладачів, які продемонстрували низький персональний рейтинг зосереджена на гуманітарних факультетах (73 особи – 55 % усіх представників гуманітарного напрямку).

Варто звернути увагу на рекордну за три роки кількість докторів наук, які потрапили до групи Low – понад 28 % усіх докторів наук в Університеті, більшість із яких є штатними співробітниками. Тому докторам наук можна порекомендувати активізувати свою діяльність, підвищити показники опонування дисертацій, членства у спецрадах та редколегіях, публікацій у закордонних фахових виданнях та виданнях, які включені у міжнародні наукометричні бази, керівництва аспірантами та докторантами, розбудовуючи власні наукові школи.

Зберігається негативна тенденція низької активності викладачів у навчально-методичній роботі. Ідеальним для викладача є збалансоване поєднання різних видів діяльності. Зрозуміло, що з об'єктивних причин викладач не може демонструвати високі показники в кожному з них. Але ситуації, коли в науковій роботі викладач набирає високі бали, а в навчально-методичній демонструє низьку активність, є неприпустимими, оскільки основним видом діяльності викладача відповідно до профілю посади є освітня діяльність.

Наскрізною тенденцією на всіх рівнях рейтингу є той факт, що **більшість зусиль викладач спрямовує на наукову та інноваційну роботу**, особливо це характерно для викладачів, які ввійшли до групи High. Загалом в Університеті 23 викладачі набрали більше половини можливих балів. Переважно це викладачі, економічного, юридичного та філологічного факультетів.

Незважаючи на те, що викладачі Університету цього року активно долучилися до розробки нормативних документів Університету з питань організації навчальної, наукової, виховної роботи, загалом спостерігається низька активність в організаційній і виховній роботі.

За результатами рейтингування за 2018 р. були визначені індикатори діяльності, які викладачам та структурним підрозділам варто взяти до уваги у своїй роботі у контексті виконання ліцензійних умов та необхідності підтвердження статусу національного Університету, утримання і підвищення позицій Університету в рейтингах:

- видання власних підручників та посібників;
- розробка дидактичного і методичного забезпечення дисциплін за технологіями дистанційного навчання;
- розробка науково-методичного забезпечення та викладання дисциплін іноземною мовою;
- викладання навчальних дисциплін у якості професора-візитера;
- отримання вченого звання професора, доцента викладачами Університету;
- підготовка та подання на конкурс МОНУ державних, закордонних фондів проектів наукових досліджень;
- доповіді на конференціях, симпозіумах, семінарах за кордоном;
- впровадження результатів наукових розробок у виробництво та навчальний процес та отримання патентів;
- розвиток студентської науки через отримання грантів студентами, публікації, участь у конференціях, олімпіадах з навчальних дисциплін, конкурсах на кращу студентську наукову роботу, універсіадах тощо;
- публікації у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз;
- отримання викладачами сертифіката, що підтверджує знання іноземної мови на рівні B2 та сертифіката тренера;
- залучення позабюджетного фінансування;
- участь у робочих групах, спільних проектах, програмах, комісіях органів державної влади та місцевого самоврядування.

Щодо роботи кафедр у 2018 р. – то усі 44 кафедри Університету, в тому числі загальноуніверситетські, взяли участь у рейтингуванні.

Відповідно до законодавства, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та стратегічних пріоритетів Університету, експертною групою розроблено **модель ідеальної за своїм якісним кадровим складом кафедри**, яка складається з:

- 3 докторів наук, професорів;
- 4 кандидатів наук, доцентів;
- 3 співробітників без наукового ступеня та вченого звання, які у перспективі 3-5 років мають захистити дисертацію.

Результати рейтингування продемонстрували, що штатний якісний склад кафедр Університету **на 79 % відповідає ідеальній моделі** (у минулому році така відповідність складала 66 %). При цьому 13 кафедр не відповідають ідеальній моделі. Залишається актуальною проблема профільності викладачів у групі забезпечення спеціальностей.

Тривожною є **тенденція недостатньо активної роботи кафедр зі студентами**. Лише **31 кафедра** (у минулому році – 27) продемонструвала високі показники у цьому напрямі (зокрема кафедри економічного, юридичного, історичного факультетів, кафедра інформаційних систем управління). 7 кафедр показали незадовільні результати, що актуалізує питання управлінської культури завідувачів кафедр.

Другий рік поспіль залишається актуальною **проблема відрахування аспірантів через 1 – 2 роки навчання** (передусім на юридичному та

економічному факультетах). Для попередження подібних ситуацій потрібно напрацювати об'єктивні критерії набору аспірантів та докторантів, відповідально підбирати їм наукових керівників, впровадити практику щорічного звітування аспірантів та докторантів про хід виконання дисертації.

Новацією рейтингування стало включення додаткового індикатора в рейтингову анкету кафедри – «Частка працевлаштованих випускників попереднього року за спеціальністю та суміжними галузями». Отримані результати демонструють достатньо високий рівень працевлаштування випускників – у середньому майже 44 %. Найвищим показник працевлаштування є на економічному, філологічному, юридичному факультетах та ННІ хімії, чому значною мірою сприяє широка мережа стратегічного партнерства та відповідальний підхід до вибору баз практик.

Рейтинги факультетів/інститутів стали закономірним результатом активності як окремих викладачів, так і кафедр загалом. У 2018 р. ННІ хімії та юридичний факультет утримали свої лідерські позиції у природничому та економіко-правовому напрямках відповідно. Історичний факультет завдяки активізації діяльності та більш активній участі викладачів у рейтингуванні став кращим факультетом гуманітарного напрямку.

На основі отриманих рейтингових показників було визначено **переможців серед викладачів, кафедр і факультетів/інститутів за підсумками діяльності в 2018 р.:**

- Топ-40 кращих викладачів;
- 12 викладачів у чотирьох напрямках – гуманітарному, природничому, економічному та правовому;
- 4 кафедри (по одній кафедрі в кожному з чотирьох зазначених напрямів);
- 3 факультети/інститути – кращі в гуманітарному, природничому, економіко-правовому.

Результати внутрішнього рейтингування є основою для прийняття управлінських рішень щодо відзначення кращих співробітників (одним із пріоритетних завдань Стратегії розвитку 2017 – 2025 рр. є розробка гнучкого стимулювання роботи викладача), закріплення кадрового ядра, створення умов для його розширення, врахування індикаторів персонального рейтингу викладача під час розподілу навантаження, заміщення вакантних науково-педагогічних посад, координації завідувачами кафедр діяльності з урахуванням персональних здобутків і можливостей кожного викладача.

1.2.4. Опитування студентів щодо якості викладацької діяльності

Відповідно до Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017 – 2025 рр. одним з наскрізних завдань є забезпечення якості вищої освіти. На виконання пункту 3 статті 41 Закону України «Про освіту» №2145-19 від 5 вересня 2017 р. в межах внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті у 2017 р. затверджено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та Систему заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса. Система заходів

передбачає проведення опитування здобувачів вищої освіти та випускників щодо якості роботи викладачів (відповідно до п. 3.8 цього Положення).

З 2018 р. проведено три опитування студентської думки за результатами екзаменаційних сесій та три опитування щодо дисциплін за вибором ЗВО та за вибором студента.

Протягом звітнього періоду Освітньо-практичним центром інноватики та стратегічного розвитку було проведено два опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін викладачами ДонНУ імені Василя Стуса за результатами зимової та літньої екзаменаційних сесій відповідно.

З 03.12.2018 р. по 11.01.2019 р. було проведено опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін, формою контролю яких на зимовій екзаменаційній сесії 2018 – 2019 н. р. були іспити. У опитуванні взяли участь 595 осіб, тобто 17,31% від загального контингенту студентів. Найбільш активними були студенти біологічного факультету (36,79%). Найнижчий показник участі зафіксований на економічному факультеті – 6,96%. Здобувачі вищої освіти оцінювали якість викладання навчальних дисциплін за 8 критеріями за 5-бальною шкалою (де 1 – «дуже погано», 5 – «дуже добре»). Також, до анкети були додані відкриті питання щодо аспектів дисциплін, якими залишилися задоволені або незадоволені здобувачі вищої освіти.

За результатами оцінювання до рейтингу потрапив 201 викладач. Усіх викладачів традиційно, було розподілено за трьома умовними рівнями у співвідношенні 10%:80%:10% – HIGH, MIDDLE, LOW відповідно.

До **групи High** (5,0 балів) увійшли 26 викладачів, які продемонстрували найвищі показники. Найбільшу частку у групі High склали викладачі фізико-технічного факультету (31, 82%), навчально-наукового інституту хімії (27,27%) та економічного факультету (26, 67%).

Групу Middle (бали від 3,23 до 4,99 б) склали 154 викладачі, які отримали хороші відгуки студентів, що свідчить про достатній рівень викладання дисциплін.

До **групи Low** (бали від 3,22 і нижче) потрапив 21 викладач. Ця група викладачів потребує особливої уваги. Найбільшу частку у цій групі склали викладачі юридичного факультету – 3 викладачі, тобто 25% групи Low.

Загальний рівень задоволеності якістю викладання навчальних дисциплін в Університеті достатньо високий – 4,2 бала (таб. 1.2.4.1)

Таблиця 1.2.4.1

Оцінка якості викладання навчальних дисциплін на думку здобувачів вищої освіти Університету (за результатами зимової сесії)

№ п/п	Факультет/інститут, на якому викладаються дисципліни	Середній бал
1	ННІ Хімії	4,57
2	Фізико-технічний	4,34
3	Історичний	4,28
4	Економічний	4,23
5	Факультет іноземних мов	4,22
6	Філологічний	4,16
7	Біологічний	4,03
8	Математики та ІТ	4,03
9	Юридичний	3,98
	По Університету	4,20

Варто зазначити, що найважливішими аспектами в оцінці якості викладання навчальних дисциплін викладачів стали:

- практична спрямованість дисциплін;
- толерантне ставлення та партнерство;
- логічність та актуальність викладеного матеріалу.

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін за результатами літньої екзаменаційної сесії проводилося з 14.05.2019 р. по 14.06.2019 р. У опитуванні взяли участь 745 осіб, тобто 23,65% від загального контингенту студентів. У порівнянні з попереднім опитуванням (за результатами зимової сесії) активність студентів збільшилася на 6,34%. Найбільший показник участі продемонстрували здобувачі вищої освіти юридичного факультету (50,32%). Найменш активними були студенти фізико-технічного факультету – 7,93%. Кількість критеріїв для оцінки якості викладання навчальних дисциплін було розширено до 9. Також анкета містила відкриті запитання щодо задоволеності якістю викладання навчальних дисциплін. До рейтингу оцінки якості викладання було включено 231 викладача.

За результатами оцінювання якості викладання навчальних дисциплін викладачів було розподілено на три умовні групи.

До **групи High** (високий рівень) увійшли 25 викладачів, якісь викладання яких була оцінена найвищим балом – 4,79 б і більше. Дві третини (66,67%) цієї групи склали викладачі навчально-наукового інституту хімії, яких оцінювали здобувачі вищої освіти.

Група Middle (середній рівень) складається з 183 викладачів з рейтинговим балом від 3,38 до 4,78.

До **групи Low** (низький рівень) потрапили 23 викладачі з рейтинговим балом 3,37 і менше. Найбільшу частку у цій групі склали викладачі фізико-технічного факультету (20 %).

Позитивним є той факт, що загальний рівень задоволеності якістю викладання навчальних дисциплін підвищився у порівнянні із попереднім опитуванням до 4,28 бала.

Таблиця 1.2.4.2

Оцінка якості викладання навчальних дисциплін на думку здобувачів вищої освіти Університету (за результатами літньої сесії)

№ п/п	Факультет/інститут, на якому викладаються дисципліни	Середній бал
1	Біологічний	4,17
2	Економічний	4,04
3	Історичний	4,30
4	Математики та ІТ	4,20
5	ННІ хімії	4,74
6	Факультет іноземних мов	4,26
7	Фізико-технічний	4,24
8	Філологічний	4,17
9	Юридичний	4,42
	По Університету	4,28

Варто зазначити, що у порівнянні з результатами попереднього опитування (зимова сесія 2018 – 2019 н.р.) показники кількості викладачів, які увійшли до рівня HIGH, значно покращилися у ННІ хімії, на історичному, філологічному факультетах, факультеті іноземних мов та факультеті математики та ІТ (рис. 1.2.4.1)

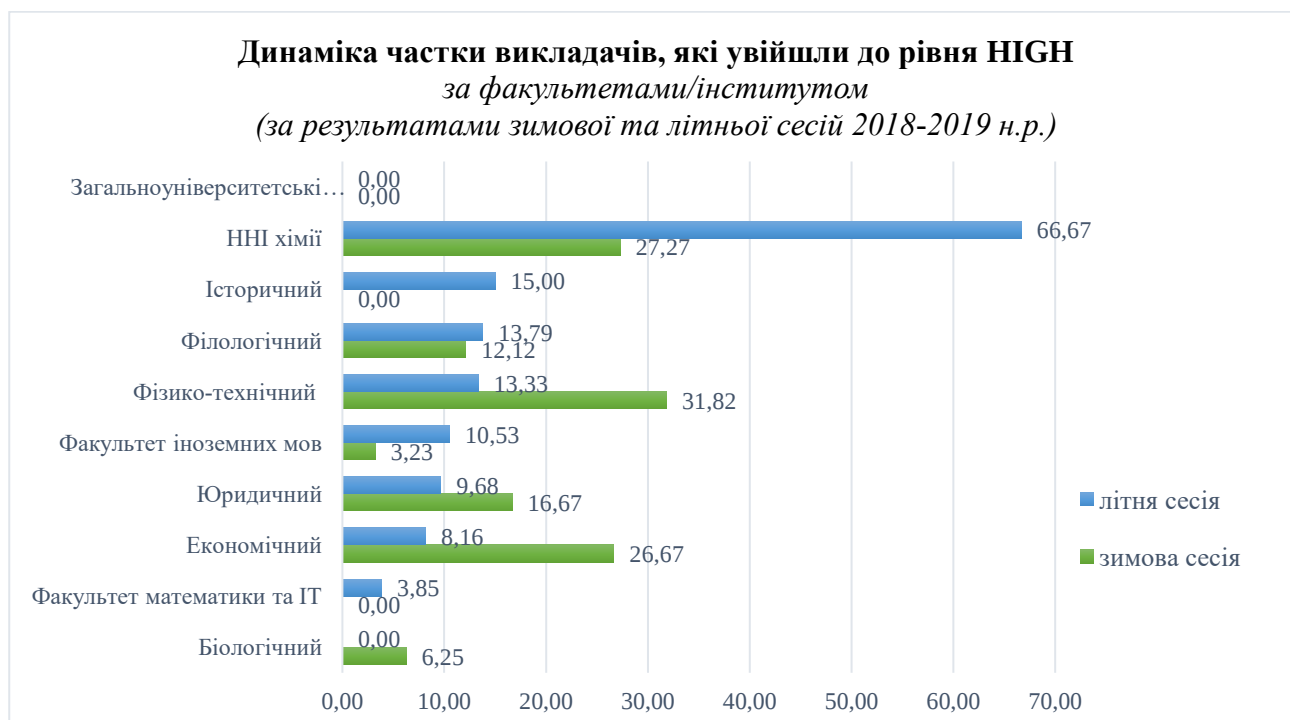

Рис. 1.2.4.1. Динаміка частки викладачів, які увійшли до рівня HIGH, за факультетами/інститутом за результатами зимової та літньої сесій 2018 – 2019 н. р.

У той же час відбулися зміни і у структурі викладачів, які увійшли до рівня LOW.

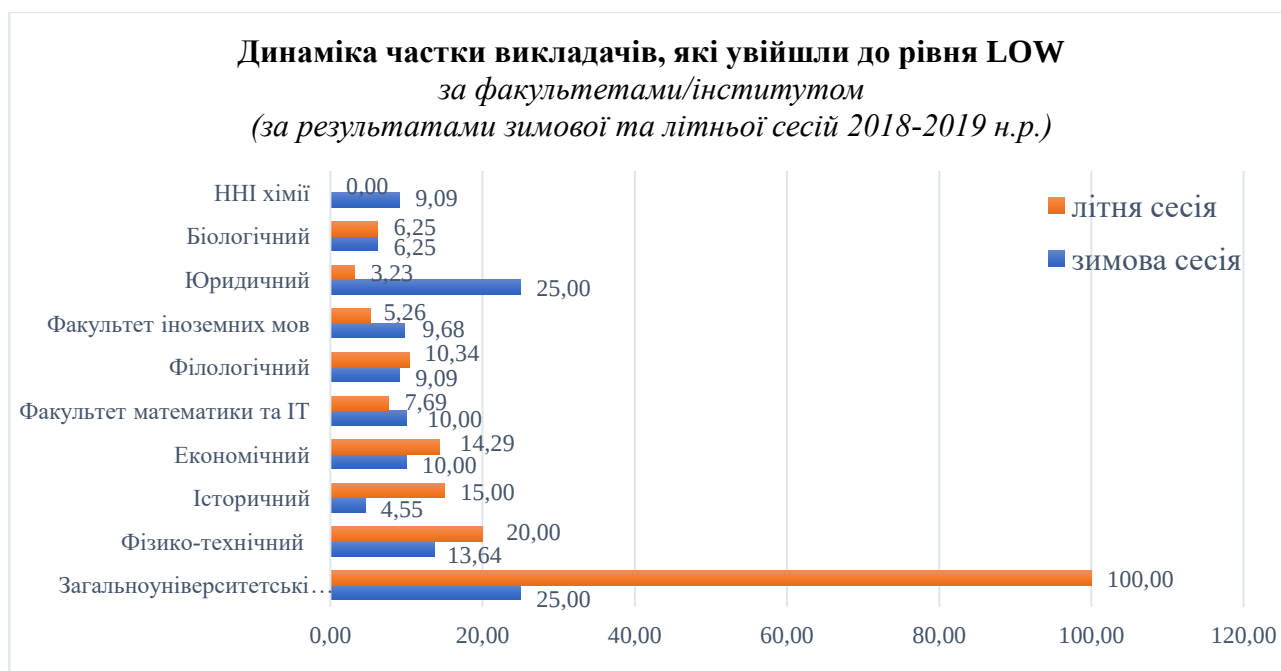

Рис. 1.2.4.2. Динаміка частки викладачів, які увійшли до рівня LOW за факультетами/інститутом за результатами зимової та літньої сесій 2018-2019 н. р.

Оцінюючи якість викладання, здобувачі вищої освіти особливу увагу звертають на інтерактивні методики викладання.

Чергове опитування здобувачів вищої освіти триватиме з 09.12.2019 р. по 15.01.2020 р. Студенти будуть оцінювати якість викладання навчальних дисциплін, формою контролю яких є іспити на зимовій екзаменаційній сесії 2019 – 2020 н. р. Уперше опитування проводиться на базі автоматизованої системи студентських опитувань «ФОРУМ».

Практика проведення опитувань здобувачів вищої освіти демонструє тенденцію підвищення якості викладання навчальних дисциплін в Університеті, затребуваність регулярного моніторингу студентської думки, необхідність використання їх результатів у вдосконаленні існуючих та запровадженні нових освітніх програм, а також прийнятті управлінських та кадрових рішень. Зацікавленість у підвищенні якості освітнього процесу та активна участь в опитуваннях доводить, що у стінах Стусівського університету студенти не просто здобувачі освіти, а й рівноправні учасники освітнього процесу.

1.3. Освітні програми

1.3.1. Профілі освітніх програм

Розробка, моніторинг та реалізація освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в ДонНУ імені Василя Стуса, відбувається протягом 2017–2019 рр., що є імплементацією Закону України «Про вищу освіту» в частині підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми програмами. Для супроводу цього процесу розроблено локальні нормативні акти: Порядок подання конкурсних пропозицій на підготовку здобувачів вищої освіти в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, Положення про освітні програми у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса.

Кожна освітня програма є суттєвою складовою іміджу та конкурентних переваг Університету на ринку освітніх послуг і розробляється з урахуванням вимог стандартів вищої освіти відповідних спеціальностей. Освітня програма формується відповідно до суспільних потреб, віддзеркалює та враховує на випередження тенденції розвитку економіки та держави, запитів громади та бізнесу у висококваліфікованих фахівцях.

З огляду на викладене вище, в Університеті здійснюється постійний перегляд і моніторинг освітніх програм, що є обов'язковим елементом системи забезпечення якості вищої освіти Університету. Серед заходів, що сприяють конкурентоспроможності і підвищенню якості освітніх програм з боку факультетів є проведення відкритого діалогу із зацікавленими сторонами (студентами і працедавцями), з боку керівництва Університету – контроль якості кадрового складу освітніх програм, матеріально-технічного, методичного та інформаційного забезпечення освітніх програм.

Так, протягом 2018–2019 н.р. на засіданнях ректорату проаналізовано підсумки опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освіти за

результатами зимової та літньої сесій, маркетингові вектори просування освітніх послуг у ДонНУ імені Василя Стуса, виконання ліцензійних/ акредитаційних умов (за результатами самоаналізу кадрового та методичного забезпечення) освітніх програм. Приведено у відповідність до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності склад проєктних груп освітніх програм ДонНУ імені Василя Стуса. Протягом 2019 р. проведено моніторинг освітніх програм Університету та приведено їх у відповідність до затверджених Стандартів вищої освіти.

Аналізуючи динаміку реалізації освітніх програм, можна зазначити, що з 2017 р. кількість запропонованих абітурієнтам освітніх програм зменшилась, але, якщо розглядати розбіжність між запропонованими та реалізованими освітніми програмами, тобто тими, на які здійснено набір, можна з упевненістю стверджувати, що в 2019 р. цей розрив мінімальний. Це свідчить про те, що факультети і кафедри при формуванні пропозицій враховують як власні можливості (кадровий, матеріальний склад освітньої програми), так і аналіз зовнішніх потреб (зацікавленість в освітній програмі абітурієнтів і працедавців).

На рисунках 1.3.1.1 та 1.3.1.2 наведено співвідношення між розробленими і реалізованими освітніми програмами для здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» та СО «Магістр» протягом 2017–2019 рр.

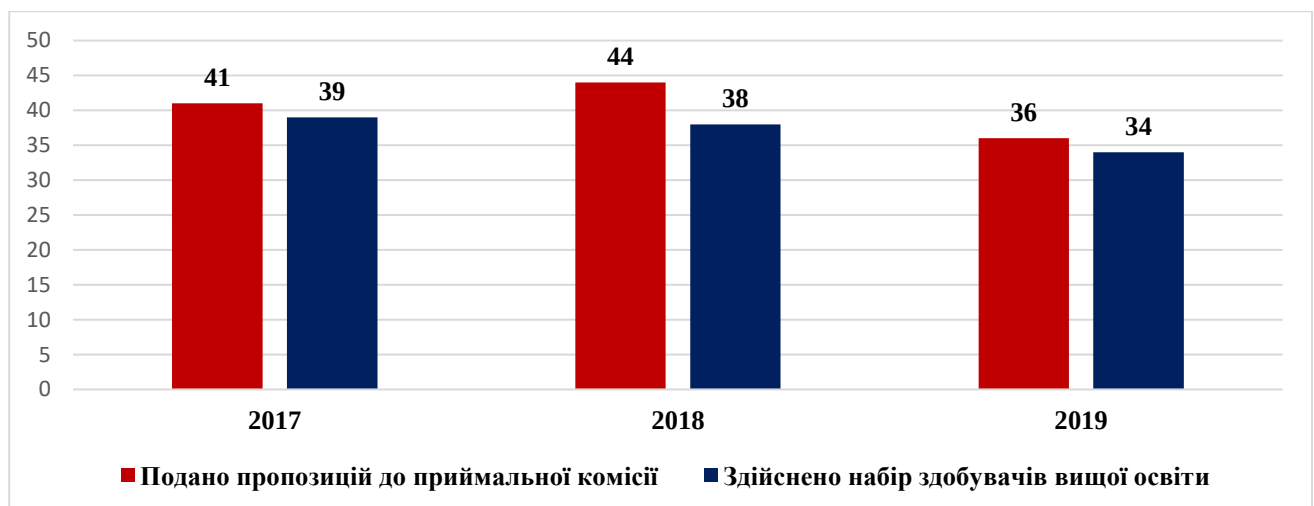

Рис. 1.3.1.1 Динаміка розробки та реалізації освітніх програм рівня освіти «Бакалавр»

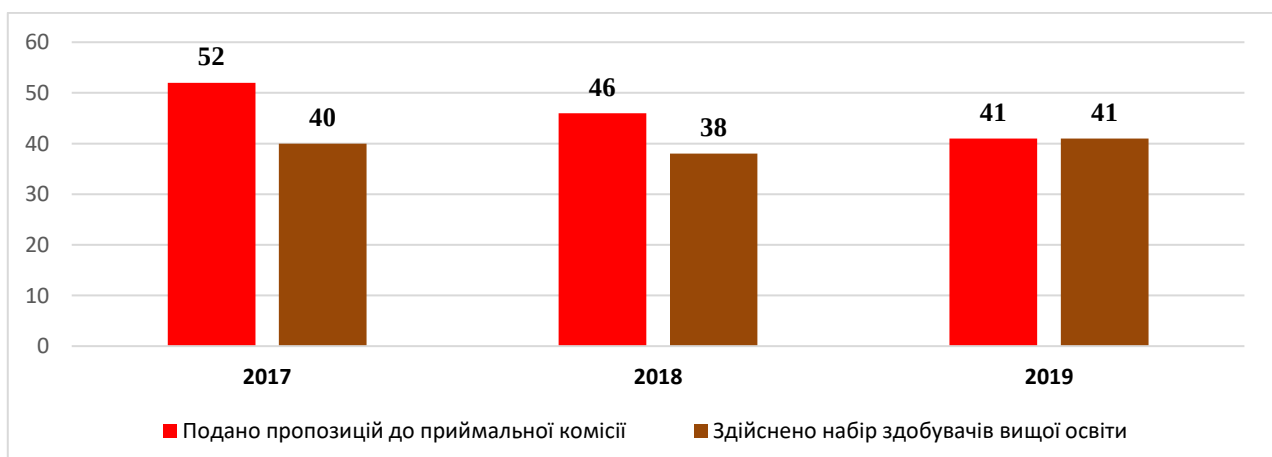

Рис. 1.3.1.2 Динаміка розробки та реалізації освітніх програм рівня освіти «Магістр»

Підсумки

Для реалізації Стратегії Університету 2017–2025 рр., в умовах переходу закладів вищої освіти України на формульну систему фінансування та індикативну вартість навчання, пріоритетним завданням Університету є не кількість спеціальностей та освітніх програм, а їх якість.

Так, одним із показників якості виступає частка спеціальностей з кількістю 50 здобувачів вищої освіти і більше. У попередньому навчальному році цей показник складав 72,7%, тобто 24 із 33 спеціальностей задовольняли вищезазначену умову. Плановий показник для 2019 року – 100%.

Проведений аналіз свідчить про те, що на сьогодні маємо показник 70% (23 спеціальності із 33), і цьому є логічне пояснення. По-перше, за чотирма спеціальностями/спеціалізаціями Університету (034 «Культурологія», 035.03 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно)», 035.05 «Романські мови та літератури», 152 «Метрологія та інформаційно-вимірjuвальна техніка») Університет вже не здійснює набір на навчання, але є здобувачі вищої освіти. По-друге, відповідно до негативної динаміки контингенту за двома спеціальностями (014 «Середня освіта. Фізика», 104 «Фізика та астрономія») не буде оголошено набір здобувачів вищої освіти у 2020 р. По-третє, на дві спеціальності (105 «Прикладна фізика та наноматеріали», 111 «Математика»), які є іміджевими для Університету, набір здобувачів вищої освіти оголошується тільки на СО «Магістр», наявний ліцензійний обсяг менший за 50 осіб; на двох спеціальностях (011 «Освітні, педагогічні науки», 281 «Публічна політика та адміністрування») наявна ліцензія та набір тільки на заочну форму навчання не дасть змоги досягти позначки 50 здобувачів освіти. В той же час, виконання перших двох зазначених умов призведе до значного збільшення частки спеціальностей з кількістю здобувачів вищої освіти не менше 50.

Наступним показником, що свідчить про якість освітніх програм, є зростання частки бюджетоутворюючих освітніх програм (для бакалаврів – більше 80 умовного контингенту, для магістрів – понад 27 умовного контингенту). У 2018 р. в Університеті цей показник дорівнював 30%.

У 2019 р. Університет провадить підготовку за 39 освітніми програмами бакалаврського рівня та 40 освітніми програмами магістерського рівня, серед яких бюджетоутворюючими є 15 бакалаврських та 15 магістерських програм. Отже, відсоток бюджетоутворюючих освітніх програм перевищує минулорічний показник і дорівнює 38% (30 освітніх програм з 79). Враховуючи принципи формування конкурсних пропозицій в останні роки є ймовірність поступового збільшення зазначеного показника у майбутньому.

Ще одним основним показником якості освітніх програм є зростання частки освітніх програм першої групи (освітніх програм, на яких навчається не менше 25 бакалаврів/13 магістрів, з яких не менше 50% контрактників). Так, у 2018 р. таких освітніх програм в Університеті було 12%.

У 2019 р. з 79 освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, 14 бакалаврських та 6 магістерських програм задовольняють вищезазначену умову, що складає 25,3% від загальної кількості

освітніх програм і значно перевищує минулорічний показник. Досягнення такого показника стало результатом спільної роботи факультетів, кафедр, структурних підрозділів та адміністрації Університету щодо укрупнення освітніх програм.

1.3.2. Практична підготовка студентів

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є складовою освітнього процесу і регулюється як національним законодавством, так і локальними документами – Положенням про практику, стажування та працевлаштування здобувачів вищої освіти Донецького національного університету імені Василя Стуса, Методичними рекомендаціями щодо навчально-методичного та документального супроводу практичної підготовки здобувачів вищої освіти, Наскрізними програми практичної підготовки всіх спеціальностей.

Для якісного проведення практичної підготовки Університетом створена мережа стратегічного партнерства, що складається з 225 договорів про співробітництво, з яких 142 використовуються для організації проходження практичної підготовки.

Після закінчення терміну практики студенти звітують перед комісією про виконання робочої програми практики та виконання індивідуального завдання. Абсолютна успішність по Університету склала 96,23%, а якісна успішність 83,34%. Аналіз успішності проходження практичної підготовки за факультетами подано на рисунках 1.3.2.1, 1.3.2.2, 1.3.2.3 та 1.3.2.4.

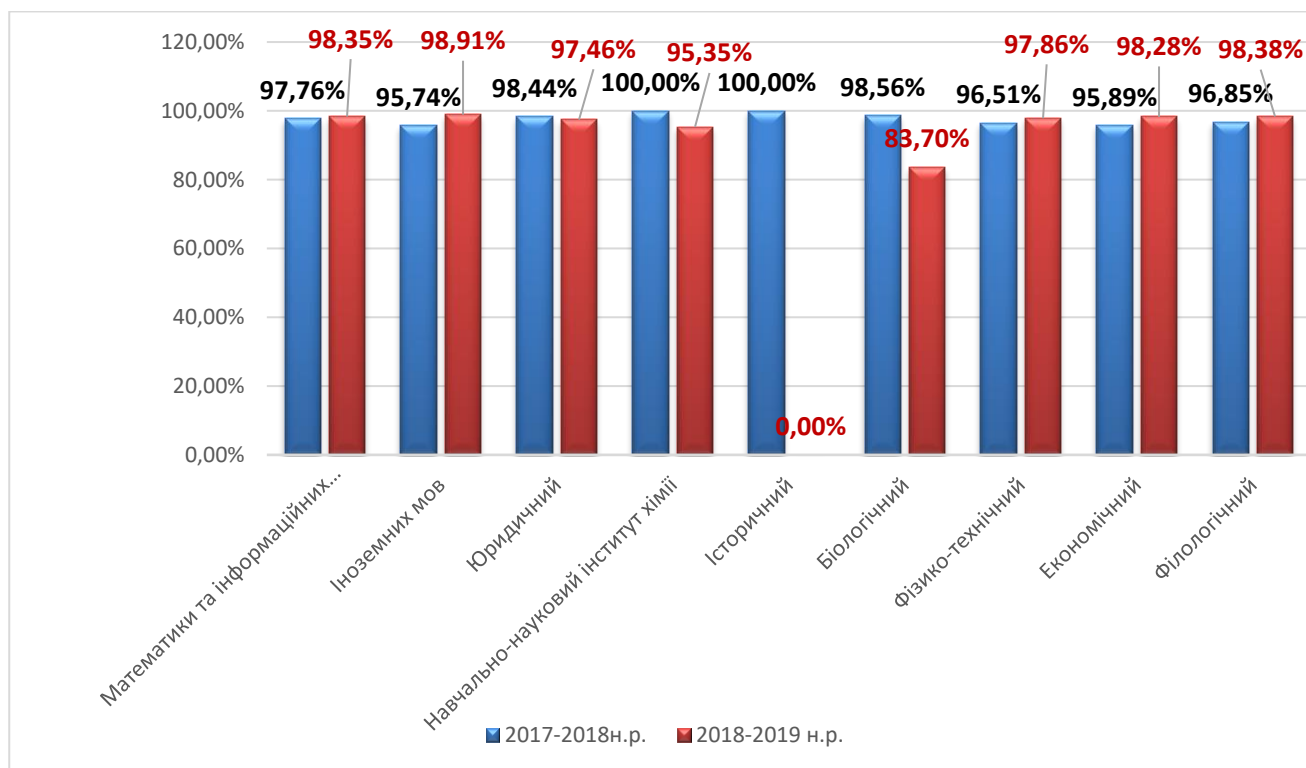

Рис. 1.3.2.1 Абсолютна успішність студентів денної форми навчання 2017–2018 н.р. / 2018–2019 н.р.

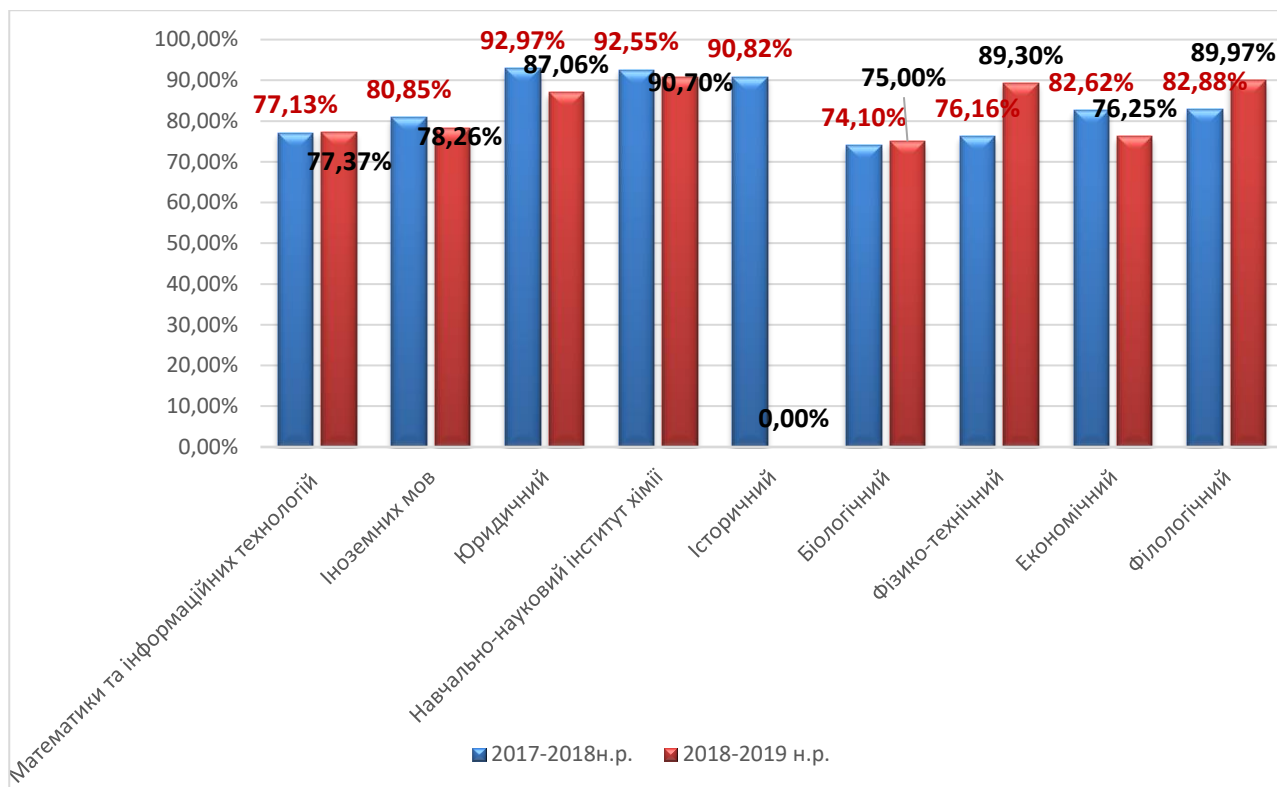

Рис. 1.3.2.2 Якісна успішність студентів денної форми навчання 2017–2018 н.р. / 2018–2019 н.р.

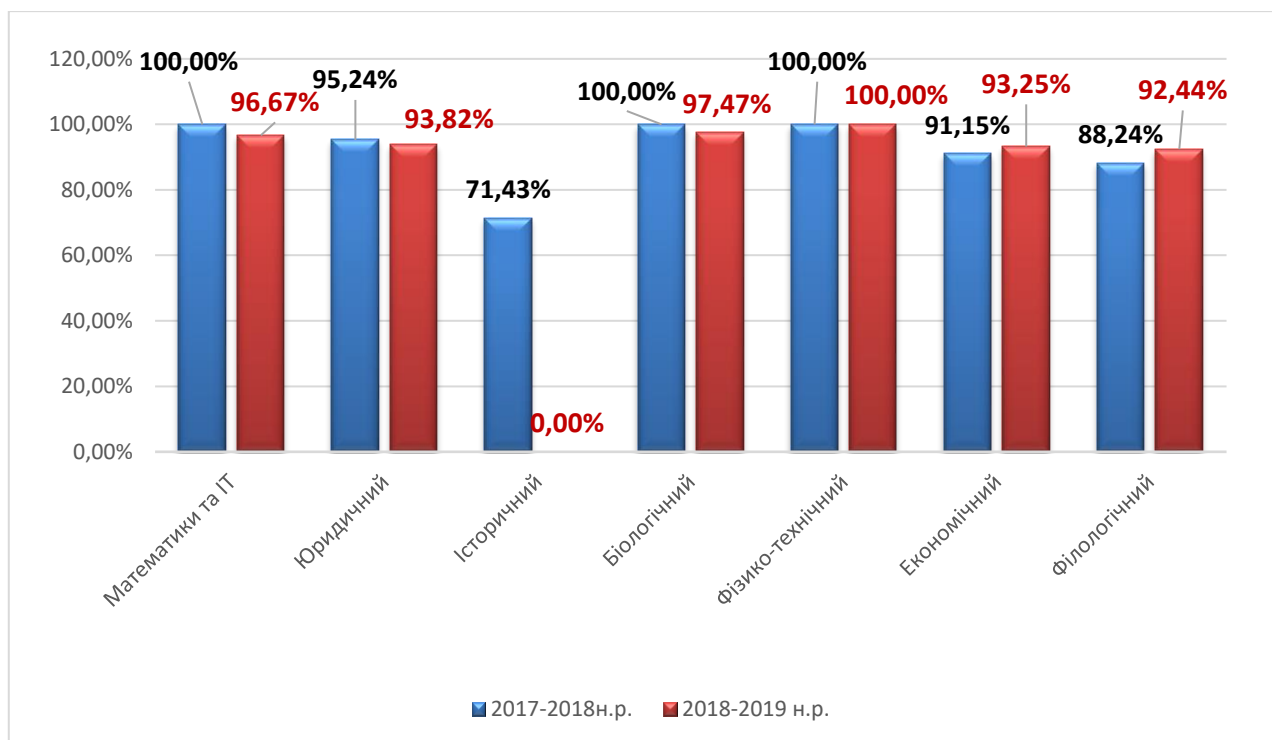

Рис. 1.3.2.3 Абсолютна успішність студентів заочної форми навчання 2017–2018 н.р. / 2018–2019 н.р.

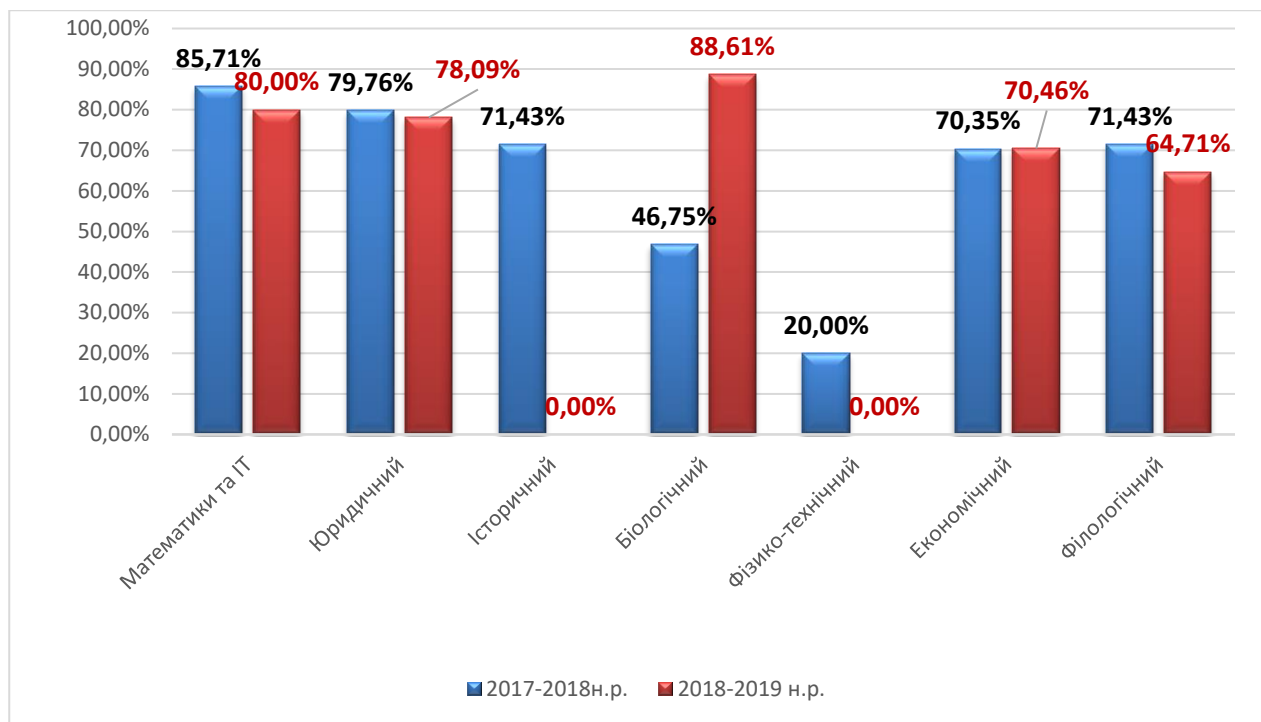

Рис. 1.3.2.4 Якісна успішність студентів заочної форми навчання
2017–2018 н.р. / 2018–2019 н.р.

Під час проходження практичної підготовки здобувачі вищої освіти поглибили такі компетентності, як здатність застосовувати знання на практиці, самостійно працювати, навички управління інформацією, здобули професійні компетентності для вирішення поставлених практичних завдань, оволоділи сучасними формами і методами організації професійної діяльності, показали високий рівень самоорганізації та самостійності у здійсненні завдань практичної підготовки.

У наступному році планується ряд заходів для покращення організації та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти:

- постійний моніторинг організації та проходження практики шляхом анкетування всіх студентів-практикантів;
- підбір нових баз практики для проходження практичної підготовки у відповідності до вимог освітніх програм;
- організація зустрічей з представниками кафедр/факультетів для обговорення питань з удосконалення організації та проведення практичної підготовки.

1.4. Додаткові освітні послуги та навчання протягом життя

У контексті реалізації першого пріоритету Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017–2025 рр. інструментом диверсифікації освітніх програм за змістом, форматом та цільовою аудиторією є надання Університетом додаткових освітніх послуг та програм навчання протягом життя.

У 2019 р. додаткові освітні послуги надавалися Освітньо-практичним центром інноватики та стратегічного розвитку (далі – ОП ЦСР) у форматі

сертифікатних освітніх програм та короткотермінових додаткових освітніх програм (курсів) відповідно до освітнього законодавства (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанова Кабінету Міністрів України зі змінами та доповненнями № 796 від 27.08.2010 р. «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» та Наказу МОН України № 646 від 18.06.2015 року «Про затвердження порядків надання платних послуг державними та комунальними навчальними закладами»), а також відповідно до локальних нормативних актів (Положення про сертифікатні освітні програми у ДонНУ імені Василя Стуса, Положення про процедуру, порядок виготовлення і підстави для видачі власних освітніх документів у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, Перелік платних послуг, затверджений наказом ректора та Положення про порядок їх надання у ДонНУ імені Василя Стуса).

ДонНУ імені Василя Стуса будує свою діяльність навколо партнерства «Університет – Влада – Бізнес – Громада», розробляючи такі сертифікатні освітні програми та короткотермінові додаткові освітні програми (курсів), які відповідають на запити основних стейкхолдерів, а слухачам та здобувачам надають актуальних компетентностей у відповідності до Рекомендацій Європейської комісії щодо ключових компетентностей для навчання протягом життя (документ 2006 року, з пропозиціями від 2018 року). Серед таких компетентностей: грамотність; мовна компетентність; математика, наука та техніка; цифрова компетентність; громадянська компетентність; підприємництво; культурна обізнаність та вираження.

Впровадження концепції «освіти протягом життя» дозволяє ДонНУ імені Василя Стуса вирішити кілька стратегічних завдань, зокрема диверсифікувати освітні програми за змістом, форматом та цільовою аудиторією, збільшувати доходи від надання додаткових освітніх послуг, розширювати мережу стратегічного партнерства, реалізовувати концепцію LLL (Lifelong learning – навчання протягом життя).

Сертифікатні освітні програми

Провідні університети світу активно пропонують короткострокові СОП як такі, що дозволяють вдало використовувати потенціал університетів для задоволення актуальних запитів громади. Саме шляхом реалізації сертифікатних освітніх програм п'ятий навчальний рік поспіль ДонНУ імені Василя Стуса активно співпрацює з органами влади та інститутами громадянського суспільства.

У партнерстві з громадськими організаціями «Центр аналізу та розвитку громадських комунікацій «ДІАЛОГ» та «Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ» за підтримки та на замовлення Вінницької обласної державної адміністрації у 2018–2019 рр. реалізовано дві сертифікатні освітні програми «II Всеукраїнська школа публічної політики та адміністрування» та «Медіа-школа «VIN-MEDIA». Продовжено співпрацю з ГО «Центр «ДІАЛОГ» за тренінговою освітньою програмою в форматі школи – **III Всеукраїнська школа публічної**

політики та адміністрування, учасниками якої у грудні 2019 р. стали 17 співробітників департаментів Вінницької обласної державної адміністрації.

Програма має на меті підготувати новий тип управлінців у сфері публічної влади – майбутніх професійних керівників, добросовісних державних службовців з чіткою державницькою позицією, навичками стратегічного мислення та вмінням працювати у команді. Учасники програми оволоділи такими професійними компетентностями, як уміння приймати швидкі та виважені рішення; фасилітація та мотивація команди до реалізації цілей і завдань; управління персоналом у державних структурах, командостворюючі техніки; управління проектами.

Спікерами III Школи стали фахівці різних галузей публічної політики та управління: провідні викладачі ДонНУ імені Василя Стуса (Т. Нагорняк, Л. Шаульська, О. Трегубов, Ю. Пачос, Г. Середа) та експерти громадського сектору (С. Бондаренко).

З вересня 2019 р. було відкрито набір на навчання за новою **програмою підвищення кваліфікації «Майстерня «Teaching Art»** (для науково-педагогічних і педагогічних працівників). Програма навчання включає три ключові модулі – освітній, науковий, світоглядний, а також захист підсумкового проекту.

Особливість програми полягає в тому, що вона розрахована на підвищення кваліфікації як науково-педагогічного персоналу (викладача ЗВО), так і педагогічного (вчителі шкіл). Перший набір програми – це 25 науково-педагогічних працівників ДонНУ імені Василя Стуса. Старт програми відбувся 6 грудня 2019 р. і триватиме вона 4 місяці (до 6 квітня 2020 р.).

Програма об'єднала найкращих майстрів-експертів у сфері якості вищої освіти, практикоорієнтованого та компетентнісного підходу, студентоцентрованого навчання (Р. Гринюк, Т. Нагорняк, І. Хаджинов, А. Загнітко, Л. Шаульська, О. Трегубов, Ю. Пачос, О. Лактіонова, М. Оленяк, С. Радіо, В. Оверчук, І. Мацишина, О. Материнська, Г. Середа, Л. Юрчишена), тренерів із університетів-партнерів (О. Миколенко,) і консультантів із громадянської освіти (С. Тимченко).

На базі ОПЦІСР ДонНУ імені Василя Стуса у 2019 р. продовжено роботу **курсів «Підготовка до іспиту з англійської мови «APTIS TEST»** на отримання міжнародного сертифіката Британської ради. Впродовж 2,5 місяців 14 співробітників Університету вдосконалювали знання з англійської мови під професійним менторством доцента О. Корж.

Крім того, успішно продовжили надавати додаткові освітні послуги у форматі СОП факультети Університету. Так, на *фізико-технічному факультеті* у співпраці з ОП ЦІСР у 2019 р. реалізована цільова **СОП «Підвищення кваліфікації з напрямку «Кібербезпека»**. Її випускниками стали 7 співробітників кіберполіції Вінницької та Хмельницької областей.

Продовжила свою роботу **СОП «Переклад науково-технічної літератури»** на *філологічному факультеті*. У 2019 р. випускниками програми

стали 8 слухачів. Слухачами другого року навчання є 13 осіб, а у 2019 р. зараховано на перший рік навчання 8 осіб.

Також у 2019 р. кафедра української мови *філологічного факультету* ДонНУ імені Василя Стуса, під керівництвом професора кафедри Л. Коваль, ініціювала відкриття **додаткової сертифікатної освітньої програми «Методика викладання української мови та літератури в школі»**. Слухачами програми стали 14 студентів 3-го й 4-го курсів освітньої програми «Українська мова та література». Програма реалізовувалася протягом трьох місяців (з жовтня до грудня 2019 р.). Упродовж цього періоду студенти засвоювали педагогічні й методичні дисципліни. Зокрема, ознайомилися із загальною педагогікою, основами педагогічної майстерності, методикою викладання різних розділів мовознавства, окремими аспектами вивчення літератури в школі.

Протягом 2019 р. *економічним факультетом* ДонНУ імені Василя Стуса на замовлення керівництва Державного підприємства «Електричні системи» реалізовано **СОП «Розвиток управлінської компетентності»**. Програма передбачала навчання на двох рівнях: JUNIOR і TOP. Вона розроблена з метою формування загальних, професійних та особистісних компетентностей керівників, вміння підбирати сучасні інструменти управлінського впливу і взаємодії в умовах невизначених ситуаційних змін, приймати рішення з метою результативного та ефективного управління організацією. Керівники програми: О. Тіщенко – директор ДП «Електричні системи», Л. Шаульська – декан економічного факультету ДонНУ імені Василя Стуса та Т. Орехова – проректор з науково-педагогічної і соціальної роботи та міжнародної співпраці ДонНУ імені Василя Стуса.

Випускниками Програми стали 25 слухачів JUNIOR-рівня та 40 слухачів TOP-рівня. По завершенню навчання випускники отримали сертифікат Донецького національного університету імені Василя Стуса (з додатком до нього).

Таблиця 1.4.1

Випуск СОП у ДонНУ імені Василя Стуса 2018–2019 рр.

<i>Сертифікатна освітня програма</i>	<i>Кількість випускників</i>
СОП «Переклад науково-технічної літератури»	8
СОП «Розвиток управлінської компетентності»:	
- JUNIOR-рівень	25
- TOP-рівень	40
СОП «Підвищення кваліфікації з напрямку «Кібербезпека»	7
Курси «Підготовка до іспиту з англійської мови «APTIS TEST»	14
Тренінгова освітня програма в форматі Школи «ІІІ Всеукраїнська школа публічної політики та адміністрування»	17
Усього	111

Таблиця 1.4.2

**Кількість слухачів СОП у ДонНУ імені Василя Стуса
(станом на 28.12.2019 р.)**

<i>Сертифікатна освітня програма</i>	<i>Кількість слухачів</i>
СОП «Переклад науково-технічної літератури»:	
- перший рік навчання	13
- другий рік навчання	8
СОП «Методика викладання української мови та літератури в школі»	14
Програма підвищення кваліфікації «Майстерня «Teaching Art»	25
Усього	60

Отже, сертифікатні освітні програми – це ефективна можливість реалізації права Університету на надання додаткових освітніх послуг, зміцнення міжфакультетської комунікації, перспективи налагодження зв'язків із академічним середовищем України, органами публічної влади та громадянського суспільства, провідними підприємствами та організаціями Вінниці та Вінницької області.

Підготовчі курси до вступу у ЗВО

Організація та проведення підготовчих курсів до вступу у ЗВО є одним із головних напрямів у наданні додаткових освітніх послуг та основним напрямом діяльності Навчально-виробничої лабораторії «Творча майстерня» ОП ЦІСР.

Підготовчі курси у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса забезпечують високоефективне навчання слухачів відповідно до чинних програм і вимог зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО).

Слухачі підготовчих курсів отримують право на першочергове зарахування за умови рівності балів на будь-який факультет ДонНУ імені Василя Стуса, а також можливість отримати додаткові бали при вступі за окремими спеціальностями (відповідно до Правил прийому до ДонНУ імені Василя Стуса).

Таблиця 1.4.3

**Контингент слухачів підготовчих курсів до вступу у ЗВО
(кількість укладених договорів)**

Термін	01.01.2019- 29.06.2019	01.09.2019- 31.12.2019
Підготовчі курси до вступу у ЗВО	61	81
Підготовчі курси до єдиного вступного іспиту з англійської мови для вступу на навчання для здобуття ступеня «магістра» на основі здобутого ступеня вищої освіти	12	0
Загалом договорів	73	81

По завершенню навчання слухачі отримують довідки про закінчення підготовчих курсів ДонНУ імені Василя Стуса.

Рис. 1.4.1. Кількість вступників до ДонНУ імені Василя Стуса після закінчення курсів підготовки до вступу в ЗВО

У 2019 р. 22 з 51 (43,13%) слухачів підготовчих курсів вступили до ДонНУ імені Василя Стуса за різними спеціальностями. Варто зауважити, що слухачі стали студентами всіх факультетів Університету.

Рис. 1.4.2. Кількість вступників на факультети Донецького національного університету імені Василя Стуса

У звітному році вперше запроваджено курси підготовки до єдиного вступного іспиту з англійської мови з метою вступу на навчання для здобуття ступеня «Магістр» на основі здобутого ступеня вищої освіти.

Рис. 1.4.3. Аналіз випускників курсів підготовки до єдиного вступного іспиту з англійської мови для здобуття ступеня освіти «Магістр»

Високі показники вступу слухачів цих курсів до ЗВО України стали результатом високого рівня вмотивованості студентів та професіоналізму викладача. З 12 слухачів – 11 стали магістрами ДонНУ імені Василя Стуса різних факультетів, один слухач вступив до магістратури Одеської академії внутрішніх справ. Отже, показник вступу до магістратури склав – 100%.

У першому семестрі 2019–2020 н. р. укладено **81** договір на навчання на курсах підготовки до вступу до ЗВО, з них: з математики – 20; з англійської мови – 22; з української мови і літератури – 20; з історії України – 22.

Короткострокові додаткові освітні програми (курси)

Постійним напрямом роботи залишаються **комп'ютерні курси**, які поки що є більш іміджевими, ніж прибутковими. Після закінчення цих курсів слухачі пишуть підсумкову роботу і отримують посвідчення про закінчення курсів. Часто слухачі висловлюють бажання продовжити навчання на вищі рівні або обирають інший комп'ютерний курс.

Відкриття курсів **«Основи програмування Java» (1 і 2 рівні)** та **«Основи роботи на комп'ютері»** заплановано на другий семестр 2019 – 2020 н.р.

Затребуваним та прибутковим є **курс «Англійська на все життя»**.

Значну частку контингенту слухачів складають студенти та співробітники Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Слухачам пропонуються програми трьох рівнів навчання:

- Рівень *Level A2 (Elementary)*;
- Рівень *Pre-Intermediate (B1)*;
- Рівень *Upper-Intermediate (B2)*.

Курс завершується іспитом на підтвердження знань і отриманням посвідчення.

Ці курси протягом кількох років користуються попитом завдяки викладачам-професіоналам, ефективним методикам викладання англійської

мови та високому рівню організації курсів. У грудні 2019 р. проведено анкетування слухачів, що підтвердило високий рівень викладання і організації курсів.

З 2018 р. у співпраці з економічним факультетом ДонНУ імені Василя Стуса впроваджується **курс професійного вдосконалення «Автоматизація бізнес-процесів. Управління підприємством і бухгалтерія»**.

Цей курс спрямований на формування професійних компетентностей здобувачів та набуття практичних навичок комплексної автоматизації комерційної діяльності підприємств. Реалізація цього курсу стала можливою завдяки співпраці з деканом економічного факультету Л. Шаульською та викладачами, доцентами економічного факультету Л. Юрчишеною та В. Томчуком.

З 2017 р. у ДонНУ імені Василя Стуса проводяться курси для школярів **«Математика – це просто»**.

Таблиця 1.4.4

**Контингент слухачів короткострокових
додаткових освітніх програм (курсів)**

Кількість договорів за курсами	01.01.2019-29.06.2019	01.09.2019-31.12.2019
Комп'ютерні курси	5	0
Англійська на все життя	29	33
Курсу професійного вдосконалення «Автоматизація бізнес-процесів. Управління підприємством і бухгалтерія»	9	11
Математика – це просто	11	7
Разом	54	51
Загалом	105	

Як зазначено вище, високий рівень навчання за всіма короткотерміновими додатковими освітніми програмами забезпечують викладачі різних факультетів ДонНУ імені Василя Стуса: О. Отземко, Н. Урсані, А. Борздох, О. Одінцова, Л. Юрчишена, В. Томчук, Я. Григошкіна, О Корж, М. Петранова, а також колега з ВДПУ імені М. Коцюбинського – Н. Лебедева.

Організація навчальної роботи зі слухачами різних програм базується на позитивному ставленні до тих, хто навчається; поваги до особистості та підтримки почуття власної гідності; визнання права особистості бути не схожою на інших; надання можливостей свободи вибору та реалізації творчих здібностей особистості.

Викладачі постійно розробляють нові та оновлюють існуючі навчально-методичні матеріали. Дисципліни також забезпечені електронними версіями навчальних матеріалів. Значна увага приділяється розробці дистанційних курсів для слухачів із застосуванням новітніх технологій, інноваційних методів навчання.

Цільовою аудиторією НВЛ «Творча майстерня» є:

- школярі різного віку;
- абітурієнти ЗВО;
- студенти Донецького національного університету імені Василя Стуса та інших ЗВО Вінниччини;
- дорослі особи, фахівці різних профілів (часто з досвідом роботи), які виявили бажання пройти навчання за програмами, запропонованими НВЛ «Творча майстерня»

У 2019 р. з різними категоріями слухачів було укладено 259 договорів. За звітний календарний рік «Творча майстерня» надала освітніх послуг на суму понад **486 095** гривень.

Таблиця 1.4.5

**Кількість слухачів короткотермінових
додаткових освітніх програм (курсів) у 2019 р.**

Назва курсів	Кількість договорів (01.01.2019 – 31.12.2019)
Підготовчі курси до вступу у ЗВО	142 (61+81)
Курс «Англійська на все життя»	62 (29+33)
Комп'ютерні курси, «Java-програмування», 1рівень	5
Курс для школярів «Математика – це просто»	18 (11+7)
Курс професійного вдосконалення «Автоматизація бізнес-процесів. Управління підприємством і бухгалтерія»	20 (9+11)
Підготовчі курси до єдиного вступного іспиту з англійської мови з метою вступу на навчання для здобуття ступеня «магістра» на основі здобутого ступеня вищої освіти	12
Загалом:	259

Кожна СОП та короткотермінова освітня програма (курс) спрямовані на реалізацію місії Університету – формування особистості-професіонала, інтелектуальної, інформованої, інноваційної, самоідентифікованої, інтегрованої у суспільство.

У контексті надання Університетом додаткових освітніх послуг у форматі сертифікатних освітніх програм та короткотермінових додаткових освітніх програм (курсів) та загальноосвітніх і всеукраїнських трендів в освіті, освіті протягом життя та освіті дорослих перспективними завданнями на наступний рік є:

- ✓ розвиток та просування наявних програм, що є затребуваними різними цільовими аудиторіями та підтвердили свою рентабельність;
- ✓ розробка принципово нових додаткових освітніх програм (професійноспрямованих або загальнорозвиваючих) з метою залучення до навчання нових потенційних слухачів;
- ✓ відкриття нових курсів «Основи роботи з комп'ютером: Microsoft Office: Word, Excel, Access, PowerPoint; Internet», курсу з польської мови з метою залучення до навчання нових потенційних слухачів;
- ✓ співпраця з факультетами з метою відкриття нових СОП, тренінгових програм та програм підвищення кваліфікації;

- ✓ розширення стратегічного партнерства з органами влади та громадськими організаціями для реалізації цільових програм різного спрямування;
- ✓ задоволення запиту на внутрішньокорпоративне навчання, зокрема навчання для менеджменту Університету.

1.5. Інтернаціоналізація освітньої діяльності

1.5.1. Академічна мобільність студентів і викладачів

ДонНУ імені Василя Стуса продовжив співробітництво з університетами країн ЄС, такими як: Болгарія, Франція, Великобританія, Греція, Угорщина, Польща у межах програми академічної мобільності Erasmus+ KA1.

Відділом міжнародних зв'язків здійснюється реалізація проєктів міжнародної академічної мобільності у межах програми Erasmus+ з 6 університетами Європи:

- Господарською академією імені Д. А. Ценова (Болгарія);
- Університетом імені Аристотеля в Салоніках (Греція);
- Познанським університетом економіки та бізнесу (Польща);
- Центрально-Європейським університетом (Угорщина);
- Університетом Кардіфф Метрополітен (Великобританія);
- Університетом Тулуза III – Поль Сабатьє (Франція).

Відбір учасників мобільності за цими проєктами відбувається відповідно до виділених Університету квот на мобільність та відкритого конкурсу кандидатів.

За звітний період у межах програми Erasmus+ Університетом було укладено 3 нові міжінституційні угоди з такими провідними університетами:

- Університет імені Аристотеля в Салоніках (Греція);
- Університет Кордови (Іспанія);
- Господарською академією імені Д. А. Ценова (Болгарія).

Співробітництво з закладами вищої освіти Європейського Союзу в межах Erasmus+, залучення іноземних викладачів до освітнього процесу у ДонНУ імені Василя Стуса, участь у міжнародних конференціях, семінарах та круглих столах, включене навчання для студентів та аспірантів, стажування за кордоном для професорсько-викладацького складу – залишається пріоритетними напрямками міжнародної академічної мобільності.

За звітний період за програмою Erasmus+ семестрове навчання та стажування/викладання пройшли 3 студенти та 7 викладачів у таких провідних європейських університетах, як Господарська Академія імені Д. А. Ценова (Болгарія), Університет Кордови (Іспанія), Університет імені Аристотеля в Салоніках (Греція), Університет Кардіфф Метрополітан (Великобританія), Університет Вітовта Великого (Литва), Університет Савой-Монблан (Франція).

Розподіл міжнародної академічної мобільності студентів за напрямками і програмами відбувався таким чином:

- за програмою Erasmus+ у 2019 р. троє студентів отримали гранти та пройшли включене семестрове навчання: 1 студентка в Господарській академії ім. Д. А. Ценова (Болгарія) та 2 студентки в Університеті Кордови (Іспанія);

- у межах двосторонніх угод про партнерство між університетами у 2019 р. 12 студентів з різних факультетів пройшли безкоштовне включене навчання або стажування у Варшавському університеті (Польща), в Університеті економіки та бізнесу (Польща), Академії Ignatianum (Польща), в Університеті Миколаса Ромеріса (Литва).

Студенти Університету беруть активну участь у грантових програмах, інформацію про які поширює відділ міжнародних зв'язків, та у програмах академічної мобільності за власною ініціативою. Студенти Університету у 2019–2020 н. р. проходять включене навчання в таких ЗВО світу, як: Східно-педагогічний університет м. Шанхай (Китай), Університет Яна Кохановського (Польща), Business & Hotel Management School в м. Люцерн (Швейцарія), Університет INSEEC Bachelor в Парижі (Франція), Варшавський університет (Польща) та ін.

В Університеті діє 5 угод про реалізацію програм подвійних дипломів. По-перше, з Університетом Вітовта Великого (Литва):

- бакалаврська програма у галузі біології;
- бакалаврська програма у галузі екології;
- магістерська програма у галузі біології;
- магістерська програма у галузі екології.

По-друге, з Господарською академією Д. А. Ценова (Болгарія) магістерська програма «Міжнародний фінансовий менеджмент».

Протягом 2019 р. 5 студентів біологічного факультету пройшли включене навчання в Університеті Вітовта Великого у м. Каунас (Литва) у форматі «add-on» та 5 студентів економічного факультету пройшли включене семестрове навчання за програмою подвійних дипломів у Господарській Академії імені Д. А. Ценова в Болгарії.

Загальні підсумки міжнародної академічної мобільності студентів у 2019 р. представлені у таблиці 1.5.1.1.

Таблиця 1.5.1.1

Міжнародна академічна мобільність студентів у 2019 р.

Факультет	Кількість учасників міжнародної академічної мобільності			
	СО «Бакалавр»	СО «Магістр»	Третій науково-освітній рівень вищої освіти	Разом
Факультет хімії, біології і біотехнологій	-	5		5
Економічний факультет	9	6	1	16
Факультет історії та міжнародних відносин	6	-		6
Факультет іноземних мов	1	1		2
Факультет інформаційних та прикладних технологій	-	-		-
Фізико-технічний факультет	-	-		-
Філологічний факультет	-	1		1
Юридичний факультет	-	-		-
Разом	16	13	1	30

Викладачі та співробітники Університету продовжують брати участь у короткострокових та довгострокових стажуваннях у рамках міжнародних проєктів та програм.

Два викладачі факультету інформаційних і прикладних технологій, зокрема завідувач кафедри інформаційних систем управління О. М. Анісімова, професор кафедри інформаційних систем управління І. В. Філіпішин та доцент кафедри міжнародних економічних відносин економічного факультету З. А. Атаманчук проходили стажування у Малопольській школі публічного адміністрування Краківського економічного університету (Польща).

З метою проведення спільних наукових досліджень з теорії розширень симетричних операторів, техніки граничних трійок викладач фізико-технічного факультету Д. І. Стрельников проходив стажування у Технічному університеті Ільменау (Німеччина).

Професор кафедри педагогіки, фізичної культури та управління освітою факультету хімії, біології і біотехнологій Н. М. Лосєва та професор кафедри прикладної механіки і комп'ютерних технологій В. Є. Пузирьов брали участь у науковому проєкті «Моделювання і нелінійна динаміка магнітно-електро-механічних систем» OPUS 14 research grant у Технологічному університеті у м. Лодзь (Польща).

У межах програми **Erasmus+ Key Action 1 Staff Mobility for Training/Teaching 7** викладачів та співробітників ДонНУ імені Василя Стуса відвідали заклади-партнери:

- чотири викладачі і співробітники пройшли стажування в університетах Європи: перший проректор Т. Л. Нагорняк – в Університеті Кардіфф Метрополітан (Великобританія), проректор з науково-педагогічної, соціальної роботи та міжнародної співпраці Т. В. Орєхова та співробітник відділу міжнародних зв'язків С. А. Насадюк – в Університеті Савой-Монблан (Франція), учений секретар науково-дослідної частини О. Д. Трофименко – в Університеті імені Аристотеля в Салоніках (Греція);

- три викладачі мали можливість бути залученими в якості лекторів у зарубіжних закладах-партнерах: доцент кафедри менеджменту та поведінкової економіки, кандидат економічних наук Г. В. Бей – у Господарській Академії імені Д. А. Ценова в Болгарії; старший викладач кафедри зоології Ю. Ю. Овчинникова – в Університеті Вітовта Великого в Литві та старший науковий співробітник О. С. Житлухіна – в Університеті Савой-Монблан (Франція).

За програмою партнерства інститутів германістики та в межах угоди про партнерство доцент кафедри германської філології О. В. Білецька та асистент кафедри германської філології факультету іноземних мов Ю. В. Бовсуновська пройшли стажування в Інституті німецької мови як другої рідної та іноземної факультету гуманітарних наук Університету Дуйсбург-Ессен (Німеччина).

Завідувач кафедри загальної фізики і дидактики фізики фізико-технічного факультету В. Ф. Русаков проходив наукове стажування в Інституті фізики Польської академії наук у м. Варшава (Польща). Під час стажування проводилися

спільні наукові дослідження за темою: «Магнітні властивості жорстких надпровідників другого роду».

Перший проректор Т. Л. Нагорняк та декан економічного факультету Л. В. Шаульська брали участь у проєкті: **«Інноваційний університет та лідерство. Фаза V: Інтердисциплінарність та міжгалузевість і стратегії розвитку університету»** у Варшавському та Ягеллонському університетах (Польща).

Директор Освітньо-практичного центру інноватики та стратегічного розвитку Ю. В. Пачос брала участь у проєкті: «Інноваційний університет та лідерство. Фаза V: Інтердисциплінарність та міжгалузевість і стратегії розвитку університету». Проєкт відбувався за підтримки факультету «Вільних мистецтв і наук» («Artes Liberales») Варшавського університету, фонду «Інститут «Artes Liberales» (Варшава, Польща) у співпраці зі Спілкою ректорів ЗВО України та Міжнародним благодійним фондом «Міжнародний фонд досліджень освітньої політики».

Доцент кафедри прикладної математики факультету інформаційних і прикладних технологій Ю. С. Горбань проходила наукове стажування в Інституті математики технічного університету Ільменау (Німеччина).

Усього 16 викладачів із різних факультетів та 3 співробітники пройшли довгострокові та короткострокові стажування.

У межах програми Erasmus+ Key Action 1 Staff Mobility for Teaching протягом звітного періоду до викладання в ДонНУ імені Василя Стуса було **залучено 8 іноземних викладачів** для читання лекцій:

- доктор біологічних наук, професор Університету Вітовта Великого у м. Каунас (Литва) Альгімантас Паулаускас, професори Університету Поля Сабатьє Тулуза III (Франція) Ромюальд Пото і Ікер Дель Розаль – на факультеті хімії, біології і біотехнологій;

- викладачі Господарської академії імені Д. А. Ценова (Болгарія) кандидати економічних наук Димитар Костов, Петко Ангелов та Танер Ізмаїлов – на економічному факультеті;

- професор університету Кардіфф Метрополітан (Великобританія), доктор Девід Грінслейд – на факультеті іноземних мов;

- професор університету Савой-Монблан (Франція) Паскаль Фебре – на фізико-технічному факультеті.

Під час звітного періоду було організовано відвідування студентами Університету лекцій запрошених іноземних викладачів:

- топ-менеджера швейцарської компанії Bluewin – однієї з найбільших компаній-постачальників інтернет-послуг Франца Столдера;

- професора біології Аризонського християнського університету, президента Аризонської асоціації наукового креаціонізму Джозефа Кезеле на тему «Дарвінізм, креаціонізм, видоутворення»;

- аспірантки Інституту славістики Дрезденського технічного університету Світлани Вишневської на тему «Система вищої освіти в Німеччині: особливості і можливості для студентів».

1.5.2. Міжнародна співпраця

Протягом 2019 р. Університет продовжував поглиблювати співробітництво з нинішніми партнерами та встановлювати відносини з новими стратегічними партнерами, оскільки міжнародна діяльність є важливою складовою інтеграції ДонНУ імені Василя Стуса до світового науково-освітнього та культурного простору та механізмом досягнення високої міжнародної конкурентоспроможності Університету як стратегічного пріоритету.

Серед іноземних ЗВО та наукових установ, з якими ДонНУ імені Василя Стуса активно співпрацював та продовжує співпрацювати, партнери з Польщі, Великобританії, Болгарії, Литви, Латвії, Словаччини, Італії, Сполучених Штатів Америки, Чехії, Бельгії, Китаю, Франції та інших країн.

За звітний період було підготовлено та укладено 4 нові партнерські угоди з провідними ЗВО та продовжено угоду про членство Університету в Європейській асоціації університетів, що надає своїм членам можливості для обміну кращими практиками в межах європейських проєктів та заходів за участю широкого кола університетів. Асоціація також надає членам унікальні можливості для формування європейської політики та ініціатив, що впливають на вищу освіту та наукові дослідження.

Було укладено такі угоди:

- угода про академічну співпрацю з Університетом Константина Філософа в Нітрі (Словаччина) (17.01.2019 р.);
- угода про наукову та освітню співпрацю з Білоруським державним педагогічним університетом імені Максима Танка (м. Мінськ, Білорусь) (02.2019 р.);
- меморандум про взаєморозуміння з компанією Seaworks Training and Consulting (Великобританія) (03.2019 р.);
- міжуніверситетська угода (Erasmus+) з Університетом м. Кордови (09.01.2019 р.).

У межах нового конкурсу на 2020–2022 рр. за напрямом Erasmus+ KA107 провідними університетами Європи було подано наш Університет як партнера програми. Серед цих університетів є нові партнери, які будуть приймати наших студентів, а саме:

- Університет Константина Філософа (Словаччина);
- Белградський Університет (Сербія);
- Університет Томаша Бата (Чехія);
- Університет Кордови (Іспанія);
- Університет Миколаса Ромеріса (Литва).

У 2019 р. було скоординовано роботу факультетів з розробки дорожніх карт міжнародної співпраці. У свою чергу факультетами Університету протягом 2019 р. було розроблено 12 дорожніх карт щодо імплементації угод з іноземними університетами-партнерами Польщі, Литви, Болгарії, Сербії, Франції, Німеччини, які представлено в таблиці 1.5.2.1.

Перелік дорожніх карт співпраці з іноземними закладами-партнерами, що реалізуються на факультетах Університету

Факультет Університету	Заклад-партнер, з яким реалізується дорожня карта міжнародної співпраці
Факультет хімії, біології і біотехнологій	Університет Вітовта Великого (Литва), Університет Поля Сабатьє Тулуза III (Франція)
Економічний факультет	Господарська академія імені Д. А. Ценова (Болгарія), Познанський університет економіки і бізнесу (Польща), Технічний університет в Кошице (Словаччина)
Факультет історії та міжнародних відносин	Варшавський університет (Польща)
Факультет прикладних та інформаційних технологій	Ignatium University в Кракові (Польща)
Філологічний факультет	Белградський університет (Сербія)
Юридичний факультет	Каспійський Суспільний Університет (Казахстан), Міжнародний інститут інновації «Наука-Освіта-Розвиток» (Польща)

У ході візиту проректора з науково-педагогічної, соціальної роботи та міжнародної співпраці Т. В. Орехової до Університету Савой Монблан (Франція) у лютому 2019 р. було розроблено дорожню карту співпраці між фізико-технічними факультетами та міжнародними службами, яка передбачає міжнародну мобільність студентів, викладачів та співробітників, а також виконання спільних досліджень. Також у ході візиту проректора Т. В. Орехової до Університету імені Томаша Бата (Чехія) у листопаді 2019 р. було досягнуто домовленості про виділення по 10 квот на академічну мобільність студентів у 2019–2020 та у 2020–2021 навчальних роках, а також про розвиток спільної проєктної діяльності між факультетами Університетів та розробку перспективних планів створення програм подвійних дипломів на СО «Магістр».

В Університеті відбулося **8 офіційних міжнародних візитів**:

- голови Департаменту Міжнародного Співробітництва Фолькуніверситету (Швеція) Алі Рашіді, де обговорювалися можливі сфери та перспективи співпраці між університетами, зокрема щодо спільних міжнародних проєктів;

- делегації з Університету м. Лодзь (Польща) разом з головою Асоціації Євроклубів Вінниччини Єлизаветою Савчук. У результаті зустрічі міжнародними службами обох університетів була підготовлена до подання заявка на отримання квот за програмою Erasmus+ напрям «Академічна мобільність». Студенти факультету інформаційних та прикладних технологій, а також факультету хімії, біології та біотехнологій щороку проходять безкоштовне семестрове навчання в межах цієї Угоди;

- делегації у складі громадських активістів з США, Литви, Шотландії, Великобританії, Франції, Пакистану в рамках Міжнародного навчального візиту проєкту «Active citizens» Британської ради в Україні. Студенти та викладачі Університету презентували делегації успішні проєкти та ініціативи, які

реалізуються за підтримки Британської ради в Україні та поділилися власним досвідом згідно з тематиками проєктів;

- міжнародного фасилітатора Британської ради Майка Волдрона в межах проєкту «Active citizens» Британської ради в Україні;

- голови Представництва ЄС в Україні та посла Х'юга Мінгареллі. У межах візиту відбулася зустріч з керівництвом та студентами Університету;

- делегації з інституту IMEI (International Mind Educational Institute) на чолі з ректором Східноєвропейського IMEI, міжнародним експертом з освіти, Президентом ММО Global Youth Community, професором Ryu Euiguu (Республіка Корея), де обговорювалися питання співробітництва за напрямком mind-освіти зі Стусівським університетом. Сторони також домовилися про подальше обговорення можливостей проведення таких лекцій в Університеті;

- керівника Інформаційного центру DAAD у Києві, доктора Гізели Ціммерманн, яка детально розповіла про широкі можливості Програми DAAD. З поміж них участь у проєкті з інтернаціоналізації та діджиталізації університетів, можливість проходження додаткових курсів для співробітників міжнародних служб університетів, можливість організації навчальних візитів для студентів українських університетів до освітніх закладів Німеччини. Крім цього, було окреслено напрямки продовження співпраці для ДонНУ імені Василя Стуса в межах Програми DAAD після закінчення 8-річного проєкту, який реалізовувався факультетом іноземних мов спільно з Інститутом германістики Університету Дуйсбург-Ессен. У 2020–2021 н. р. очікується приїзд німецького викладача до Університету з метою викладання на факультеті іноземних мов за підтримки програми DAAD;

- представників Британської Ради в Україні: Джоан-Антуана Карбонелла, менеджера з питань міжнародної освіти Кінгстонського університету, Олександра Кириленка, менеджера з реалізації освітніх проєктів та Анастасії Задран, координатора освітніх проєктів. Протягом візиту обговорювалися питання формування критеріїв відбору проєктів з внутрішньої академічної мобільності програми House of Europe («Дім Європи»).

Інформаційна діяльність міжнародних служб здійснюється через офіційні сторінки ДонНУ імені Василя Стуса та Міжнародного офісу Університету у мережі фейсбук, де постійно розміщується та оновлюється інформація з актуальних можливостей стажування, навчання та викладання за кордоном, інформацію про академічну мобільність та урядові стипендіальні програми для студентів, викладачів та співробітників Університету, а також актуальні проєктні програми та можливості проєктної співпраці.

На базі Інформаційного центру ЄС при ДонНУ імені Василя Стуса та за підтримки Представництва ЄС в Україні відбувся тренінг для школярів «Україна-Європа-Молодь». Упродовж тренінгу школярі старших класів дізналися більше про історію та структуру ЄС, головні європейські цінності, співпрацю України з ЄС, перспективи розвитку та можливості академічної мобільності для школярів та студентів, а також взяли участь у пізнавальних вікторинах. Спікерами заходу були викладачі кафедр «Міжнародні відносини»

та «Міжнародні економічні відносини», фасилітатори програми «Active citizens» Британської ради, мультиплікатор програми «EuroDesk Ukraine», тренер програми «Демократична школа» та тренер національної програми «Молодіжний працівник», фахівці міжнародного відділу ДонНУ імені Василя Стуса. У межах проведення тренінгу відбулося вивчення чотирьох основних блоків: «Європарламент та механізми демократії», «Громадянське суспільство», «Єдиний Євроринок» та «Можливості для молоді в рамках ЄС». Опрацювання зазначених тем здійснювалося у форматі «Світового кафе». Наприкінці заходу найактивніші учасники тренінгу отримали призи від Представництва ЄС в Україні. Загалом захід відвідало 130 школярів з 22 шкіл, ліцеїв та гімназій Вінниці та Вінницької області.

За підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні на базі Інформаційного центру ЄС у ДонНУ імені Василя Стуса було організовано та проведено День Кар'єри ЄС у межах проєкту «Інформаційна підтримка молодіжних Мереж ЄС в Україні». Другий рік поспіль Стусівський університет виграє заявку на проведення цього заходу та запрошує студентську молодь, представників громадських організацій, бізнесу, державних службовців та активних молодих громадян ознайомитися та поширити інформацію про шляхи професійного зростання та кар'єрні можливості для молоді в контексті європейської інтеграції України. Під час заходу гості дізналися про світові/європейські тренди в питаннях розвитку професійних та гнучких компетентностей; про те, як задовольнити попит роботодавців у кваліфікованих кадрах; можливості навчання та стажування, отримали поради від фахівців щодо працевлаштування, написання резюме, проходження співбесід, можливостей перетворення власних ідей у StartUp, а також мали змогу одразу взяти участь у співбесідах з представниками комерційних компаній та державних підприємств.

Загалом участь у заході взяли представники 35 компаній, організацій, фондів, органів влади, мереж ЄС, закладів вищої освіти тощо. А серед більш ніж 350 відвідувачів Дня Кар'єри були випускники та студенти університетів, коледжів, училищ, школярі, абітурієнти та всі, хто цікавиться трендами на українському ринку праці в контексті євроінтеграційних процесів.

Відбулася завершальна зустріч за проєктом з Лідерського потенціалу Британської ради, від ДонНУ імені Василя Стуса в панельній дискусії брали участь проректор з науково-педагогічної, соціальної роботи та міжнародної співпраці Орехова Т.В., викладачі факультету історії та міжнародних відносин, а також економічного факультету Прихненко М.І., Паніна І.Г., Саркісян Л.Г., та фахівець Центру міжнародних освітніх проєктів Радзіховська К.А.

Спільно з КП «Інститут розвитку міста», ГО «Гармонія» та ГО «Urban 7» Університет взяв участь у конкурсі проєктів соціальної дії (літня хвиля) та отримав фінансування у розмірі 14 990 грн. Молодіжний табір «Urban weekend» – це проєкт, метою якого є підвищити знання молоді з урбаністики та цілей сталого розвитку, шляхом проведення інтенсивного навчання з використанням основних методів неформальної освіти у наметовому таборі у вересні 2019 р. у Вінницькому районі.

У межах співпраці з Британською радою в Україні було оновлено договір про співпрацю, проведено 3 локальних тренінги з програми «Активні громадяни» для студентів ДонНУ імені Василя Стуса, для студентів Вінницького національного технічного університету, а також учасниками стали активісти вінницьких громадських організацій, молодіжні працівники і студенти з міст Житомир, Одеса, Київ, Полтава, Жмеринка, Немирів.

1.5.3. Фахова підготовка іноземних громадян

Одним зі стратегічних напрямів інтернаціоналізації діяльності ДонНУ імені Василя Стуса є підготовка фахівців для зарубіжних країн. Діяльність у цій сфері демонструє не лише прагнення ЗВО розвиватися в напрямі інтернаціоналізації освіти, але й забезпечує підвищення позицій Університету в загальнонаціональних і світових рейтингах. Залучення до навчання іноземних громадян є одним із механізмів додаткового фінансування за рахунок освітніх послуг.

Навчально-науковим центром міжнародної освіти постійно проводиться робота з професійної орієнтації та рекрутингу контингенту іноземних студентів та слухачів відділення довузівської підготовки, організації мовної підготовки, контролю виконання навчальних планів слухачами відділення довузівської підготовки та студентами факультетів, здійснюється моніторинг ринкових умов та перспектив подальшого розширення контингенту. Ведеться робота з організації підвищення кваліфікації викладачів, які викладають українську мову як іноземну, розробляються напрями розширення переліку додаткових освітніх послуг, що будуть пропонуватися іноземним громадянам.

Протягом 2019 р. 14 іноземних студентів завершили навчання, 11 вступили на 1-ий курс (із них 8 вступили на бакалаврат, 3 – на магістратуру та 2 – на ВДПГ, 1 студент перевівся з іншого закладу освіти).

На факультетах Університету навчалося **50 іноземних громадян** на основі відповідної ліцензії (рис. 1.5.3.1), 8 слухачів навчалося на відділенні довузівської підготовки іноземних громадян (ВДПГ) та на програмі PhD навчалося 3 іноземні аспіранти. Найбільша кількість іноземних студентів навчається на економічному факультеті, другу позицію посідає юридичний, третю – фізико-технічний та факультет хімії, біології і біотехнологій (рис 1.5.3.1).

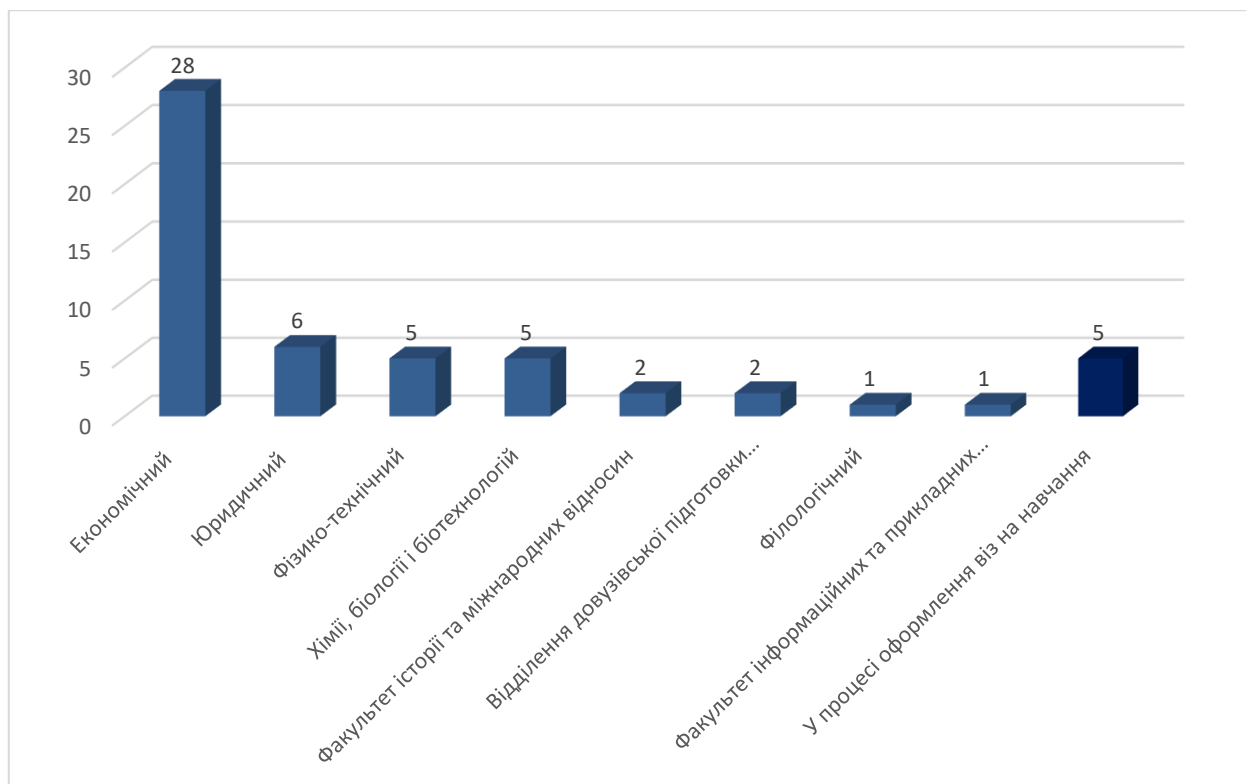

Рис. 1.5.3.1. Навчання іноземних громадян на факультетах ДонНУ імені Василя Стуса у 2019 р., осіб

Детальна інформація щодо географічного розподілу контингенту іноземних студентів та слухачів представлена на рисунку 1.5.3.2.

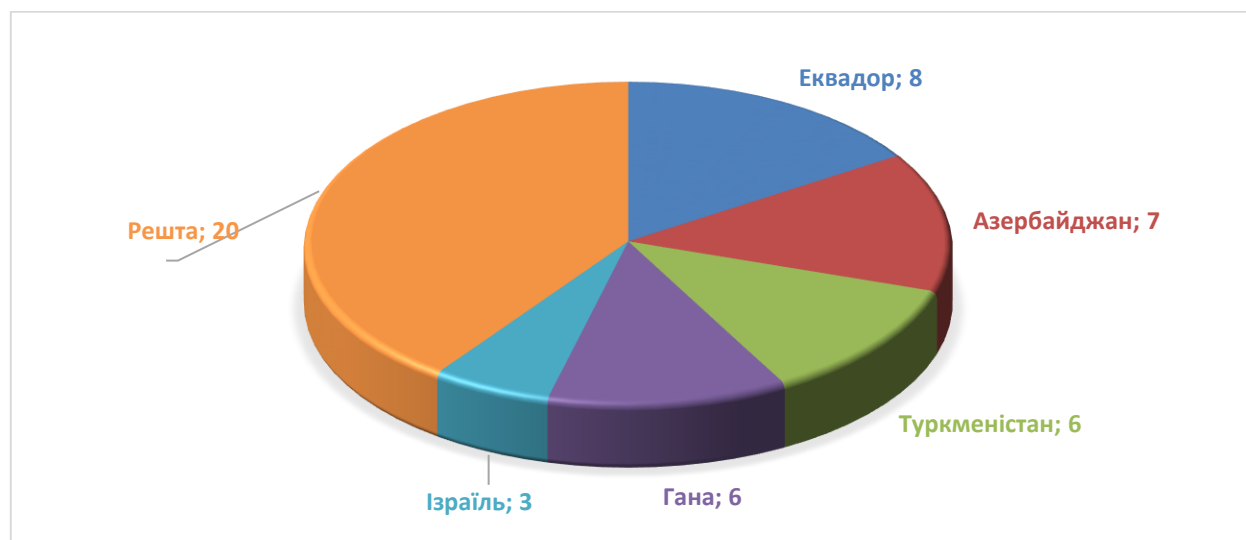

Рис. 1.5.3.2. Географічний розподіл іноземних студентів, осіб

Найбільшу кількість іноземних студентів складають громадяни Еквадору, Азербайджану, Туркменістану, Гани; решту складають іноземні студенти із Китаю, Гвінеї, Камеруну, Нігерії, Ізраїлю, Єгипту, Зімбабве, Молдови, Російської Федерації, Йорданії, Індії, Сенегалу, Лівану, Пакистану,

Демократичної Республіки Конго, Мозамбіку, Білорусії, Туреччини та Шрі-Ланки.

Навчання проводиться як українською мовою, так і англійською на окремих програмах «International Business», «General MBA» та «International Financial Management».

Відповідно до затверджених цін на освітні послуги на 2019–2020 н. р. вартість навчання в бакалавраті складає 1 377 дол. США, в магістратурі – 1 500 дол. США, на ВДПІГ – 1 300 дол. США, на 1–2 курсах PhD програм – 1 763 дол. США.

Викладачами, які працюють на ВДПІГ, підготовлено навчально-методичні комплекси з урахуванням особливостей роботи з іноземними студентами та слухачами. Навчально-методичні комплекси включають: робочу програму дисциплін, що викладаються, зразки екзаменаційних білетів, варіанти контрольних та модульних робіт.

Професором кафедри української філології та культури Кравченко Е.О. для слухачів ВДПІГ було організовано похід до художнього музею на тематичну виставку картин «Діалог культур між Сходом та Заходом».

Урочисте вручення свідоцтв про закінчення підготовчого відділення ВДПІГ відбулося у форматі презентації своїх країн слухачами (Камерун, Туркменістан, Еквадор, Пакистан).

В.о. директора Навчально-наукового центру міжнародної освіти (ННЦМО) О. А. Шлапак взяла участь у міжнародному форумі «Проблемні питання організації набору та навчання іноземних студентів у закладах вищої освіти», який відбувся 26 вересня 2019 р. на базі Відкритого університету бізнес освіти у м. Києві та одержала сертифікат учасника.

Протягом 2019 р. постійно проводилася співпраця з Українським державним центром міжнародної освіти, ДП «Інформаційно-іміджевий центр», Управлінням Державної міграційної служби України у Вінницькій області, Адміністрацією державної прикордонної служби України з питань координації візово-паспортної роботи з іноземними громадянами, які здобувають освіту в Університеті.

Перспективами розвитку напряму інтернаціоналізації діяльності Університету є:

- подальше розширення переліку англomовних освітніх програм;
- збільшення контингенту іноземних студентів Університету;
- розширення переліку програм подвійних дипломів із закладами-партнерами Університету;
- розширення міжнародної проектної діяльності;
- реалізація «дорожніх карт» міжнародної співпраці на рівні факультетів Університету;
- формування ефективного крос-культурного комунікаційного середовища «Викладач (факультет) – Центр – Студент».

Аналіз проведеної у 2019 р. роботи з інтернаціоналізації освітньої діяльності Університету свідчить про планомірний рух у напрямку реалізації пріоритетів і завдань функціональної стратегії інтернаціоналізації ДонНУ імені Василя Стуса

до 2025 року, перехід від орієнтації на відновлення і створення нових рамкових умов для міжнародного партнерства до орієнтації на якісну імплементацію угод на рівні факультетів і кафедр у сфері міжнародної мобільності, спільної освітньої і наукової проєктної діяльності.

1.6. Фінансове забезпечення освітньої діяльності

Обсяг фінансування ДонНУ імені Василя Стуса в зазначений період склав 138 млн. 624 тис. грн. (без урахування залишків коштів на початок періоду за спеціальним фондом) (табл. 1.6.1).

Таблиця 1.6.1

Фінансування діяльності Університету за рахунок загального і спеціального фондів, грн.

	2016	2017	2018	2019*
Фінансування підготовки кадрів (Загальний фонд)	74 710 400	84 288 320	90 747 360	97 362 100
Фінансування НДР (Загальний фонд)	3 368 576	3480300	3 733 830	2926506
Спеціальний фонд (плата за послуги)	25386642	29 669 271	34 353 767	38 335 945
Спеціальний фонд (інші джерела власних надходжень)	3716129	3 857 204	333287	510 730,33
Загальний обсяг	107 181 747	121 295 096	128 834 957	138 624 551

*прогнозні показники на кінець року, виходячи із фактичних даних за 3 квартал 2019 р.

Фінансування видатків Університету здійснювалось за двома основними напрямками:

– наукові дослідження (програми 2201040 «Дослідження, наукові і науково-технічні розробки...»; 2201570 «Виконання зобов'язань України у Рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020»; 2201380 «Виконання зобов'язань України у сфері науково-технічного співробітництва»);

– освітня діяльність (підготовка кадрів за програмою 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації»; 2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів»).

Обсяг фінансування освітньої діяльності (підготовка кадрів за програмою 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації») за рахунок коштів загального і спеціального фонду у 2019 р. склав 135 млн. 698 тис. грн. (рис. 1.6.1), з них 28% - це кошти спеціального фонду (рис. 1.6.2). Частка коштів спеціального фонду щорічно збільшується на 1 в. п. (в 2016 р. вона складала 25%). У 2017 р. зростання обсягу фінансування або надходжень загального фонду становило 14%, у 2018 р. – 10%, у 2019 р. – 7%. Така динаміка пояснюється збільшенням фінансування із Державного бюджету видатків на

оплату праці із нарахуваннями (у 2017 р. – на 49%, у 2018 р. – на 12%, у 2019 р. – на 9%), комунальні платежі (у 2017 р. – на 35%, у 2018 р. – на 2%, у 2019 р. – на 25%), видатків на оплату інших послуг – у 2017 р. на 47%.

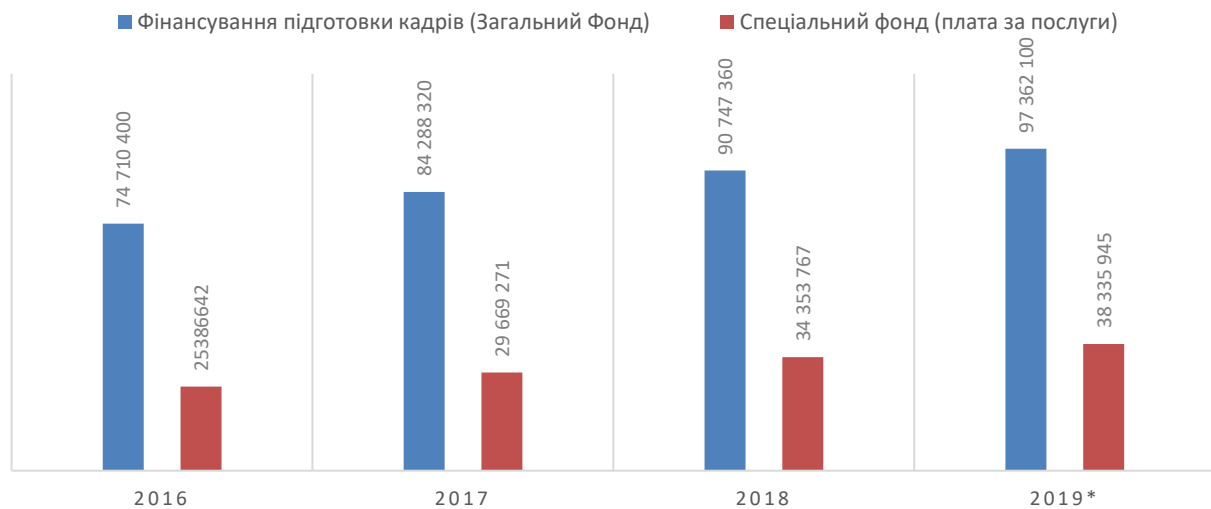

Рис. 1.6.1. Надходження загального і спеціального фондів за освітньою діяльністю, грн.

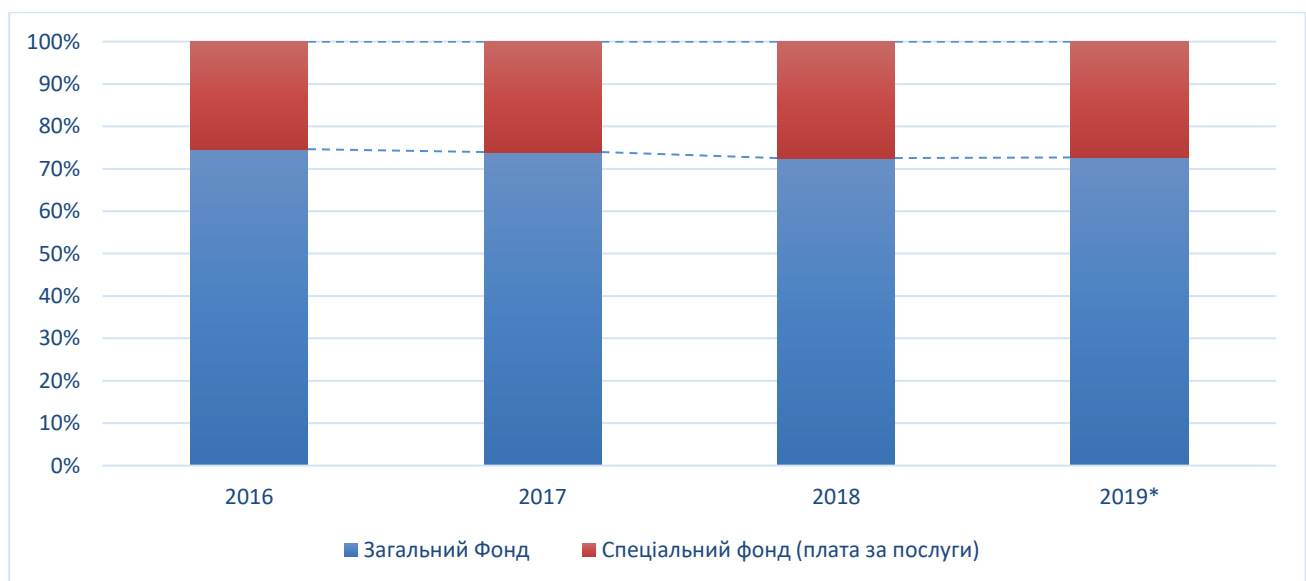

Рис. 1.6.2. Структура надходжень за освітньою діяльністю, %

Обсяг фінансування освітньої діяльності за рахунок Державного бюджету в 2019 р. складе 93,36 млн. грн. (табл. 1.6.2), що на 6,6 млн. грн. або 7% більше, ніж в 2018 р. Середній темп зростання такого фінансування за останні 3 роки становить 9 %.

Таблиця 1.6.2

Обсяги надходжень загального фонду за освітньою діяльністю, грн.

	2016	2017	2018	2019*
Надходження	74 710 400	84 288 320	90 747 360	97 362 100
Видатки (без стипендій та трансфертів)	53 424 750	79 240 793	86 672 873	93 373 811
Виплати студентам та інші поточні трансферти	21 285 646	5 047 527	4 074 487	3 988 289
Оплата праці	37 111 200	55 431 114	62 332 325	68 045 400
Нарахування на заробітну плату	8 129 455	12 192 311	13 680 527	14 963 378
Предмети і матеріали	25 308	61 041	176 407	73 991
Продукти харчування	816 809	967 446	883 692	696 464
Інші послуги (в т. ч. оренда)	5 515 392	8 131 221	7 083 386	6 449 235
Оплата теплопостачання	1 078 710	1 373 095	1 587 110	2 169 755
Оплата водопостачання	60 232	70 064	81 070	67 020
Оплата електропостачання	687 644	1 014 500	848 358	908 568

*затверджено на 2019 р.

Найбільшу частку у загальному фонді складають видатки на оплату праці та нарахування – 89%, що поступово зростає (у 2016 р. вона складала 84%) (рис. 1.6.3). Друга за обсягами в структурі є оплата за послуги, крім комунальних (7%). Ці видатки мали тенденцію на зниження та за 2 роки знизилися на 1,7 млн. грн. Оплата комунальних послуг на кінець 2019 р. становитиме 3%.

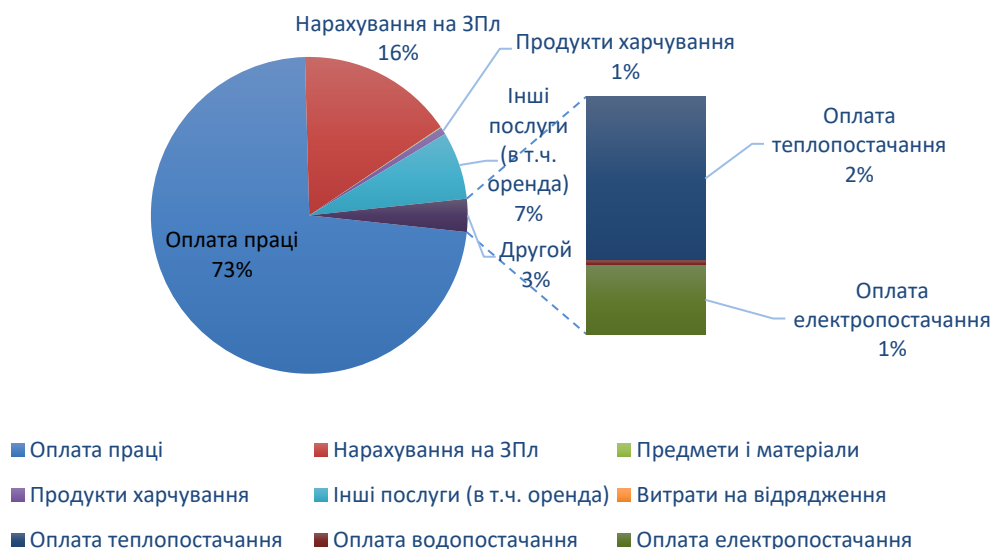

Рис. 1.6.3. Структура витратів за загальним фондом за освітньою діяльністю, 2019 (прогноз на кінець року)

Рис. 1.6.4. Зростання (зниження) обсягів видатків загального фонду у 2019 р. у порівнянні із 2018 р., грн.

Оцінюючи темпи зростання фінансування освітньої діяльності із загального фонду, зазначимо, що протягом останніх двох років вони загалом відповідають темпу інфляції (табл. 1.6.3), беручи до уваги, що зростання фінансування із бюджету відбувається із певним лагом – на основі темпів інфляції попереднього року. Ця тенденція у 2018–2019 рр. закономірно збігається і з темпом зростання фонду оплати праці, частка якого в структурі є найбільшою. Суттєво перевищують цю динаміку темпи зростання мінімальної заробітної плати.

Таблиця 1.6.3

Темпи зростання фінансування освітньої діяльності із Державного бюджету та інфляції

	2017	2018	2019
Індекс інфляції	1,14	1,11	1,04
Зростання загального фонду Університету	1,48	1,09	1,08
Зростання заробітної плати ППС (тарифних ставок)	1,20	1,10	1,11
Зростання фонду оплати праці	1,50	1,12	1,09
Зростання мінімальної заробітної плати	2,00	1,16	1,12

Рис. 1.6.5. Динаміка інфляції та темпів зростання фінансування освітньої діяльності за рахунок бюджету

Рис. 1.6.6. Динаміка показників оплати праці

У період з 2016 р. по 2019 р. неодноразово відбувалося підвищення заробітної плати працівникам Університету відповідно до змін в законодавстві (підвищення мінімальної заробітної плати та відповідного перерахунку тарифних ставок):

- з 01.05.2016 року – на 6,5%;
- з 01.12.2016 року – на 12,7%;
- з 01.01.2017 року – на 20,0%;
- з 01.01.2018 року – на 10,1%.
- з 01.01.2019 року – на 9,02%

Окрім того в 2017–2019 рр. змінювався розмір мінімальної заробітної плати:

- з 01.01.2017 року – 3200,00 грн;
- з 01.01.2018 року – 3723,00 грн.;
- з 01.01.2019 року – 4173,00 грн.

Протягом 2019 р. заробітна плата науково-педагогічних працівників Університету (з відповідними доплатами та надбавками за вислугу років, науковий ступінь, вчене звання), що сплачується за рахунок загального та спеціального фондів, становить:

- професор (вчене звання 33%, науковий ступінь 25%, вислуга років 30%) – 14590,00 грн;
- доцент (вчене звання 25%, науковий ступінь 15%, вислуга років 20%) – 11668,80 грн;
- викладач (асистент) (науковий ступінь 15%, вислуга років 10%) - 7996,25 грн;
- викладач (асистент) (без наукового ступеню та вислуги років) – 5950,00 грн.

У 2019 р., починаючи з 01 січня, відбулося підвищення заробітної плати всім працівникам Університету щонайменше на 9,02%; крім того відбулося підвищення заробітної плати науково-педагогічним працівникам на 11,0% та педагогічним працівникам на 10%.

Розмір мінімальної заробітної плати з 01.01.2020 р. становитиме 4723,00 грн.

З 01.01.2020 р. відбудеться підвищення заробітної плати всім працівникам Університету на 9,4%. Підвищення оплати праці за загальним фондом має відбуватися за рахунок очікуваного зростання бюджетних асигнувань у 2020 р.,

на які розраховує Університет на основі нової моделі розподілу коштів фінансування вищої освіти із Державного бюджету. Аналогічне зростання фонду оплати праці за рахунок спеціального фонду можливе на основі пошуку додаткових джерел фінансування та відповідної економії.

Протягом останніх двох років відбулося скорочення чисельності здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів Державного бюджету – на 12% у 2018 р. та 11% у 2019 р., що поки нижче, ніж динаміка реального обсягу загального фонду (із врахуванням інфляції) (рис. 1.6.7).

Рис. 1.6.7. Темпи змін контингенту студентів, фінансування із загального фонду освітньої діяльності та із врахуванням інфляції

Динаміка надходжень до спеціального фонду, пов'язаних із фінансуванням освітньої діяльності у 2019 р., за прогнозом має перевищити темпи зростання загального фонду та становитиме 12%. Темпи зростання видатків перевищать темпи надходження та складуть 15%.

Таблиця 1.6.4

Обсяги надходжень спеціального фонду за освітньою діяльністю, грн.

	2016	2017	2018	2019*
Надходження	25 386 642	29669271	34 353 767	38 335 945
Видатки	21 502 450	27120877	33 273 377	38 335 945
Залишок коштів на кінець періоду	3 888 186	6 436 581	7 852 604,99	7 852 605
Оплата праці	13 081 184	18 973 779	21 466 339	26 466 550
Нарахування на заробітну плату	2 866 162	4 197 003	4 735 060	5 776 941
Матеріали	573 975	721 675	893 301	777 921
Оплата послуг (крім комунальних, у т. ч. оренда)	3 371 894	1 945 190	3 137 978	2 065 256
Видатки на відрядження	206 471	230 650	341 825	536 290
Оплата теплопостачання	820 558	73 229	604 526	249 763
Оплата водопостачання	12 153	7 531	21 892	18 376
Оплата електропостачання	233 443	118 395	531 024	532 792
Оплата енергоносіїв	127 083	252 643	630 232	644 103
Поточні трансферти (внесок до ЄАВ)	-	-	-	157 808
Видатки на капітальні ремонти	878	5 762	26 261	
Інші видатки (перерозподіл НПСР 3% від ФОП)	70 261	452 282	520 000	620 420
Обладнання	138 388	142 740	352 042	489 727

*прогноз на кінець 2019 р. на основі результатів за 3 квартали 2019 р.

Звертає на себе увагу наявність тенденції щодо скорочення різниці між надходженнями та видатками (рис. 1.6.8).

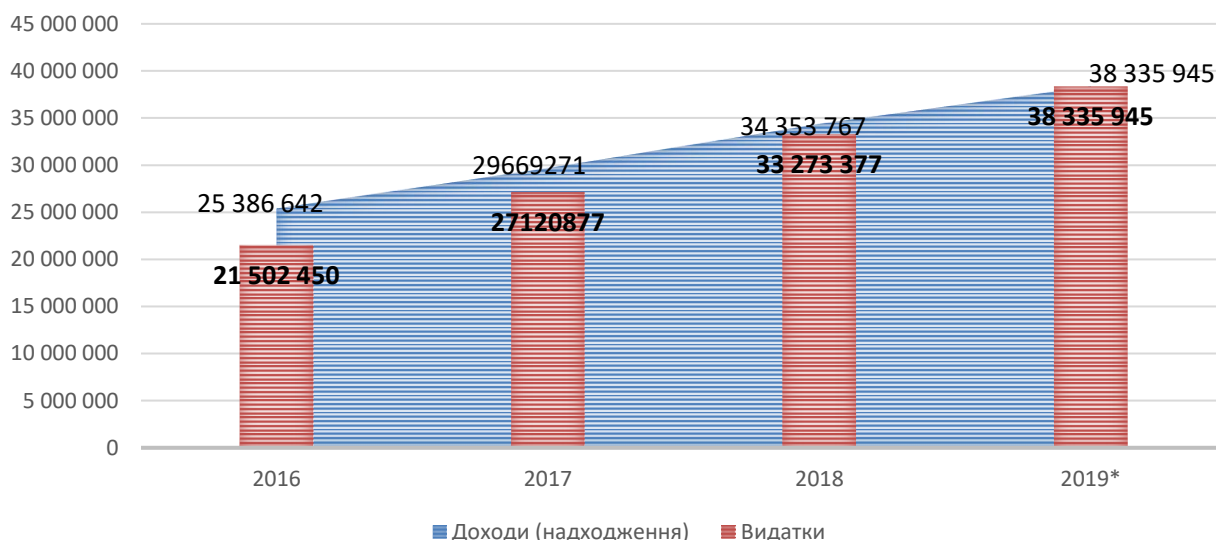

Рис. 1.6.8. Надходження та видатки спеціального фонду за освітньою діяльністю, грн.

Фонд оплати праці разом із нарахуваннями на кінець 2019 року прогнозовано становитиме 84% від загальних видатків. Оплата послуг, зокрема орендна плата, складе 5% (рис. 1.6.9).

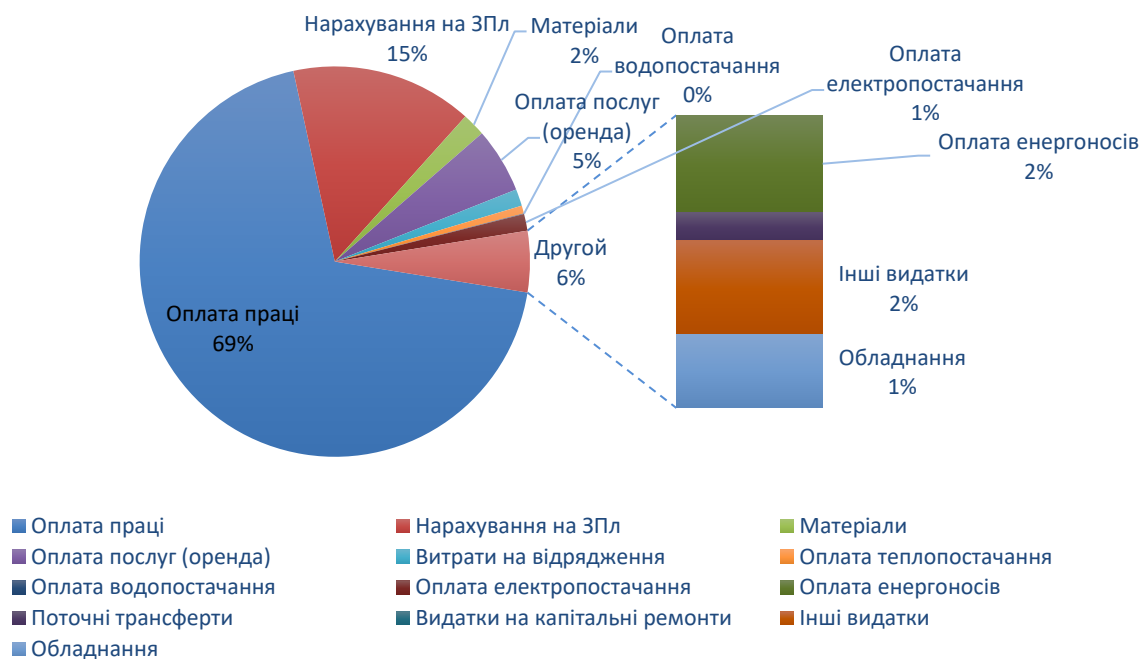

Рис. 1.6.9. Структура видатків за освітньою діяльністю за загальним фондом, 2019 р.

Загальне зростання видатків спеціального фонду за освітньою діяльністю становитиме 5,062 млн. грн. (рис. 1.6.10). Зростання видатків на оплату праці та нарахування складе 6,041 млн. грн. Інші видатки, які мали аналогічну динаміку – це видатки на купівлю обладнання, що зросли на 39%, видатки на відрядження – на 57%, інші видатки – на 9%.

Рис. 1.6.10. Зростання/зменшення видатків спеціального фонду на освітню діяльність у 2019 р., грн.

Серед статей видатків, які зазнали найбільшого зниження в абсолютному вимірі – це видатки та оплату послуг (на 34%), оплату теплопостачання (на 59%) та водопостачання (на 12%).

Зростання фонду оплати праці відбувалося у 2019 р. більш високими темпами порівняно зі зміною тарифних ставок та рівня інфляції і на кінець року складе 23%.

Таблиця 1.6.5

Динаміка фонду оплати праці спеціального фонду у 2019 р.

	2017	2018	2019
Індекс інфляції	1,14	1,11	1,04
Зростання спеціального фонду Університету	1,48	1,09	1,08
Зростання заробітної плати ПВС (тарифів)	1,20	1,10	1,11
Зростання фонду оплати праці Університету	1,45	1,13	1,23
Зростання мінімальної заробітної плати	2,00	1,16	1,12

Рис. 1.6.11. Динаміка інфляції та темпів зростання фінансування освітньої діяльності за рахунок спеціального фонду

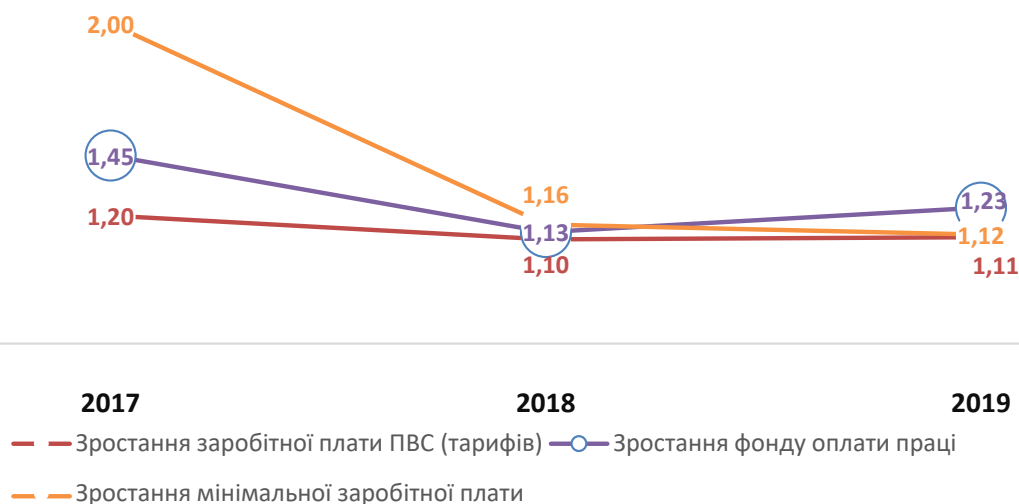

Рис. 1.6.12. Динаміка показників оплати праці у складі спеціального фонду

Незважаючи на зростання контингенту на 7%, а також індексацію вартості навчання, реальне зростання надходжень до спеціального фонду склало 7% (рис. 1.6.13), що пов'язано зі зміною структури контингенту, а саме, збільшенням частки студентів магістратури заочної форми навчання, вартість навчання яких зростає повільніше, ніж на денній формі, або не змінювалася взагалі. Крім того, фактична індексація цін на контрактну форму на денній формі здійснювалася на коефіцієнт, який є трохи нижчим, ніж рівень інфляції – 10% проти 11%. Таким чином, у 73% студентів перших курсів ціна за навчання була скорегована менше, ніж на 11%, а у 7% – менше, ніж на 10%.

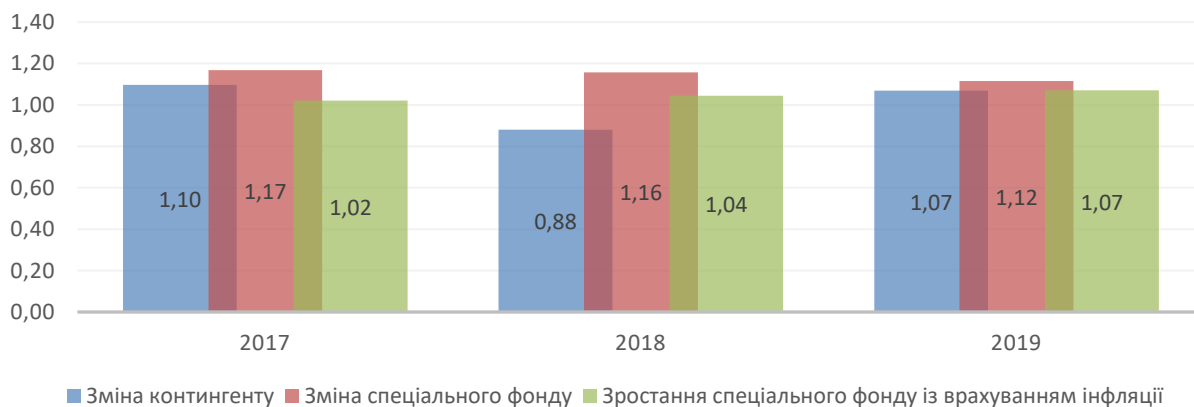

Рис. 1.6.13. Темпи зміни контингенту студентів, фінансування зі спеціального фонду освітньої діяльності та із врахуванням інфляції

Враховуючи зростання видатків на оплату праці, підвищення тарифів на комунальні та інші послуги одним із вагомих чинників підвищення власних надходжень стає підвищення вартості освітніх послуг. У наборі 2019 р. за СО «Бакалавр» та СО «Магістр» за окремими спеціальностями передбачено підвищення плати за навчання від 9% до 20% у порівнянні з набором 2018 р., що з урахуванням набору дає змогу додатково отримати щорічно в якості плати за навчання 2,85 млн. грн. протягом найближчих чотирьох років (табл. 1.6.6).

Таблиця 1.6.6

**Підвищення вартості освітніх послуг на 2019–2020 н. р.
у порівнянні з 2018–2019 н. р.**

Спеціальність (освітня програма) освітньо-кваліфікаційний рівень	Підвищ. грн.	Підвищ. %	Зараховано на навчання	Збільшення надходжень
	Фізико-технічний факультет			
	Комп'ютерні науки (Розробка програмного забезпечення та комп'ютерна графіка)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма з нормативним терміном навчання (інші)	5000	9,1	27	135000
	Прикладна фізика та наноматеріали (Технології інтернету речей)			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2000	10,5	6	12000
	Фізика та астрономія (Комп'ютерна фізика)			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2000	10,5	1	2000
	Філологічний факультет			
	Психологія (Психологія)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма (Паралельне навчання)	6000	15,0	1	6000
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	8500	15,0	10	85000
	Психологія (Психологія)			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2250	10,0	1	2250
	Філологія. Прикладна лінгвістика (Прикладна лінгвістика)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5650	10,0	7	39550
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2250	10,0	6	13500

	Факультет іноземних мов			
	Германські мови і літератури (переклад включно) перша-англійська (Англійська та друга іноземні мови)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	7300	10,0	55	401500
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (споріднені)	3900	10,0	3	11700
	Германські мови та літератури (переклад включно) перша – німецька (Німецька та друга іноземні мови)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	7300	10,0	4	29200
	Факультет інформаційних і прикладних технологій			
	Комп'ютерні науки (Сучасні інформаційні технології та програмування)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5000	9,1	15	75000
	Математика (Математика)			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	1110	9,5	1	1110
	Прикладна математика (Прикладна математика)			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	1570	10,9	6	9420
	Журналістика (Журналістика)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5650	10,0	16	90400
	Журналістика (Цифрова журналістика)			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2250	10,0	2	4500
	Політологія (Політичне консультування у сфері публічної політики)			

	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2500	9,1	1	2500
	Політологія (Прикладна політологія та політичні технології)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5190	10,0	15	77850
	Публічне управління та адміністрування (Публічна політика та адміністрування)			
	<i>Магістр</i>			
заочна форма навчання (інші)	4830	31,8	43	207690
	Юридичний факультет			
	Право (Право)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	7050	10,0	68	479400
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	3350	10,0	18	60300
	Економічний факультет			
	Економіка (Бізнес-аналітика)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	4	23600
	Економіка (Економіка підприємства)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	6600	11,2	2	13200
	Економіка (Управління персоналом і економіка праці)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	2	11800
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2140	10,0	5	10700
	Міжнародні економічні відносини (Міжнародні економічні відносини)			

	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2140	10,0	12	25680
	Міжнародні економічні відносини (Міжнародна економіка)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	11000	18,3	6	66000
	Міжнародні економічні відносини (Міжнародний бізнес. Бізнес-переклад)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	11000	18,3	10	110000
	Маркетинг			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	13	76700
денна форма навчання з нормативним терміном навчання (на базі Молодший спеціаліст-споріднені)	2950	10,0	1	2950
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2140	10,0	1	2140
	Менеджмент ("Менеджмент організацій і адміністрування")			
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2140	10,0	2	4280
	Менеджмент (Бізнес-адміністрування)			
	<i>Магістр</i>			
заочна форма навчання (інші)	4820	10,0	11	53020
	Менеджмент (Загальне бізнес-адміністрування General MBA)			
	<i>Магістр</i>			
заочна форма навчання (інші)	4600	10,1	2	9200
	Менеджмент (Менеджмент персоналу)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	13	76700

	Менеджмент (Менеджмент)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	12	70800
денна форма навчання з нормативним терміном навчання (на базі Молодший спеціаліст-споріднені)	2950	10,0	1	2950
	Облік і оподаткування (Облік і оподаткування)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	4	23600
	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (Туристичний бізнес)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	5	29500
	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (Підприємництво та торгівля)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	7	41300
	Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси, банківська справа та страхування)			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	5900	10,0	2	11800
	<i>Магістр</i>			
денна форма навчання (інші)	2140	10,0	1	2140
	Факультет історії та міжнародних відносин			
	Історія та археологія			
	<i>Бакалавр</i>			
денна форма навчання з нормативним терміном навчання	4920	10,1	9	44280
	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії			
	<i>Бакалавр</i>			

денна форма навчання з нормативним терміном навчання	7440	9,9	36		267840
	Факультет хімії, біології і біотехнологій				
	Біологія (Біологія)				
	Бакалавр				
заочна форма зі скороченим терміном навчання (інші)	2880	19,1	29		83520
	Магістр				
заочна форма навчання (інші)	1620	12,6	20		32400
	Екологія (Екологія)				
	Магістр				
заочна форма навчання (інші)	1620	12,6	3		4860
	Кафедра педагогіки, фізичної культури та управління освітою				
	Менеджмент (Управління навчальним закладом у сфері освіти та виробничого навчання)				
	<i>Магістр</i>				
заочна форма навчання (інші)	1000	9,1	10		10000
	Науки про освіту (Педагогіка вищої школи)				
	<i>Магістр</i>				
заочна форма навчання (інші)	500	5,3	9		4500
Разом			536		2849760

Не менш актуальним лишається пошук інших джерел надходження коштів, впровадження нових і розвиток вже діючих додаткових освітніх послуг.

Як видно з наведених даних, має місце поступове збільшення надходжень від додаткових освітніх послуг. У 2019 р. їх зростання склало 62%, зокрема за курсами «Англійська на все життя» – на 51%, сертифікатними освітніми програмами – на 36% (табл. 1.6.7). У цьому році Університет також запропонував зовсім нові освітні продукти, частка яких у загальному бюджеті доходів від додаткових освітніх послуг склала 45%.

Таблиця 1.6.7

Надходження від додаткових освітніх послуг у 2014 – 2019 рр.

Послуга	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Підготовчі курси до вступу у ЗВО	462 960	199 800	356 798	204 650	243 802	239 244
Курси «Англійська на все життя»	16 420	6 760	18 870	73 080	113 400	172 029
Курс «Друга іноземна мова. Міжнародна економіка»	6 652	0	11 850	15 950	51 695	18 468
Курси WEB-дизайну	9 600	9 200	17 400	13 200	61 350	38 200
Сертифікатна освітня програма «Основи християнського богослов'я»	0	0	25 556	51 842	43 550	0
Підвищення кваліфікації, стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників	0	3 100	3 100	3 605	6 000	1 800
Атестація осіб, що претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою	0	0	0	0	76 700	39 360
Підвищення кваліфікації безробітних	460 872		85 526	96 879	184 158	174 864
Курси «Підготовка до іспиту з англійської мови «APTIS TEST»	0	0	0	0	0	27 000
Курси «Математика – це просто»	0	0	0	0	0	15 800
Курси підвищення кваліфікації для бюджетних установ	0	0	0	0	0	116 000
Сертифікатна освітня програма «Розвиток управлінських компетенцій" та тренінг», «Навички Soft Skills в діяльності центрів зайнятості»	0	0	0	0	0	403300
Інші сертифікатні освітні програми	0	0	0	0	37 500	51 150
Сертифікатна освітня програма «Методика викладання української мови та літератури в школі»	0	0	0	0	0	35500
Разом	956504	218860	519100	459206	818155	1332715

Зважаючи на вищезазначене, першочерговими завданнями ДонНУ імені Василя Стуса на 2020 р. є раціональне використання наданих і власних коштів; диверсифікація джерел надходження коштів як в освітній, так і в науково-дослідній діяльності; впровадження і розширення спектру і обсягів додаткових освітніх послуг, покращення освітнього простору, нарощування контингенту

студентів за контрактною формою навчання та підтримання стійкого контингенту студентів, які навчаються за рахунок коштів Державного бюджету, що забезпечить зростання обсягів фінансування як основи життєдіяльності та фінансової стійкості Університету, дозволить йому і в подальшому якісно та ефективно виконувати своє основне завдання – формування особистості-професіонала.

Передбачаючи зміни моделі вищої освіти із переходом до формульного фінансування, важливим є:

- оцінка рейтингових показників Університету, які будуть визначені формулою, та відповідного забезпечення їх якомога більших значень, у тому числі на основі посилення стратегічного фінансового планування (із горизонтом планування до трьох років);

- визначення найбільш конкурентоспроможних програм та спрямування зусиль на втримання набору студентів за ціною, яка має бути не нижчою за індикативну вартість, визначену МОН України;

- визначення найбільш ефективних підходів до системи оплати праці із врахуванням результатів діяльності та участі у формуванні рейтингових показників формули фінансування;

- у найближчій перспективі перегляд алгоритмів та принципів фінансового планування та бюджетування на рівні Університету.

2. ТРАНСФОРМАЦІЯ У ДОСЛІДНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІННОВАЦІЙНОГО ТИПУ

За сучасних умов стійкий розвиток будь-якого університету може бути забезпечений лише шляхом входження до регіональної інноваційної системи при тісній взаємодії з академічною наукою, промисловістю і бізнесом, інтеграції в міжнародний науково-освітній та інноваційний простір.

Позиції Університету у національних і міжнародних рейтингах є відображенням його місця в освітньо-науковому просторі України та світу, показником ефективності діяльності колективу та важливим інструментом для прийняття ефективних управлінських рішень і стратегічного планування.

Сучасним викликом, що постає перед університетами, є обмеженість використання інноваційного потенціалу, відсутність чіткої орієнтації на кінцевого споживача та невідповідність світовим тенденціям розвитку технологій. Проте університети відіграють важливу роль у розвитку інноваційного підприємництва в регіоні не лише як джерела генерації інтелектуальної власності, але і як організації інноваційної інфраструктури підтримки інноваційного бізнесу, що стимулюють зростання кількості малих інноваційних підприємств. Це дає університетам можливість стати інтеграторами в регіональній спільноті, учасниками, посередниками, каталізаторами комунікації і кооперації освітянських і наукових структур з виробництвом, закладами культури, регіональними органами влади.

Дослідницький університет інноваційного типу забезпечує стратегічне управління інтелектуальною власністю і комплексний підхід до вдосконалення своєї освітньої, наукової і підприємницької діяльності.

Відповідно до Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса на 2017–2025 рр. другим пріоритетом його розвитку є трансформація у дослідницький університет інноваційного типу через забезпечення багаторівневої системи розвитку інтелектуального капіталу, формування креативної території для популяризації науки та дослідницької діяльності, створення території професіоналів як складової індустрії науки, розробку внутрішніх стандартів науково-дослідницької діяльності на шляху відповідності критеріям дослідницького університету.

2.1. Позиції в національних та міжнародних рейтингах

Виходячи з завдань, що стоять перед Університетом, одним із найважливіших є підтвердження та посилення позицій у національних і входження до міжнародних рейтингів ЗВО. Серед національних рейтингів слід відзначити «Топ–200 Україна», який є єдиним акредитованим IREG (IREG – Міжнародна Експертна Група з Ранжування) рейтингом України та Консолідований рейтинг закладів вищої освіти, якими користуються як абітурієнти та їхні батьки, так і національні стейкхолдери під час пошуку потенційного партнера.

Для ДонНУ імені Василя Стуса як дослідницького закладу інноваційного типу є важливим максимальне наближення до основних показників провідних університетів і створення передумов для входження до QS World University Rankings, The Times Higher Education World University Rankings та Academic Ranking of World Universities — World Top 500 Universities, оскільки позиціонування в них – це визнаність досягнень Університету у світі.

Елементом такого визнання є присутність Університету в інформаційному та науковому просторі, що забезпечується позиціонуванням Університету у рейтингах Webometrics та Scopus.

Консолідований рейтинг закладів вищої освіти

Інформаційним освітнім ресурсом «Освіта.ua» (<http://osvita.ua/vnz/rating/51741/>) складено консолідований рейтинг ЗВО України 2019 р. У якості вихідних даних для складання консолідованого рейтингу використано найбільш авторитетні серед експертів та медіа національні рейтинги ЗВО України: «Топ-200 Україна», «Scopus» та «Бал ЗНО на контракт».

У загальному консолідованому рейтингу ЗВО Університет посів **21 місце** (у 2018 р. – 18), втративши за рік три позиції. При цьому Університет входить до **десятки кращих класичних університетів України**.

У рейтингу кращих ЗВО Центрального регіону України Університет посідає **четверте місце**, втративши одну позицію й поступаючись Дніпровському національному університету імені Олеся Гончара, Дніпропетровській медичній академії та Вінницькому національному медичному університету імені М. І. Пирогова (табл. 2.1.1).

Таблиця 2.1.1

Кращі ЗВО Центрального регіону України

Місце	Назва ЗВО	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
1	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	10	14	41	8	63
2	Дніпропетровська медична академія	15-16	56	11	15	82
3	Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова	20	22	25	48	95
4	Донецький національний університет імені Василя Стуса	21	31	47	19	97

Місце	Назва ЗВО	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
5	Українська медична стоматологічна академія	29	42	3	83	128

За даними цього ж рейтингу, наш Університет у 2019 р. посів друге місце серед ЗВО м. Вінниця та Вінницької області. За показником рейтингу «Бал ЗНО на контракт», наш Університет поступається ВНМУ імені М. І. Пирогова. Головним показником, за яким ми суттєво випереджаємо всі ЗВО м. Вінниця, продовжує залишатися рейтинг за показниками наукометричної бази Scopus (табл. 2.1.2).

Таблиця 2.1.2

Рейтинг ЗВО м. Вінниця та Вінницької області

Назва навчального закладу	Місце	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова	1	20	22	25	48	95
Донецький національний університет імені Василя Стуса	2	21	31	47	19	97
Вінницький національний технічний університет	3	36	25	86	40	151
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	4	119	108	103	157	368
Вінницький національний аграрний університет	5	173	122	201	117	440

«Топ–200 Україна»

Починаючи з 2006 р., проєкт «Топ–200 Україна» є академічним рейтингом в Україні, характерною рисою якого є спроба порівняти між собою університети різних типів на основі застосування до них універсальної системи критеріїв.

Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта», у партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence, у 2019 р. презентували академічний рейтинг закладів вищої освіти України III–IV рівнів акредитації «Топ–200 Україна 2019».

У 2019 р. Університет посів **9-е місце** серед класичних університетів і **31-е місце** серед 200 ЗВО України.

Однією із головних тенденцій у ранжуванні університетів України у 2019 р. залишалося знаходження балансу між створенням нових, критичних знань, результатів досліджень та інновацій і практичною трансформацією цих напрацювань у розвиток сучасного суспільства. Процеси інтернаціоналізації також належали до домінуючих трендів сучасної вищої освіти. Загальними тенденціями були: інтенсифікація академічної мобільності, зростання кількості ЗВО, учасників спільних програм з європейськими університетами та університетами Китаю, але загальна кількість як студентів, так і викладачів, які брали участь в академічній мобільності, ще залишається досить низькою порівняно з університетами Європи.

Порівняно з позиціями 2018 р., Університет втратив 4 позиції в загальному рейтингу. Проте Університет покращив показник якості науково-педагогічного потенціалу (Інп), а показники оцінки якості навчання (Іян) та міжнародного визнання (Імв) продовжують падати (табл. 2.1.3). Кожний з наведених показників є синтетичним. Зростання позицій Університету за показником якості науково-педагогічного потенціалу в порівнянні з попередніми роками пояснюється наявністю «кадрового ядра» в Університеті, з високою питомою вагою штатних співробітників із науковими ступенями та вченими званнями, до якого входять штатні працівники – академіки та члени-кореспонденти НАН і державних галузевих академій наук; підвищенням активності та результативності участі студентів у загальноукраїнських і міжнародних олімпіадах та конкурсах, що є результатом діяльності висококваліфікованих викладачів; зростанням кількості захищених дисертацій штатними співробітниками, але прогнозуємо зменшення впливу цього показника до 2021 р. у зв'язку з завершенням перехідного періоду в підготовці наукових кадрів через аспірантуру та завершення повноважень постійних спеціалізованих вчених рад; високою продуктивністю наукової діяльності Університету (співвідношення витрат на одного наукового співробітника та результатами його діяльності).

Зниження позицій Університету за показником оцінки якості навчання пов'язане з низькою обставин. Зокрема, до об'єктивних варто віднести: переміщення Університету та відповідно значне скорочення контингенту випускників, також відміна навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст». Крім того, Університет протягом останніх двох років посилено працює над налагодженням системи ефективної взаємодії з роботодавцями та

випускниками, що у перспективі результує підвищення показників Університету у цьому рейтингу за індикаторами оцінки якості навчання, а також експертних оцінок діяльності ЗВО.

Таблиця 2.1.3

Динаміка показників Університету в рейтингу «Топ–200 Україна»

Рік	Місце	Інп	Іян	Імв	Із
2009	8	8,067658369	12,70005575	12,60006005	33,36777417
2010	10	7,743182879	11,39625268	11,94485681	31,08429237
2011	12	8,00346	11,6818	11,04425	30,72946382
2012	14	7,521387228	12,11484687	11,95376196	31,58999606
2013	17	7,495177551	11,38114224	12,74501043	31,62133022
2014	20	7,056879082	10,84511634	17,7374658	35,63946121
2015	25	6,664809466	9,414492434	16,70114229	32,78044419
2016	32	7,193571257	9,3306009	14,65776	31,1819365
2017	27	9,7369625	9,7299357	12,13886	31,605761
2018	27	10,01	9,79	11,71	31,51
2019	31	10,27	6,85	6,92	24,04

Серед університетів Вінницької області в рейтингу «Топ–200 Україна» за 2019 р. Університет посів 3-є місце (табл. 2.1.4), поступившись, насамперед, величиною індексу якості науково-педагогічного потенціалу. ДонНУ імені Василя Стуса випереджають Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова та Вінницький національний технічний університет за цим показником, а саме: через низьку чисельність штатних працівників, яким присуджені звання «Заслужений діяч науки і техніки», «Заслужений працівник освіти» і прирівняні до них звання за профілем ЗВО; великою кількістю академіків Національної академії медичних наук у ВНМУ імені М. І. Пирогова та показниками ліцензійно-патентної діяльності співробітників ВНТУ.

Таблиця 2.1.4

**Позиція Університету в рейтингу «Топ–200 Україна»
за 2019 р. серед ЗВО Вінницької області**

Місце	ЗВО	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу Інп	Оцінка якості навчання Іян	Оцінка міжнародного визнання Імв	Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, Із
22	Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова	17,20	5,47	4,44	27,11

25	Вінницький національний технічний університет	17,15	6,13	2,71	25,99
31	Донецький національний університет імені Василя Стуса	10,27	6,85	6,92	24,04
108	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	7,11	6,94	1,53	15,58
122	Вінницький національний аграрний університет	7,99	4,83	1,83	14,65

Варто додати, що анкетні дані, які подає ЗВО для участі у рейтингу «Топ–200 Україна», можуть бути як враховані, так і не враховані. Рейтингування базується на відкритих даних з офіційних джерел МОН України. Так, на сайті «Євроосвіта» (<http://www.euroosvita.net/index.php/?category=49&skip=0>) викладається інформація, яку підготовлено для врахування в рейтингу. Одним із недоліків ЗВО України, на який вказують організатори рейтингу, є їх недостатня інформаційна відкритість (неповне, невчасне наповнення сайтів університетів, відсутність їх англо- та іншомовних версій), що суперечить болонським принципам функціонування європейських університетів. За даними експертів, які брали участь у підготовці рейтингу «Топ–200 Україна» за 2019 р., залишається практично незмінною тенденція великого розриву між потребами ринку праці України й результатами роботи університетів за моделлю сучасних знань, головними компетенціями і практичною якістю підготовки фахівців.

Рейтинг за показниками Scopus

Рейтинг у Scopus є основним для нашого Університету, оскільки він забезпечує йому провідні позиції в Україні. У квітні 2019 р. здійснено рейтингування ЗВО України за показниками бази даних SciVerse Scopus. Станом на 17.04.2019 р., Університет посідав **19 місце** (11 місце серед класичних університетів) серед 166 ЗВО України (у рейтингу 2018 р. було представлено 162 ЗВО) за показниками публікаційної активності у виданнях, які індексуються в наукометричній базі Scopus (табл. 2.1.5). Університет втратив дві позиції в загальному рейтингу, проте зберіг сходинку в рейтингу класичних університетів (детальніше – <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=6035>).

Таблиця 2.1.5

Місце Університету серед класичних університетів України за показниками міжнародної наукометричної бази даних Scopus

Місце (місце у 2018 році)	Назва ЗВО	Станом на 17.04.2019 р.			Станом на 06.04.2018 р.			Різниця кількості		
		К-сть публ.	К-сть цит.	h-інд.	К-сть публ.	К-сть цит.	h-інд.	К-сть публ.	К-сть цит.	h-інд.
1 (1)	КНУ ім. Тараса Шевченка	17239	98814	89	15889	83047	84	1350	15767	5
2 (2)	ХНУ ім. В. Н. Каразіна	9408	54178	70	9086	49191	65	322	4987	5
3 (4)	ЧНУ ім. Юрія Федьковича	3416	15584	61	3026	12830	54	390	2754	7
4 (3)	ЛНУ ім. Івана Франка	6622	38965	60	6203	32400	55	419	6565	5
5 (5)	ОНУ ім. І. І. Мечникова	3454	20227	60	3296	17490	50	158	2737	10
6 (6)	ДНУ ім. Олеся Гончара	3647	13804	43	3404	12035	40	243	1769	3
7 (9)	СумДУ	2301	12959	39	1934	9793	33	367	3166	6
8 (7)	УжНУ	2230	10700	37	2070	9208	35	160	1492	2
9 (8)	ПНУ ім. Василя Стефаника	676	6559	37	553	5232	34	123	1327	3
10 (10)	ЧНУ ім. Б. Хмельницького	450	4690	35	407	3880	32	43	810	3
11 (11)	ДонНУ імені Василя Стуса	1805	5614	31	1807	4983	31	-2	631	0
12 (12)	СЄНУ імені Лесі Українки	766	5225	28	684	4334	26	82	891	2

Ключовим у цьому рейтингу є показник індексу Гірша, так званий h-index. У нашого Університету він наразі становить 31 (Рис. 2.1.1). Це означає, що загалом працівники Університету опублікували не менше 31 статті, кожна з яких цитується не менше ніж 31 раз. Порівняно з минулорічним рейтингом цей показник Університету залишився незмінним. Варто додати, що є всі підстави для зростання величини h-індексу Університету й, відповідно, до посилення позицій у рейтингу в 2020 р. Так, оглядова стаття Гумерової Н.І., опублікована в 2018 р. у Nature Reviews Chemistry, вже процитована 62 рази й підвищить h-індекс нашого Університету на одиницю.

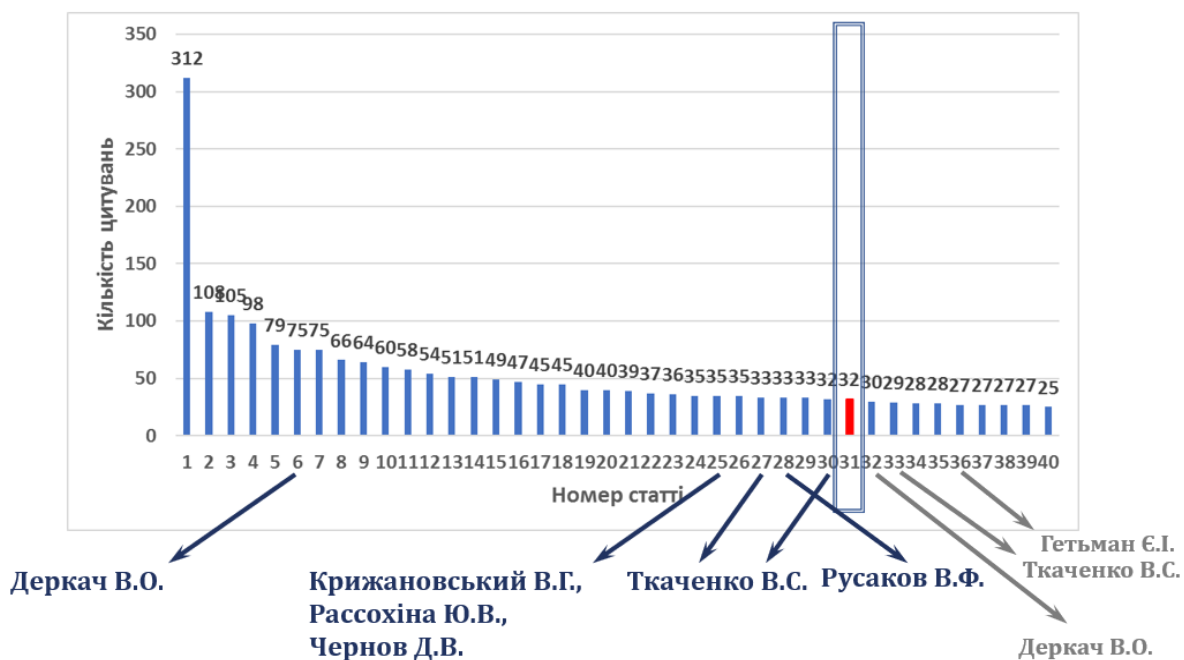

Рис. 2.1.1. Публікації, що забезпечують Університету показник h -індексу = 31

Як видно із табл. 2.1.5, загальна кількість публікацій науковців Університету за рік не зросла, а навпаки зменшилася на дві одиниці – це пов’язано з тим, що наукометрична платформа проводить верифікацію даних. І ті статті, які в минулі роки були або помилково зараховані нашому Університету (наприклад, ДонНУ економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського), або відносяться до профілів науковців, які продовжили працювати в м. Донецьку, автоматично було виключено з профілю Університету. Але, незважаючи навіть на це, кількість цитувань наших публікацій зросла на 631 одиницю, минулого року таке зростання становило 701 цитування.

Слід додати, що на Вінниччині усі ЗВО значно поступаються Університету за всіма позиціями в рейтингу за показниками наукометричної бази Scopus. Так, Вінницький національний технічний університет посідає 40-е місце (h -індекс = 17), Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова – 48-е місце (h -індекс = 15), Вінницький національний аграрний університет – 117-е місце (h -індекс = 7), Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського – 157-е місце (h -індекс = 2) серед 166 ЗВО України.

З 2017 р. МОН України враховує кількість штатних науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи не менше шести місяців і мають не менше п’яти наукових публікацій у періодичних виданнях, що на час публікації було включено до наукометричної бази Scopus та/або Web of Science, під час визначення обсягу державного замовлення для підготовки здобувачів вищої освіти за СО «Магістр». Станом на жовтень 2017 р. таких працівників в Університеті було 28 осіб; станом на червень 2018 р. – 29 осіб, станом на червень 2019 р. – 35 осіб. При цьому, як видно на рис. 2.1.2, ця кількість не є статичною – за п’ять років Університет покинули 8 науковців, у той час, як 16 досягли показника в 5 наукових публікацій.

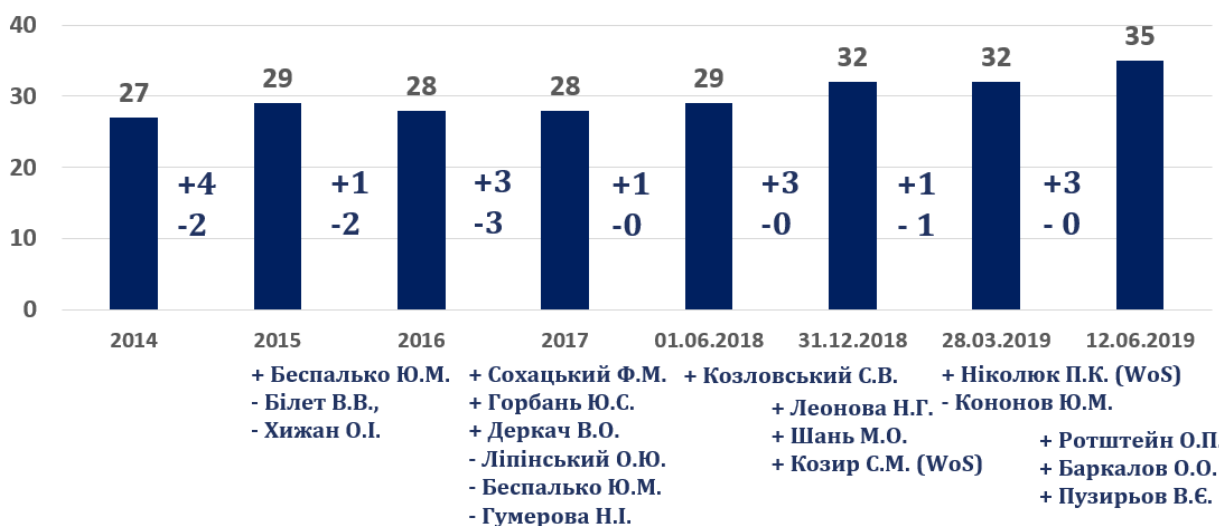

Рис. 2.1.2. Працівники ДонНУ імені Василя Стуса, які мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, що на час публікації були включені до наукометричних баз Scopus/Web of Science

Сьогодні в чотирьох науковців Університету наявні по чотири наукові публікації у виданнях, які включені до наукометричної бази Scopus та/або Web of Science (Сергієнко С. П., Болдирєва В. О., Смоктій К. В., Фриз І. В.). Це створює підґрунтя до подальшого зростання цього показника в 2020 р.

Університет відповідно до наказу МОН України «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам, що знаходяться у сфері управління МОН України, до електронних наукових баз даних» від 06 листопада 2018 р., № 1213, увійшов до Переліку закладів вищої освіти і наукових установ, яким у 2019 р. надавався доступ до наукової бази Scopus. Крім цього, науковці Університету в 2019 р. мали доступ до наукової бази даних Web of Science (www.webofknowledge.com) з комп'ютерів із IP-адресою Університету.

Відповідно до проведеного аналізу, для посилення позицій Університету в рейтингу ЗВО України за показниками наукометричної бази Scopus, необхідно використовувати наявні партнерські угоди про співпрацю з європейськими університетами для проведення спільних досліджень із опублікуванням робіт у співавторстві з закордонними колегами у високореєтингових у своїй галузі наукових виданнях, насамперед визнаних академічних видавництвах Springer, Elsevier, ACS, RSC, а також поширити практику публікації оглядових робіт у провідних наукових виданнях світу.

Рейтинг Університету в QS University Rankings: Східна Європа і Центральна Азія

У рейтингуванні за методикою «QS University Rankings: Eastern Europe and Central Asia» беруть участь понад 2 900 університетів. Ключовими акцентами рейтингу є репутація в академічному середовищі (30%), репутація серед роботодавців (20%), співвідношення викладацького складу та кількості студентів (10%), частка співробітників зі ступенем PhD (5%), наукові роботи (10%), частка іноземних викладачів (2,5%), частка іноземних студентів (2,5%),

міжнародна дослідницька мережа (10%), вплив Університету в Інтернеті (5%), кількість цитувань на одну статтю (5%).

ДонНУ імені Василя Стуса у 2019 р. посів 10–15 місце серед 18 ЗВО України, представлених у рейтингу (у 2018 р. – 10–14, 2017 р. – 8 місце), і потрапив до категорії 201–250 загалом у регіоні Східної Європи та Центральної Азії. У порівнянні з 2018 р. позиція Університету в цьому рейтингу не змінилася. Відставання нашого Університету від позицій шести кращих університетів України за даними рейтингу спостерігається за показниками репутації серед роботодавців; частки іноземних студентів; частки викладачів з науковими ступенями, цитування, веб-продуктивності та залученості навчально-педагогічного персоналу до міжнародних дослідницьких мереж.

За даними рейтингу 2019 р., Університету вдалося посісти місце серед 60% найкращих університетів регіону, у 2015–2016 – 65,3%, у 2016–2017 – 50,5% та у 2018 – 52,6%.

Резерви покращення показників виміру позицій нашого Університету в рейтингу «QS University Rankings: Eastern Europe and Central Asia» безпосередньо корелюють з реалізацією основних пріоритетів і завдань Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса на 2017 – 2025 рр.:

- прагматизація освітньої діяльності шляхом формування гнучких практико-орієнтованих освітніх програм, зміст яких відповідає запитам громади і світу, має створити передумови для підвищення репутації випускників Університету серед роботодавців;
- створення системи професійного зростання і забезпечення гідних умов праці викладачів має зміцнити якість кадрового складу науково-педагогічного персоналу, в тому числі збільшити частку співробітників зі ступенем PhD;
- забезпечення багаторівневої системи розвитку інтелектуального капіталу, розробка внутрішніх стандартів науково-дослідницької діяльності на шляху відповідності критеріям дослідницького університету створять умови для залученості більшої кількості викладачів ДонНУ імені Василя Стуса до міжнародних дослідницьких мереж, зростання частки іноземних викладачів у штаті ППС Університету та зростання кількості міжнародних цитувань на одну статтю;
- реалізація напрямів Стратегії інтернаціоналізації Університету в частині просування інформації про Університет на міжнародному освітньому ринку, розширення переліку англomовних програм має на меті збільшення кількості контингенту іноземних студентів і, як наслідок, збільшення частки іноземних студентів у загальній кількості студентів Університету;
- здійснення заходів зі збільшення кількості професорів-візитерів та іноземних фахівців серед штатних науково-педагогічних працівників з метою підвищення міжнародних рейтингів Університету та подальшого впровадження практик інтернаціоналізації освіти;

- розширення бази роботодавців і випускників, які потенційно можуть брати участь в оцінці репутації Університету, що проводиться для рейтингу QS EESA;
- підвищення рівня залученості науково-педагогічних і наукових працівників до міжнародних дослідницьких колективів при підготовці та публікації статей у наукових журналах, що індексуються Scopus;
- продовження практики інформаційної підтримки та заохочення публікаційної активності науково-педагогічних і наукових працівників у наукових журналах, що індексуються Scopus.

U-Multirank

Рейтинг U-Multirank дозволяє порівняти ЗВО у 5 вимірах діяльності: викладання та навчання, дослідження, передача знань, міжнародна орієнтація та регіональна залученість.

ДонНУ імені Василя Стуса у 2019 р. посів 7-е місце серед 54 ЗВО України, що беруть участь у цьому рейтингу. У порівнянні з минулим роком позиція Університету в рейтингу покращилася (у 2018 р. – 15-е місце серед 28 українських ЗВО).

U-Multirank кожного року формує рейтинг університетів за окремими спеціальностями (освітніми програмами), більшість показників яких формуються за результатами опитування студентів.

Порівняльний аналіз показників нашого Університету з показниками найкращих ЗВО України свідчить про відставання ДонНУ імені Василя Стуса у таких позиціях, як спільні публікації з промисловцями, кількість патентів та спільні міжнародні публікації в Scopus та Web of Science. Найкращі показники нашого Університету за показниками «Якість навчання» та «Регіональна залученість».

Вебометричний рейтинг університетів світу Webometrics

Одним з елементів міжнародних рейтингів ЗВО світу є оцінювання присутності закладу у всесвітній мережі через кількість проіндексованих пошуковими системами сторінок сайту освітнього закладу, зовнішні покликання на нього, цитованість ресурсу, а також кількість завантажених на сайт файлів.

Рейтинг Webometrics оцінює понад 25 тис. ЗВО світу (у тому числі 327 українських) та укладається з 2004 р. Лабораторією кіберметрики («Cybermetrics Lab») Національної дослідницької ради Іспанії («Spanish National Research Council», CSIC) при Міністерстві науки та інновацій Іспанії. Розробники оприлюднюють його двічі на рік – у липні та в січні. Рейтинг Webometrics за допомогою незалежних веб-індикаторів та науково обґрунтованої моделі опосередковано оцінює усі аспекти діяльності ЗВО.

ДонНУ імені Василя Стуса посідає 36-е місце серед ЗВО України та 5 186-е серед університетів світу. Резервами підвищення позицій Університету в рейтингу є:

- забезпечення створення штатними науково-педагогічними і науковими працівниками, аспірантами і докторантами профілів у пошуковій системі Google Scholar, прив'язаних до домену Університету;
- забезпечення створення електронних профілів періодичних наукових фахових видань Університету в пошуковій системі Google Scholar;
- збільшення кількості сторінок на офіційному сайті Університету із розміщенням документів;
- розроблення плану заходів із підвищення рівня інформаційної присутності Університету в зовнішньому медіа-просторі.

2.2. Дослідницький потенціал та науково-дослідна робота

Університет для здійснення наукових досліджень та підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації має у своїй структурі такі наукові підрозділи:

- науково-дослідна частина (НДЧ);
- відділ аспірантури та докторантури;
- науково-дослідні групи НДЧ;
- науково-дослідний Центр теоретичної, прикладної та комп'ютерної лінгвістики;
- науково-дослідна лабораторія «Міцність і руйнування сегментів пружних конструкцій»;
- науково-дослідна лабораторія «Розробка біотехнологічних основ виробництва біопрепаратів, безвірусного матеріалу і їстівних грибів»;
- спільна науково-дослідна лабораторія динаміки електронних процесів у гібридних структурах Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України і Донецького національного університету імені Василя Стуса МОН України;
- спільна навчально-наукова лабораторія з дослідження радикальних реакцій Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії імені Л.М. Литвиненка НАН України та Донецького національного університету імені Василя Стуса;
- спільна науково-дослідна лабораторія нелінійного аналізу Інституту прикладної математики і механіки НАН України і Донецького національного університету імені Василя Стуса;
- Навчально-наукова лабораторія «Молодіжна наукова майстерня»;
- Національний контактний пункт Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» за напрямом «Дії Марії Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар'єри».

Сприяє виконанню науково-дослідних робіт (НДР) і здійснює контроль виконання дорадчий орган Університету Науково-технічна рада.

Наукові дослідження в Університеті здійснюються структурними підрозділами НДЧ – науково-дослідними групами за фаховими напрямками та науково-дослідними лабораторіями з залученням учених наукових установ НАН України та інших ЗВО.

Структура НДЧ та кадрове забезпечення виконання наукових проєктів стали предметом обговорення на засіданні Вченої ради Університету в листопаді 2019 р.

Особливістю НДЧ є те, що, не маючи базового фінансування наукової діяльності, цей підрозділ існує виключно за рахунок коштів, залучених із державного бюджету, для фінансування конкурсних проєктів (бюджетна програма за КПКВК 2201040), або від замовників на надання послуг науково-технічного характеру. Динаміка чисельності працівників НДЧ за останні 5 років і обсяги фінансування НДР наведені на рис. 2.2.1. Загальне фінансування за 5 років скоротилося в 1,6 раза, а в доларовому еквіваленті – в 3,1 раза. В той же час, мінімальна заробітна плата зросла в 3,4 раза. Це призвело до того, що в штатному розписі НДЧ кількість штатних одиниць зменшилася зі 136,7 до 31,95, тобто в 4,3 раза порівняно з 2014 р. Особливо значне скорочення спостерігається в розрізі штатних одиниць спеціального фонду – в 15,7 раза (з 47 до 3 одиниць посад). Загальна кількість працівників НДЧ також скоротилась у 4,4 раза – зі 145 до 33 осіб.

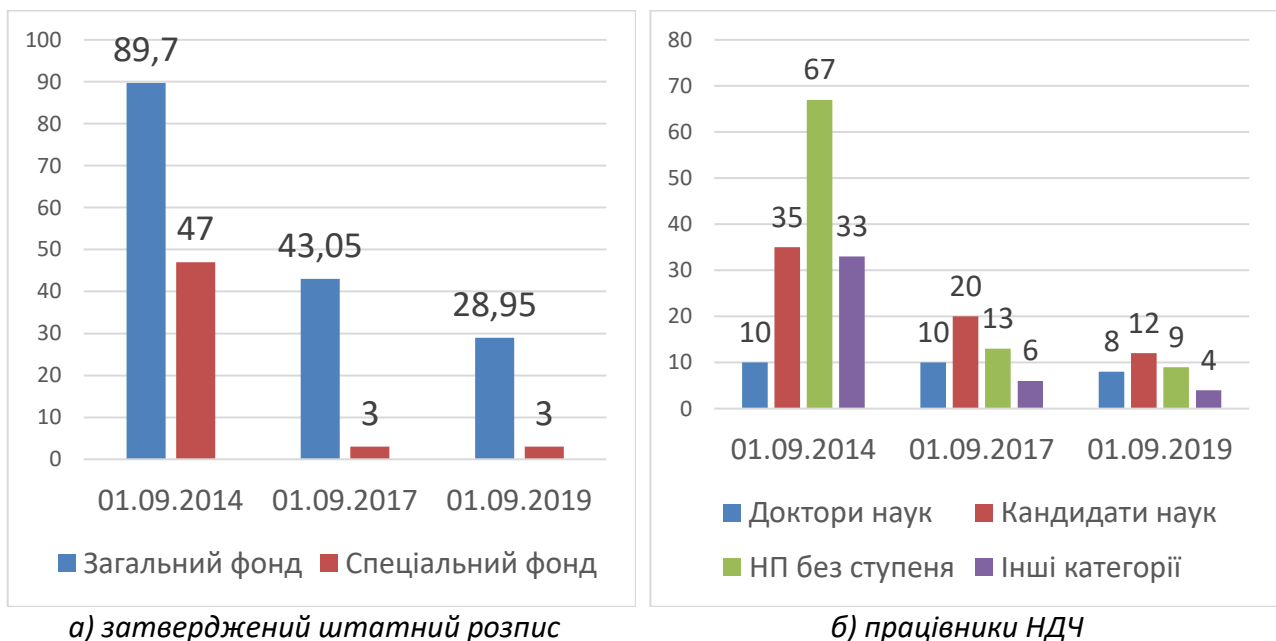

Рис. 2.2.1. Показники чисельності працівників НДЧ і динаміка фінансування наукових проєктів у 2014–2019 рр.

Скорочення фінансування НДР та кількості працівників не могло не відобразитися на кількості підрозділів НДЧ. Динаміка кількості структурних підрозділів НДЧ за останні 5 років наведена в табл. 2.2.1. За 5 років кількість підрозділів зменшилась у 3 рази – з 39 до 13, з яких є такі, що функціонують без штату працівників. Найсуттєвіші втрати НДЧ – це три власне наукових підрозділи: спеціальне конструкторсько-технічне бюро «Турбулентність» і два науково-дослідні відділи («Фізика магнітних явищ і високотемпературна надпровідність» та «Непаливне використання вугілля і утилізація відходів енергетичної промисловості»), працівники яких взагалі не погодились на переїзд до м. Вінниця у 2014 р. В Університеті було створено три спільні науково-дослідні лабораторії з інститутами НАН України вже після переїзду до м. Вінниці.

Структурні підрозділи НДЧ

Підрозділи	01.09.2014	01.09.2017	01.09.2019
Відділи АУП	4	4	4
НДІ	8	2	2
Спільні НДІ	0	1	3
НД Центри	1	1	1
Науково-дослідні групи	23	11	3
СКТБ «Турбулентність»	1	0	0
Науково-дослідні відділи	2	0	0
Загалом	39	19	13

У 2020 р. потрібно зробити низку кроків для оптимізації структури НДЧ:

1) трансформувати наявні три науково-дослідні групи НДЧ, які виконують науково-дослідні проекти за замовленням МОН України, в науково-дослідні лабораторії. Наприклад, науково-дослідну групу з неорганічної хімії, враховуючи її спрямованість і багаторічний досвід науковців, варто реорганізувати у науково-дослідну лабораторію «Хімія поліоксометалатів і складнооксидних систем»;

2) оптимізувати структуру адміністративно-управлінських відділів НДЧ, наприклад, шляхом об'єднання відділу обліку НДР та відділу організації НДР, а також патентно-ліцензійного відділу та відділу науково-технічної інформації.

Крім цього, варто зазначити, що запровадження базового фінансування наукової діяльності в закладах вищої освіти, яке мало бути запроваджене з вересня 2019 р., перенесене МОН України на 2020 рік. Це базове фінансування буде надаватися за результатами атестації університетів у розрізі наукової діяльності. Університет цього року подав п'ять атестаційних справ, проте атестацію так і не було розпочато. Одержання базового фінансування має сприяти як розбудові науково-дослідної інфраструктури, так і стабілізації, а за оптимістичними прогнозами, й зростанню кількості працівників, залучених до виконання наукових досліджень в Університеті.

Пріоритетні напрями наукових досліджень

Наукові проекти, включені до Тематичного плану наукових досліджень та розробок, які виконує Університет, виконуються за пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки в Україні, затвердженими **Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»** від 11 липня 2001 р., № 2623-III:

1) фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;

2) інформаційні та комунікаційні технології;

3) енергетика та енергоефективність;

- 4) раціональне природокористування;
- 5) науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань;
- 6) нові речовини і матеріали.

Проекти виконуються за пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року, затвердженими **Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року»** від 7 вересня 2011 р., № 942:

- найважливіші фундаментальні проблеми фізико-математичних і технічних наук;
- найважливіші фундаментальні проблеми хімії та розвитку хімічних технологій;
- фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук;
- інтелектуальні інформаційні та інформаційно-аналітичні технології. Інтегровані системи баз даних та знань. Національні інформаційні ресурси;
- технології електроенергетики та теплоенергетики;
- молекулярні біотехнології створення нових організмів та продуктів для сільського господарства, фармацевтичної та харчової промисловості.

Формування Тематичного плану держбюджетних НДР у 2019 р.

Формування Тематичного плану наукових досліджень та розробок Університету у 2019 р. здійснювалося на підставі наказу МОН України від 31 січня 2019 р. № 96, яким затверджено річний обсяг фінансування НДР у 2019 р. у розмірі 2 926,506 тис. грн. (з загального фонду Державного бюджету України). Слід зауважити, що зазначений обсяг був на 28,4% менший за минулорічний ліміт асигнувань (2014 р. – 3 087,8 тис. грн., 2015 р. – 3 229,5 тис. грн., 2016 р. – 3 368,6 тис. грн., 2017 р. – 3 480,300 тис.грн., 2018 р. – 4 089,065 тис. грн.).

Відповідно до наказу МОН України «Про формування тематичних планів наукових досліджень і розробок закладів вищої освіти та наукових установ на 2019 рік» від 05 лютого 2019 р. № 129, та протокольних рішень засідань Наукової ради МОН України від 19 жовтня 2018 р. та 18 грудня 2018 р. тематичний план наукових досліджень та розробок на 2019 р., які фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, було сформовано з дотриманням наступного:

- до тематичного плану було включено дослідження та розробки, виконання яких розпочато у попередні роки, з обсягом фінансування в розмірі 100% від суми на кінець 2018 р. (тобто без збільшення річного обсягу фінансування, яке дало б змогу провести підвищення заробітної плати без скорочення штатної чисельності наукових працівників);
- фундаментальні НДР, які, за результатами конкурсного відбору, отримали оцінку «високого рівня» (75 балів і вище) фінансуються в обсязі 60% від запланованого у проєкті дослідження або розробки. Університет мав один такий проєкт – «Поліоксометалати, ортованадати та оксіортосилікати перехідних

металів і лантанідів для створення новітніх матеріалів» (керівник – Г. М. Розанцев, д-р хім. наук., проф.; проєктна вартість на рік – 899,225 тис. грн., фактичний обсяг фінансування – 539,535 тис. грн.);

– прикладні дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, які, за результатами конкурсного відбору, отримали оцінку 73 бали і вище, фінансуються у розмірі 60% від заявленого. Університет не мав таких проєктів;

– один проєкт Університету, який було рекомендовано протокольним рішенням засідання Наукової ради МОН України на підставі порушеного клопотання – «Розробка методів дослідження міцності та стійкості тонкостінних оболонок та пружних твердих тіл з рідиною при дії різного виду динамічних навантажень» (керівник – В. П. Шевченко, д-р фіз.-мат. наук, проф., академік НАН України) – було включено до тематичного плану з обсягом фінансування 200,000 тис. грн. як виняток (лист МОН України «Щодо фінансування досліджень і розробок у 2019 р.» від 18.01.2019 р., № 18.4-9).

Загалом до Тематичного плану науково-дослідних робіт Університету, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України МОН України на 2019 р., було включено 7 проєктів, із яких шість НДР фундаментального спрямування (з обсягом фінансування 2 310,262 тис. грн.) та одна прикладна науково-технічна (експериментальна) розробка (з обсягом фінансування 616,244 тис. грн.).

У 2019 р. було відкрито два нових проєкти. Загалом дослідження в Університеті проводяться за шістьма фаховими напрямками з 26, встановлених Міністерством – «Математика», «Хімія», «Літературознавство, мовознавство та мистецтвознавство», «Інформатика та кібернетика», «Механіка», «Загальна фізика». Дослідження за фаховими напрямками «Філософія, історія та політологія», «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук», «Електроніка, радіотехніка та телекомунікації» були завершені в 2018 р.

Виконання науково-дослідних робіт

У 2019 р. в Університеті завершується виконання трьох науково-дослідних робіт – двох фундаментальних і однієї науково-технічної (експериментальної) розробки – із річним обсягом фінансування 1 125,294 тис. грн. (з них 509,050 тис. грн. – фінансування фундаментальних НДР та 616,244 тис. грн. – фінансування розробки).

Для участі в другому етапі конкурсного відбору проєктів наукових досліджень і розробок, який проводився відповідно до наказу МОН України від 24 вересня 2019 р. № 1234, Університет подав 4 проєкти наукових досліджень і розробок із річним обсягом фінансування 3 375,048 тис. грн. (із них: два проєкти фундаментальних НДР із річним обсягом фінансування 1 822,756 тис. грн., один проєкт прикладної НДР із річним обсягом фінансування 795,003 тис. грн., один проєкт розробки із річним обсягом фінансування 757,289 тис. грн.).

За результатами експертизи проєкти наукових досліджень і розробок, подані Університетом на конкурсний відбір, отримали оцінки високого та середнього рівня (табл. 2.2.2).

Таблиця 2.2.2

**Результати експертизи проєктів наукових досліджень і розробок, поданих
ДонНУ імені Василя Стуса на конкурсний відбір у 2019 р.**

Тип проєкту	Назва роботи, науковий керівник (прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника, науковий ступінь, учене звання)	Назва секції за фаховим напрямом Наукової ради МОН України	Проєкт кошторису загальний, тис. грн.	Проєкт кошторису на 2020 рік, тис. грн.	Експертна оцінка, рівень
Фундаментальне дослідження	Фазово-когерентна динаміка квантових матеріалів і гібридних структур на їх основі Білоголовський Михайло Олександрович, д-р фіз.-мат. наук, проф.	Загальна фізика	4 407,187	1 072,837	(85+79) = 82 високий
Фундаментальне дослідження	Бікаталітичні системи на основі оксидоредуктаз для «зелених» вільно-радикальних процесів окиснення і полімеризації Шендрик Олександр Миколайович, д-р хім. наук, проф.	Хімія	3 249,105	749,919	(81+77) = 79 високий
Прикладне дослідження	Дводіапазонні активні пристрої надвисоких частот з високим коефіцієнтом корисної дії: Теорія та конструкції Крижановський Володимир Григорович, д-р техн. наук, проф.	Електроніка, радіотехніка та телекомунікації	3 443,620	795,003	(82+72) = 77 високий
Науково-технічна (експериментальна) розробка	Система локалізації, класифікації та трекінгу об'єктів у режимі реального часу за допомогою алгоритмів штучного інтелекту Баркалов Олександр Олександрович, д-р техн. наук, проф.	Інформатика та кібернетика	1 872,111	757,289	(75+68) = 71,5 середній

Варто зазначити, що другому етапу конкурсного відбору передував відбір проєктів в Університеті. На засіданні Науково-технічної ради 16 жовтня 2019 р. було розглянуто результати експертизи, здійсненої анонімними експертами, й прийнято рішення подати чотири проєкти з семи, які надійшли від наукових колективів Університету для участі в конкурсному відборі. Результати експертизи, проведеної у фахових секціях Наукової ради МОН України, продемонстрували перспективний результат – за всі роки після переміщення Університету до м. Вінниці наукові проєкти Університету тільки двічі отримували оцінку високого рівня, а в цьогорічному відборі таких проєктів три. Питання фінансування наразі вирішується в МОН України й буде доведено ЗВО у січні 2020 р. Практика внутрішньої незалежної експертизи наукових проєктів, яка втілювалася в значне покращення результатів конкурсного відбору, має бути продовжена науково-дослідною частиною на наступні роки.

Конкурсний відбір проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених

Наказом МОН України «Про оголошення конкурсного відбору у 2019 р. проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених» від 04 липня 2019 р., № 932, учетверте було оголошено **Конкурс наукових проєктів молодих учених**.

Для участі в конкурсі Університет подав один проєкт наукової роботи молодих вчених **«Створення «зелених» полімер-полімерних композитів на основі відновлювальних природних ресурсів»** (керівник — Леонова Наталя Геннадіївна, канд. хім. наук; секція «Нові технології екологічно чистого виробництва та будівництва, охорони навколишнього природного середовища, видобутку та переробки корисних копалин; хімічні процеси та речовини в екології; раціональне природокористування», роки виконання 2020–2022; загальний обсяг фінансування 3 049,543 тис. гривень, зокрема на 1-й рік 858,960 тис. грн., на 2-й рік 1 030,512 тис. грн., на 3-й рік 1 160,071 тис. грн.; капітальні видатки 1 500,000 тис. грн.: у 2020 р. – 1 400,000 тис. грн.; у 2021 р. – 100,000 тис. грн.). До складу проєктної групи виконавців роботи увійшли молоді вчені Університету, Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, Віденського університету (Австрія).

За результатами експертизи зазначений проєкт отримав оцінку середнього рівня – 75,7 бала (бали експертів: 86, 81, 79, 67, 12). Варто відзначити, що отриманий конкурсний бал є наразі максимальним для всіх проєктів Університету, що брали участь у такому конкурсі в 2016–2018 рр. Проте цього виявилось недостатньо для подолання прохідного бар'єру, який згідно з наказом МОН України від 09.12.2019 р., № 1529, становив 79,3 бала (у 2018 р. прохідний бал становив 76,7).

Перспективним напрямом у цій царині має стати залучення до участі в конкурсі не тільки представників природничих факультетів, а також і факультетів суспільно-гуманітарного профілю.

Рада молодих учених Університету й Ради молодих учених факультетів мають вжити заходів щодо подання конкурентоспроможних, можливо, міжфакультетських проєктів для участі в такому конкурсі в 2020 р.

Міжнародні наукові проєкти

Проєктна діяльність

У 2019 р. наукова група Спільної науково-дослідної лабораторії динаміки електронних процесів у гібридних структурах Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України і ДонНУ імені Василя Стуса та науковці кафедри загальної фізики та дидактики фізики фізико-технічного факультету – Білоголовський М.О., Житлухіна О.С., Ткаченко В.С. – увійшли до складу міжнародного консорціуму ЗВО та наукових установ для участі в конкурсі проєктів програми Horizon 2020. Було подано науковий проєкт H2020-

FETOPEN-2018-2019-2020-01 «UltraCoolComputer» (Proposal number: 899158; Proposal acronym: UCC). Окрім України, яку представляє наш Університет, до складу цього консорціуму увійшли наукові установи з Німеччини, Франції, Італії, Туреччини та Литви. Загальна вартість проєкту становила 3,28 млн. євро; обсяг фінансування, передбачений для науковців Університету, становив 56,12 тис. євро. Розгляд проєктів наразі триває.

У серпні 2019 р. наукова група кафедри математичного аналізу і диференціальних рівнянь під керівництвом проф. Деркача В.О. стала учасником проєкту тристороннього дослідницького співробітництва «Від моделювання і аналізу до наближення» («From Modeling and Analysis to Approximation»), поданого на конкурс Фонду Volkswagen. Розгляд проєктів наразі триває.

У 2018 р. науковці НДЧ та кафедри неорганічної, органічної та аналітичної хімії увійшли до складу проєктної групи для подання спільної пропозиції для участі в конкурсі Національного наукового фонду США (листи-згоди № 2043 та 2044/01-08/01.1.3 від 30.10.2018 р.). Спільно з науковцями Minnesota State University за програмою Research in Undergraduate Institutions (RUI) подано проєкт «Isomorphous Substitutions and Luminescent Properties of $\text{Sc}_{1-x}\text{Ln}_x\text{VO}_4$ and $\text{Lu}_{1-x}\text{Ln}_x\text{VO}_4$ Solid Solutions / Ізоморфні заміщення та люмінесцентні властивості твердих розчинів $\text{Sc}_{1-x}\text{Ln}_x\text{VO}_4$ та $\text{Lu}_{1-x}\text{Ln}_x\text{VO}_4$ » (учасники від Університету – Гетьман Є. І., д-р хім. наук, проф., Радіо С. В., канд. хім. наук). За результатами конкурсного відбору, оголошеними у березні 2019 р., проєкт не отримав фінансової та/або інституціональної підтримки.

Варто відзначити недостатню активність наукових колективів факультетів у розрізі міжнародної наукової проєктної діяльності, особливо за двостороннім науково-технічним співробітництвом у межах міжурядових угод. Так, оголошені в 2019 р. МОН України конкурси спільних науково-дослідних проєктів (<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/mizhnarodna-dilnist/mizhnarodni-naukovi-proekti/dvostoronni-naukovi-konkursi>), на жаль, залишилися поза увагою наукових колективів Університету. Науковцям Університету разом із закордонними партнерами потрібно розглянути можливість подання спільних проєктів для участі як у конкурсах, які щороку оголошуються МОН України, так і в конкурсах Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

Підтримка наукових конференцій

У 2019 р. Університет за результатами конкурсного відбору отримав 15,0 тис. грн. від МОН України для проведення XII Міжнародної алгебраїчної конференції в Україні, присвяченої 215-й річниці з дня народження В. Буняковського. Співорганізаторами конференції стали: Інститут математики Національної академії наук України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Комунальний вищий навчальний заклад «Вінницька академія неперервної освіти». У конференції взяли участь 152 науковці, що представляли 12 країн світу: Білорусь, Великобританія, Італія, Канада, Нігерія, Молдова, Об'єднані Арабські Емірати, Південна Корея, Польща,

Сполучені Штати Америки, Чехія, Україна. За результатами роботи надруковано матеріали конференції: збірник тез доповідей англійською мовою The XII International Algebraic Conference in Ukraine dedicated to the 215th anniversary of V.Bunyakovsky. July 02–06, 2019, Vinnytsia, Ukraine. Abstracts, 2019. – 142 p.

Практику участі в конкурсі з залученням фінансування для проведення міжнародних наукових конференцій потрібно продовжити у 2020 році.

Ініціативні НДР

У 2019 р. в ДНУ «УкрІНТЕІ» було зареєстровано **17 проєктів** фундаментальних і прикладних НДР, що виконувались у межах робочого часу викладачів. З них: 2, які завершилися у 2019 р.; 3 завершаться в 2020 р.; 6 – в 2021 р.; 5 – в 2022 р., 1 – в 2023 р. У 2019 р. було відкрито 4 нові ініціативні проєкти.

Варто додати, що науково-дослідну роботу «Розробка рецептур виробництва комбікормів та лікувально-профілактичних препаратів з проведенням моніторингу якості води у водоймах з метою їх рибогосподарського використання» (номер держреєстрації 0117U000698) буде анульовано у зв'язку зі зміною кадрового складу науково-педагогічних працівників, які були залучені до її виконання.

Тематичний план НДР, що виконується у межах робочого часу викладачів, в 2019 р. складався з 17 проєктів (табл 2.2.3).

Таблиця 2.2.3

Тематичний план НДР, що виконується у межах робочого часу викладачів, в 2019 р.

№ з/п	№ державної реєстрації	Назва НДР	Науковий керівник	Початок	Закінчення	Кафедра (факультет)
1	0117U000698	Розробка рецептур виробництва комбікормів та лікувально-профілактичних препаратів з проведенням моніторингу якості води у водоймах з метою їх рибогосподарського використання	Бігун Павло Петрович	2017	2019	Кафедра зоології та екології
2	0119U101104	Експериментальна та теоретична оцінка нуклеофільності амінів та солей тетраалкіламонію в реакції розкриття оксиранового циклу	Швед Олена Миколаївна	01.2019	12.2019	Кафедра неорганічної, органічної та аналітичної хімії
3	0119U100546	Політична комунікація, міжнародна акторність та регіональна безпека	Чарських Ігор Юрійович	2019	2020	Кафедра міжнародних відносин і зовнішньої політики

4	0117U006342	Інтегрований розвиток територій: кадрова, маркетингова та інноваційна складові	Шаульська Лариса Володимирівна	07.2017	06.2020	Кафедра менеджменту та поведінкової економіки
5	0118U002395	Формування конкурентних стратегій національних виробників в сучасній парадигмі глобального економічного середовища	Орехова Тетяна Вікторівна	2018	2020	Кафедра міжнародних економічних відносин
6	0115U006666	Всесвітня історія: від праісторичних часів до глобальних трансформацій XXI сторіччя	Литвиненко Роман Олександрович	2016	2021	Кафедра всесвітньої історії
7	0118U003140	Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи	Бобкова Антоніна Григоріївна	2017	2021	Юридичний факультет
8	0117U004138	Методологія конвергентного менеджменту інноваційного розвитку регіональних економічних систем	Ситник Людмила Степанівна	2017	2021	Кафедра менеджменту та поведінкової економіки
9	0117U001336	Детермінанти соціально-економічного зростання регіону: статистична оцінка, моделювання та прогнозування	Сидорова Антоніна Василівна	2017	2021	Кафедра бізнес-статистики та економічної кібернетики
10	0117U006014	Управління освітнім середовищем професійного розвитку керівних і педагогічних працівників	Мартинець Лілія Асхатівна	06.2017	06.2021	Кафедра педагогіки та управління освітою
11	0119U100898	Трансформації бібліотек в глобальному інформаційному суспільстві	Яворська Тетяна Михайлівна	2019	2021	Кафедра інформаційних систем управління
12	0117U003536	Динамічні аспекти суспільно-політичних процесів в Україні та світі в другому десятиріччі XXI століття	Кіпень Володимир Порфирович / Примуш Микола Васильович	06.2017	05.2022	Кафедра політології та державного управління
13	0118U001041	Поетика літературно-художнього твору: теоретична, онтологічна, функціональна, інтермедіальна	Просалова Віра Андріївна	2018	2022	Кафедра теорії та історії української і світової літератури
14	0118U006124	Історична наука як фактор історичної пам'яті	Темірова Надія Романівна	10.2018	09.2022	Кафедра спеціальних галузей історичної науки
15	0118U002396	Актуальні питання історії України в контексті європейської цивілізації	Бут Олександр Микитович	10.2018	09.2022	Кафедра історії України

16	0118U002394	Дослідження та комп'ютерно-математичне моделювання складних систем та процесів у науці, освіті та інформаційно-комунікаційній діяльності підприємств	Антонов Юрій Сергійович	10.2018	09.2022	Кафедра прикладної математики і теорії систем управління
17	0119U102510	Синхронні та діахронні дослідження мовних одиниць різних рівнів	Оленяк Мар'яна Ярославівна	07.2019	12.2023	Кафедра германської філології

На початок 2020 р. заплановано відкриття двох нових ініціативних проєктів науковців факультету хімії, біології і біотехнологій.

Участь у ініціативних наукових проєктах має бути першим кроком для науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти на шляху набуття досвіду виконання науково-дослідних робіт і напрацювання доробку для подальшої участі в конкурсах держбюджетних НДР.

Інноваційна складова розвитку НДР

Патентно-ліцензійний відділ є структурним підрозділом НДЧ, що виконує науково-організаційну роботу з забезпечення реєстрації, захисту та впровадження інтелектуальної власності, створеної за рахунок бюджетних і позабюджетних коштів, а також за рахунок робочого часу науково-педагогічних працівників.

Загалом у 2019 р. науковцями Університету було подано **2 заявки на отримання патентів** України на корисні моделі, отримано 1 патент України на корисну модель і одержано позитивне рішення про видачу патенту України. Заявки Університету, які наразі проходять експертизу в ДП «Український інститут інтелектуальної власності», відсутні.

Авторами патенту, отриманого Університетом у 2019 р., є науковці Спільної НДЛ динаміки електронних процесів у гібридних структурах Інституту металофізики імені Г.В. Курдюмова НАН України і Донецького національного університету імені Василя Стуса:

Пат. 136474. Спосіб інжекції спін-поляризованих електронів у надпровідники. Білоголовський М.О., Житлухіна О.С., Шамаєв В.В. (Україна). Заявка № u2019 00843, від 28.01.2019, МПК H01L 29/66 (2006.01), дата публікації 27.08.2019, Бюл. № 16. – 4 с. (Власник: Донецький національний університет імені Василя Стуса, вул. 600-річчя, 21, м. Вінниця, 21021 (UA)).

Автором заявки, поданої до ДП «Укрпатент», є доцент кафедри радіофізики та кібербезпеки фізико-технічного факультету:

Заявка на отримання патенту на корисну модель u 2019 06824, від 18.06.2019 р. Радіометр з шумовим гетеродином. Сергієнко С. П. (Україна). МПК G01R 29/08 (2006.01). Висновок про видачу деклараційного патенту на корисну модель за результатами формальної експертизи від 07.11.2019 р., лист № 26394/ЗУ/19.

Окремо варто відзначити, що у травні 2019 р. сталася нетривіальна подія – Університет отримав два **Свідоцтва на знаки для товарів і послуг** – № 258471 «YSO: School of Young Official» та № 258472 «Всеукраїнська школа публічної політики та адміністрування» рис. 2.2.2.

Рис. 2.2.2. Логотипи, на які отримані свідоцтва на знаки для товарів і послуг

Заявки на отримання вказаних знаків було подано ще у липні 2017 р. Й нарешті, після проходження формальної експертизи та кваліфікаційної експертизи, ДП «Український інститут інтелектуальної власності» та Міністерство економічного розвитку та торгівлі України внесли знаки для товарів і послуг університету до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг. Одержані університетом Свідоцтва є чинними до липня 2027 р. і будуть використані під час надання освітніх послуг, влаштування та проведення навчальних форумів, практичних занять, семінарів, які організовуватимуться Освітньо-практичним центром інноватики та стратегічного розвитку в межах Школи молодого посадовця (керівники програми – професор Нагорняк Т. Л. і професор Шаульська Л. В.) та

Всеукраїнської школи публічної політики та адміністрування (керівник програми – професор Нагорняк Т. Л.).

Підготовка документів, подання та отримання відповідних свідоцтв стали першим власним досвідом працівників патентно-ліцензійного відділу НДЧ після переміщення Університету до м. Вінниця.

Слід зауважити, що винахідницька діяльність у 2016–2018 рр. провадилася лише за двома прикладними та трьома фундаментальними НДР.

Розподіл охоронних документів між структурними підрозділами Університету наведено в табл. 2.2.4.

Таблиця 2.2.4

Кількість охоронних документів, одержаних Університетом у 2015–2019 рр., та поданих заявок на отримання охоронних документів

Галузь науки	Отримані патенти / подані заявки				
	2019 р.	2018 р.	2017 р.	2016 р.	2015 р.
Хімія	0 / 0	1 / 1	2 / 1	2* / 1	0 / 2*
Фізика і технічні науки	1 / 2	3 / 3	2 / 1	0 / 2	1 / 1
Біологія	0 / 0	5 / 3	6 / 8	3 / 6	1 / 2
Інше	2** / 0	0 / 0	0 / 2**	0 / 0	0 / 0
Загалом	1+2** / 2	9 / 7	10 / 10+2**	3+2* / 9	2 / 3+2*
* свідоцтва про реєстрацію авторського права на службові твори					
** заявки на знаки для товарів і послуг					

Зменшення у 2019 р. кількості охоронних документів, заявником яких виступає Університет, пояснюється збільшенням зборів за отримання патентів України. Так, відповідно до Постанови КМУ «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 і від 23 грудня 2004 р. № 1716» від 12 червня 2019 р., № 496, вартість збору за подання заявки на корисну модель зросла у 30 разів – з 80 грн. до 2400 грн. Таке підвищення зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, поєднане зі зменшенням видатків на виконання НДР, призвело до того, що отримання охоронних документів без реальних перспектив їх подальшої комерціалізації стає економічно недоцільним.

Нагальними завданнями діяльності Університету в 2020 р. у сфері забезпечення функціонування патентно-ліцензійного відділу та охорони прав інтелектуальної власності є:

- вжити заходів з реорганізації та кадрового забезпечення діяльності патентно-ліцензійного відділу НДЧ;
- забезпечити роботу з захисту прав інтелектуальної власності на винаходи й корисні моделі, програмні продукти, службові твори, створені науковцями Університету під час виконання держбюджетних НДР. Дотримуватися повної відповідності планових показників отримання охоронних документів під час виконання держбюджетних НДР;

– передбачити в кошторисі НДЧ видатки на підтримання чинності патентів України, власником і патентотримачем яких є Університет. Забезпечити рекламування технологічних профілів запатентованих розробок на виставках і в мережі Internet.

Діяльність НКП «Горизонт 2020»

Національний контактний пункт «Дії Марії Складовської-Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар'єри» Рамкової програми ЄС «Горизонт 2020» діє в Університеті з червня 2011 р. і фінансується за окремою бюджетною програмою (КПКВК 2201570) на підставі укладеного договору з МОН України.

Робота НКП у 2019 р. проводилася у вигляді консультацій, інформаційних заходів та електронної розсилки. Протягом року було взято участь у двох інформаційних заходах у м. Київ і м. Житомир та заплановано проведення трьох інформаційних заходів у м. Краматорськ, м. Одеса, м. Покровськ.

Основна робота протягом 2019 р.:

– проведення 34 консультацій для вчених Вінницької, Донецької, Київської, Дніпропетровської та Запорізької областей з питань участі та подання документів;

– перевірка апікаційних форм та надання рекомендацій науковцям перед фінальним поданням;

– співпраця з колегами з тематичних українських та європейських НКП у межах європейського проєкту «MSCA Network»;

– розсилка інформації по ЗВО східних та центральних регіонів України (Донецька, Луганська, Дніпропетровська, Запорізька, Харківська, Вінницька, Київська області).

Інформаційні заходи протягом року:

13 лютого 2019 р. – взято участь в інформаційних днях за Програмою «Горизонт 2020», які організувала НАН України протягом 12–14 лютого 2019 р. Було організовано тренінг за типом проєкту MSCA «Індивідуальні стипендії»: заповнення апікаційних форм, критерії оцінювання заявок «досконалість», «вплив», «впровадження». Аудиторія – науковці, освітяни (близько 30 учасників).

28 лютого 2019 р. – взято участь у проведенні інформаційного дня програми «Горизонт 2020» за напрямками: «Безпека продуктів харчування», «Навколишнє середовище, клімат», «Безпечна та чиста енергетика», «Програми Марії Складовської-Кюрі» на базі Житомирського національного агроекологічного університету.

Заплановано проведення трьох інформаційних заходів у грудні у м. Краматорськ, м. Одеса, м. Покровськ.

Співпраця з колегами з тематичних українських та європейських НКП у межах європейського проєкту «MSCA Network»

У межах проєкту співпраці між НКП за тематичним напрямом «Дії Марії Складовської-Кюрі» «MSCA Network» (триває з 2018 по 2021 рр.) відбувався обмін досвідом між НКП, надавалися постійні консультації щодо оформлення

аплікаційних форм, пошуку партнерів, застосування правил фінансової звітності, розрахунку бюджету, звітів з проєктів та проведення процедур аудиту.

З метою подальшого розвитку наукових досліджень в Університеті необхідно зосередитися на вирішенні таких питань:

- забезпечити присутність профілів науковців Університету в новоствореній Системі наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України «Український індекс наукового цитування»;
- затвердити пріоритетні тематичні напрями наукових досліджень і науково-технічних розробок Університету;
- провести оптимізацію структури науково-дослідної частини, передбачивши перетворення науково-дослідних груп із проблем галузей науки на науково-дослідні лабораторії;
- забезпечити проходження атестації Університету в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності з метою отримання в 2020 р. базового фінансування для провадження наукової та науково-організаційної діяльності і відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності» від 22 серпня 2018 р. № 652;
- активізувати діяльність наукових груп кафедр у розрізі участі в конкурсах науково-дослідних проєктів і розробок МОН України. Спрямувати зусилля на написання грантових проєктів для участі в конкурсах МОН України, ДФФД, Рамкової Програми Європейського Союзу «Горизонт 2020» тощо;
- сприяти збільшенню кількості наукових публікацій у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science, та публікацій у співавторстві з закордонними колегами;
- сформувати й затвердити склад редакційних колегій фахових наукових журналів і збірників, вжити заходів з забезпечення періодичними науковими фаховими виданнями Університету відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України (затверджений наказом МОН України від 15.01.2018 р. № 32, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2018 р. за № 148/31600)
- активізувати діяльність, спрямовану на залучення молодих учених до участі в конкурсі наукових проєктів колективів молодих учених МОН України.

Діяльність Наукового парку «ДонНУ-Поділля»

Роль Університету в соціально-економічному розвитку регіону суттєво підсилюється через розбудову інноваційної екосистеми, ядром якої є науковий парк «ДонНУ-Поділля» – суб'єкт інноваційної діяльності, що покликаний здійснювати комерціалізацію результатів наукових досліджень та створити умови для ефективної роботи малого та середнього бізнесу.

Відповідно до стратегії розвитку наукового парку передбачено досягнення трьох цілей:

- створення регіональної екосистеми інновацій;

- розвиток інноваційного середовища та його основи – малого та середнього бізнесу;

- створення активів та проектна діяльність.

Вирішальним фактором результативності в цьому напрямі є ефективне публічно-приватне партнерство. Науковим парком налагоджено співпрацю із Вінницькою міською радою, і на ґрунті цього фактично здійснено синхронізацію стратегій розвитку парку та міста.

У межах партнерства з Вінницьким регіоном Науковим парком «ДонНУ-Поділля» запропоновано концепцію інноваційної інфраструктури регіону та міста, в основі якої – розподіл функцій між науковим, технологічним та індустріальним парками, створення регіонального фонду підтримки інновацій.

2.3. Науково-видавнича та публікаційна діяльність

Діяльність наукової бібліотеки

Наукова бібліотека є структурним підрозділом Університету, який зберігає та розповсюджує інформацію, літературу на допомогу науковому, навчальному та виховному процесам.

Бібліотечний фонд за 2019 р. поповнився на 2 637 примірників, з них видань навчальної і наукової літератури – 1 723 одиниці. Станом на 01 грудня 2019 р. книжковий фонд бібліотеки загалом нараховує 28 127 примірників.

У подарунок від різних благодійних фондів та організацій бібліотека отримала 2 322 примірники видань різногалузевої літератури, з них 1 тис. прим. книг, що були видані за кордоном у 40-50-і роки ХХ ст., з яких почалося формування фонду рідкісних та цінних видань Наукової бібліотеки Університету.

Щорічно Університет передплачує періодичні видання за замовленнями кафедр та факультетів. У пріоритеті – фахові видання для виконання технологічних вимог провадження освітньої діяльності. Наразі фонд періодичних видань становить 7 010 одиниць друкованих видань, у тому числі: 12 назв газет (2 518 примірників), 55 назв журналів (4 492 примірники).

Середня кількість паперових підручників та навчальних посібників, що припадає на одного студента денної форми навчання, складає 4,3 прим., а наукові видання на одного науково-педагогічного працівника – 9 прим. Фахових періодичних видань, передплачених на друге півріччя 2019 р. – 67 одиниць (54 назви журналів, назв газет – 12, електронних видань – 1).

Не всі спеціальності Університету забезпечені друкованими фаховими виданнями для провадження діяльності на першому рівні вищої освіти (4 і більше найменування) відповідно до забезпечення виконання ліцензійних умов у частині технічних вимог, а саме:

014 «Середня освіта (фізика)»;

053 «Психологія»;

061 «Журналістика»;

091 «Біологія»;

101 «Екологія»;

104 «Фізика та астрономія»;
105 «Прикладна фізика та наноматеріали»;
111 «Математика»;
112 «Статистика»;
113 «Прикладна математика»;
281 «Публічне управління та адміністрування».

На другому рівні вищої освіти (5 і більше найменувань) всі вищезазначені і спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

На третьому рівні вищої освіти (6 і більше найменувань) не виконуються вимоги щодо забезпеченості таких спеціальностей:

033 «Філософія»;
053 «Психологія»;
111 «Математика»;
113 «Прикладна математика».

Забезпеченість програмною навчальною літературою з деяких базових природничих дисциплін досі лишається незадовільною через відсутність нових друкованих видань протягом останніх 5 років. Допомогає покращити цю ситуацію електронна повнотекстова база підручників «ЦУЛ» та роботи викладачів у репозитарії, в якому представлено 303 праці викладачів Університету. До того ж бібліотека активно використовує можливості обміну необхідною літературою через міжбібліотечний абонемент.

Станом на 01 грудня 2019 р. послугами бібліотеки скористалися 2 811 осіб, з них – 2 111 студентів. Загальне число відвідувань складає близько 11 тис.

Бібліотечні послуги спрямовані на зменшення часу, необхідного для пошуку потрібної інформації та літератури користувачами. Для цього задіяні як традиційні методи роботи бібліотеки, так і нові, пов'язані з комп'ютерними технологіями.

Інформацію про фонд бібліотеки можна знайти в електронному каталозі на сайті бібліотеки за адресою: <http://library.donnu.edu.ua/>, який щоденно відвідують понад 200 осіб, та сторінка у Фейсбуці, на якій Наукова бібліотека регулярно інформує користувачів про нові надходження, що збільшує кількість покликань і звернень з кінцевих сайтів на контент Університету і сприяє зростанню рейтингу Webometrics Університету.

За звітний період організовано 26 масових заходів, оформлено близько 70 книжково-ілюстративних виставок та переглядів літератури, що супроводжувалися оглядами, бесідами та вікторинами. На сайті бібліотеки презентовано 4 віртуальні виставки. Цьогоріч в організації масових заходів започатковано нову форму роботи бібліотеки – тематичний квест. Працівники бібліотеки розробили плей-каст про діяльність бібліотеки та презентували його на конкурсі серед бібліотек ЗВО м. Вінниця, а також використовують як наочний матеріал під час тематичних зустрічей зі студентами.

У науковій роботі бібліотеки важлива роль належить створенню списків та показників літератури за замовленнями кафедр і факультетів відповідно до тем

наукових досліджень. Так, у 2019 р. кількість бібліографічних видань нараховує 10 примірників. Підготовлено анотовані бібліографічні аналітичні покажчики літератури: «Донецький національний університет імені Василя Стуса в інформаційному просторі 2019 р. (І півріччя)», «Сучасна вища школа: реалії, виклики та перспективи (І півріччя 2019 р.)», які систематично випускаються бібліотекою. У стані завершення аналогічні видання за друге півріччя звітного року.

Протягом року співробітники бібліотеки проводять консультації та семінари на допомогу дослідникам, молодим науковцям, роз'яснюючи правила нових державних та міжнародних стандартів у написанні, оформленні наукових робіт, списків літератури, розміщенню робіт у наукометричних базах.

Пріоритетним напрямом роботи Наукової бібліотеки та редакційного відділу на 2020 р. стане створення та наповнення профайлів учасників освітнього процесу як частини електронної аналітичної бази робіт, що поки представлена тільки працями науковців факультету хімії, біології і біотехнологій.

Спільними індикаторами ефективної діяльності Наукової бібліотеки та науково-дослідної частини є:

- кількість учасників освітнього процесу, в яких є статті у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science (у звітному році він дорівнює 56 осіб, у 2018 р. – 49 осіб);
- кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які мають не менше 5 наукових публікацій у періодичних виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science (у 2019 р. – 36 осіб, у попередньому році – 30 осіб).

Багато уваги приділяється навчанню користувачів інформаційній культурі. На початку навчального року співробітниками Наукової бібліотеки проведено цикл бесід для всіх студентів перших курсів денної форми навчання «Через читання – до інформації, знань, духовності» про медіа- та інформаційну грамотність, потенційні можливості сучасної бібліотеки на допомогу якісному навчанню та науковій діяльності.

У Науковій бібліотеці працюють 12 співробітників, 9 з них – фахівці з вищою освітою, тривалим досвідом роботи. За рік співробітниками Наукової бібліотеки пройдено тренінги з медіаграмотності, формування лідерських здібностей, трансформації у відкритий інформаційний простір на базі Методичного об'єднання бібліотек м. Вінниці та отримано 5 сертифікатів з підвищення кваліфікації.

До складу Наукової бібліотеки входить 3 читальні зали, розташовані в 3 корпусах, на 75 місць.

Першочерговими завданнями з підвищення ефективності діяльності Наукової бібліотеки є:

- оновлення комп'ютерної техніки як для користувачів, так і для забезпечення діяльності самої Наукової бібліотеки;
- облаштування приміщень для належного книгозберігання, книговидачі, обслуговування відвідувачів.

Наукові фахові видання

У 2019 р. Університетом видавалося 12 наукових фахових журналів і збірників, зареєстрованих Державною атестаційною колегією МОН України. Всі видання пройшли міжнародну реєстрацію, одержавши міжнародний індекс ISSN.

Також продовжено розпочату в 2015 р. роботу зі створення повнофункціонального порталу наукових фахових видань Університету. У 2019 р. продовжується робота з наповнення порталу наукових видань і наразі у відкритому доступі розміщено 31 журнал, збірники і матеріали конференцій:

1. Вісник Донецького національного університету. Серії А, Б, В.
2. Вісник ДонНУ. Серія політичні науки.
3. Вісник ДонНУ. Серія філософські науки.
4. Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія хімічні науки.
5. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса.
6. Актуальні проблеми української літератури і фольклору.
7. Граматичні студії.
8. Економіка і організація управління.
9. Збірник наукових праць професорсько-викладацького складу ДонНУ імені Василя Стуса за 2015–2016 рр.
10. Історичні і політологічні дослідження.
11. Лінгвістичні студії.
12. Нові сторінки історії Донбасу.
13. Політичне життя.
14. Правничий часопис Донецького університету.
15. Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект.
16. Проблемы и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ.
17. Типологія мовних значень у діяхронічному та зіставному аспектах.
18. Фінанси, облік, банки.

Розміщені матеріали охоплюють період 2012–2019 рр.

Згідно з наказом МОН України «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів» від 14.07.2015 р. № 758 на порталі Університету створено розділ «Автореферати» (<http://abstracts.donnu.edu.ua/issue/archive>), де розміщено автореферати, відгуки офіційних опонентів і рукописи дисертацій осіб, які захистили або планують захист дисертації у спеціалізованих вчених радах ДонНУ імені Василя Стуса.

Зроблено певні кроки із входження наукових періодичних видань Університету до міжнародних НБД.

Одним із таких кроків є впровадження системи надання цифрових ідентифікаторів об'єктів (The Digital Object Identifier – DOI). DOI – це вбудоване покликання, код, який дозволяє віднайти будь-яку публікацію на будь-якому

ресурсі незалежно від мови первинного покликання, чітко вказує розташування статті у мережі Інтернет, забезпечує постійний та надійний зв'язок між публікаціями. Особливої актуальності присвоєння DOI має для українських авторів після затвердження нового Порядку формування Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН України від 15.01.2018 р., № 32). Так, згідно з п. 6 цього Порядку присвоєння кожному опублікованому матеріалу міжнародного цифрового ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier) є обов'язковим. У 2019 р. продовжено роботу з надання науковим журналам і статтям, розміщеним на порталі наукових фахових видань Університету, індексу DOI. Ідентифікатори отримали 9 журналів і збірників: «Актуальні проблеми української літератури і фольклору», «Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія Політичні науки», «Економіка і організація управління», «Історичні і політологічні дослідження», «Лінгвістичні студії», «Облік, фінанси, банки», «Політичне життя», «Правничий часопис», «Типологія мовних значень у діяхронічному та зіставному аспектах». Загальна кількість присвоєних DOI становить понад 500.

Редакційний відділ

Редакційний відділ забезпечує повноцінну підготовку до друку рукописних матеріалів, які проходять цикл видавничих послуг: редагування та коректура методичної, навчальної, наукової літератури та інших матеріалів відповідно до норм української літературної мови, підготовка макетів, верстка, розробка обкладинки.

За 2019 р. Редакційним відділом підготовлено до друку 137 найменувань книжкових і журнальних видань. Показники за видами видань наведено у таблиці 2.3.1.

Друковані видання, що підготовлені співробітниками Університету, вирішують проблему із забезпеченістю навчальною та науковою літературою освітніх програм та окремих дисциплін, є виявом реалізації наявного потенціалу співробітника Університету та елементом процедури отримання наукового ступеня або вченого звання, а також чинником кар'єрного зростання.

Таблиця 2.3.1

Підготовлені до друку навчальні та наукові видання у 2019 р.

Вид видання	Кількість
<i>навчально-методичні видання</i>	
навчальні посібники і підручники	17
навчально-методичні посібники	11
методичні рекомендації	45
практикуми	9
конспекти лекцій	8
<i>наукові видання</i>	
наукові журнали	11
наукові збірники	14
монографії	11

автореферати	1
інші видання	10
Разом	137

Вченою радою Університету у 2019 р. розглянуто і рекомендовано до друку 21 навчальний та навчально-методичний посібник, 17 монографій. Із них пройшли опрацювання в Редакційному відділі Університету 11 монографій та 20 навчальних і навчально-методичних посібників.

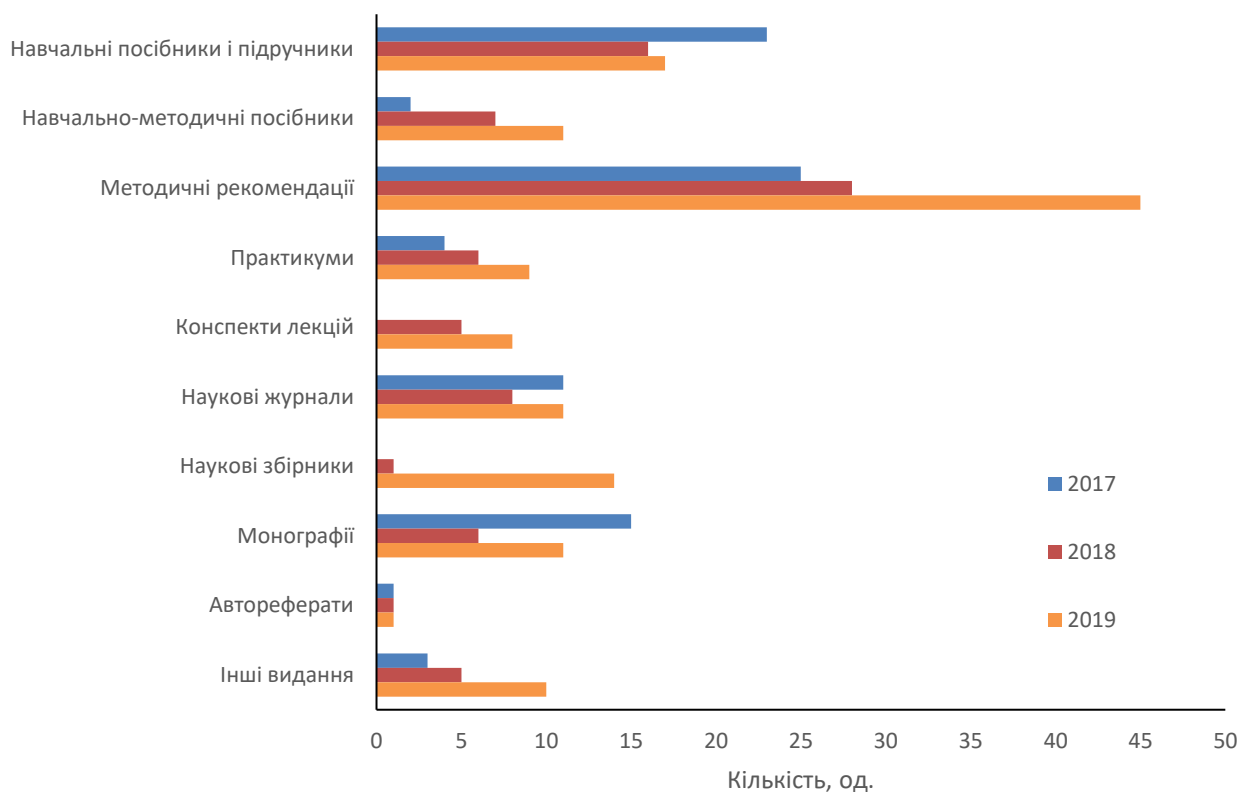

Рис. 2.3.1. Динаміка підготовки навчальних та наукових видань за 2017–2019 рр.

Зіставний аналіз підготовлених до друку навчальних видань за 2017–2019 рр. (див. рис. 2.3.1) показав, що у 2019 р., порівняно з 2017 та 2018 роками, Редакційним відділом Університету відредаговано та підготовлено до друку більше навчально-методичних посібників (11 – 2019 р., 7 – 2018 р., 2 – 2017 р. відповідно), методичних рекомендацій (45 – 2019 р., 28 – 2018 р., 25 – 2017 р. відповідно), практикумів (9 – 2019 р., 6 – 2018 р., 4 – 2017 р. відповідно), конспектів лекцій (8 – 2019 р., 5 – 2018 р., 0 – 2017 р. відповідно).

З наукової літератури підвищилися показники виданих наукових збірників (14 – 2019 р., 1 – 2018 р., 0 – 2017 р.) та наукових журналів (11 – 2019 р., 8 – 2018 р., 11 – 2017 р.).

Загальна кількість підготовлених до друку видань навчальної, методичної та наукової літератури за 2019 р. перевищила показники попередніх років (див. рис. 2.3.2).

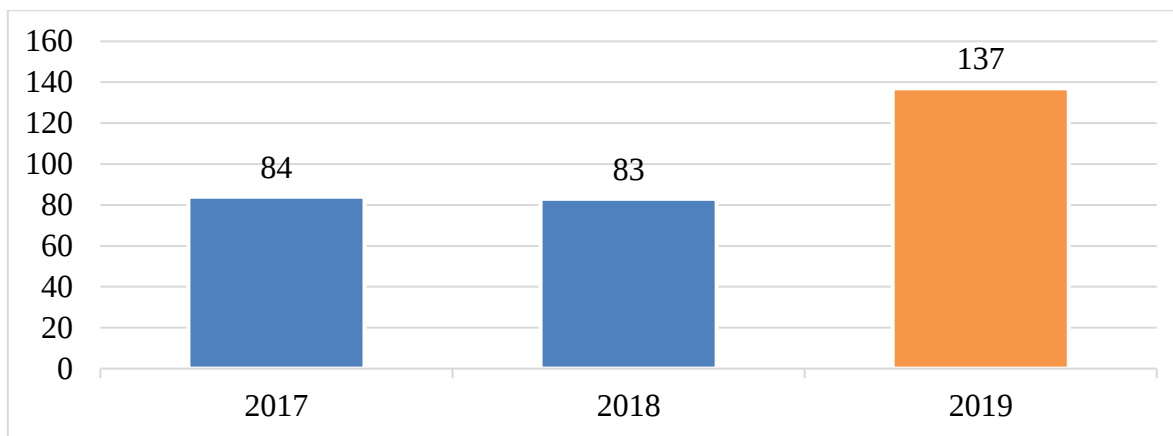

Рис. 2.3.2. Порівняльний аналіз загальної кількості підготовлених видань за 2017–2019 рр.

Отже, у 2019 р. Редакційним відділом Університету підготовлено до друку 137 навчальних, методичних та наукових видань, що більше на 63 %, порівняно з 2017 р., та на 65 %, порівняно з 2018 р. (84 та 83 видання відповідно).

Варто зауважити, що майже удвічі, порівняно з 2018 р., зросла кількість виданих монографій. Найактивнішими були викладачі факультету історії та міжнародних відносин (3 роботи), юридичного факультету (2 роботи), фізико-технічного факультету (2 роботи, одна – англійською мовою), економічного факультету (2 роботи), по одній роботі видано на кафедрі філософії та на факультеті іноземних мов.

Загалом по Університету показник виконання Плану видань на 2019 р. такий: навчальні та методичні видання – 45 %, наукові видання – 55 %.

Оскільки у навчальному процесі відбуваються динамічні зміни, які потребують швидких реакцій, адаптації до них, зникає необхідність видання методичних матеріалів у паперовому вигляді. Доцільно залишити друк лише ґрунтовних навчальних та наукових видань – підручників, навчальних посібників, монографій у межах серії «Видання Стусівського університету», випуск якої розпочнеться у 2020 р., та наукових періодичних видань.

Розглядаючи перспективи розвитку науково-видавничої та публікаційної діяльності Університету, слід зосередити увагу на дотриманні авторами принципів академічної доброчесності, впровадження перевірки на плагіат усіх видань, які пропонуються до друку на Вчену раду Університету, розробка і прийняття положення про Редакційну раду Університету, на яку буде покладено функції з організації неупередженої експертизи пропонованих текстів, системний моніторинг забезпеченості освітніх програм та окремих навчальних дисциплін науковою та навчальною літературою.

Важливим елементом реалізації Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса 2017–2025 рр. є отримання фаховими виданнями Університету групи «Б». Наразі лише журнал «Лінгвістичні студії Linguistic Studies» подав таку заявку. Після дослідження вимог до фахових видань цієї групи можна дійти висновку, що для досягнення належного рівня кожному такому виданню необхідно мати окрему відповідальну

особу і наукову штатну одиницю, які забезпечуватимуть тільки інформаційний та технічний супровід на всіх рівнях і не будуть задіяні у навчальному процесі.

2.4. Студентська наука

В Університеті функціонує Навчально-наукова лабораторія «Молодіжна наукова майстерня», метою діяльності якої є створення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів. Лабораторія організовує заходи з підготовки та проведення, методичний супровід (вивчення та аналіз результативності підготовки викладачами здобувачів за підсумками всеукраїнських та міжнародних олімпіад і конкурсів, опитування учасників освітнього процесу, які брали участь у заходах з покращення майбутньої підготовки, моніторинг спеціальностей і дисциплін, за якими студенти Університету можуть потенційно брати участь у всеукраїнських та міжнародних олімпіадах і конкурсах, надання пропозицій та рекомендацій відповідним кафедрам з цього питання), інформаційну підтримку міжнародних, всеукраїнських, регіональних та університетських наукових, науково-практичних конференцій, конкурсів, олімпіад, турнірів, семінарів, круглих столів для здобувачів вищої освіти та молодих вчених, що проводяться МОН України, закладами вищої освіти, науковими установами та організаціями.

Далі у табл. 2.4.1 порівняємо статистичні дані щодо активності студентів.

Таблиця 2.4.1

Показники залучення студентів і молодих вчених до наукової діяльності

Рік	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях, %	Кількість молодих учених, які працюють у ДонНУ імені Василя Стуса	Відсоток молодих учених, які залишаються у ДонНУ імені Василя Стуса після закінчення аспірантури
2014	4 123 (64,6)	501	31,5
2015	1 164 (41,8)	506	9,3
2016	761 (28,1)	505	28,2
2017	1 927 (50,3)	375	16,1
2018	1 376 (36,1)	239	47,0
2019	1 282 (26,7)	202	0,0

У 2019 р. молоді вчені-випускники аспірантури були представлені лише аспірантами, які навчалися без відриву від виробництва. Університет на замовлення ЗВО та інших юридичних осіб, де на момент вступу вже були працевлаштовані здобувачі, готував наукові кадри, реалізуючи свою місію партнера і провідного центру науки і освіти.

Із метою підтримки студентської наукової молоді, активізації науково-дослідної роботи студентів традиційно випускається університетський збірник наукових статей «Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету імені Василя Стуса». Відповідно до рішення Вченої ради Університету в 2019 р. був підготовлений до публікації випуск 11, том 1, до

якого увійшли 53 наукові статті студентів та том 2 випуск 11, де було опубліковано 51 публікацію студентів різних спеціальностей Університету.

В Університеті проведено:

- I тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (жовтень 2018 р. – лютий 2019 р., взяв участь 91 студент);
- II етап IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (жовтень 2019 р., 67 учасників);
- II етап XX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (листопад 2019 р., 42 учасники);
- I етап Всеукраїнської студентської олімпіади (січень – лютий 2019 р., 943 студенти);
- II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Управління персоналом та економіка праці»;
- II етап Відкритого регіонального творчого конкурсу учнівської і студентської молоді «Слово у душі – душа у слові» (квітень 2019 р.);
- I етап Всеукраїнського студентського турніру з історії (жовтень 2019 р., 12 учасників);
- I етап Всеукраїнського студентського турніру з судових дебатів у справах адміністративної юрисдикції (жовтень 2019 р., 24 учасники) тощо.

За результатами проведення I туру олімпіад й конкурсів 245 переможців нагороджено дипломами оргкомітету і рекомендовано для участі у II (Всеукраїнському) етапі/турі змагань.

У квітні–травні 2019 р. студенти Університету брали участь у Фестивалі науки Університету, в межах якого проведено традиційний університетський конкурс «Молодий науковець року», 8 студентів-переможців нагороджено дипломами та грошовою премією.

У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади взяли участь 128 студентів. Відповідно до наказу МОН України від 05 серпня 2019 р. № 1060 «Про підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2018/2019 навчального року» студенти Університету посіли 12 призових місць: 5 з навчальних дисциплін (II ступеня – 1, III ступеня – 4), та 7 зі спеціальностей (I ступеня – 1, II ступеня – 3, III ступеня – 3). Відповідно до листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 27 листопада 2019 р. № 22.1/10-4349 ДонНУ імені Василя Стуса займає 7 позицію з 35 серед класичних та юридичних закладів вищої освіти.

Студенти Університету брали участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних конкурсах НДР, олімпіадах, наукових конференціях.

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей взяло участь 29 студентів. Відповідно до наказу МОН України від 05 серпня 2019 р. № 1059 «Про підсумки Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2018–2019 н. р.» студенти ДонНУ імені Василя Стуса посіли призові місця: 21 наукова робота 24 авторів (I місце – 3 роботи 3 авторів, II місце – 9 робіт 12 авторів, III місце – 9 робіт 9 авторів).

У листопаді 2019 р. проходив VIII Всеукраїнський студентський турнір з історії, де команда студентів факультету історії та міжнародних відносин **Касьян Валентина, Порошук Лілія, Назарова Ірина** за рішенням журі отримали **дипломи переможців III ступеня**.

Відповідно до наказу МОН України «Про результати XIX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика» від 01 квітня 2019 р. № 419 студентка 2 курсу СО «Магістр» економічного факультету **Саржевська Анастасія** отримала **диплом II ступеня**. У 2019–2020 н. р. на III (обласний) етап XX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика направлено студентів – переможців II етапу: **Нишпорську Дарію**, студентку 3 курсу СО «Бакалавр» факультету інформаційних і прикладних технологій, **Остапенко Маріну**, студентку 3 курсу СО «Бакалавр» факультету інформаційних і прикладних технологій, **Стеценко Катерину**, студентку 2 курсу СО «Бакалавр» факультету іноземних мов, **Безнощенко Таїсію**, студентку 1 курсу СО «Магістр» філологічного факультету.

До IV (фінального) етапу X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської і студентської молоді імені Тараса Шевченка 2019–2020 н. р. пройшли 3 студентки: **Шевченко Інна** (1 курс СО «Магістр» філологічного факультету), **Степова Ганна** (1 курс СО «Магістр» факультету хімії, біології і біотехнологій), яких підготувала Просалова В. А., професор кафедри теорії та історії української і світової літератури, та **Грепечук Ірина** (4 курс СО «Бакалавр» філологічного факультету), яку підготувала Митько Н. А., старший викладач кафедри української мови.

З метою посилення значущості молодих учених у науковій діяльності Університету та популяризації науково-дослідної діяльності серед студентської молоді проводився конкурс «**Молодий науковець року**». Переможцями конкурсу в номінації «Студент–науковець 2018 року» у трьох галузях наук визнано:

- *у природничих науках*: **Горохову Олену** (фізико-технічний факультет), **Юськова Дмитра** (біологічний факультет), **Олексій Юлію** (навчально-науковий інститут хімії), **Дідур Ірину** (факультет математики та інформаційних технологій);
- *з гуманітарних наук*: **Куцу Маргариту** (факультет іноземних мов), **Швець Катерину** (історичний факультет);
- *з економіко-правових наук*: **Бензар Олену** (економічний факультет); **Савчук Катерину** (юридичний факультет).

У бізнес-грі «Корпорація ідей 6» команда студентів економічного факультету у складі Рандіної Дар'ї, Коновалюк Каріни, Мосійчука Максима, Ставської Катерини, Стецюка Артема, Віньгори Діани (науковий керівник Карпова Т. С., доцент кафедри фінансів і банківської справи) посіла III місце.

У Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт «Black Sea Science 2019» – студентка 3 курсу СО «Бакалавр» фізико-технічного факультету **Горохова Олена** (науковий керівник Ніколюк П. К., професор кафедри комп'ютерних технологій) посіла **I місце** та **III місце** отримала студентка

4 курсу СО «Бакалавр» економічного факультету **Статкевич Катерина** (науковий керівник Янчук Т. В., доцент кафедри маркетингу).

У Всеукраїнських конкурсах дипломних робіт зі спеціальності:

«Маркетинг» студент 2 курсу СО «Магістр» економічного факультету **Юзвак Сергій** (науковий керівник Боєнко О. Ю., завідувач кафедри маркетингу) посів **III місце**.

«Менеджмент» студентка 2 курсу СО «Магістр» економічного факультету **Кошовенко Катерина** (науковий керівник Безгін К.С., професор кафедри менеджменту та поведінкової економіки) посіла **III місце**.

Між Університетом і благодійною організацією «Фонд Віктора Пінчука – соціальна ініціатива» було укладено договір про співпрацю.

Програма надає фінансову, експертну та інформаційну підтримку молоді, створює додаткові можливості для персонального розвитку, продовження освіти, реалізації власних проєктів. Протягом 2018–2019 н. р. переможцями програми «Завтра.UA» стали студенти **Макарова Любов** та **Плюшко Олена**. У листопаді 2019 р. подали свої наукові роботи 21 студент.

Ці успіхи є результатом плідної роботи не лише студентів, але й викладачів, які здійснили їх належну підготовку. Наукові керівники зацікавлені у високих результатах студентів та мають високу мотивацію щодо підвищення результатів наукової творчості студентів.

У 2019 р. в Університеті проведено 13 всеукраїнських і регіональних заходів із науково-дослідної роботи студентів:

1) II Міжнародна (XII Українська) наукова конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Хімічні проблеми сьогодення»;

2) Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Досягнення сучасної психологічної науки та практики»;

3) IV Всеукраїнська наукова студентська конференція «Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері»;

4) VII Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих науковців «Культура у фокусі наукових парадигм: креативність як феномен людського буття в культурі»;

5) XIX Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці»;

6) Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Весняні юридичні читання. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки»;

7) Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов»;

8) Інтернет-конференція «Травневі студії: Громадянське суспільство між минулим і майбутнім»;

9) Сабарівські студентські наукові читання;

10) IV Міжнародна науково-практична конференція «Інформація та соціум»;

11) Міжнародна наукова конференція студентів та молодих учених «Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання»;

12) Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів, аспірантів, молодих науковців «Topical Issues on Humanities, Technical and Natural Sciences»;

13) IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Особистісні та ситуативні детермінанти».

За результатами участі студентів у II етапах всеукраїнських студентських олімпіад 2018–2019 н. р. Університет посів 7-е місце в групі «Класичні університети», що є показником правильності обраної стратегії на заохочення до участі у таких заходах не тільки студентів, але і викладачів. Частка акредитованих спеціальностей Університету, за якими наші студенти брали участь у Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах у 2019 р., зросла і становила 17%, у 2018 р. – 12 %.

З урахуванням перспективних завдань у контексті реалізації Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса 2017–2025 рр. та трансформації у дослідницький університет інноваційного типу продовжуватиметься робота: з популяризації науки та дослідницької діяльності через проведення методичних семінарів для студентів та викладачів з основ наукової діяльності студентів, конкурсу «Молодий науковець», конкурсу монографій, щорічного фестивалю науки з демонстрацією здобутків наукових колективів Університету; розміщення інформації щодо досягнень минулих років, про проведення, перебіг та підсумки наукових заходів (університетських, всеукраїнських, міжнародних); з виявлення здібностей особистостей до наукової діяльності на різних етапах (участь в учнівських, студентських конкурсах, олімпіадах, турнірах тощо); з долучення студентів до молодіжних наукових рухів Університету.

Перспективним напрямом співпраці між ННЛ «Молодіжна наукова майстерня» та Центром дистанційної освіти та веб-технологій стане розміщення інформації про олімпіади, конкурси на базі платформ дистанційного навчання, курсів з підготовки до участі в таких заходах з можливістю попереднього тестування на прикладах завдань попередніх років.

Таким чином, запропонований варіант взаємодії збільшить кількість посилань і звернень з кінцевих сайтів на контент Університету, що також сприятиме зростанню рейтингу Webometrics Університету.

2.5. Дотримання академічної доброчесності

У березні 2016 р. Університет приєднався до Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. Проєкт адмініструється Американськими Радами з міжнародної освіти і спрямований на зміцнення ролі чесного навчання та викладання в Університеті як важливих чинників. Наступним кроком стала

розробка та прийняття Кодексу корпоративної етики та академічної доброчесності – консенсусу між усіма учасниками освітнього процесу, а також створення Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики.

До складу Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики входять по 3 представники від студентського самоврядування, професорсько-викладацького складу та інших співробітників Університету, які впливають на якість освіти ЗВО.

Оскільки Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики прийнято до вступу в дію закону «Про освіту» №2145-VIII, в Університеті створено комісію з питання доповнення змісту чинного Кодексу.

Наразі триває громадське обговорення проєкту нового Кодексу корпоративної етики та академічної доброчесності, який враховує всі зміни, викладені в законодавстві щодо цього питання.

Особлива увага в забезпеченні академічної доброчесності та якості освіти приділена питанням плагіату – боротьбі з його виявами та створенню умов, за яких використання плагіату стає практично неможливим. У межах Проєкту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські стосунки Університету з компанією «Антиплагіат» (Unicheck.com), яка надає можливість безкоштовно перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування, пропонує методичну підтримку при формуванні внутрішнього репозитарію робіт Університету.

Слід зауважити, що в Університеті зростає кількість добровільних звернень до сервісу перевірки на плагіат від студентів для попередньої перевірки своїх кваліфікаційних робіт перед їх поданням на кафедру. Загалом протягом 2019 р. було перевірено понад 700 магістерських робіт і понад 30 кандидатських і докторських дисертацій у межах планових перевірок та 32 роботи за добровільним зверненням студентів. Так, у звітному році через виявлений плагіат не було допущено до захисту 1 магістерську роботу.

Отже, антиплагіатна політика стала системним чинником, який впливає на якість викладання і навчання в Університеті.

При формуванні планів на наступний рік слід зауважити: по-перше, що здобувачі освіти не завжди пов'язують свої академічно недоброчесні дії з неетичною поведінкою або особистими вадами характеру; по-друге, викладачі мають давати орієнтири на те, до чого слід прагнути здобувачам у досягненні академічно доброчесної поведінки; по-третє, Університет має втілювати доброчесність у структури, процеси та культуру організації, щоб підтримувати етичну поведінку всіх учасників освітнього процесу.

2.6. Фінансове забезпечення науково-дослідної роботи

Наукові дослідження, які виконуються в Університеті, фінансуються за рахунок загального та спеціального фонду Державного Бюджету України в межах бюджетної програми КПКВК 2201040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка

розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання».

Наказами МОН України «Про обсяги фінансування науково-дослідних робіт, наукових заходів та інфраструктури у 2019 році за КПКВК 2201040» від 31 січня 2019 р., № 96, та «Про формування тематичних планів наукових досліджень і розробок закладів вищої освіти та наукових установ на 2019 рік» від 05 лютого 2019 р., № 129, затверджено річний обсяг фінансування НДР в Університеті у 2019 р. в обсязі 2 926,506 тис. грн. (з загального фонду Державного бюджету України). Слід зазначити, що вказаний обсяг був на 28,4% меншим за минулорічний ліміт асигнувань і найнижчим за весь період після переміщення Університету (2014 р. – 3 087,8 тис. грн., 2015 р. – 3 229,5 тис. грн., 2016 р. – 3 368,6 тис. грн., 2017 р. – 3 480,300 тис. грн., 2018 р. – 4 089,065 тис. грн.) (рис. 2.6.1).

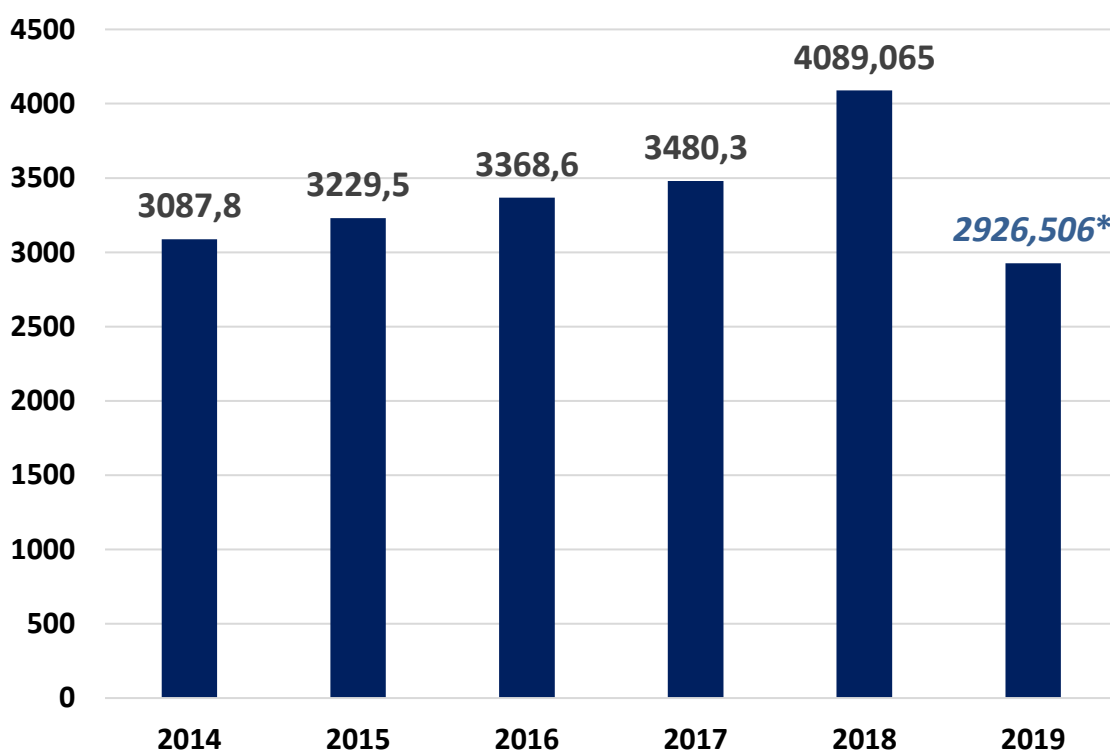

Рис. 2.6.1 Обсяги фінансування НДР із загального фонду Державного бюджету у 2015–2019 рр., тис. грн.

Причина зменшення обсягу асигнувань полягає в недофінансуванні наукових проєктів із боку МОН України. Так, у 2019 р. проєкти, що за результатами експертизи визнано роботами високого наукового рівня, отримали тільки 60 % від запланованого обсягу асигнувань. Крім цього, тільки один проєкт Університету визнано роботою високого наукового рівня, а ще один проєкт отримав лімітований обсяг асигнувань у порядку виключення.

Загальна кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за період 2015–2019 рр. наведено в табл. 2.6.1.

Таблиця 2.6.1

**Кількість НДР, які виконувалися в НДЧ, та обсяги їх асигнувань
у 2015–2019 рр., тис. грн.**

Категорії робіт	2015		2016		2017		2018		2019	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	10	2046,2	9	2316,5	10	2633,6	9	2843,8	6	2310,3
Прикладні	3	1183,3	3	1052,1	3	846,73	3	1245,3	1	616,2
Господоговірні	1	279,96	1	279,96	1	49,5	0	0	0	0
Гранти	1	39,6	2	130,07	3	204,0	2	104,0	0	0

Слід зазначити, що особливістю НДЧ є те, що, не маючи базового фінансування наукової діяльності, цей підрозділ існує виключно за рахунок коштів, залучених із державного бюджету для фінансування конкурсних проектів, або від замовників на надання послуг науково-технічного характеру. Як бачимо, загальне фінансування за 5 років скоротилося в 1,6 раза, а в доларовому еквіваленті – в 3,1 раза. В той же час, мінімальна заробітна плата за цей період зросла в 3,4 раза. Це призвело до того, що в штатному розписі НДЧ кількість штатних одиниць зменшилася зі 136,7 до 31,95, тобто в 4,3 раза. Особливо значне скорочення спостерігається в розрізі штатних одиниць спеціального фонду – в 15,7 раза (з 47 до 3 одиниць посад). Загальна кількість працівників НДЧ також скоротилась у 4,4 раза – зі 145 до 33 осіб (рис.2.6.2).

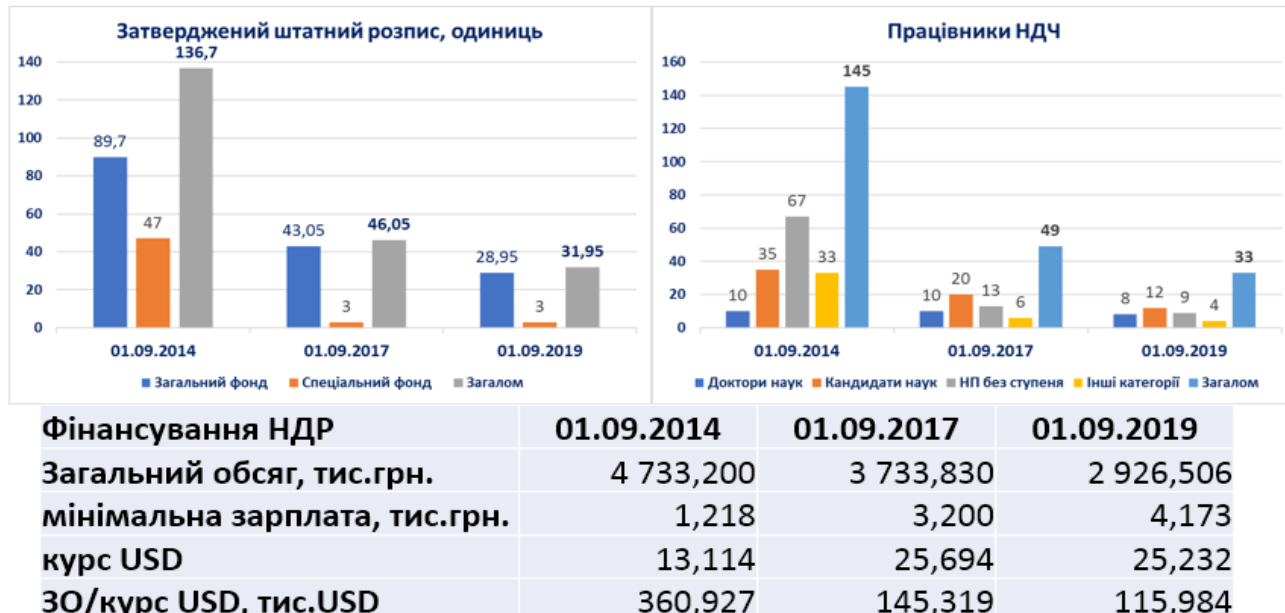

Рис. 2.6.2 Чисельність наукових працівників у 2014–2019 рр.

Структура видатків на виконання наукових досліджень у 2019 р. передбачає оплату праці (75,3 %) та нарахування на фонд оплати праці (16,6 %), придбання матеріалів (6,4 %), відрядження наукових працівників (0,75 %), оплату комунальних послуг та енергоносіїв (0,96 %) (рис. 2.6.3).

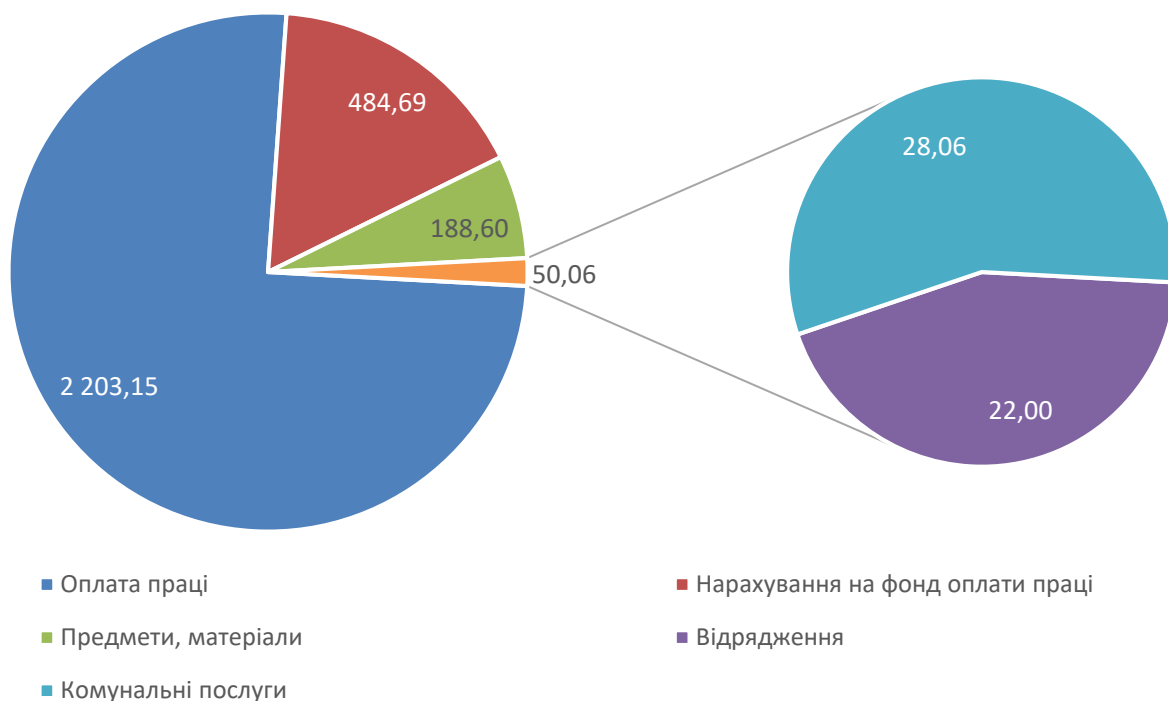

Рис. 2.6.3. Структура планових видатків (тис. грн.) на виконання НДР у 2019 р.

З метою збільшення обсягу залученого бюджетного та позабюджетного фінансування у 2020 р. та у найближчі роки науково-дослідна частина та наукові колективи кафедр мають зосередитися на наступному:

- взяти участь у державній атестації закладів вищої освіти в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності з метою залучення базового фінансування для розбудови наукової інфраструктури Університету;
- брати участь у щорічних конкурсах наукових проєктів і розробок, які щороку проводяться МОН України;
- брати участь у конкурсах, які оголошуватимуться Національним фондом досліджень України, починаючи з 2020 р. В Університеті до 2023 р. колективи усіх кафедр мають бути залучені до виконання наукових проєктів за замовленням МОН України або Національного фонду досліджень;
- брати участь у конкурсах, які оголошуватимуться Фондом Президента України з підтримки освітніх та наукових програм для молоді;
- провести у 2020 р. моніторинг наявного наукового потенціалу з визначенням наукових розробок, які можуть бути запропоновані для комерціалізації. З метою реального впровадження провести пошук партнерів із залученням фахівців ТОВ «Науковий парк «ДонНУ–Поділля».

3. СТВОРЕННЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО СВІТОГЛЯДНОГО ПРОСТОРУ ЯК LIVING-LEARNING-COMMUNITY (СПІЛЬНОТИ, ЩО ЖИВЕ І НАВЧАЄТЬСЯ РАЗОМ)

Третім пріоритетом діяльності ДонНУ імені Василя Стуса у відповідності до Стратегії розвитку 2017–2025 рр. є створення університетського світоглядного простору як living-learning-community (спільноти, що живе і навчається разом) через реалізацію своєї соціальної місії, використання лідерського потенціалу та формування національної еліти.

ДонНУ імені Василя Стуса сьогодні – це не лише потужний класичний заклад вищої освіти України, а й цілісний навчально-освітній простір, відкрита спільнота з власними корпоративними цінностями і традиціями, носіями яких є студенти, випускники, друзі та партнери Університету.

За п'ять років перебування на Подільській землі ДонНУ імені Василя Стуса не тільки зберіг соціальний капітал, а й примножив його, покращуючи свій імідж на регіональному, національному та світоглядних рівнях. Співпраця з науковими установами, освітніми закладами, урядовими, громадськими, підприємницькими та просвітницькими організаціями, міжособистісна комунікація учасників освітнього процесу – основа для розбудови сучасного конкурентоздатного закладу вищої освіти.

ДонНУ імені Василя Стуса демонструє свою унікальність, стаючи платформою генерації креативних ідей, довкола яких гуртуються влада, громада, бізнес. Свідченням цього є низка освітніх та соціальних проєктів, реалізованих спільно та на замовлення громадських і владних інститутів; потужне експертне середовище, сформоване співробітниками Університету та їх залучення до вирішення актуальних питань розвитку міста й регіону.

Сьогодні ДонНУ імені Василя Стуса не просто зміцнює та розбудовує власний соціальний капітал, а задає тренди розвитку освіти і науки на благо громади міста, регіону, держави, підтверджуючи свій статус надійного та соціально відповідального партнера.

3.1. Публічний імідж ДонНУ імені Василя Стуса

Формування позитивного іміджу ДонНУ імені Василя Стуса та його підтримка впливає на посилення конкурентоспроможності серед класичних вишів та формує загальне бачення рівня розвитку вищої освіти Вінницької області та України загалом. ДонНУ імені Василя Стуса є провідним центром освіти, науки та інновацій, конкурентоспроможним на національному та міжнародному рівнях; надійним та соціально відповідальним партнером з власним корпоративним духом і світоглядним простором.

У відповідності до функціональної стратегії інформаційно-комунікаційної діяльності та з метою формування і просування в інформаційно-комунікативному просторі образу Університету Навчально-практичним

інформаційно-комунікаційним центром (далі – НП ІКЦ) упродовж періоду з 01.01.2019 р. по 31.12.2019 р. здійснені такі кроки:

- організація та підтримка зовнішніх і внутрішніх комунікацій Університету задля підвищення поінформованості співробітників, професорсько-викладацького складу та здобувачів вищої освіти;
- системний моніторинг і аналіз інформаційної присутності Університету в медіапросторі задля виявлення існуючих образів та цільових груп;
- координація роботи структурних підрозділів Університету щодо дотримання інформаційно-комунікаційної та іміджевої політики, фірмової символіки та стилю, елементів брендбуку;
- комунікація з державними органами влади та місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, засобами масової інформації та іншими стейкхолдерами в контексті реалізації інформаційно-комунікаційної та іміджевої політики Університету;
- створення та поширення контенту про освітню, наукову, інноваційну, фахово-експертну діяльність представників Університету, виходячи зі стратегічних пріоритетів Університету;
- проведення інформаційно-комунікаційних та іміджевих кампаній, регулярного моніторингу зовнішнього та внутрішнього інформаційного середовища та, у підсумку, проведення аналізу результатів у відповідному контексті.

У звітний період інформаційно-комунікаційна діяльність Університету реалізовувалася через **канали**:

- сайт ДонНУ імені Василя Стуса www.donnu.edu.ua;
- газета «Університетські вісті»;
- новинний сайт «Університетські вісті» www.news.donnu.edu.ua;
- офіційні сторінки у соціальних мережах Facebook, Telegram, Instagram і канал Університету в Youtube.

Головний сайт ДонНУ Василя Стуса www.donnu.edu.ua залишається одним з офіційних каналів передачі інформації про структуру, наукову та освітню діяльність, міжнародне партнерство вишу, науково-освітні інновації тощо.

Протягом вересня-жовтня 2019 р. тривало активне оновлення інформаційного наповнення сторінок сайту у зв'язку із зміною структури Університету та актуалізацією інформації. Був створений англomовний сайт Університету та наповнені сторінки сайту оновленою інформацією.

За звітний період сайт ДонНУ імені Василя Стуса було переглянуто 3 058 590 разів – це на 25% більше, ніж минулого звітного періоду. У той час показник сеансів на сайті зменшився на 9%, що є свідченням збільшення кількості перегляду сторінок сайту. Середня тривалість одного сеансу становила понад 4.03 хвилини. Загальна кількість користувачів сайту – 194 199 осіб, з них – 189 563 нові користувачі. Таким чином, у порівнянні з минулим звітним періодом кількість користувачів збільшилася на 39%. Також варто звернути увагу на «показник відмов» – 22,44%. У минулому році він становив – 49,23%.

Зменшення цього показника вдвічі є свідченням впливу таких факторів: структури і навігації сайту; наявності пошукового рядка; можливості більш швидко отримання необхідної інформації за допомогою соціальних мереж.

Найбільша кількість відвідувачів сайту ДонНУ імені Василя Стуса з України – 88,58%, близько 3% – користувачі зі Сполучених Штатів Америки, 1,49% – Російської Федерації, 0,82% – Німеччини, 0,64% – Польщі.

Країна	Користувачі	% Користувачі
1. Ukraine	174 333	 88,58%
2. United States	5 390	 2,74%
3. Russia	2 925	 1,49%
4. Germany	1 610	 0,82%
5. Poland	1 252	 0,64%
6. China	944	 0,48%
7. (not set)	833	 0,42%
8. United Kingdom	641	 0,33%
9. Japan	620	 0,32%
10. Singapore	527	 0,27%

Рис 3.1.1 Географія користувачів сайту в період 01.01.2019 р.

Спостерігається піковий період відвідування сайту з 31.05.2019 р. по 08.06.2019 р., який пов'язаний із проведенням Форуму соціальної дії. У період з 31.10.2019 р. по 25.11.2019 р. – висвітлення серії публікацій щодо 5-річчя переїзду Університету до Вінниці.

Серед найпопулярніших є сайти, підсайти факультетів, структурних підрозділів:

- економічного факультету – 74 тис. переглядів;
- юридичного факультету – 63 тис. переглядів;
- філологічного факультету – 62 тис. переглядів;
- платформа Moodle – 55,6 тис. переглядів;
- підсайт «Наука в ДонНУ» – 55 тис. переглядів.

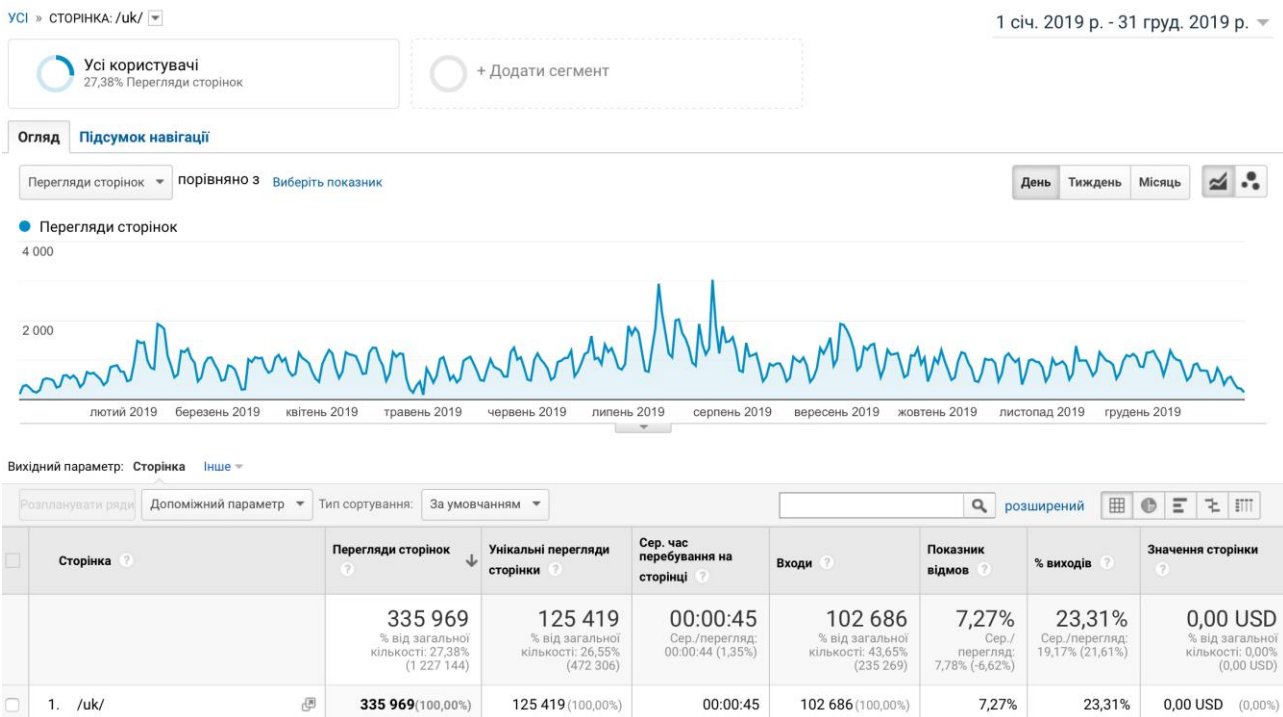

Рис. 3.1.2. Статистика відвідування україномовного сайту в період 01.01.2019 р. – 31.12.2019 р.

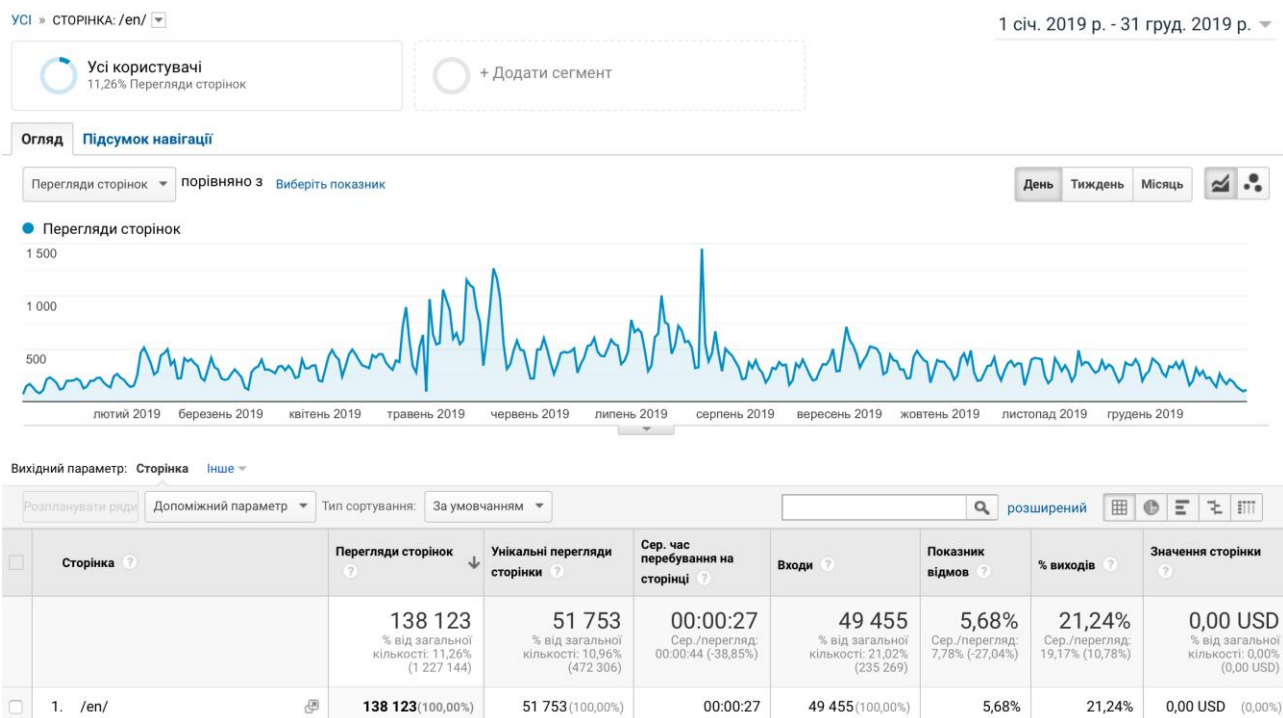

Рис. 3.1.3. Статистика відвідування англомовного сайту в період 01.01.2019 р. – 31.12.2019 р.

Статистичні дані відвідування офіційного сайту ДонНУ імені Василя Стуса свідчать, що головний сайт залишається одним із найбільш дієвих каналів комунікації з цільовими аудиторіями, однак варто й надалі вдосконалювати та покращувати навігаційну систему сайту для того, щоб зменшити сеанси відмов і задовольняти інформаційні запити користувачів.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності Університету залишається робота над корпоративною газетою «Університетські вісті» – дієвим інформаційно-комунікаційним каналом в Університеті. У 2019 р. газета «Університетські вісті» ДонНУ імені Василя Стуса відсвяткувала 53-ю річницю від дня заснування.

«Університетські вісті» – це корпоративний дух, простір, у якому відображається життя, навчання, науково-дослідна діяльність ДонНУ імені Василя Стуса.

У відповідності до реєстраційних вимог корпоративне видання повинно виходити друком не менше чотирьох разів на рік, тому за звітний період друкована версія «Університетських вістей» представлена наступними номерами:

- № 11 (1546) від 5 березня 2019 р. – профорієнтаційний випуск, присвячений освітнім програмам ДонНУ імені Василя Стуса, міжнародним можливостям «стусівця» та науковим заходам, висвітленню living-learning-community та дорожньої карти абітурієнта.

- № 12 (1547) від 28 травня 2019 р. – випуск, присвячений Дню Університету (анонс заходів до святкування 82-ої річниці від заснування ДонНУ імені Василя Стуса, публікація есе переможців конкурсу «Моя Alma Mater»), висвітленню наукової та дослідницької складової ДонНУ імені Василя Стуса, living-learning-community.

- № 13 (1548) від 4 жовтня 2019 р. – випуск, присвячений Дню працівників освіти (привітання викладачам від Студентської ради Університету, секрети успіху та професійного зростання викладачів ДонНУ імені Василя Стуса, крилаті вислови викладачів) та результатам вступної кампанії.

- № 14 (1549) – від 27 грудня 2019 р. – новорічний випуск, присвячений висвітленню основних досягнень Університету за 2019 р., 5 здобуткам, корисним внескам для громади та перспективам Стусівського університету на Подільській землі.

Наклад одного випуску – 300 примірників. Варто зазначити, що електронні версії цих номерів також завантажені в «Архів номерів» на сайті «Університетські вісті».

З метою залучення більш широкої аудиторії читачів та формування корисного і цікавого контенту номерів, а також у контексті візуалізації смислів і символів університетської спільноти ДонНУ імені Василя Стуса редакція газети «Університетські вісті» запровадила:

–графічне оздоблення верхнього колонтитула газети ювілейною символікою з нагоди 82-ої річниці із дня заснування Університету;

–інтерактивність (онлайн-опитування за допомогою Гугл-форми щодо секретів успіху та професійного зростання, кейсів успішного викладання та інсайтів з місць підвищення кваліфікації/стажування);

–проведення конкурсу есе «Моя Alma Mater» з нагоди 82-ої річниці від Дня народження ДонНУ імені Василя Стуса та публікацію есе переможців у 12-ому номері газети «Університетські вісті»;

–збалансоване висвітлення діяльності структурних підрозділів Університету, залучення Студентської ради Університету та студентів-практикантів до участі у підготовці матеріалів для газети;

–збільшення частки матеріалів, що подаються у вигляді фотозвітів, інфографіки, інтерв'ю;

–системне оголошення конкурсів на заміщення вакантних посад відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників у Донецькому національному університету імені Василя Стуса.

Перспективними завданнями оптимізації використання газети «Університетські вісті» як одного з ключових каналів інформаційно-комунікаційної діяльності Університету є:

- формування команди редакторів і власкорів серед студентів / співробітників Університету;

- створення актуального, цікавого і збалансованого контенту випусків зі збереженням постійних рубрик і традиційних символів університетської газети;

- започаткування рубрики «Компетентно про...».

Сайт «Університетські вісті» уже 2 роки поспіль працює на новій платформі, також має функцію швидкого переходу на сторінки Університету у соціальних мережах.

Усі заходи, що проводилися в Університеті, висвітлені на сайті «Університетські вісті». Таким чином, вдається охопити цільову аудиторію у кілька разів більшу, що гарантує інформування широкого загалу університетської спільноти та інших цільових аудиторій, а також виводить «Університетські вісті» на новий рівень медіаресурсу.

Простежується позитивна динаміка за рахунок синхронізації інформації на сайті зі сторінками в соціальних мережах, що стають все популярнішими серед користувачів.

Новинний сайт «Університетські вісті» формує експертне університетське середовище та залишається важливим інформаційно-комунікаційним каналом Університету. Інформаційна платформа «Університетські вісті» відображає діяльність та повсякденне життя Університету за такими категоріями: навчання, наука, події, дозвілля, досягнення тощо.

Варто наголосити на можливості відповідальних від структурних підрозділів створювати чернетки новин, пропонувати новини та матеріали, що публікуються після схвалення модератором сайту.

Упродовж звітнього періоду спостерігалася позитивна динаміка відвідувань сайту «Університетські вісті»: – 61 939 відвідувань.

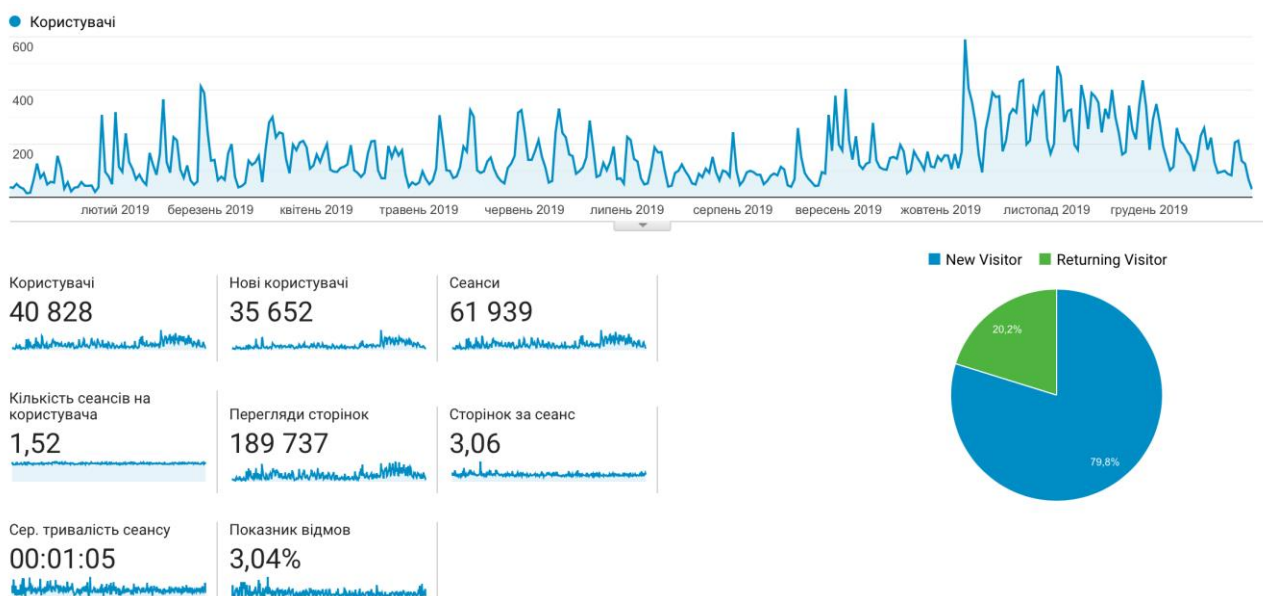

Рис 3.1.4. Статистика відвідування сайту «Університетські вісті» в період 01.01.2019–31.12.2019 рр.

Наразі існує безліч способів поширення інформації та її донесення до споживачів. Каналами для проведення інформаційного супроводу є як традиційні ЗМІ, немедійні ресурси, так і нові медіа. Найефективнішим способом оперативного донесення інформації до цільових аудиторій у реалізації інформаційно-комунікаційної діяльності Університету є соціальні мережі: Facebook, Instagram та Telegram.

У звітний період охоплення аудиторії на офіційній сторінці ДонНУ імені Василя Стуса у соціальній мережі Facebook склало 994 124 зареєстрованих користувачі, що на 6,5% більше зафіксованих показників у минулому звітному періоді. З метою ширшого охоплення споживачів інформації у соціальній мережі усі публікації на сайті «Університетські вісті» популяризуються шляхом репостів через офіційну сторінку у Facebook. Інформація, що розміщується на сторінках Університету в соціальних мережах, відстежується та використовується ЗМІ для підготовки власних матеріалів. Це стосується як текстового контенту, так і фото- та відеоматеріалів.

Активною є сторінка Університету в соціальній мережі Instagram. Станом на кінець звітного періоду кількість підписників зросла з 1500 до 2100 осіб. Для багатьох користувачів соціальна мережа є частиною їхнього повсякденного життя. Перспективним напрямом поширення відповідного контенту для визначеної цільової аудиторії є наповнення сторінки Університету якісними фото, розробленими банерами, яскравими оголошеннями, хайлайтами, відеороликами тощо.

Постійно оновлюється контент офіційних сторінок Університету у соціальних мережах Facebook, Instagram, Telegram-канал та каналу Університету в Youtube.

Вагомою складовою формування інформаційного контенту є наповнення сторінок та інформаційних каналів відеоконтентом, а саме іміджевими роликами, кліпами, фільмами, звітами, відеощоденниками, презентаціями та ін.

Якісний відеоконтент відображає події, заходи, проекти, які проводяться у ДонНУ імені Василя Стуса з метою збільшення частки присутності Університету в інформаційному просторі.

Варто зауважити, що структурні підрозділи, факультети мають свої профілі у соціальних мережах (зокрема Facebook), через які популяризують діяльність та життя Університету серед користувачів соціальних мереж.

Спільний медіапродукт студентів та викладачів ДонНУ імені Василя Стуса на хвилях «Радіо Місто над Бугом 101,8FM» – програма «Stud_voice» продовжила свою роботу до квітня 2019 р. Ідея програми полягала у створенні щотижневих новин про актуальне, складне, корисне, необхідне та цікаве для студентства. Цей проєкт мав на меті порушувати актуальні теми, які цікаві та необхідні не тільки для студентів, а й для викладачів, школярів, владних органів, громадськості тощо. Серед тем – експертні думки, топ-поради, діючі кейси та майстер-класи; анонси подій та заходів в Університеті, які важливі для міста; історії успіху, цікаві події та проєкти за участі представників Університету та ін. Тематика ефірів сприяла популяризації образів Стратегії Університету, постійній присутності їх у медіапросторі. Протягом січня–квітня 2019 р. в ефір вийшло 11 випусків програм.

Під час здійснення інформаційного супроводу сертифікатних освітніх програм, шкіл, тренінгів традицією стало виготовлення підсумкового інформаційного пакету програми: логотип, афіша, робочий зошит та інші роздаткові матеріали, а також фотоколаж та відеоролик. Продукти інформаційного пакету використовуються задля популяризації діяльності Університету в напрямі поширення своєї впізнаваності та підвищення лояльності до ДонНУ імені Василя Стуса серед різних цільових аудиторій.

Створення медійного образу університетської родини з власним корпоративним духом є одним із пріоритетів діяльності ДонНУ імені Василя Стуса. Освітні, наукові та корпоративні заходи у ДонНУ імені Василя Стуса є традиційними приводами з формування інформаційної політики Університету. Серед них: випуск здобувачів вищої освіти, вшанування пам'яті Василя Стуса, тренінги з формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти, медіаграмотності, всеукраїнські та міжнародні конференції, конкурси, олімпіади, фестиваль мистецтв DonARTS, День кар'єри ЄС, посвята у студенти, Дебют першокурсника, День відкритих дверей, Урочистий прийом ректора з нагоди Міжнародного дня студента, корпоративні заходи з нагоди святкування Нового року та Різдва Христового, дні факультетів/інституту, День Університету, зустрічі з міжнародними делегаціями, круглі столи із роботодавцями та іншими стейкхолдерами, профорієнтаційні заходи тощо.

Щорічно в Університеті вшановується пам'ять Героїв Небесної сотні та загиблих в АТО/ООС випускників вишу Юрія Матушака та Едуарда Шахова. Традиційно представники Університету долучилися до всеукраїнської акції з нагоди відзначення Міжнародного дня миру. Ці та інші заходи сприяють не тільки формуванню корпоративної етики, громадянської відповідальності, а й демонструють важливий для колективу меседж «Донбас – це Україна».

В основі корпоративної ідентичності Університету, популяризації бренду та підвищення впізнаваності ДонНУ імені Василя Стуса залишається іміджева продукція з елементами корпоративного стилю. Протягом 2019 р. візуалізована символіка Університету та розроблені макети відповідно до брендбуку, а саме:

- подарункові набори (сувеніри, чашки, пакети, футболки, папки тощо);
- поліграфічна продукція (блокноти, щоденники, календарі, тощо);
- фірмові канцелярські вироби (папки, блокноти, ручки тощо);
- макети нагороджувальних грамот і подяк, сертифікатів (для студентів, колег, партнерів);
- розробка нового дизайну вітальних листівок та адрес (святкових, ювілейних).

У зв'язку із зміною структури Університету протягом 2019 р. активно проводиться оновлення логотипів кафедр та факультетів; наповненість сторінок факультетів та Університету актуальною інформацією.

Важливою складовою у формуванні публічного іміджу Університету залишається присутність ДонНУ імені Василя Стуса в інформаційному просторі.

За звітний період у регіональних, національних і міжнародних ЗМІ діяльність ДонНУ імені Василя Стуса знайшла відображення у 851 матеріалі, 9 з яких опубліковані у виданнях міжнародного рівня (1,05%), 274 (32,19%) – національного, 568 (66,74%) – регіонального.

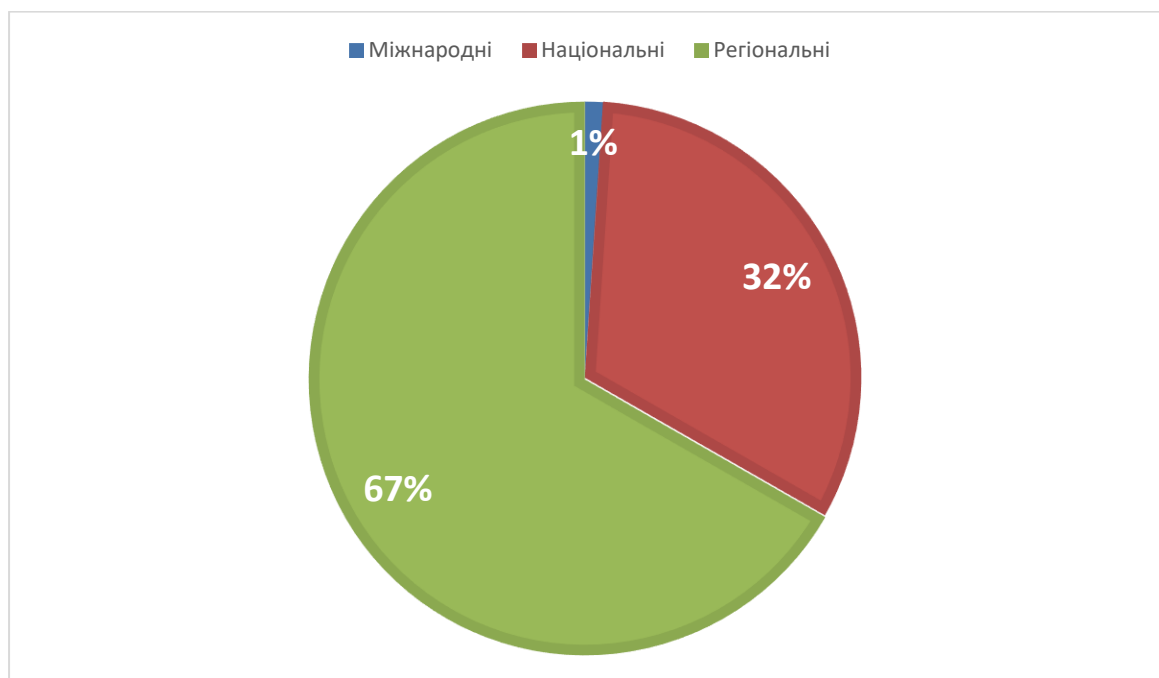

Рис. 3.1.5 Розподіл ЗМІ за покриттям

Аналізуючи тональність матеріалів, можна зазначити, що серед їх загальної кількості – 78,61% (669) висвітлювали діяльність вишу позитивно, у порівнянні з минулим звітним періодом позитивну тональність мали лише 155 (27,5%). Нейтральну тональність маємо у 178 (20,91%) матеріалах, майже втричі зменшилася кількість матеріалів з негативною тональністю – 4 (0,47%).

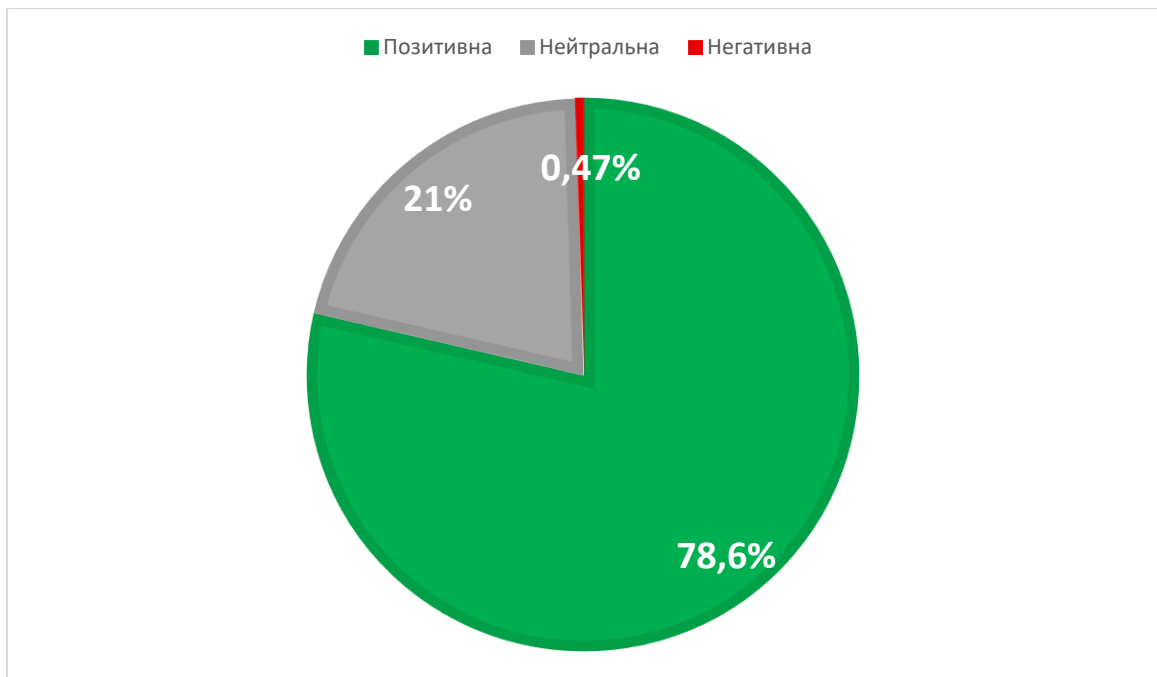

Рис.3.1.6 Тональність матеріалів у ЗМІ

Основними позитивними інформаційними приводами стали новини, пов'язані з діяльністю та проведенням заходів у ДонНУ імені Василя Стуса: Міжнародного форуму соціальної дії «Захист прав дітей під час окупації та збройних конфліктів», серії тренінгів з підготовки експертів із забезпечення якості вищої освіти, відкриття *станції глибокого сортування твердих побутових відходів «Ecohome»*, проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Наука, освіта, суспільство: реалії, виклики, перспективи», урочиста посвята у першокурсники, заходи та публікації, що пов'язані зі 5-річчям переїзду Університету на Подільську землю, День відкритих дверей в Університеті та інші.

Підсумком роботи Університету з місцевою владою та громадою стала реалізація III Всеукраїнської школи публічної політики та адміністрування, яка отримала позитивне відображення у ЗМІ.

Інформаційні приводи, згенеровані Університетом, були підхоплені місцевими ЗМІ та знайшли відображення у регіональному медіапросторі.

Особлива увага університетської спільноти була привернута до серії публікацій з нагоди 5-річчя переїзду Університету у Вінницю, опублікованих на новинному сайті «Університетські вісті».

Ця тема була активно підхоплена місцевою громадою, академічною спільнотою України та засобами масової інформації. Головним меседжем інформаційних продуктів стало формування образу успішного переміщеного закладу вищої освіти з лідерськими позиціями та високою конкурентоспроможністю.

Нейтральні публікації складають 21,46% від загальної кількості повідомлень про Університет.

ТОП-10 внутрішніх спікерів Університету коментували різні напрями діяльності та події у ДонНУ імені Василя Стуса:

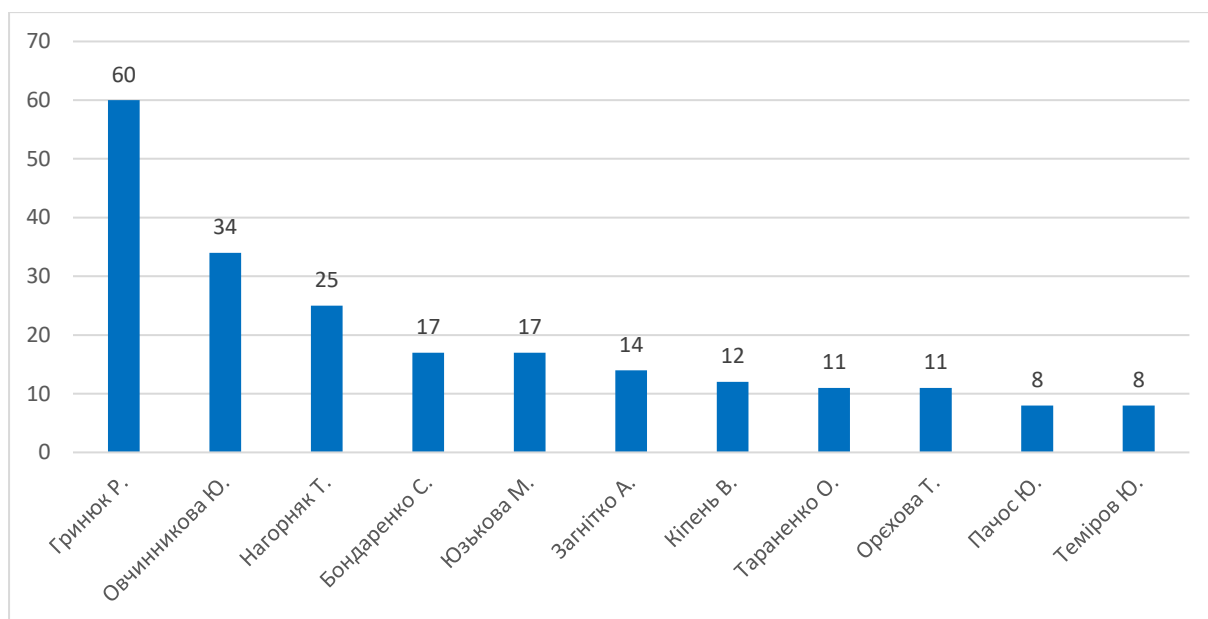

Рис. 3.1.7. Топ-10 спікерів ДонНУ імені Василя Стуса

ТОП-10 зовнішніх спікерів Університету коментували різні напрями діяльності та події у ДонНУ імені Василя Стуса:

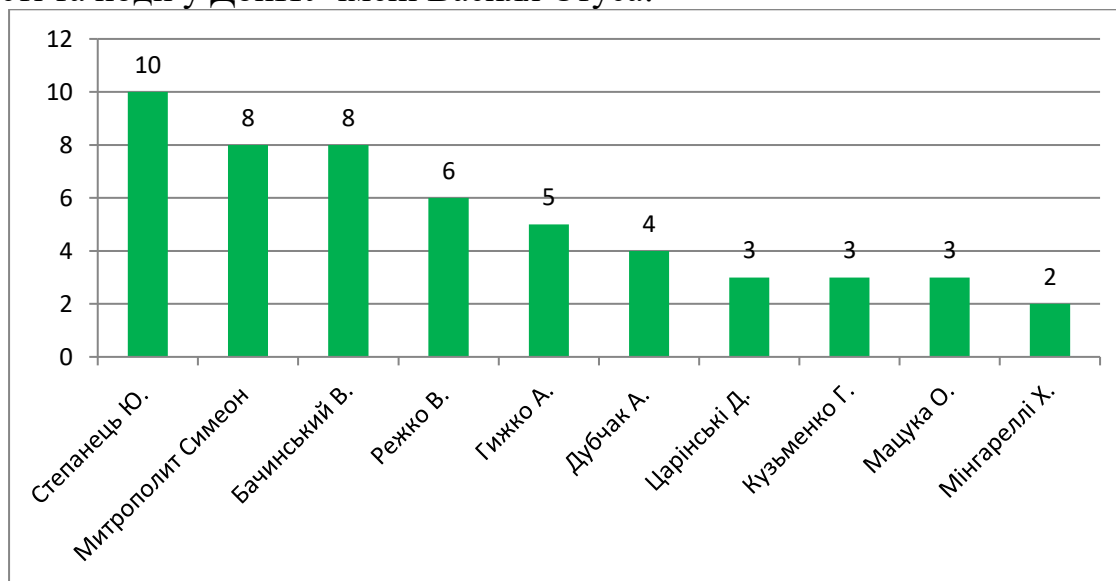

Рис. 3.1.8. Топ-10 зовнішніх спікерів

Тематика виступів зовнішніх спікерів була пов'язана з освітніми та соціальними проектами та розвитком міжнародного партнерства.

Під час відстеження згадувань про ДонНУ імені Василя Стуса у медіаполі було виявлено інформаційні меседжі, що корелюються із образами Університету відповідно до Стратегії розвитку 2017 – 2025 рр.

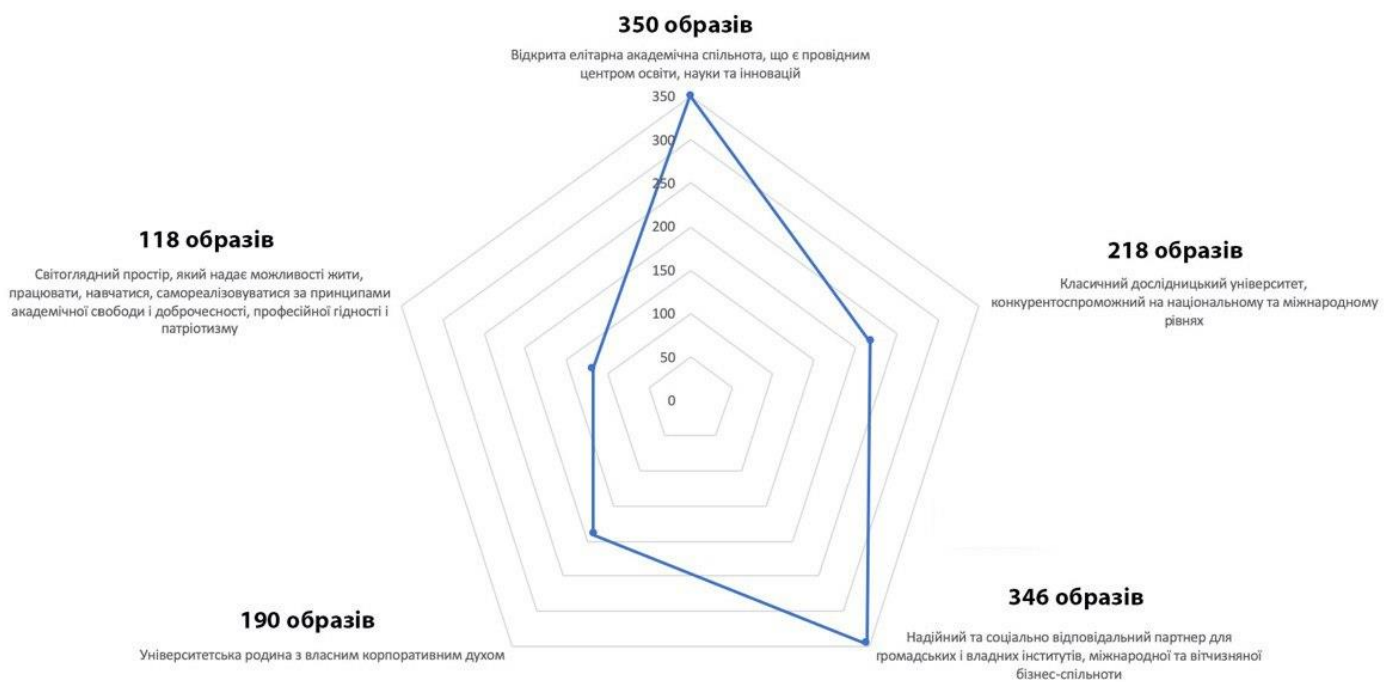

Рис.3.1.9. Образи Університету відповідно до Стратегії

Моніторинг за 2019 р. продемонстрував, що найбільший показник згадувань (346) має образ Університету як надійного та соціально відповідального партнера для громадських та владних інститутів, міжнародної та вітчизняної бізнес-спільноти. У медіапросторі відпрацьовано образ відкритої елітарної академічної спільноти, що є провідним центром освіти, науки та інновацій – 350. Наступним за кількістю згадувань є образ університетської родини з власним корпоративним духом – 190; образ класичного дослідницького університету, конкурентоспроможного на національному та міжнародному рівнях – 218; образ світоглядного простору, який надає можливості жити, працювати, навчатися, самореалізовуватися за принципами академічної свободи та доброчесності, професійної гідності та патріотизму – 118.

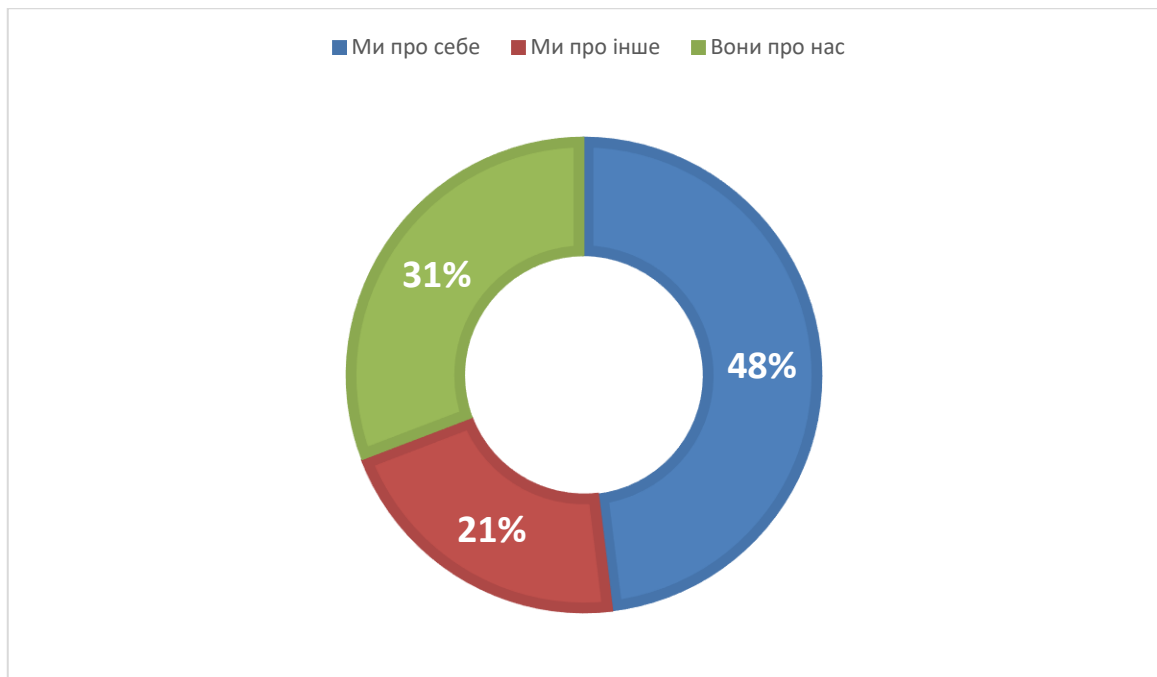

Рис.3.1.10. Співвідношення категорій

Варто звернути увагу на співвідношення категорій «Ми про себе» (48,06%) – власний контент Університету, «Ми про інше» (21,11%) – категорія, що демонструє активність експертного середовища ДонНУ імені Василя Стуса та «Вони про нас» (30,83%) – згадування зовнішніми експертами ДонНУ імені Василя Стуса. Наведенні дані дають можливість оцінити кількісну категорію створюваного контенту щодо діяльності ДонНУ імені Василя Стуса, що в подальшому допоможе збалансувати та врівноважити вищезазначені категорії.

Систематичне відвідування офіційного сайту як новими, так і постійними користувачами, зокрема кількість переглядів у 2019 р. становить 1 166 098, свідчить про сталий та систематичний інтерес до інформаційного ресурсу, а статистика відвідування офіційного сайту ДонНУ імені Василя Стуса демонструє, що він залишається одним із найбільш дієвих каналів комунікації з цільовими аудиторіями.

Моніторинг присутності ДонНУ імені Василя Стуса в інформаційному просторі дозволяє зробити такі висновки:

- сформовано образ ДонНУ імені Василя Стуса як надійного та соціально відповідального партнера для громадських та владних інститутів, міжнародної та вітчизняної бізнес-спільноти, у медіапросторі відпрацьовано образ відкритої елітарної академічної спільноти, що є провідним центром освіти, науки та інновацій;
- сформовано пул внутрішніх спікерів із числа адміністрації, професорсько-викладацького складу, студентів. Експерти Університету коментують різні напрями діяльності та події у виші, а також суспільні, політичні, економічні та ін. процеси у різних ресурсах (телебачення, радіо, преса, сайти тощо).

- проведено моніторинг та аналіз інформаційної присутності Університету в медіапросторі задля виявлення існуючих образів та цільових груп;
- синхронізовано та скоординовано роботу структурних підрозділів Університету щодо дотримання інформаційно-комунікаційної та іміджевої політики, фірмової символіки та стилю, елементів брендбуку;
- налагоджено комунікацію з державними органами влади та місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, засобами масової інформації та іншими стейкхолдерами Університету;
- створено та поширено контент про освітню, наукову, інноваційну, експертну діяльність Університету, виходячи зі стратегічних пріоритетів Університету.

У відповідності до ключових показників ефективної діяльності Університету основними завданнями з підвищення ефективності інформаційно-комунікаційної діяльності, популяризації діяльності Університету, покращення ефективності роботи з ЗМІ визначено такі:

- збереження частки інформаційної присутності Університету на рівні не менше 1,3% у межах медіапростору, який моніториться;
- збільшення інформаційної присутності Університету в національних медіа (0,3% у межах визначеної медіакарти);
- утримання кореляційного співвідношення кожного образу не менше 15% від загального обсягу інформації;
- збільшення частки інформаційної присутності Університету в медіаполі партнерів;
- реалізація спільних інформаційних проєктів структурних підрозділів Університету з метою підвищення рівня обізнаності про діяльність та освітньо-наукових продуктів Університету;
- збільшення якісного власного контенту з використанням ресурсів задля поширення оперативної та повної інформації про діяльність Університету;
- корегування тактичних кроків у відповідності до результатів щомісячних моніторингових звітів щодо інформаційної присутності ДонНУ імені Василя Стуса у ЗМІ.

3.2. Студентське самоврядування

Метою діяльності Студентської ради Університету є захист прав та інтересів студентів, забезпечення їх участі в управлінні Університетом, виявлення потенційних лідерів, вироблення навичок управлінської та організаторської роботи, а також формування майбутньої еліти нації, що спрямовано на досягнення одного з головних пріоритетів Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017–2025 рр. – створення університетського світоглядного простору living-learning-community (спільноти, що живе і навчається разом).

Упродовж звітнього періоду діяльність органів студентського самоврядування була спрямована на збереження усталеної практики участі студентів в управлінні Університетом, підготовці нових студентських лідерів, підвищення ефективності взаємодії між студентами та адміністрацією Університету.

Основні напрями роботи зі студентами координувалися відповідними департаментами Студентської ради: навчально-науковим, культурно-масовим, проєктним, соціально-побутовим, волонтерським, спортивно-масовим та інформаційним. У 2019 р. у складі ради було створено кіберспортивний департамент.

Здійснюючи свою діяльність, Студентська рада Університету захищає інтереси і права студентства, а також співпрацює з адміністрацією Університету над оновленням Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ДонНУ імені Василя Стуса. Представники Студентської ради постійно беруть участь у дорадчих та робочих органах Університету: Приймальній комісії, Комісії з питань академічної доброчесності та корпоративної етики, Стипендіальній, Конкурсній комісіях тощо.

Студентська рада сприяє проведенню опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін викладачами ДонНУ імені Василя Стуса.

Органи студентського самоврядування демонструють активну позицію в питаннях участі студентів в управлінні Університетом. Протягом року на трьох факультетах відбулися дебати щодо обрання кандидатів на посади голів студентського самоврядування відповідних факультетів:

- дебати двох кандидатів на посаду Голови Студентської ради факультету хімії, біології і біотехнологій. Свої програми представили Софія Таранова і Михайло Париш;

- дебати на факультеті історії та міжнародних відносин, у яких взяли участь Діана Солдатова та Ростислав Бабенко;

- дебати на фізико-технічному факультеті, на яких свої програми представили Владислава Гайдей та Марина Антонова.

У зв'язку зі створенням двох нових факультетів відбулися дострокові прямі таємні вибори на факультеті хімії, біології і біотехнологій та факультеті інформаційних та прикладних технологій до органів студентського самоврядування.

Шляхом прямих таємних виборів 29 жовтня 2019 р. було обрано представників студентства до органів студентського самоврядування, членів конференцій трудових колективів Університету та факультетів та вчених рад Університету та факультетів.

Загалом явка студентів на вибори у поточному році склала 20% від загальної кількості студентів денного відділення, що на 4% нижче від показника минулого року.

Для залучення нових студентів до роботи, набуття лідерських якостей та формування команди була проведена Зимова Школа «Improve yourself with

Studrada», у межах якої відбулися тренінги та дискусії на теми лідерства, взаємодії органів студентського самоврядування з адміністрацією, тайм-менеджменту, а також організації фандрайзингу для проведення молодіжних заходів. У Школі взяли участь представники департаментів інформації та комунікацій, навчально-наукового, кіберспортивного, проєктного, волонтерського та соціально-побутового департаментів.

Студентська рада продовжує співпрацювати з Британською радою в Україні. За підтримки проєктного та волонтерського департаменту було проведено навчання за програмою «Активні громадяни». Учасники отримали навички ведення успішного діалогу та комунікацій, поглибили свої знання про порядок розробки проєктів та проєктний менеджмент.

Члени кіберспортивного департаменту 16 та 23 лютого 2019 р. організували кіберспортивні змагання з дисциплін Dota 2 та CS:GO для студентів, викладачів та працівників Університету. Активісти департаменту запустили серію щотижневих постів «Кіберісторії», провели турнір з Mortal Kombat та X FIFA.

Неодноразово активісти з числа студентів були ініціаторами створення дискусійних та дебатних клубів, на яких обговорювалися різноманітні теми та питання. Члени органів студентського самоврядування активно долучаються до проведення студентських конференцій.

Спільно з Навчально-практичним центром культурно-естетичного розвитку та роботи зі студентами 6 березня 2019 р. було проведено Свято весни, до якого члени Студентських рад факультетів підготували привітальне відео.

Студентською радою спільно з Навчально-практичним центром культурно-естетичного розвитку та роботи зі студентами 25-26 березня 2019 р. було організовано фестиваль «DonARTS», на якому студенти 2 – 4 курсів змогли продемонструвати свої таланти та здібності. Гран-прі отримав економічний факультет, кубок Студентської ради отримав філологічний факультет.

Волонтерський департамент організував благодійний візит до Стрижавського дитячого будинку-інтернату.

Уперше в поточному році був проведений Шведінг для студентів та викладачів Університету, учасники якого мали можливість за короткий термін навчитися знімати мініфільми, не використовуючи професійне операторське спорядження та комп'ютерну графіку.

У період з березня по травень 2019 р. відбулися дні факультетів, організаторами яких були активісти з числа студентства факультетів.

Студентська рада Університету спільно з Навчально-практичним центром культурно-естетичного розвитку та роботи зі студентами 30 травня 2019 р. організували перший фестиваль «PodDONNU fest», приурочений до Дня Університету. В межах заходу діяло кілька локацій, на одній із яких відбувся акустичний концерт. На фестивалі вперше в Університеті виступив гурт «FOL`GA».

Активні студенти Університету відкрили першу в місті станцію глибокого сортування сміття «EcoHore». Основною метою цього проєкту є просвітницька діяльність з питань сталого розвитку серед студентства та школярства.

На 7-му фестивалі «Вінницька Студентська весна» студенти нашого Університету продемонстрували свої найяскравіші виступи.

Студенти Університету отримали диплом та кубок за участь у загальноуніверситетському проєкті «Студентська ЛІГА 2019».

Студентською радою на базі відпочинку Університету «Наука» в с. Мелекіне було проведено II з'їзд «Nauka WeekendS», у межах якого 24 члени Студентської ради пройшли навчання в Школі лідерства. Захід сприяв розвитку «гнучких» навичок у представників студентського самоврядування. Його учасники поглибили свої знання про структуру органів студентського самоврядування, налагодили комунікацію між представниками органів студентського самоврядування факультетів, спланували діяльність студентського громадського об'єднання.

Команда активних студентів Університету допомагала в організації заходу «Посвята в студенти», що відбулося 3 вересня 2019 р.

З метою ознайомлення студентів першого курсу з Університетом, його традиціями та можливостями участі в управлінні на кожному факультеті була проведена зустріч із представниками студентських рад та проведена гра-симуляція «Крок до влади», що сприяло підвищенню активності серед студентів перших курсів та їх мотивації до участі у студентському самоврядуванні.

З вересня по жовтень 2019 р. були проведені мінідебюти першокурсників, у яких взяли участь студенти економічного, філологічного, юридичного, фізико-технічного факультетів, факультету інформаційних та прикладних технологій, а також факультету історії та міжнародних відносин.

Університетська команда «Запах солі» стала чверть-фіналістом Вінницької регіональної «Ліги сміху».

У листопаді 2019 р. за підтримки адміністрації Університету був проведений фестиваль першокурсників «Дебют–2019» та Гала-концерт 2019 р. Кубок Студентської ради отримав факультет хімії, біології і біотехнологій, фізико-технічний факультет отримав спеціальну нагороду – «Оскар від ректора», а головну нагороду – Гран-прі фестивалю здобув економічний факультет.

Студентська рада продовжує співпрацювати з відділом забезпечення формування контингенту студентів і активно бере участь у профорієнтаційній роботі з абітурієнтами, представляючи Університет та його освітні програми на Днях відкритих дверей.

Департамент інформацій та комунікацій Студентської ради продовжує вести Telegram-канал, сторінки в Instagram та Facebook. Кількість підписників у Телеграм-каналі Студентської ради Університету – 755; на сторінці Instagram – 1377; на сторінці Facebook – 484 підписники та 341 вподобань.

Студентська рада Університету продовжує активну співпрацю з Міською молодіжною радою, Українською асоціацією студентів, Студентською радою Вінниччини, Радою органів студентського самоврядування переміщених закладів вищої освіти тощо. Студенти Університету є постійними учасниками та організаторами різноманітних тренінгів, форумів, фестивалів та програм, що проводяться цими організаціями.

Підсумовуючи діяльність студентського самоврядування Університету за звітний період, слід відзначити суттєву активізацію роботи департаментів, зростання лідерського потенціалу студентського самоврядування на рівні факультетів, а також поглиблення комунікації між адміністрацією Університету та Студентською радою.

Перспективними напрямками роботи студентського самоврядування Університету на 2020 р. мають стати заходи, спрямовані на створення умов для самореалізації особистості кожного студента, підвищення рівня залученості студентства до заходів Університету, а також зростання ролі студентського самоврядування у процесі розвитку внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті.

3.3. Соціальна робота

Соціальна робота в ДонНУ імені Василя Стуса спрямована на захист прав, забезпечення соціальних гарантій пільгових категорій студентів та виконання державних програм щодо їх підтримки.

Згідно з даними електронного соціального паспорта на 01 грудня 2019 р. у ДонНУ імені Василя Стуса навчається 463 студенти пільгових категорій, що на 86 осіб менше у порівнянні із показником минулого року.

Таблиця 3.3.1

Студенти пільгових категорій 2018 – 2020 рр.

Категорії студентів	2018–2019 н.р.	2019–2020 н.р.
Діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування та особи з їх числа	34	30
Діти-інваліди та особи з інвалідністю I-III груп	52	52
Особи, які отримують допомогу відповідно до ЗУ «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»	16	18
Особи з багатодітних родин	69	53
Учасники бойових дій та діти із сімей учасників бойових дій	117	173
Діти шахтарів	13	8
Діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи	226	177

Незважаючи на щорічне зростання кількості осіб, які відносяться до категорії «Учасники бойових дій та діти із сімей учасників бойових дій», спостерігається тенденція до загального зменшення кількості студентів пільгових категорій, здебільшого за рахунок зменшення кількості студентів, які відносяться до категорії «Діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи».

Згідно з Законами України «Про вищу освіту» та «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», а також постанови КМУ від 5 квітня 1994 р. №226 студенти пільгової категорії – діти-сироти, діти, позбавлені

батьківського піклування та особи з їх числа, отримують всю передбачену законодавством допомогу у повному обсязі, а саме: допомогу на харчування, придбання навчальної літератури, одягу, взуття, м'якого інвентарю, щорічну матеріальну допомогу, безоплатний проїзд у транспорті, першочергове поселення та безоплатне проживання у гуртожитках. Щоквартально студентам відповідних пільгових категорій виплачується соціальна стипендія від Вінницького обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. 24 дитини-сироти отримують соціальну стипендію.

Станом на 01 грудня 2019 р. у ДонНУ імені Василя Стуса навчається 29 студентів, які відносяться до категорії «Діти-сироти», діти позбавлені батьківського піклування та особи з їх числа».

Протягом 2019 р. були призначені виплати соціальних стипендій для 8 пільгових категорій на суму 3 202 595,33 грн., що на 973 406 грн. менше у порівнянні із попереднім роком.

Таблиця 3.3.2

Призначення соціальних стипендій за рахунок загального фонду державного бюджету за 2019 р. в динаміці помісячно

№ з/п	Місяць отримання соціальної стипендії	Сума соціальної стипендії
2019 р.		
1	Січень 2019 р.	310 147,72
2	Лютий 2019 р.	246 425,40
3	Березень 2019 р.	359 596,58
4	Квітень 2019 р.	412 699,49
5	Травень 2019 р.	269 145,72
6	Червень 2019 р.	260 534,08
7	Липень 2019 р.	91 311,93
8	Серпень 2019 р.	182 128,69
9	Вересень 2019 р.	266 945,94
10	Жовтень 2019 р.	270 170,88
11	Листопад 2019 р.	266 630,88
12	Грудень 2019 р.	266 858,02
Разом:		3 202 595,33 грн.

У зв'язку із необхідністю підтримки соціально-незахищених категорій студентів питанню призначення соціальних стипендій в Університеті приділяється особлива увага.

Згідно з Постановою КМУ від 23 листопада 2016 р. №975 восени 2019 р. 32 студентам Університету, які відносяться до пільгової категорії «Діти із сімей учасників АТО, діти учасників бойових дій», що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб і мають реєстрацію на території Вінницької області, була виплачена грошова компенсація вартості навчання від Вінницької обласної Ради.

Виплати соціальних стипендій за пільговими категоріями студентів за рахунок загального фонду державного бюджету у 2019 р.

№ з/п	Пільгові категорії	Кількість осіб пільгових категорій	Виплачено стипендій, грн
1	Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а також студенти (курсанти) вищого навчального закладу, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків	25	711 321,96
2	Особи, батьки яких є шахтарями, що мають стаж підземної роботи не менш як 15 років або загинули внаслідок нещасного випадку на виробництві чи стали інвалідами I або II групи, – протягом трьох років після здобуття загальної середньої освіти	4	52 075,92
3	Особи, визнані учасниками бойових дій, та їх діти (до закінчення навчання у вищому навчальному закладі, але не довше, ніж до досягнення ними 23 років)	73	948 959,38
4	Діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи (до закінчення навчання у вищому навчальному закладі, але не довше, ніж до досягнення ними 23 років)	65	899 923,49
5	Діти-інваліди та особи з інвалідністю I–III групи	27	421 961,64
6	Студенти із малозабезпечених сімей	8	168 352,94
Разом		202	3 202 595,33

Для студентів та співробітників Університету у листопаді 2019 р. відділом з соціальної та виховної роботи було організовано консультації з представниками закладів охорони здоров'я та підписання угод із сімейними лікарями про надання медичних послуг.

З метою запобігання негативним явищам у молодіжному середовищі та розповсюдженню небезпечних інфекцій медичними працівниками систематично проводяться на факультетах профілактичні бесіди зі студентами.

За звітний період до відділу з соціальної та виховної роботи для вирішення питань проживання звернулося близько 700 студентів Університету, третина з яких була поселена у державних гуртожитках, решта – у приватних.

Згідно з Постановою КМУ від 23 листопада 2016 р. №975, двічі на рік студентам із сімей учасників АТО та студентам, зареєстрованим як внутрішньо переміщені особи, здійснюються виплати грошових компенсацій у розмірі 50%

вартості проживання у державних гуртожитках. За звітний період були призначені виплати 18 студентам на загальну суму 17 230 грн.

Відповідно до Колективного договору ДонНУ імені Василя Стуса на 2019 – 2025 рр. в Університеті утворено спільну соціально-побутову комісію Донецького національного університету імені Василя Стуса та Незалежної професійної спілки студентів та працівників Донецького національного університету імені Василя Стуса для розгляду заяв працівників щодо надання матеріальної допомоги.

У 2019 р. Університетом було виплачено матеріальну допомогу 25 працівникам на загальну суму 123 585 грн. 30 коп. Слід зазначити, що більше половини працівників отримали відповідну допомогу у зв'язку із народженням дитини.

Відповідно до пріоритетів та завдань Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017–2025 рр. соціальна робота в Університеті спрямована на створення матеріальних та духовних передумов задля розв'язання найактуальніших соціальних проблем, а також забезпечення інклюзивного розвитку студентів та співробітників.

3.4. Корпоративні, виховні, спортивні та оздоровчі заходи

Корпоративні та виховні заходи

Особлива увага в Університеті приділяється національно-патріотичному вихованню. Відповідно до Указу Президента України від 13.10.2015 р. «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр.» та плану національно-патріотичного виховання в Університеті у 2019 р. студенти стали активними учасниками більш ніж 20 університетських та загальноміських заходів національно-патріотичного спрямування, а саме: було взято участь у масовій ході з вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні, Дні пам'яті Героїв Крут, Дні пам'яті жертв Голокосту, вшануванні подвигу учасників Революції Гідності та увічненні пам'яті Героїв Небесної Сотні. Навесні студенти Університету традиційно стали учасниками акції «Хода за свободу», заходу з вшанування пам'яті померлих від СНІДу та «Свічковій ході».

За підтримки Головного Управління національної поліції у Вінницькій області у квітні 2019 р. був проведений тиждень «Безпеки дорожнього руху».

Окрема увага приділяється екологічному вихованню студентів. Протягом останніх п'яти років у місті Вінниця традиційно проводиться студентський суботник «За чисте довкілля» та всеукраїнська соціально-екологічна акція з прибирання земельних зон та благоустрою території «Зробимо Україну чистою разом». У цій акції у квітні 2019 р. взяли участь понад 200 студентів Університету, які були відзначені подякою КПВМР «Муніципальна поліція».

Уперше, у жовтні 2019 р., було запроваджено екологічну акцію «Водна ініціатива» у межах регіонального проєкту ЄС, у якій взяли активну участь студенти Університету.

У день народження Василя Стуса, 6 січня, традиційно відбулися заходи з вшанування пам'яті Героя України та покладання квітів до його пам'ятника.

Урочисте відкриття погруддя Василю Стусу відбулося у Головному корпусі Університету 3 вересня 2019 р.

Студенти та викладачі Університету у квітні 2019 р. взяли участь у велопробігу «З Україною в серці».

Упродовж вересня-жовтня 2019 р. у Головному корпусі діяла виставка Українського інституту національної пам'яті «Донбас: перепрочитання образу», яка спростовує російські і радянські міфи про особливий статус Донбасу як окремого антиукраїнського регіону.

Студенти Університету у жовтні 2019 р. здобули перемогу у міському спортивному змаганні «Козацькі забави».

До відзначення п'ятої річниці перебування Університету у Вінниці відбулися тематичні зустрічі-спогади у всіх корпусах Університету. Цій даті було присвячено фотовиставку «5 років у Вінниці».

Студенти Університету взяли участь у першому міському міжвишівському конкурсі, присвяченому Міжнародному дню студента. ВІА «Оберіг» виступив в літературно-мистецькому вечорі «Допоки є Шевченка мова, то доти Україна є...», присвяченому Дню української писемності та мови.

Співробітники Навчально-практичного центру культурно-естетичного розвитку та роботи зі студентами у грудні поточного року взяли участь в урочистому заході з нагоди Дня Збройних сил України «Лицарський хрест бойового братерства».

Серед заходів, які традиційно організовуються та проводяться відділом корпоративних заходів та культурно-естетичного виховання, слід назвати: «Посвята у студенти», студентський фестиваль «Дебют першокурсника», проведення Урочистого прийому ректора з нагоди Міжнародного дня студента, відкриття університетської новорічної ялинки, проведення дитячих новорічних вистав, вручення дипломів випускникам, фестиваль «DonARTS», «Свято весни» тощо.

У 2019 р. було започатковано новий формат святкування Дня працівника освіти із залученням до художніх номерів співробітників та викладачів Університету.

Під час святкування Масляної було проведено майстер-клас з приготування млинців та організовано благодійний збір коштів для вихованців Стрижавського дитячого будинку-інтернату.

З кожним роком на національному та міжнародному рівнях зростає популярність вокально-інструментального ансамблю ДонНУ імені Василя Стуса «Оберіг», який примножує свої перемоги у міжнародних та всеукраїнських фестивалях: «Сурми Звитяги» (м. Львів), «Меломанія.ua» (м. Вінниця), «Віртуози фольку» (м. Київ), «Українська естафета творчості» (м. Вінниця), «Show voice» (м. Вінниця), «Осіння мелодія» (м. Гнівань), Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної пісні «Пісенний Оберіг» (м. Черкаси). Під час святкування Дня Університету відбувся перший звітний концерт ансамблю. Наразі колектив працює над записом першого альбому.

Щорічно організовується та забезпечується участь студентів у міжвишівському фестивалі «Студентська ліга» та у міському заході «Студентська весна», присвяченому святкуванню Дня Європи у Вінниці.

Університет став співорганізатором літнього дитячо-юнацького патріотичного табору «Хоминська Січ», історико-етнографічного квесту до Дня захисника України у Черленківському замку, всеукраїнського заходу автентичної культури «Гаївки фест».

Удосконалюється та успішно функціонує музейна експозиція «Нові сторінки історії ДонНУ імені Василя Стуса». Відділ корпоративних заходів та культурно-естетичного виховання проводить постійну роботу з наповнення експозиції інформацією про здобутки та віхи розвитку Університету. У 2019 р. вона поповнилася двома новими стендами.

Активно функціонує та користується попитом DonNU Coworking «Університет – наш дім». Він став майданчиком для проведення майстер-класів, лекцій та творчих вечорів. Студенти відвідують коворкінг задля колективної роботи та відпочинку, а також проведення власних ініціативних заходів.

Активно розвивається напрямок студентського гумору. За останній рік було створено три команди КВК («Запах солі», «Готель «Південний Буг», «F.B.R.»), які беруть активну участь у міських гумористичних заходах, Вінницькій та Одеській лігах сміху.

Започатковано новий формат святкування Дня Університету, у межах якого було проведено мистецький захід «PodDonNU fest», який включав виступи молодіжних гуртів, фуд-корт, фото-зони, декламацію віршів студентів та співробітників, виставку картин та фото-робіт, арт-інсталяції та ігрову зону відпочинку. На цьому заході успішно дебютувала театральна студія «Чо/When?». Протягом червня – вересня 2019 р. творчий колектив узяв участь у загальноміських заходах «Sun територія», «Ді Ли Еко-Фест» та «Air GogolFest 2019».

До 82-ої річниці від дня заснування Університету видано та презентовано альманах «Nomen». До збірки увійшли твори студентів, викладачів та співробітників Університету. Урочистості з Дня народження Університету завершилися творчим вечором Андрія Романія – актора, режисера, заслуженого артиста України, автора та виконавця гімну ДонНУ імені Василя Стуса.

Серед основних завдань, пов'язаних із подальшою реалізацією напряму діяльності з культурно-естетичного розвитку та роботи зі студентами, слід відзначити:

- подальшу підтримку розвитку вокально-інструментального ансамблю Університету «Оберіг» та створення інструментальної студії;

- більш широке залучення творчої молоді Університету до участі в університетських, міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних фестивалях і конкурсах;

- оновлення експозиції музею «Нові сторінки історії ДонНУ імені Василя Стуса».

Оздоровчі та спортивні заходи

Робота з фізичного виховання та спортивного вдосконалення в Університеті має на меті забезпечити виховання у студентів потреби свідомого оволодіння знаннями, уміннями й навичками управління власним фізичним розвитком, розуміння, що в подальшій діяльності фізична культура є якісною, динамічною характеристикою рівня розвитку і реалізації можливостей людини.

В організації спортивної та оздоровчої діяльності Університет керується Законами України «Про вищу освіту» та «Про фізичну культуру і спорт», Цільовою комплексною програмою «Фізична культура – здоров'я нації», Положенням про державні тести і нормативи оцінки рівня фізичної підготовленості населення України.

Адміністрація Університету докладася чимало зусиль для зміцнення спортивної матеріально-технічної бази Університету та підтримки професійного розвитку викладачів з фізичного виховання і спорту, діяльність яких спрямована на збереження фізичного здоров'я здобувачів вищої освіти, формування фізичної культури особистості на заняттях із фізичного виховання, участь у різноманітних спортивних заходах та змаганнях різного рівня.

Кафедра педагогіки, фізичної культури та управління освітою упродовж звітнього періоду організувала діяльність спортивних факультативів з волейболу, баскетболу та мініфутболу, де тренуються студенти різних факультетів Університету. Створено команди з інших видів спорту, тренувальний процес з яких відбувається у спортивних закладах міста.

Упродовж 2019 р. в Університеті було організовано та проведено Спартакіаду ДонНУ імені Василя Стуса із загальної фізичної підготовки студентів, відбувся турнір з футболу, що вже став традиційним.

Університет було представлено в більше, ніж двадцяти змаганнях різного рівня з 12 видів спорту, на яких учасники здобули 64 нагороди обласного рівня, що перевищує показники минулого року.

Студенти Горелова Дар'я (волейбол), Вітов Руслан, Парасків Микола (легка атлетика) у 2019 році представляли Університет і Вінницьку область на Всеукраїнській Універсіаді, Рачук Тарас (спортивне орієнтування) – на Чемпіонаті Європи. Університет у загальному заліку за результатами усіх змагань серед ЗВО Вінницької області посів 1-е місце у своїй групі.

Крім організації та підготовки до участі в зазначених заходах студентів та співробітників Університету, в звітньому періоді викладачами кафедри педагогіки, фізичної культури та управління освітою було проведено заходи, спрямовані на популяризацію здорового способу життя учасників освітнього процесу Університету, а саме:

- конкурс на кращу фотографію за спортивною тематикою до Міжнародного дня студентського спорту;
- флешмоб «Ранкова руханка з ДонНУ імені Василя Стуса»;
- факультетські спортивні турніри;
- здійснення інформаційної підтримки участі студентів Університету в університетських, обласних, всеукраїнських змаганнях.

Серед перспективних напрямів розвитку спортивної та оздоровчої діяльності в Університеті на 2020 рік слід зазначити:

- підтримку існуючих та створення нових спортивних команд, забезпечення представництва Університету на обласному, всеукраїнському та міжнародному рівнях;
- створення групи підтримки для спортивних команд Університету;
- пошук шляхів для розширення спортивної інфраструктури Університету;
- підвищення рівня загального розвитку та загальної культури студентів.

Патріотично-громадянське та культурно-естетичне виховання учасників освітнього процесу, організація їх позанавчальної волонтерської діяльності, проведення корпоративних культурних, спортивних та оздоровчих заходів зі студентами, викладачами та співробітниками Університету створює атмосферу згуртованості колективу навколо спільних цінностей розвитку як кожної окремої особистості, так і Університету загалом. Цей напрям діяльності забезпечує реалізацію одного з основних пріоритетів Стратегії розвитку ДонНУ імені Василя Стуса 2017 – 2025 рр. – створення університетського світоглядного простору living-learning-community (спільноти, що живе і навчається разом).

3.5. Соціальний капітал Університету

3.5.1. Працевлаштування студентів і випускників

У ДонНУ імені Василя Стуса здійснюється моніторинг рівня працевлаштування студентів і випускників за рахунок систематичного анкетування здобувачів вищої освіти під час державних атестаційних (кваліфікаційних) комісій. Через 6 місяців після випуску здобувачів вищої освіти проводиться анонімне анкетування щодо рівня викладання та здобутих під час навчання в Університеті компетентностей. Результати анкетувань розглядаються керівництвом ДонНУ імені Василя Стуса і є підґрунтям для прийняття рішень щодо внесення змін в освітні програми для забезпечення якості освіти і як наслідок – підвищення рівня працевлаштування випускників Університету.

Для забезпечення відповідності освітніх програм вимогам ринку праці факультети та випускові кафедри залучають роботодавців до обговорення актуальності освітніх програм. Такі заходи мають формат круглих столів із залученням викладачів, здобувачів вищої освіти та роботодавців, що забезпечує ефективну комунікацію між сторонами. Проводяться опитування щодо актуальності освітніх програм серед студентів у разі ініціювання відкриття нової освітньої програми. Відгуки випускників щодо закладу вищої освіти систематизовані за рахунок отримання зворотного зв'язку від випускників за результатами систематичного анкетування. Рівень якості освіти в ДонНУ імені Василя Стуса відображений у рейтингах закладів вищої освіти, які засновані на готовності випускників рекомендувати Університет для здобуття освіти.

У 2019 р. навчально-практичним центром кар'єри та професійного зростання було укладено 18 договорів про співробітництво, більшість з цих

підприємств стають не лише базою проходження практики, а й першим робочим місцем для здобувачів вищої освіти.

Успішне проходження практики та можливості проходження стажувань здобувачами вищої освіти на провідних підприємствах дає можливість подальшого їх працевлаштування. Налагодження співпраці з зазначеними підприємствами надало можливість отримувати актуальні вакансії і пропозиції, які Центр постійно обробляє та публікує на сторінці Центру у соціальній мережі Facebook (**115 вакансій від 58 підприємств/організацій**), а також надсилає інформацію факультетам відповідно до спеціальностей. За звітний період було надано вакансії 15 підприємствами та організаціями за різними напрямками підготовки. На офіційному сайті Університету створена закладка «Партнерські вакансії» (**22 вакансії**), де розміщується інформація про пропозиції щодо працевлаштування.

На сьогодні рівень працевлаштування випускників ДонНУ імені Василя Стуса складає 63% від загального випуску, необхідно зазначити, що з них 84% це посади, вимогою для яких є наявність вищої освіти.

Одним із завдань навчально-практичного центру кар'єри та професійного зростання було створення бази «Банк працюючих студентів та випускників» і розробка програмного забезпечення для формування бази вакансій та підбору кандидатів на працевлаштування Роботодавець+Університет+Студент. На сьогодні розроблено профайл студента, анкета роботодавця, алгоритм роботи та технічне завдання. Завершення роботи над створенням програмного забезпечення для формування бази «Банк працюючих студентів та випускників» дасть можливість підвищити показники працевлаштування як здобувачів вищої освіти, так і випускників.

3.5.2. Стратегічне партнерство з владою, громадою, бізнесом

У 2019 р. була створена Рада із забезпечення якості вищої освіти Донецького національного університету імені Василя Стуса, в структуру якої входить Комітет із соціального партнерства. Серед напрямів роботи Комітету є участь у формуванні партнерського середовища з метою реалізації стратегічних пріоритетів Університету; сприяння процесу диверсифікації джерел фінансування через включеність до соціально корисних проєктів з бізнесом, громадою, владою, координація проєктної діяльності, зокрема участь у соціальних та волонтерських проєктах.

За п'ять років діяльності Університету на Поділлі було налагоджено співпрацю з понад 200 підприємствами та установами як державного, так і приватного сектору (рис. 3.5.2.1) за напрямками: профорієнтаційна робота, співробітництво в реалізації проєктних заходів, сприяння просвітницькій та освітній діяльності, міжнародне співробітництво, науково-дослідна сфера; навчально-методична сфера; соціально-культурна сфера, проходження безкоштовної навчальної, виробничої та переддипломної практики; стажування викладачів; працевлаштування за наявності вакантних місць.

Рис. 3.5.2.1. Мережа стратегічного партнерства

Мережу стратегічного партнерства за договорами про співробітництво складають: культурні, освітні та наукові заклади і організації – 86, загальноосвітні заклади – 16, органи державної влади та місцевого самоврядування – 40, громадські організації, бізнес структури – 77, ЗМІ – 6.

ДонНУ імені Василя Стуса як відкрита академічна спільнота, що прагне прагматизації освітньої діяльності, трансформації в дослідницький університет та створення університетського світоглядного простору, не залишається поза соціальними процесами, змінами у суспільстві та новими трендами в освіті і на ринку праці. За п'ять років перебування на Подільській землі ДонНУ імені Василя Стуса вдалося не тільки зберегти соціальний капітал, а й примножити його, сформувавши потужну мережу стратегічного партнерства з закладами і установами освіти, науки, бізнесу, влади.

Доброю традицією стають проекти, що є результатом синергії потенціалу і можливостей освіти, влади та громади. У 2019 р. реалізовано два проекти ДонНУ імені Василя Стуса у партнерстві з громадською організацією «Центр аналізу та розвитку громадських комунікацій «ДІАЛОГ» за підтримки Вінницької обласної державної адміністрації в межах проведення конкурсу грантів за «Регіональною програмою сприяння розвитку інформаційного простору та громадянського суспільства у Вінницькій області на 2019 – 2021 роки». Один освітній проєкт та один аналітичний проєкт.

«ІІІ Всеукраїнська школа публічної політики та адміністрування» – тренінговий курс у форматі Школи для співробітників департаментів Вінницької обласної державної адміністрації. Цей проєкт є продовженням І Всеукраїнської школи публічної політики та адміністрування, реалізованої в межах проєкту «Європейський розвиток ДонНУ – 2016» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та ІІ Школи для голів районних державних адміністрацій Вінницької області, реалізованої у 2018 р. у партнерстві з ГО «Центр «ДІАЛОГ» за підтримки Вінницької обласної державної адміністрації.

Протягом дводенного інтенсиву у грудні учасники програми, 17 представників департаментів Вінницької ОДА, оволоділи комплексом професійних компетентностей, серед яких: уміння приймати швидкі та виважені рішення; фасилітація та мотивація команди до реалізації цілей і завдань; управління персоналом у державних структурах, командостворюючі техніки; управління проєктами.

Тренерами програми стали шість запрошених спікерів, провідних науковців та експертів-практиків у сфері публічного управління та адміністрування, менеджменту персоналу, стратегічних комунікацій, New Public Management.

«Медіааудит Вінницької ОДА: стан та перспективи удосконалення інформаційної політики – регіональний вимір» – аналітичний проєкт, реалізований командою співробітників ДонНУ імені Василя Стуса у партнерстві з ГО «Центр «Діалог» за підтримки Вінницької обласної державної адміністрації. Це дослідження стало продовженням вивчення специфіки інформаційної присутності Вінницької області та Вінницької ОДА в національному та регіональному медіасередовищі в 2017 – 2018 рр. та мало на меті дослідження специфіки інформаційної присутності Вінницької області та Вінницької ОДА в регіональному медіа середовищі в період січень – квітень 2019 р. з метою коригування регіональної інформаційної політики Вінницької ОДА. Результатом проєкту стало видання аналітичного звіту «Специфіка інформаційної присутності Вінницької обласної державної адміністрації у регіональному медіасередовищі: стан і перспективи вдосконалення інформаційної політики».¹

Заклад вищої освіти, прагнучи до інноваційності, відкритості та визнання, не може існувати без потужної мережі партнерства. Тому для ДонНУ імені Василя Стуса перспективним завданням залишається зміцнення та розбудова академічних зв'язків та соціального капіталу з метою реалізації ключових пріоритетів Стратегії розвитку Університету 2017 – 2025 рр.

3.6. Інфраструктура і корпоративні сервіси

Матеріально-технічна база

Для здійснення освітнього та наукового процесу ДонНУ імені Василя Стуса орендує чотири будівлі у м. Вінниці (таблиця 3.6.1).

Таблиця 3.6.1

Загальна площа орендованих приміщень станом на 01.10.2019 р.

Корпус	Факультети	Адреса	Загальна площа, м ²
Навчальний корпус № 1	• Факультет інформаційних і прикладних технологій	м. Вінниця вул. 600-річчя, 21	8 292,18

¹ Медіааудит «Специфіка інформаційної присутності Вінницької обласної державної адміністрації у регіональному медіасередовищі: стан і перспективи вдосконалення інформаційної політики». Аналітичний звіт / За наук. ред. Т.Л. Нагорняк. Вінниця, 2019. 78 с. URL: <https://www.donnu.edu.ua/uk/specyfika-informacziynoyi-prysutnosti/>

	• Факультет хімії, біології і біотехнологій • Фізико-технічний факультет • Кафедра педагогіки, фізичного виховання та управління освітою		
Навчальний корпус № 2	• Економічний факультет • Філологічний факультет • Факультет іноземних мов	м. Вінниця вул. Ак. Янгеля, 4	7 393,7
Навчальний корпус № 3	• Юридичний факультет • Факультет історії та міжнародних відносин	м. Вінниця вул. Грушевського, 2	2 936,14
Навчальний корпус № 4	• Факультет хімії, біології і біотехнологій	м. Вінниця пр. Юності, 16	602,25
Разом:			19224,27

У місті Хмельницькому по вул. Свободи, 36 знаходиться Хмельницька філія «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ–Поділля» Донецького національного університету імені Василя Стуса площею 7 687,8 кв.м. Приміщення філії частково (644,11 кв. м) передані в оренду за погодженням з Міністерством освіти і науки України.

Загальна сума надходження коштів з орендованих приміщень у 2019 р. склала **198 тисяч 24 грн.** У порівнянні з 2018 роком вона збільшилася на **55 тисяч 687 грн.**

Таблиця 3.6.2

**Площі, що використовуються в навчальному процесі
станом на 01.10.2019 р.**

№	Назва	Загальна площа кв.м	у тому числі: кв.м					
			Навч: ауд., лаборат	Комп. лаб. класи	Спорт. зали	Приміщ. для НПП	Бібліотека	Акт. зал
1	Навчальний корпус № 1	8292,18	4012,9	316,7	0	412,1	197,5	446,4
2	Навчальний корпус № 2	7393,7	4153,4	244,6	507,0	378,5	110,4	437,6
3	Навчальний корпус № 3	2936,14	1410,1	35,3	0	208,4	58,6	0
4	Навчальний корпус № 4	602,25	414,13	22,0	0	104,11	0	0
	Усього:	19224,27	9990,53	618,6	507,0	1103,11	366,5	884,0

Наявна матеріально-технічна база Університету цілком відповідає ліцензійним умовам у частині дотримання технологічних вимог щодо започаткування та провадження освітньої діяльності. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, устаткуванням, що необхідні для виконання освітніх програм. Навчальні приміщення є доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення: у корпусах № 1, 3 є підхід до дверей без сходів з рівним майданчиком, у корпусах № 2, 3 входи обладнано пандусами, окрім цього, у корпусах №1, 2 наявні ліфти. В навчальних корпусах №№ 1,2,3 – є буфети. Обладнано спортивний зал у корпусі №2. Частина навчальних лабораторій забезпечені мультимедійним обладнанням.

Університет розпочав опалювальний сезон у встановлені терміни. З метою ефективного та раціонального використання аудиторій, покращення матеріально-технічної бази власними силами виконано наступні види робіт:

Навчальний корпус №1

1. Здійснено заміну 86 світильників на світильники з енергозберігаючими лампами.
2. Встановлено стояк холодного водопостачання (3,4 поверхи)
3. Виконано ремонт вікон із заміною скла (48 кв. м)
4. Виконано ремонтні роботи в аудиторіях площею 140,8 кв. м.
5. Виконано частково ремонтні роботи покрівлі.

Навчальний корпус № 2

1. Поточний ремонт меблів.
2. Закуплено меблі (2 столи, 4 стільці офісні).
3. Електротехнічні роботи.

Навчальний корпус № 3

1. Заміна вікон на металопластикові.
2. Ремонт сантехнічного обладнання.
3. Електротехнічні роботи.
4. Капітальний ремонт та заміна покрівлі.

Навчальний корпус № 4

1. Косметичний ремонт приміщень (6 кабінетів).
2. Електротехнічні роботи.
3. Здійснено капітальний ремонт санвузлів (6 кабінетів).

Протягом 2019 р. Тендерним комітетом ДонНУ імені Василя Стуса за ініціативи відділу МТЗ було проведено низку процедур закупівель у межах ЗУ «Про публічні закупівлі».

Таблиця 3.6.3

Процедури закупівель у 2019 р.

№	Вид процедури закупівлі	Найменування предмету закупівлі	Акцентована сума
1	Процедури Відкритих торгів	Ноутбуки – 12 штук, Персональні комп'ютери – 20 штук.	387 154 грн. 00 коп.
		Послуги з охорони об'єкта за адресою: 21021, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21	437 693 грн. 40 коп.

		Послуги з охорони об'єкта за адресою: 21050, м. Вінниця, вул. Грушевського, 2	244 929 грн. 60 коп.
		Ноутбуки (13 штук)	178 540 грн. 00 коп.
		Аналізатор спектру FPC1500 – 1 штука	154 800 грн. 00 коп.
2	Процедури Допорогових торгів	Атенюатор – 1 шт	20 544 грн. 00 коп.
		Вимірювач потужності з шиною – 1 шт	117 600 грн. 00 коп.
		Процесор Intel Core i9 - 1 штука	15 972 грн. 00 коп.
3	Переговорна процедура	Теплова енергія Навчальний корпус № 1	1 545 599 грн. 08 коп.
		Теплова енергія «Бізнес-інноваційний центр ДонНУ-Поділля»	1 193 562 грн. 50 коп.
		Електрична енергія (філія «Бізнес-інноваційний центр ДонНУ-Поділля»)	304 980 грн. 00 коп.
		Електрична енергія (База відпочинку «Наука»)	155 507 грн. 36 коп.
		Електрична енергія (Навчально-виробнича база «Сокіл»)	419 260 грн. 05 коп.
		Ноутбуки – 12 штук, Персональні комп'ютери – 20 штук.	387 154 грн. 00 коп.
		Електрична енергія (Костянтинівська філія)	27 137 грн. 56 коп.
		Процесор Intel Core i9 - 1 штука	15 972 грн. 00 коп.
4	Укладені договори	Комп'ютерні програми (обробка баз даних, програмне забезпечення та інш.)	320 566 грн. 42 коп.
		Канцелярія	199 876 грн. 27 коп.
		Друкована продукція	311 048 грн. 02 коп.
		Комп'ютерне обладнання	124 614 грн. 00 коп.
		Бензин	199 800 грн. 00 коп.
		Договори Оренди	6 763 602 грн. 46 коп.
		Відшкодовано комунальних послуг на загальну суму	3 245 232 грн. 54 коп.
		Інтернет послуги	152 680 грн. 00 коп.
		Телефонний зв'язок	15 580 грн. 00 коп.
		Меблі	28 126 грн. 00 коп.
		Обслуговування ліфтів	142 112 грн. 19 коп.
		Вивезення твердих побутових відходів	35 084 грн. 70 коп.

Загалом у 2019 р. сума всіх укладених договорів склала: **15 074 720 грн. 01 коп.** Заощаджено бюджетних коштів у сумі **231 952 грн.**

Комп'ютерна та офісна техніка

За період з 01.01.2019 р. до 31.12.2019 р. відбулося незначне збільшення парку комп'ютерного та офісного обладнання Університету. Протягом року за рахунок коштів Університету, спонсорської допомоги та за кошти від науково-дослідної теми факультету інформаційних і прикладних технологій було придбано:

- 12 ноутбуків;
- 10 системних блоків та моніторів для філії Бізнес-інноваційний центр «Донну-Поділля»;
- 1 багатофункціональний пристрій (БФП);
- 1 бездротовий лазерний принтер;
- 1 проектор за рахунок спонсорів;

- 1 мультимедійний екран за рахунок спонсорів на юридичному факультеті;
- 1 акустична система та система для відеоконференцій на юридичному факультеті.

За кошти гранту, який було виграно кафедрою педагогіки, фізичної культури та управління освітою, було придбано якісний комп'ютер та проєктор.

Загальна кількість комп'ютерного та офісного обладнання станом на кінець грудня 2019 р. становить:

- комп'ютерів - 474 одиниці (у тому числі, 8 серверів, 231 стаціонарний комп'ютер, 233 ноутбуки; 2 планшети);
- 20 принтерів;
- 2 кольорових принтери;
- 71 БФП;
- 21 мультимедійний екран;
- 46 проєкторів;
- 3 інтерактивних панелі;
- 1 інтерактивна дошка;
- 30 IP-телефонів;
- 71 точка доступу для локальної комп'ютерної мережі.

Був реалізований проєкт оснащення комп'ютерного класу для спеціальності «Прикладна лінгвістика» у 2-му навчальному корпусі (аудиторія 416):

- підготовлені та встановлені 10 стаціонарних комп'ютерів, отриманих за рахунок спонсорської допомоги, та мультимедійне обладнання. Аудиторію було підключено до провідної мережі інтернет.

Наявність комп'ютерних аудиторій та лабораторій у навчальних корпусах (без орендованих) станом на 1 грудня 2019 р. показано в таблиці 3.6.4.

Таблиця 3.6.4

Забезпеченість аудиторій комп'ютерами

Факультет	Аудиторія	Кількість комп'ютерів
Фізико-технічний	202	10
	205	4
	207	7
	208	4
	225	9
	408	4
Факультет хімії, біології і біотехнологій	213	4
	219	6
	226	5
Факультет інформаційних	228	3

і прикладних технологій	303А	16
	306	13
	403	5
Електронний читальний зал у Головному корпусі	303Б	4
Економічний факультет	307	8
	313	16
	420	17 (з мультибордом)
Філологічний факультет	416	10
Факультет іноземних мов	414	11
	418	17
Факультет історії та міжнародних відносин	206	17 (з мультибордом)
Філія «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ-Поділля»	Комп'ютерна аудиторія	10
Разом:	22	200

Всього у навчальних корпусах функціонує 24 комп'ютерні аудиторії (разом з 2-ма орендованими), для аудиторної та самостійної роботи студентів з сумарною кількістю 220 комп'ютерів.

Мережева інфраструктура. Інтернет

За кошти Університету було придбано мережеве обладнання та співробітниками ІОЦ проведено низку робіт з облаштування локальної мережі у зв'язку з переміщенням факультетів та кафедр між навчальними корпусами:

- у 4-му навчальному корпусі (пр. Юності, 16) змонтовано серверну кімнату; встановлено 7 точок доступу Wi-Fi; змонтовано провідну мережу в деканаті, у бібліотеці та в майбутньому комп'ютерному класі (закупка комп'ютерів відбудеться до кінця поточного року);
- у 3-му навчальному корпусі (вул. Грушевського, 2) забезпечено провідною мережею деканат та приміщення для методистів;
- облаштовано комп'ютерні класи №414 та 418 на факультеті іноземних мов (навчальний корпус №2);
- змонтовано локальну мережу у приміщенні бібліотеки на 3-му поверсі (аудиторія №313 головного корпусу);
- здійснено монтаж провідної мережі для кафедри журналістики на 4-му поверсі головного навчального корпусу;
- забезпечено доступ до бездротового (Wi-Fi) інтернет на 7-му поверсі головного корпусу (аудиторія 703 – експлуатаційно-технічний відділ та 701Б – студентська рада);

- розгорнуто дротову мережу під час проведення приймальної кампанії в аудиторії 220 навчального корпусу №1, яку пізніше було демонтовано.

Наразі загальна інфраструктура комп'ютерної мережі становить:

- бездротова мережа: 66 точок доступу Wi-Fi по всіх корпусах (5 – у резерві);
- дротова мережа: 112 мережевих комутаторів по різних корпусах (7 – на складі).

У межах Університету працюють 4 бездротові мережі:

- OPEN – відкрита бездротова мережа, доступна в усіх корпусах Університету в місті Вінниця;

- BYOD – бездротова мережа для особистих пристроїв. Дозволяє викладачам, співробітникам та аспірантам підключати власні пристрої до закритої корпоративної мережі; більш захищена порівняно з OPEN;

- LAB – окрема мережа для комп'ютерів у навчальних аудиторіях та комп'ютерних класах;

- CORP – дротова та бездротова мережа для корпоративних пристроїв співробітників і викладачів Університету.

Інфраструктура віртуальних робочих столів VDI – набір віртуальних машин з інстальованим програмним забезпеченням, розташований на серверах Університету. Дозволяє економити ІТ-ресурси, дає змогу студентам користуватися на заняттях власними пристроями, підвищує ефективність роботи та адміністрування.

З початку 2019 р. було оптимізовано отримання послуг інтернет у навчальних корпусах шляхом залучення нового провайдера, який запропонував більш якісні послуги за тією ж ціною. В результаті у навчальному корпусі №1 отримано симетричний канал потужністю 200 Мбіт/с замість старого в 100 Мбіт/с. Наразі мережа інтернет у навчальних корпусах Університету включає:

- 3 канали (1 симетричний 200 Мбіт/с, 100Мбіт/с, та 1 – 50 Мбіт/с) у навчальному корпусі №1;

- 2 канали по 100 Мбіт/с у навчальному корпусі №2;

- 2 канали по 100 Мбіт/с у навчальному корпусі №3;

- 1 канал 100 Мбіт/с без обмеження трафіку у навчальному корпусі №4;

- 19 статичних IP-адрес, які дають можливість отримувати доступ до глобальних наукових електронних баз даних.

Відповідність ліцензійним умовам

Згідно з ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, оснащеність аудиторного фонду мультимедійною технікою має складати не менше 30%. У навчальних корпусах Університету зі 146 аудиторій та лабораторій наразі оснащені мультимедійною технікою 45 аудиторій та лабораторій.

Таким чином, показник оснащеності аудиторій мультимедійною технікою становить близько 31%, що відповідає нормативним вимогам. Варто зазначити, що забезпечення комп'ютерною технікою як навчального процесу, так і співробітників підрозділів, далеко не відповідає потребам Університету. Понад 10% комп'ютерів, що використовуються підрозділами та факультетами,

підлягають списанню як морально застарілі (виготовлені більше 8-ми років тому).

Університет докладає зусиль, щоб покращити рівень забезпечення комп'ютерною технікою як за допомогою спонсорів, так і за власні кошти. До кінця поточного року, згідно з вже укладеними договорами закупки, буде придбано: 10 ноутбуків для структурних підрозділів та 20 стаціонарних комп'ютерів для фізико-технічного факультету і комп'ютерної аудиторії у навчальному корпусі №4 (для студентів-біологів).

Інформаційно-обчислювальний центр (ІОЦ) завжди готовий надавати консультаційні та експертні послуги з питань оснащення сучасною комп'ютерною і офісною технікою та надавати сервісні послуги з оптимізації інформаційно-технічного обслуговування в умовах дефіциту матеріальних ресурсів з метою задоволення потреб навчального процесу та інших сфер діяльності Університету.

Першочергові завдання для забезпечення розвитку інфраструктури Університету:

1. Пошук додаткових приміщень, на вигідних умовах, для організації навчального процесу з метою зменшення чистих витрат на оренду у перерахунку на одного здобувача вищої освіти.
2. Зростання рівня задоволеності співробітників та здобувачів вищої освіти фізичними умовами роботи, навчання за рахунок:
 - проведення ремонту фасаду та облаштування внутрішнього двору за кошти балансоутримувача в навчальному корпусі №2.
 - проведення ремонту першого поверху в навчальному корпусі №1 в рамках проєкту побудови інноваційно-технічного парку «Кристал» за рахунок балансоутримувача, що дозволить облаштувати додаткові аудиторії площею 650 м кв.
 - проведення косметичного ремонту 4-го поверху в навчальному корпусі №1.
 - оновлення та збільшення кількості обладнаних робочих місць (забезпечення меблями – 81 комплект, комп'ютерною технікою – 75 одиниць).
 - покращення фізичних умов у навчальних корпусах (температура, освітленість, тощо).
3. Продовжувати проводити заходи, спрямовані на економію енергоресурсів.
4. Підвищувати ефективність використання навчальних площ Університету.

ЗАКЛЮЧНЕ СЛОВО ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ЗАВДАННЯ

П'ять років перебування Донецького національного університету імені Василя Стуса на Подільській землі довели, що, попри усі випробування, нам вдалося зберегти унікальний корпоративний дух, стати найпотужнішим роботодавцем і платником податків Вінниччини, напрацювати конкурентноспроможні освітні програми та сформувати експертне середовище регіону з питань стусознавства, екології та гідробіології, медіаграмотності, гендерних питань, прав людини, економіки, політики, історії, міжнародних відносин, освіти та міждисциплінарного навчання, інформаційних технологій у політиці, медіа та економіці. Дякую кожному, хто протягом цих нелегких п'яти років своєю щоденною працею формував Університет як потужний освітній осередок новацій у навчанні та викладанні, як центр науки та інновацій, як світоглядний простір для розвитку та самовдосконалення.

Ми протягом п'яти років примножували здобутки, рухалися вперед, задавали тренди.

Ми пишаємося **5 важливими здобутками** Університетської родини. Ми:

1. Відстояли свою громадянську позицію, честь і гідність ДонНУ імені Василя Стуса як Українського ЗВО.
2. Отримали Freedom Award – престижну премію Атлантичної ради за плекання принципу свободи у світі. Донецький національний університет імені Василя Стуса став символом гідності, академічної свободи та української незалежності.
3. Зберегли і посилили свої позиції у національних та міжнародних рейтингах, згідно з якими:
 - посіли 6 місце серед класичних університетів України у рейтингу QS University Rankings: Emerging Europe and Central Asia та стали одним із 5 ЗВО України, що декілька років поспіль входив до глобального рейтингу QS World University Rankings;
 - стали єдиним ЗВО Вінницької області, який увійшов у ТОП-20 за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus;
 - увійшли у ТОП-5 рейтингу ЗВО DOU 2019, отримавши високі оцінки від нинішніх та колишніх студентів;
 - за результатами Консолідованого рейтингу 2019 року традиційно увійшли в десятку кращих класичних університетів України та посіли перше місце у Вінницькій області і друге місце в Центральній Україні серед ЗВО, які підпорядковуються Міністерству освіти і науки України.
4. Вибороли право носити ім'я випускника нашого Університету, лицаря правди й свободи Василя Семеновича Стуса. Його ім'я – це сила духу нашої Університетської родини, воно утверджує неперервність історії, демонструє громадянську позицію та незламність нашого колективу. Готовність сприйняти те, чим жив Василь Стус, і відповідати його принципам – індикатор зрілості академічної спільноти України.

5. Сформували атмосферу і цінності Стусівської Університетської родини, яка приваблює випускників з 17 областей України, зміцнює зовнішнє середовище, якісно виконує соціальну місію Університету XXI століття.

ДонНУ імені Василя Стуса через реалізацію своєї соціальної місії та використання лідерського потенціалу змінює зовнішнє середовище. Свідченням цього є **5 соціально-корисних внесків для громади. Ми:**

1. Реалізували 438 освітніх, соціальних, наукових проєктів спільно з владою, громадою і бізнесом.
2. Посилили експертне середовище міста, регіону, країни: 89 експертів, 1547 експертних коментарів.
3. Популяризували ім'я Василя Стуса на його Батьківщині та за її межами:
 - реалізували проєкт соціальної дії «Гуляючи коридорами Стусівського університету»;
 - організували та провели VI Міжнародну науково-практичну конференцію «Василь Стус: життя, ідеологія, творчість, соціополітичний і літературний контекст»;
 - презентували книги «Василь Стус. Відлуння і наближення», «З когорти великих: Василь Стус в історії університету».
4. Стали найбільшим платником податків і роботодавцем у м. Вінниці, давши 63 млн. податків з доходів фізичних осіб у міський бюджет.
5. Підготували 7,5 тис. висококваліфікованих спеціалістів, 63% з яких працюють за фахом.

Ми з впевненістю дивимось у майбутнє, керуючись стратегічними пріоритетами розвитку Університету. У наступному році ми окреслили **5 перспектив подальшого зростання:**

1. Шляхом впровадження та поширення кращих практик набути статусу центру освітніх, наукових, управлінських інновацій України.
2. Формувати і надалі тренди якості вищої освіти та впроваджувати принципи європейського освітнього простору в Україні.
3. Ініціювати та долучитися до формування і реалізації національної концепції «освіти впродовж життя» Lifelong learning.
4. Втілити нову ціннісну парадигму взаємовідносин Університету з громадою, владою, бізнесом і міжнародними партнерами шляхом формування і виконання регіонального замовлення Поділля, реалізації соціально корисних проєктів, розширення можливостей міжнародної і внутрішньої мобільності для студентів і працівників Університету, збереження людського капіталу Вінниччини.
5. Створити університетський простір, який надає можливості комфортно жити, працювати, навчатися, самореалізовуватися за принципами академічної свободи і доброчесності, професійної гідності та патріотизму.

Спільними зусиллями, зі щирою вірою у свою місію, цінуючи внесок кожного члена університетської спільноти у розбудову Alma Mater, ми зміцнюємо власний освітній, науковий та соціальний потенціал. Ми визначаємо тренди розвитку освіти і науки на благо громади, регіону, держави, плекаючи традиції, цінуючи ім'я та прагнучи досконалості!

**Вінниця
2019**